

Biblijos studijavimo pagrindai

Parengta pagal
pastoriaus Richard Jordan
(Grace School of the Bible)
pamokų video įrašus

Vertė Darius Kundrotas
Paruošė Agnė Kundrotienė

Pamokose remiamasi angliškąju
Karaliaus Jokūbo (KJV) Biblijos leidimu

2010, Čikaga

MALONĖS ŽINIA

www.maloneszinia.lt

TURINYS

1 PAMOKA	5
2 PAMOKA	11
3 PAMOKA	20
4 PAMOKA	31
5 PAMOKA	37
6 PAMOKA	44
7 PAMOKA	52
8 PAMOKA	57
9 PAMOKA	62
10 PAMOKA	65
11 PAMOKA	70
12 PAMOKA	77
13 PAMOKA	82
14 PAMOKA	87
15 PAMOKA	91
16 PAMOKA	97
17 PAMOKA	102
18 PAMOKA	112

Šios knygos tikslas – savarankiškai išmokyti tikinčiuosius studijuoti Bibliją. Nagrinėjant Bibliją matysime, kaip Dievo Žodis pats nurodo, ką reikia daryti, kad jis būtų suprantamas, naudingas ir būtų didelis palaiminimas.

Kodėl žmonės skirtingai aiškina Bibliją? Vienas, skaitydamas eilutę supranta vienaip, kitas, skaitydamas tą eilutę supranta kitaip, trečias – dar kitaip. Kaip atsiranda tos skirtingos nuomonės? Jos atsiranda todėl, kad kiekvienas studijuoja Bibliją skirtingu metodu. Tačiau norint teisingai suprasti, ką sako viena ar kita eilutė, Bibliją reikia studijuoti ne savo paties ar kito žmogaus sugalvotu metodu, bet taip, kaip Dievas pats nurodo mums tai daryti.

Šiandien kiekviena Biblijoje esanti tema – ar tai apie išgelbėjimą, ar tai apie išteisinimą, apie išrinkimą, yra interpretuojamos skirtingai. Galėtume išgirsti per 50 skirtingų nuomonių viena tema, nes kiekvienas jas interpretuoja savaip.

Kaip paprastam žmogui nuspręsti, žinoti, kuris iš tų Dievo Žodžio paaiškinimų yra tikras? Juk negali taip būti, kad bet kuri Dievo Žodžio citata galėtų būti aiškinama penkiasdešimčia skirtingų žmonių nuomonių, skirtingų filosofijų. Dešimtys pastorių ir kitų tikinčiųjų visada aiškina tas pačias eilutes priedami skirtingų išvadų. Tačiau taip žiūrėdami į skirtingus paaiškinimus mes niekada nesuprasime Biblijos, kadangi žmogus negali pats interpretuoti Švento Rašto. Žmogus paprasčiausiai yra nepajėgus to padaryti. Tačiau tai gali padaryti pats Dievo Žodis, kuris interpretuoja pats save. Vienos eilutės aiškina kitas. Todėl žinant, kaip studijuoti Dievo Žodį, žinant, kaip Dievas pats paaiškina jį, mes galime turėti vieną vienintelį paaiškinimą. Tuomet Biblija taps suprantama.

Tad pabandysime pasižiūrėti, kaip Dievas nurodo mums studijuoti savo Žodį.

1 PAMOKA

„Visas Raštas duotas Dievo įkvėpimu ir **naudingas** mokslui, pabarimui, pataisymui, teismo pamokymui, kad Dievo žmogus būtų tobulas, visiškai **aprūpintas** visiems geriems darbams“. (2 Tim 3, 16-17)

Kaip matome, Dievo Žodis yra mums **naudingas**. Šiose studijose ir pabandysim išsiaiškinti, kaip šią naudą mes galim gauti – mokslui, pabarimui, pataisymui ir teismo pamokymui.

Kitas dalykas – Dievo Žodis mus visiškai **aprūpina** kiekvienam geram darbui, kuriam mes esame paskirti – pilnai mus ištobulina, kad galėtume tuos darbus atlikti.

Dievas per savo malonę davė mums savo Žodį – visą Raštą, kuris mus igalina daryti tuos darbus, kuriuos Dievas nori, kad mes darytume, kitaip tariant, kad vykdytume Dievo valią.

Yra trys pagrindiniai dalykai, į kuriuos, studijuojant Bibliją, reikia atkreipti dėmesį.

I. Tiesioginis žodžių aiškinimas

Bibliją turime skaityti pažodžiui, suprasdami žodžius taip, kaip jie ir parašyti, tiesiogine prasme.

Neh 8, 8: „...jie skaitė iš knygos, iš Dievo įstatymo, aiškiai, suteikdami prasmę, ir davė jiems **suprasti, kas buvo skaitoma**“.

Kaip matome, levitai skaitė, aiškino žmonėms įstatymą, ir žmonės viską suprato. Jie suprato žodžius, kurie jiems buvo **skaitomi**. Tai – tiesioginio Biblijos aiškinimo pavyzdys.

Yra paplitęs ir kitas Biblijos aiškinimo būdas, ypač teologijos mokyklose, kuris vadinamas alegoriniu metodu. Taip studijuojant laikomasi principo, kad eilutes reikia studijuoti perkeltine prasme, nes tai, kas jose parašyta, nėra tiesioginė mintis, ji turi kitą, paprastai „sudvasintą“ reikšmę. Tokiu būdu studijuojant Bibliją, žmogus neturi konkretaus suvokimo, ką konkrečios eilutės reiškia, nes kiekvienas alegorizuoja bei supranta tą perkeltinę prasmę savaip. Tad gaunasi, jog kiek žmonių – tiek nuomonių.

Tai – pagrindiniai du krikščionių studijavimo principai. Pirmuoju būdu Bibliją studijuojantys tikintieji tiki, kad tai, kas parašyta Dievo Žodyje, yra tiesa, ir vadina save tikinčiaisiais Biblija. Tuo tarpu studijuojantys Bibliją alegoriniu metodu, traktuoja ir aiškina Dievo Žodį taip, kaip jiems patiems norisi, bet ne taip, kaip pats Dievas tai nurodo Biblijoje daryti. Todėl daugumoje krikščioniškųjų bažnyčių šiandien yra pasimetimas, jose nebėra Dievo Žodžio galios, jis jiems neteikia naudos, kurią turėtų ir galėtų teikti. Dievo Žodis praranda savo vertę. Jis tampa tarsi nebereikalingas. O tai yra pavojinga.

Šiose studijose mes remsimės tiesioginiu Biblijos studijavimo metodu.

Štai vienas pavyzdys. Mt 16, 18: „Ir aš taip pat sakau tau, kad tu esi Petras, ir ant šitos uolos aš pastatysiu savo bažnyčią; ir **pragaro vartai** jos nenugalės”.

Atkreipkime dėmesį į išsireiškimą „pragaro vartai“. Sakykite, ar jūs turite kokių nors prižasčių netikėti, kad pragaras turi vartus?

Apr 1, 17-18, Jėzus čia sako: „...aš esu pirmasis ir paskutinysis, gyvasis, ir buvau miręs; ir štai aš esu amžinai gyvas, Amen; ir turiu **pragaro bei mirties raktus**.”

Jei pragaras turi vartus, o Jėzus turi pragaro raktus, ką su raktais gali padaryti? Atrakinti. Arba užrakinti.

Kai Jona buvo banginio pilve, jis kalbėjo, kad nukeliavo į pragarą, ir ten buvo pragaro grotos...

Apr 20, 1-3 „Ir mačiau angelą, nužengiantį iš dangaus, turintį **bedugnės duobės raktą** ir didelę grandinę savo rankoje. Ir jis čiupo slibiną, tą seną gyvatę, kuri yra Velnias ir Šėtonas, ir surišo jį tūkstančiui metų, ir įmetė jį į bedugnę duobę, ir **jį užrakino**...”

Jei Mt 16, 18 sakoma, kad pragaras turi vartus, o kitur rašoma, kad jį galima užrakinti bei kad yra pragaro raktai, kodėl mes turėtume isivaizduoti, kad nėra tų vartų ar bandyti kaip kitaip suprasti šį išsireiškimą? Pragas – tai konkreti geografinė vieta, tai nėra kažkoks nesuvokiamas mistinis dalykas, kurį reiktų interpretuoti ar kaip kitaip bandyti aiškinti.

Pažiūrėkime į kitą pavyzdį. Lk 1, 30-33: „Ir angelas jai tarė: ‘Nebijok, Marija, nes radai malonę pas Dievą. Ir štai tu pradėsi savo iščiose ir pagimdysi sūnų, ir praminsi jį vardu JĖZUS. Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi; ir Viešpats Dievas jam duos jo tėvo **Dovydo sostą**; ir jis **valdys Jokūbo namus per amžius**; ir jo **karalystei nebus galo**’”.

Tie, kurie aiškina Bibliją alegoriniu metodu, sako, kad Jėzus nevaldys Jeruzalėje, tai nebus reali, apčiuopiama karalystė žemėje, tai tik alegorija, kuri reiškia, kad Kristus karaliaus žmonių širdyse ar pan. Tačiau iš kur žmonės ima tokias idėjas, kad Kristus nekaraliaus žemėje, kad nesėdės Dovydo soste Jeruzalėje? Nėra Biblijoje tokių eilučių, palaikančių tokias idėjas. Tai tėra žmogaus vaizduotė.

Dar Samuelio knygoje Dovydui pažadėta, kad Kristus sėdės jo soste per amžius Jeruzalėje ir valdys Izraelio tautą (Jokūbo namus). Apie tai rašoma visame Senajame testamente ir šito laukia visa žydų tauta. Taip jiems yra Dievo pažadėta. Senajame testamente rašoma, kad kai Dievas sudarys sandorą su Izraelio tauta, atleis jų nuodėmes, tada Izraelio tauta ir gyvens žemėje. Jėzus Kristus Mato evangelijoje aiškiai sako, jog jis ateis ir atsisės savo šlovės soste Jeruzalėje. Jeruzalė, kaip rašoma Mt 5, yra didysis karaliaus miestas. Taigi Jėzus, atėjęs antrą kartą į žemę, atsisės tame soste ir valdys. Tačiau kai žmonės sako, kad Kristus valdys tik žmonių širdyse, tai viso labo tėra jų fantazijos.

Jei ta karalystė nėra tiesioginė, tai vadinasi ir tai, kas rašoma toje pačioje eilutėje, irgi tėra alegorija: „Ir štai tu pradėsi savo iščiose ir pagimdysi sūnų, ir praminsi jį vardu JĖZUS”. Vadinasi, ir Kristaus gimimas nėra tiesioginis, jis tėra kažkokia išivaizduojama fantazija, o ne tikras žmogus, kuris gimsta, kuris bus pramintas Jėzumi, kuris valdys karalystę. Jei ta karalystė yra tik žmonių širdyse, tai gal ir Kristus niekada nebuvo gimęs kūne, ir visa tai tėra kažkoks dvasinis gimimas, idėja?..

Taip aiškinantys paprastai sako, jog nesvarbu, ar, tarkim, Adomas ir Ieva buvo tikri, ar buvo tvanas Nojaus dienomis, ar egzistavo Rojus ir t.t. Svarbiausia – kokia dvasinę prasmę tai turi, ko žmonės mokina. Taip eilutėse telieka tik pasakojimas, interpretuojamas žmogaus filosofija. Bet kokia istorinė, geografinė informacija jiems tampa nesvarbi, viskas tėra tarsi mitas, pasaka. Taip jie paneigia, kad tai, kas surašyta, yra svarbu, taip žmogiška interpretacija gaunasi svarbesnė už pačius žodžius, kurie surašyti Šventajame Rašte. Tačiau Laiške korintiečiams Dievas sako, kad Dievas šio pasaulio išmintį paverčia kvailyste. Žmogus dedasi esąs išmintingas, mokantis aiškinti Bibliją, tačiau jis vadovaujasi tik savo supratimu, savo filosofija, kas Dievui yra kvailystė. Apleidus tiesioginį Biblijos nagrinėjimo metodą, ir gimsta chaosas kirkščionybėje.

Studijuojant tiesioginiu žodžių supratimo būdu, mes turime priimti žodį ta prasme, kuria jis ir yra parašytas, taip pat atsižvelgti į visą sakinį, jo gramatiką bei istorinę prasmę, t.y. tose eilutėse surašytus faktus.

Tačiau neužmirškime to, kad Biblijoje kai kuriais atvejais yra naudojama būtent perkeltinė prasmė.

Pavyzdžiui – Mt 26, 26: „Ir kai jie valgė, Jėzus paėmė **duoną** ir palaimino ją, ir laužė ją, ir davė ją mokiniams, ir tarė: ‘Imkite, valgykite – **tai yra mano kūnas**’“. Ar duona, kurią Jėzus laužė, buvo tiesioginis fizinis Kristaus kūnas? Katalikų bažnyčia linkusi aiškinti, kad taip, ta duona, kuri yra laužiama, yra tiesioginis Kristaus kūnas. Bet turbūt gerai suprantame, kad Kristus savo rankoje laikė ne savo kūno, bet duonos gabalėlį. Duonos, pagamintos iš grūdų, o ne iš jo kūno. Tačiau kodėl tada Kristus sako, kad tai yra jo kūnas? Todėl, kad tas duonos gabalėlis **simbolizuoja** jo kūną, ženklina jį, atstoja jį, bet tai nėra tiesioginis jo kūnas.

Kai yra aiškios priežastys manyti, jog rašoma yra perkeltine prasme, tik tuomet galime žodžius suprasti netiesiogiai, kaip ir parašyta minėtoje eilutėje, kai vienas dalykas yra prilyginamas kitam dalykui, t.y. kai duona, šiuo atveju, yra prilyginama kūnui.

Dar vienas pvz., Jn 1, 29: „Sekančią dieną Jonas pamato ateinantį pas jį Jėzų ir sako: ‘Štai **Dievo Avinėlis**, kuris pašalina pasaulio nuodėmę’“. Turbūt suprantama, kad Jėzus nėra keturkojis, vilna apaugęs, mekenantis gyvūnas. Žinome, kad Jėzus buvo normalus žmogus. Tačiau kodėl tada sakoma, kad jis – Dievo avinėlis? Todėl, kad avinėlis **simbolizuoja** auką, o Jėzus – tai Dievo auka už mūsų nuodėmes. Jis simbolizuoja tą auką, tuos avinėlius, kuriuos Senojo testamento žydai aukodavo už nuodėmes.

Senajame testamente Dievas pakankamai dažnai naudodavo savo Žodyje perkeltinę prasmę. Oz 12, 10 rašoma: „Aš kalbėjau per pranašus, aš padauginau regėjimų ir vartoju **palyginimus** per pranašus“. T.y. Dievas naudojo iliustracijas, norėdamas Izraeliui patikslinti, ar jie supranta, ką Dievas jiems sako. Jei supranti, ką ta iliustracija reiškia, suprask, ir ko nori Dievas tave išmokyti, Izraeli.

Tiesioginis Biblijos studijavimo metodas atėjo iš Antiocho, iš I-ojo amžiaus. Antiocho mieste, kaip žinia, buvo įkurta pirmoji krikščionių bažnyčia, ir kaip rašoma Apd 11, 26: „...mokiniai krikščionimis pirma kart buvo pavadinti Antioche“. Tai buvo tarsi tikinčiųjų sostinė.

Tuo tarpu **Biblijos studijavimas alegoriniu metodu** veda į chaosą ir nesusipratimus. Šio studijavimo metodo pradininkas buvo Failo, paskui – Origenas (II-III a.), po jo – Augustinas. Šis metodas atsirado Aleksandrijoje, Egipte, ir yra paremtas graikų filosofija. O kas yra Egiptas Biblijoje? Ką jis simbolizuoja? Jis simbolizuoja pasaulį, jo kryptį. Pirmieji Biblijos iškraipymai ir atsirado Aleksandrijoje, o jų „tėvu“ laikomas Origenas, kuris, iškraipęs Dievo Žodį, perėmė ir šį studijavimo metodą.

Taigi norėdami atsekti, kur buvo teisingai studijuojama Biblija, kur jūs pirmiausiai eitumėte – į Aleksandriją ar į Antiochą? Manau, į Antiochą... Ir kaip tad reikėtų mums studijuoti Bibliją – remiantis graikų filosofija, naudojant alegorinį būdą, ar taip, kaip tai darė Antiocho tikintieji – priimdami Dievo Žodį tokį, koks jis yra, pažodžiui?

Studijuojant Bibliją, pats pagrindinis dalykas yra atkreipti dėmesį į tai, ką sako pats Dievo Žodis, išskaityti į kiekvieną žodį ir išsiaiškinti ką kiekvienas iš jų sako. **Juk, jei Dievui nesvarbu, kaip mes tuos žodžius interpretuojam, tai kam tada mums Biblija?** Pamirškime ją ir kiekvienas laikykimės savo nuomonės, savo filosofijos, interpretuokime kiekvienas pagal save... Studijuojant alegoriniu būdu, Dievas yra paneikiamas, nes alegorija tik paneigia Dievo žodžių prasmę, vietoj jos įkišdama žmogiškąją išmintį.

II. Vietų Biblijoje sugretinimas

Biblijoje kiekviena eilutė turi paaiškinimą kita eilute. Jei jūs Biblijoje susiduriate su eilute, su vieta, kurios nesuprantate, pirmiausia, ką jūs turite daryti, tai rasti kitą vietą, kuri paaiškintų jūsų nesuprastą vietą.

2 Pt 1, 20-21: „...pirmiausia žinodami tai, kad jokia Rašto pranašystė **nėra asmeniškai aiškinama**. Nes pranašystė senais laikais **neatėjo žmogaus valia**, bet šventi Dievo žmonės kalbėjo, kaip jie buvo skatinami Šventosios Dvasios.“

Kaip matote, Dievo Žodis negali būti asmeniškai aiškinamas, gilinantį į kokią atskirą žodį, ieškant kažkokios gilios perkeltinės jo prasmės.

1 Kor 2, 6-7. 9: „Tačiau mes kalbame išmintį tarp tų, kurie yra tobuli, tačiau **ne šio pasaulio išmintį** nei šio pasaulio kunigaikščių, kurie nuėjo niekais, bet mes kalbame **Dievo išmintį paslapyje – paslėptą išmintį**, kurią Dievas prieš pasaulį paskyrė mūsų šlovei. [...] Bet kaip yra parašyta: ‘Akis nematė, nei ausis negirdėjo, **nei į žmogaus širdį neįėjo tai**, ką Dievas paruošė tiems, kurie jį myli’. Tie dalykai yra ta paslaptis Dievo išmintis, kurią Dievas mums paskyrė. 10 eilutė: „...Dievas mums tai **apreiškė savo Dvasia**, nes Dvasia ištiria visa, netgi Dievo gelmes“. Taigi tuos dalykus Dievas mums apreiškia savo Dvasia.

12-13 eilutės: „Na, o mes **gavome ne pasaulio dvasią, bet dvasią, kuri yra iš Dievo**; kad mes pažintume tai, kas mums yra Dievo duota dovanai. Tai mes ir kalbame – **ne žodžiais, kuriuos žmogaus išmintis moko**, bet kuriuos moko Šventoji Dvasia –

gretindami dvasinius dalykus su dvasiniais". Taigi, mes turime Dvasią iš Dievo, turime jo dovanotus dalykus, Dievo Žodį, kurį turime surašytą. Ir tų dalykų mus moko Šventoji Dvasia. Kaip moko? Būtent, kaip parašyta, „**sugretinant dvasinius dalykus su dvasiniais**“ – sugretinant vienus žodžius su kitais. Sugretinant Dievo žodžius su Dievo žodžiais, vienas eilutes su kitomis. Taip mus moko Šventoji Dvasia. Taip pats Raštas aiškina pats save.

Pasižiūrėkime į pavyzdį, kaip Dvasia moko sugretinti Rašto eilutes: Dan 7 skyriuje Danielius iš Dievo gauna regėjimą, kuriame mato keturis didelius žvėris. 4-7 eilutės: „Pirmasis buvo kaip liūtas ir turėjo erelio sparnus... antras žvėris, panašus į lokį... Po to aš mačiau, ir štai kitas kaip leopardas... ir štai ketvirtas žvėris, bauginantis ir baisus, ir nepaprastai stiprus; ir jis turėjo didelius geležinius dantis... jis skyrėsi nuo visų žvėrių, buvusių pirma jo, ir turėjo dešimt ragų“. Klausimas – **kas gi tie žvėrys?** 17 eilutė tai paaiškina: „**Šitie dideli žvėrys, kurie yra keturi, yra keturi karaliai, kurie kils iš žemės**“. Atsakymas aiškus – keturi žvėrys tai keturi karaliai. Taigi paskaityt toliau, radome paaiškinimą.

Kitas pvz. – Mk 16, 15: „Ir jis jiems tarė: 'Eikite jūs į visą pasaulį ir **skelbkite evangeliją kiekvienam sutvėrimui**'". Jėzus Kristus mirė ant kryžiaus, prisikėlė, paskui 40 dienų aiškino mokiniams apie Dievo karalystę, o paskui liepia eiti ir skelbti evangeliją **kiekvienam sutvėrimui**. Tai – pirmas dalykas, ką jie turėjo daryti. Žydui ar pagoniui – nesvarbu kam. Tačiau ar iš tiesų jie turėjo eiti ir skelbti pagonims? Kad suprastume viską iki galo, turime pasižiūrėti ir į kitas eilutes Biblijoje, kurios duotu daugiau informacijos...

Lk 24, 46-47: „...taip yra parašyta ir taip reikėjo Kristui kentėti ir trečią dieną prisikelti iš mirusiųjų; ir kad **pradedant nuo Jeruzalės** tarp visų tautų jo vardu turi būti skelbiamas apsigalvojimas ir nuodėmių atleidimas“. Kaip matome, čia duodama dar papildoma instrukcija – skelbti **pradedant nuo Jeruzalės**. Taigi, jau turime papildomą informaciją, kad žydai turėjo eiti ir skelbti karalystės evangeliją kiekvienam kūriniui, pradedant nuo Jeruzalės. Žiūrėkime toliau. Apd 1, 8: „Bet kai ant jūsų ateis Šventoji Dvasia, gausite jėgą; ir būsite mano liudytojai **Jeruzalėje bei visoje Judėjoje ir Samarijoje, ir iki tolimiausio žemės pakraščio**“. Štai jau žinome, kad Jėzus apaštalams liepė skelbti evangeliją ne tik Jeruzalėje, pradedant nuo jos, bet ir visoje **Judėjoje ir Samarijoje, iki tolimiausio žemės pakraščio**. Apd 11, 19: „Na, o tie, kurie buvo išsisklaidę dėl persekiojimo, kilusio dėl Stepono, keliavo iki Finikijos ir Kipro, ir Antiocho, skelbdami žodį **niekam kitam, o vien tiktai žydams**“. Štai turime informaciją dar ir apie tai, kam jie tą žinią skelbė – būtent **žydams**. Susidėlioję eilutes, turime pilną vaizdą, kur, kam ir koku būdu reikėjo skelbti karalystės evangeliją.

Tuo tarpu **paėmę atskirai Mk 16, 15** eilutę, kai kurie krikščionys sako, kad va, matote, karalystės evangeliją apaštalams buvo liepta skelbti absoliučiai visiems, t. y. kiekvienam gyvam padarui. Taip, jiems tai buvo liepta, tačiau taip pat buvo liepta pradėti nuo Jeruzalės, paskui eiti į Judėją, Samariją, kur jie skelbė, kaip matome, vien tik žydams. Yra sakančių, kad tie apaštalai buvo rasistai, todėl skelbė vien tik žydams. Ne, jie nebuvo jokie rasistai, ir skelbė karalystės evangeliją **vien žydams tik todėl, kad**

jiems taip buvo liepta Viešpaties – pradžioje jie turėjo skelbti evangeliją Jeruzalėje, paskui – Judėjoje, Samarijoje, kur buvo nuo persekiojimo išsisklaidę žydai, o tik paskui – likusiam pasauliui.

III. Teisingas Dievo Žodžio padalinimas

Teisingai padalinti reiškia teisingai išskirstyti, atskiriant Dievo tiesas vieną nuo kitos, kas prie ko priklauso.

Dievas, kaip galite pastebėti skaitydami Bibliją, skirtingais laiko periodais atskleidė, paskirstė skirtingą informaciją.

2 Tim 2, 15: „**Studijuok**, kad pasirodytum išmėgintu Dievui, darbininku, neturinčiu ko gėdytis, **teisingai padalijančiu** tiesos žodį“. Kaip matome, Dievo Žodį reikia studijuoti ir daryti tai teisingai padalijant. Tai – vienas pagrindinių Biblijos studijavimo metodų. Tiesioginis žodžio „padalinti“ vertimas iš graikų kalbos būtų „tiesiai pjauti“, t. y. pjauti padalinant į dalis. Dievas skirtingais laikais skirtingoms žmonių grupėms skelbė skirtingą informaciją, kurią turime žinoti, kam priskirti. Tarkim, ką Dievas sakė kadaise Adomui ir Ievai Edeno sode, jau seniai mums nebegalioja. Ką Dievas liepė daryti Nojui prieš tvaną, tas šiandien irgi mums netaikoma. Ką Dievas sakė Abraomui, mums to nesako šiandien. Ką Dievas skelbė Mozei, tas mums šiandien vėlgi nebetinka. Visa tai – tas pats Dievo Žodis, bet jį turime teisingai padalinti, atskirti, kas kam priklauso, nesumesti į bendrą katilą. Atskirti, kas yra parašyta mums, ir taip žinoti, ką Dievas sako būtent mums.

Biblijoje yra ne viena žmonių grupė, kurioms Dievas kalbėjo per istoriją. Mes negalime imti informacijos, kuri buvo skirta kitai grupei žmonių ir pritaikyti tai sau, nes Dievas mums jos nepaskyrė. Mes negalime imti Izraeliui duotų pažadų ir taikyti jų sau, Kristaus kūno bažnyčiai, kuri yra formuojama šiandien. Turime atskirti, kur baigiasi tai, kas buvo anksčiau, ir kur prasideda tai, ką Dievas daro dabar. Anksčiau Dievas formavo Izraelio tautą, šiandien Jis formuoja Kristaus kūną. O tai – ne vienas ir tas pats. Ir tikslas, kurį Dievas turėjo Izraelio tautai, nėra tas pats tikslas, kurį Dievas turi Kristaus kūno bažnyčiai. Būtent todėl teisingas Žodžio padalinimas yra toks svarbus.

Be abejo, visoje Biblijoje yra gausu pamatinių dvasinių tiesų, kurios galioja visais laikais, ar tai būtų Mozės laikai, ar šiandien. To taip pat neturėtume užmiršti. Tačiau yra dalykų, kurie per laiką keitėsi, ir matydami tuos skirtumus bei žinodami, kam bei kada jie skirti, mes niekuomet nepasiklysim Šventame Rašte.

SKYRIAUS APIBENDRINIMAS:

Trys pagrindiniai Biblijos studijavimo principai:

1. Tiesioginis žodžių aiškinimas.
2. Vietų Biblijoje sugretinimas.
3. Teisingas Dievo Žodžio padalijimas.

2 PAMOKA

Dievas mus sukūrė tam, kad mes skaitytume Jo Žodi, studijuotume jį, suprastume bei vykdytume Jo valią. Kad teisingai suprastume, kokia ta Dievo valia mums, Kristaus kūnui, turime atrasti, kuri informacija, esanti Biblijoje, yra skirta mums. Nes nesuprasdami Jo valios, nebūdami išstobulinti, mes negalėsime eiti ir vykdyti tarnystės, kokią Dievas nori, kad mes atliktumėme. Ne tą, kurią mes norime patys atlikti, bet kurią Dievas nori. Ko nori Dievas ir ko nori žmogus, paprastai yra du skirtingi dalykai.

Norint vykdyti Dievo tarnystę, mes turime būti išstobulinti, paruošti visiems geriems darbams, kaip rašoma 2 Tim 3, 16-17: „Visas Raštas duotas Dievo įkvėpimu ir **naudingas** mokslui, pabarimui, pataisymui, teismo pamokymui, kad Dievo žmogus būtų tobulas, visiškai **aprūpintas** visiems geriems darbams“.

O kad tas Žodis mums teiktų naudą, turime teisingai studijuoti Bibliją, kaip jau buvo minėta praeitame skyriuje.

2 Tim 2, 15: „**Studijuok**, kad pasirodytum Dievui išmėgintu darbininku, neturiniu ko gėdytis, **teisingai padalyjančiu** tiesos žodi.“

Studijuodami Rašto eilutes, turėtume kelti šiuos klausimus:

- a. kas parašė vieną ar kitą eilutę,
- b. kada ta eilutė buvo parašyta ir
- c. kam ta eilutė parašyta, kam ji skirta.

Taip nagrinėdami Raštą, nesunkiai atskirsime, kas ir kada vyko, bei išvengsime sumaišties, kuri atsiranda nekreipiant dėmesio į šiuos dalykus.

DIEVO PASKIRSTYMAI

Žodis „**paskirstymas**“ (*angliškai – dispensation*) yra verstas iš graikiško žodžio „*oikonomos*“, kuris susideda iš dviejų dalių: „*oikos*“ – tai namai, ir „*nomos*“ – tai taisyklės, įstatymas. Taigi paskirstymas – tai namų ūkio taisyklės, tvarka. Tam tikrų taisyklių, kaip viską tvarkyti, rinkinys. Jei verstume tiesiogiai iš graikų kalbos, tai reikštų „ekonomika“. Kitap tariant – ūkininkavimas. Tai – tam tikros instrukcijos, kurias Dievas paskiria vienu ar kitu atveju. **Pasižiūrėkime, kur šis žodis vartojama Biblijoje.**

1 Kor 9, 16-17: „Nes kad skelbiu evangeliją, aš neturiu kuo pasigirti, nes būtinybė guli ant manęs; taip, vargas man, jei neskelbčiau evangelijos! Nes jei tai darau noriai, turiu atlygį, bet jei prieš savo valią, tai man yra patikėtas **evangelijos paskirstymas**“.

Ef 3, 1-3: „Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jei esate girdėję apie **Dievo malonės paskirstymą**, man duotą dėl jūsų, kaip **apreiškimu jis man atskleidė paslaptį** (kaip aš anksčiau parašiau keletu žodžių...)“ Kaip matome, Pauliui yra duotas Dievo malonės evangelijos paskirstymas. Ir tas paskirstymas yra ta informacija, kuri anksčiau niekuomet nebuvo skelbiama, ji buvo paslaptis. Ko Dievas prieš tai niekam neskelbė ir tik Pauliui apreiškė. Todėl ir vadinasi paslaptimi, kadangi anksčiau apie tai nebuvo skelbiama.

Ef 1, 10: „...kad **laikų pilnatvės paskirstyme** jis suvienytų Kristuje tai, kas dan-

guje, ir tai, kas žemėje...” Čia matome dar vieną paskirstymą, kuris bus ateityje ir tai bus laiku pilnatvės paskirstymas, kuriame Dievas surinks visus dalykus, kurie yra žemėje ir danguje, į vieną.

Kol 1, 24-25: „...aš dabar džiaugiuosi savo kentėjimuose dėl jūsų ir savo kūne papildau tai, ko dar trūksta Kristaus vargams dėl jo kūno, kuris yra bažnyčia, kurios [t.y. – bažnyčios] tarnautoju aš tapau pagal **Dievo paskirstymą**, kuris man yra duotas dėl jūsų, kad išpildyčiau Dievo žodį“. Čia matome, kad pagal Dievo paskirstymą, Paulius tapo Kristaus kūno bažnyčios tarnu. Dievas Pauliui davė tam tikrą informaciją, kurią jis turi skelbti Kristaus kūnui, t.y. mums, kad išpildytų Dievo Žodį.

Yra žmonių, kurie stebisi, kaip gi gali būti ta informacija neskelbta, kaip ji gali skirtis nuo to, kas skelbta anksčiau, jei Kristus, koks buvo anksčiau, tos yra dabar – kad Jis nesikeičia, motyvuodami šiomis eilutėmis: Mal 3, 6: „...aš esu VIEŠPATS, aš nesikeičiu; todėl jūs, Jokūbo sūnūs, nesate sunaikinti“. T. p. Hbr 13, 8: „Jėzus Kristus tas pats vakar ir šiandien, ir per amžius“. T.y kad Viešpats, koks Jis visada buvo, toks Jis yra, ir informacija apie Jį negali būti skirtinga. Tačiau išsiskaitykime, kas sakoma tose eilutėse: „...todėl jūs, Jokūbo sūnūs, nesate sunaikinti“ – visa tai yra susiję su pažadais Izraelio tautai. Ir Dievas **nekeičia** tų pažadų, neatsisako jų – ką Jis buvo pažadėjęs jiems anksčiau, tai Jis ir **išpildys**. Kaip tas krūmas, kuris degė ir nesudegė, taip ir Izraelis – Jo Dievas nesunaikino, nes taip Jis buvo pažadėjęs. Bet kalba neina apie tai, kad ką Dievas darė anksčiau, tą daro ir dabar. Kalba eina apie tai, kad Dievo charakterio savybės nesikeičia, kad tai, ką Jis yra pasakęs, tas ir įvyks. Ir tam yra daugybė pavyzdžių.

Pradžios knygoje rašoma, kaip Dievas apgyvendino Adomą Edeno sode ir davė jam nurodymus, paliepiamus, ką jis gali ir ko negali daryti. Tačiau žmogus suvalgė vaisių nuo blogo ir gero pažinimo medžio. Kas įvyko? **Ar Dievas pasikeitė?** Be abejo, kad ne. Bet ar pasikeitė Dievo **bendravimas** su žmogumi? Taip, nes žmogus nusidėjo ir pasikeitė sąlygos. Dievas buvo priverstas pakeisti informaciją, pakeisti sąlygas, daryti kai ką kitą. Tačiau **Dievas kaip asmuo liko toks pats**.

Dievas savo Žodyje yra palikęs tam tikrą naudą. 2 Tim 3, 16-17: „...**naudingas** mokslui, pabarimui, pataisymui, teisumo pamokymui, kad Dievo žmogus būtų tobulas, visiškai **aprūpintas** visiems geriems darbams“. Jei Dievas tą naudą įdėjo į savo knygą, turbūt nėra abejonių, kad Jis gali ir pamokyti, kaip tą naudą gauti. Tame pačiame Laiške Timotiejui Paulius rašo, kad reikia teisingai padalinti Dievo Žodį. Jei Pauliui buvo suteikta tokia informacija, tai jis be abejo žinojo, kaip teisingai padalyti Dievo Žodį. Pabandykime pažiūrėti, kaip tas padalinimas galėtų atrodyti.

Panagrinėkime keletą pavyzdžių.

1 pavyzdys:

Apipjaustymas

Pr 17, 9-14: „Ir Dievas tarė Abraomui: “Todėl tu laikykis mano sandoros, tu ir tavo sėkla po tavęs **per jų kartas**. Ta yra mano sandora, kurios jūs turite laikytis, tarp

manęs ir savęs bei tavo sėklos po tavęs; kiekvienas berniukas tarp jūsų bus **apipjaustytas**. Jūs apipjaustykite savo apyvarpės kūną; ir tai bus sandoros ženklas tarp manęs ir jūsų. Ir kas tarp jūsų yra aštuonių dienų amžiaus, bus apipjaustytas – kiekvienas berniukas per jūsų kartas: kas gimęs namuose ar iš kurio svetimšalio už pinigų nupirktas, kuris nėra tavo sėkla. Būtinai turi būti apipjaustytas gimusysis tavo namuose ir už tavo pinigų nupirktasis; ir mano sandora jūsų kūne bus amžina sandora. O **neapipjaustytas** berniukas, kurio apyvarpės kūnas nėra apipjaustytas, ta siela **bus iškiršta iš savo tautos**; jis yra sulaužęs mano sandorą“. Kaip matome, apipjaustymas Izraelio tautai buvo labai svarbus dalykas, ir kas tik sulaužydavo tą sandorą, būdavo išnaikinamas iš žydų tautos. Ir tai yra amžina sandora, galiojanti visoms kartoms per amžių amžius. Tai niekadoms nebuvo ir nebus panaikinta.

Taigi apipjaustymas – gyvybiškai svarbus dalykas.

Neapipjaustymas

Gal 5, 6: „Nes Kristuje Jėzuje nei **apipjaustymas neduoda naudos, nei neapipjaustymas**; bet tikėjimas, veikiantis meile“. Kaip čia gaunasi? Ar apipjaustymas neturi naudos? Jis nėra svarbus? Taip, Paulius rašo, kad nereikia būti apipjaustytu. Gal 6, 15: „Nes Kristuje Jėzuje **nenaudingas nei apipjaustymas, nei neapipjaustymas**, bet tik naujas sutvėrimas.“

Ar šie du vienoje ir kitoje pastraipoje parašyti dalykai yra vienodi? Turbūt nekyla abejonių, kad skirtingi. Ir jei bandysime šias dvi puses sujungti, gausis visiškas nesusipratimas, nes vienas dalykas prieštarauja kitam. Jei bandysite sujungti į viena tai, kas buvo pasakyta Izraelio tautai – kad jie būtinai turi būti apipjaustyti – ir tai, kas yra pasakyta Kristaus kūno bažnyčiai – kad apipjaustymas nėra naudingas – paprasčiausiai nesuvoksite, ką sako Raštas.

Kai kurie tikintieji sako, jog visa Biblija yra parašyta jiems, kad visi pažadai yra skirti jiems, tačiau paklauskite, kaip jie sutaiiko šiuos du paminėtus dalykus ir ko tada laikosi?..

Pažiūrėkime, kam ta informacija, parašyta Pr 17, 9-14, yra skirta. **Abraomui ir jo sėklai – Izraelio tautai**.

O kam parašyta informacija, esanti laiške Galatams? **Kristaus kūnui**, naujam kūniniui. Izraelio tauta ir Kristaus kūnas tai – dvi skirtingos žmonių grupės, todėl nenuostabu, kad ir jiems skirta informacija yra skirtinga. Todėl, kas parašyta Izraeliui, turi būti atskirta nuo to, kas rašoma Kristaus kūnui.

2 pavyzdys:

Maisto apribojimai

Kun 11, 1-3: „...VIEŠPATS kalbėjo Mozei ir Aaronui, jiems sakydamas: ‘Kalbėkite Izraelio vaikams, sakydami: Tie yra gyvuliai, kuriuos jūs valgysite iš visų gyvulių, esančių žemėje. Katras gyvulių tarpe turi perskeltą nagą ir yra skeltanagis bei atrajoja, tą valgysite.’ Kunigų knygoje toliau pateikiami nurodymai, ką izraelitai gali valgyti, o ko ne.

Kun 11, 8: „Jūs **nevalgysite jų mėsos** ir neliesite jų lavonų; jie jums yra nešvarūs“. Taip rašoma apie tuos, kurie neturi skelto nago arba neatrajoja, kaip, pvz., kiaulė. Kiaulienos žydai nevalgė, nes Dievas jiems uždraudė. Toliau Kunigų knygoje išvardinti ir kiti valgiai, kurie yra nešvarūs ir buvo uždrausti Izraelio tautai. Taigi Izraelio tauta turėjo Dievo nustatytus maisto apribojimus.

Visas maistas švarus, nieko nėra atmestino

1 Tim 4, 3-5: „...draudžiantys tuoktis ir įsakantys susilaikyti nuo maisto, kurį Dievas sukūrė, kad būtų priimtas su padėka tų, kurie tiki ir pažįsta tiesą. Nes **kiekvienas Dievo sutvėrimas geras, ir nieko nėra atmestino**, jei tai priimta su padėka, nes tai pašvęsta per Dievo žodį ir malda“. Kaip matome, nėra nei vieno Dievo kūrinio, kurio Kristaus kūno nariams Dievas būtų neleidęs valgyti. Nieko nėra atmestino, nešvaraus. Kristaus kūnui Dievas leidžia valgyti viską.

Ar šią, vienoje ir kitoje pastraipoje esančią informaciją galite kaip nors sutapatinti? Tai, kad yra maistas, kurio negalima valgyti ir tai, kad galima valgyti viską? Matote, nors viskas yra surašyta vienoje ir toje pačioje Biblijoje, tačiau kai kas yra skirta visai skirtingoms žmonių grupėms, ir tai atskyrę, galime nesunkiai atrinkti, kas skirta mums, Kristaus kūno bažnyčiai.

Ir jei mes šiandien imtume ir vykdytume tai, kas parašyta Kunigų knygoje, ar mes būtume teisūs taip elgdamiesi? Darydami tai, kas buvo įsakyta Izraelio tautai? Ar mes esame izraelitai? Ne, mes esame Kristaus kūno bažnyčia, kurioje „nėra nei žydo nei pagonies“ – mums nėra jokio nešvaraus maisto, mes galime valgyti absoliučiai viską.

3 pavyzdys:

Įstatymo vykdymas

Mt 5, 17-19: „Nemanykite, kad aš atėjau sunaikinti **įstatymo** ar pranašų: aš **atėjau ne sunaikinti, bet įvykdyti**. Nes iš tiesų sakau jums: kol dangus ir žemė nepraeis, nei viena raidelė, nei vienas brūkšnelis jokių būdu neišnyks iš įstatymo, kol viskas išsipildys. Todėl, **kas sulaužys nors vieną** iš šitų mažiausių įsakymų ir taip mokys žmones, tas bus vadinamas mažiausiu dangaus karalystėje; bet **kas juos vykdys ir mokys**, tas bus vadinamas didžiu dangaus karalystėje“. Ar Kristus šioje vietoje liepia vykdyti įstatymą? Be abejo. Nes tas, kas nesilaikys įstatymo Dievo karalystėje, tas bus mažiausias, o kas laikysis, tas bus vadinamas didžiu. Izraelio tautai buvo duotas Dievo įstatymas, ir Jėzus atėjęs pas žydus, jiems liepė jo laikytis dangaus karalystėje.

Malonės valdžioje

Rom 6, 14: „Nes nuodėmė jums neviešpataus, nes jūs esate **ne įstatymo, bet malonės valdžioje**.“

Gal 5, 18: „Bet jei esate Dvasios vedami, **jūs nesate įstatymo valdžioje**.“

Ką čia Paulius rašo Kristaus kūnui? Tai, kad mes nesame įstatymo valdžioje.

Kol 2, 16-17: „Todėl niekas teneteisia jūsų dėl maisto ar dėl gėrimo, ar švenčių,

ar jauno mėnulio, ar sabato dienų atžvilgiu, **kurie yra ateinančių dalykų šešėlis; bet kūnas yra Kristaus.**”

Ar šie du dalykai – įstatymo vykdymas bei buvimas ne įstatymo, bet malonės valdžioje jums atrodo vienas ir tas pats? Laikytis įstatymo ir jo nesilaikyti?..

Žydai griežtai turėjo laikytis visų įstatyme surašytų dalykų: laikytis sabato, šventi jauno mėnulio šventes, laikytis tam tikrų maisto ir gėrimo apribojimų ir kt. Apaštalas Paulius sako, kad nei vienas te mūsų neteisias, jei mes to viso nedarome, nes visa tai – tik ateinančių dalykų šešėlis, mes tuo tarpu priklausome Kristui, Kristaus kūnui, o ne įstatymui.

Kristus kalbėjo Izraeliui, o apaštalas Paulius - Kristaus kūnui. Kas buvo kalbėta Izraeliui, skiriasi nuo to, kas kalbama Kristaus kūnui. Matote, kaip nesunkiai galime susipainioti, nežinodami, kaip studijuoti Bibliją? Nes joje yra daugybė skirtingų dalykų, kurių neatskyrę mes tik dar labiau susipainiosime.

4 pavyzdys:

Galima prarasti Šventąją Dvasią

Ps 51, 10-11: „ Sukurk manyje švarią širdį, o Dieve; ir teisingą dvasią atnaujink manyje. Neatmesk manęs iš savo akivaizdos; ir savo **šventos dvasios neatimk** nuo manęs“. Tai – Dovydo psalmė, kurią jis rašo padaręs nuodėmę – nužudęs Betšibos vyrą ir su ja svetimavęs. Po pranašo Natano atėjimo pas jį, Dovydas apsigalvojo ir meldėsi Dievui, prašydamas neatimti Šventosios Dvasios, prašydamas atleisti jo padarytas nuodėmes. Dovydas gyveno pagal Mozės įstatymą. Žmogus, gyvenantis pagal įstatymą, galėjo prarasti Šventąją Dvasią.

Negalima prarasti Šventosios Dvasios

Ef 1, 13-14: „Kuriuo [*Kristumi*] ir jūs įtikėjote, išgirde tiesos žodi, jūsų išgelbėjimo evangeliją; juo įtikėję, jūs buvote ir **užantspauduoti ta šventa pažado Dvasia**, kuri yra mūsų paveldo užstatas iki nupirktos nuosavybės atpirkimo, jo šlovės gyriui“. Ar parašyta, kad mums Šventoji Dvasia duota iki tol, kol mes nusidėsime? Ne, ji yra užstatas iki nupirktos nuosavybės atpirkimo – iki tol, kol mes, t.y. mūsų kūnai bus prikelti, kaip kad rašoma Ef 4, 30: „Ir neliūdinkite šventos Dievo Dvasios, kuria esate užantspauduoti **atpirkimo dienai**“. Atpirkimo dieną mes gausime naują, šlovingą kūną, kai būsime prikelti. O ar iki prisikėlimo mes darysime nuodėmes? Ar mes darome nuodėmes? Be abejonės, darome. Tačiau Dievas neatima iš mūsų Šventosios Dvasios, kadangi mes esame ja užantspauduoti iki atpirkimo dienos. Mes niekada neprarasime Šventosios Dvasios, kad kaip nusidėsime.

Vėlgi, ar šie abudu dalykai yra tapatūs? Tai, kad nusidėjęs žmogus gali prarasti Šventąją Dvasią, meldžiasi, kad taip nenutiktų; ir tai, kad žmogus yra užantspauduotas Šventąja Dvasia iki atpirkimo dienos, kol bus prikeltas ir gyvens su Viešpačiu per amžius.

Yra žmonių, sakančių, kad galima prarasti išgelbėjimą. Ir jie teisūs, nes Biblijoje yra tai sakančių eilučių. Ir viena iš jų, ši 51 Psalmė. Tačiau lygiai taip pat yra tokių eilučių, kurios sako priešingai, kad žmogus yra užantspauduotas Šventąja Dvasia, kaip rašoma Laiške efeziečiams, kas įrodo jog mes neprarasime Šventosios Dvasios ir išgelbėjimo. Kaip matome, Rašte yra skirtingi mokslai, kuriuos reikia atpažinti, kam jie skirti.

5 pavyzdys:

Pranašystė

Apd 2, 14-15: „Bet Petras, atsistojęs su vienuolika, pakėlė savo balsą ir jiems tarė: ‘Judėjos vyrai ir visi, kurie gyvenate Jeruzalėje; tebūna jums tai žinoma, ir klausykite mano žodžių, nes šitie nėra prisigėrę, kaip jūs manote, kadangi tėra trečia valanda dienos. Bet tai yra tai, kas buvo **pasakyta pranašo Joelio...**’” Čia Petras aiškina susirinkusiems, kas įvyko, kai Sekminių dieną nupuolė Šventoji Dvasia ir susirinkusieji pradėjo kalbėti svetimomis kalbomis. Ar pranašas Joelis pranašavo, kad tikintieji gaus Šventąją Dvasią? Taip. Petras taip sako.

Paslaptis

Ef 3, 1-5: „Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jei esate girdėję apie Dievo malonės paskirstymą, man duotą dėl jūsų, kaip apreiškimu jis [*Dievas*] man **atskleidė paslaptį** (kaip aš anksčiau parašiau keletu žodžių, iš kurių, kai skaitote, galite suprasti mano pažinimą **Kristaus paslapties**), kuri [*ta paslaptis*] **kitais amžiais nebuvo atskleista** žmonių sūnums, kaip ji **dabar** atskleista jo šventiems apaštalams ir pranašams per Dvasią...” Ar pranašas Joelis ar bet koks kitas pranašas žinojo šią informaciją, jei ji nebuvo skelbta nei šventiems apaštalams, nei pranašams? Be abejo, kad nežinojo, nes tai buvo paslaptis.

Kol 1, 25-26: „kurios [*bažnyčios*] tarnautoju aš tapau pagal Dievo paskirstymą, kuris man yra duotas dėl jūsų, kad išpildyčiau Dievo žodį; tą **paslaptį**, kuri buvo **paslėpta nuo amžių ir kartu, bet dabar yra atskleista** jo šventiesiems...” Anksčiau ši informacija, kurią Kristus apreiškė Pauliui, nebuvo niekur skelbiama.

Pagalvokite: ta informacija, apie kurią kalba Petras, ji buvo žinoma pranašams – Joelis tai žinojo dar žymiai anksčiau prieš tam įvykstant. Tačiau tai, ką rašo Paulius, tai buvo paslaptis, nei vienam pranašui nei apaštalui nežinoma. **Ar šie du dalykai yra vienas ir tas pats?**

Izraelio tautai Dievas skelbė informaciją per pranašus nuo pasaulio pradžios – tai pranašystės programa. Tačiau Kristaus kūnui yra skelbiama tai, kas visą laiką buvo laikoma paslapyje nuo pasaulio pradžios, o tik vėliau buvo apreikšta Pauliui (pradedant Apd 9 skyriumi). Tai paslapties programa. Senojo testamento pranašystės yra skirtos Izraelio tautai. Kristaus kūnui skirta ne pranašystė, bet paslaptis, kurią Dievas patį pirmą kartą atskleidė apaštalui Pauliui.

6 pavyzdys:

Nuodėmių atleidimas, kai Kristus ateis antrą kartą į Žemę

Apd 3, 18-20: „Bet tai, ką Dievas anksčiau buvo skelbęs visų savo pranašų burna, kad Kristus turėsias kentėti, jis šitaip įvykdė. Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, **kai nuo Viešpaties veido ateis atgaivos laikai**; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas...“ Čia Petras kreipiasi į žydus, ragindamas juos persigalvoti ir atsiversti, kad būtų atleistos Izraelio tautos nuodėmės. Atkreipkite dėmesį – kada Izraelio nuodėmės bus atleistos? „Kai nuo Viešpaties veido ateis atgaivos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas“. Taip rašoma ir Rom 11, 25-27: „Nes aš nenoriu, broliai, kad jūs būtumėte nežinantys šios paslapties, kad jūs nebūtumėte išmintingi savo pačių pasipūtimais; jog Izraelį yra dalinai ištikęs aklumas, kol įeis pagonių pilnatvė. Ir taip bus išgelbėtas visas Izraelis, kaip yra parašyta: 'Iš Siono ateis Išvaduotojas ir nukreips bedievystę nuo Jokūbo, nes ši yra mano sandora jiems, **kai aš nuimsiu jų nuodėmes**'“.

Taigi, kada Izraelis bus išgelbėtas? **Kai Jėzus ateis antrą kartą į žemę**. Kai iš Siono ateis Gelbėtojas ir nuo Jokūbo nuims bedievystę. Tada bus atleistos Izraelio tautos nuodėmės. Tada Dievas sudarys su jais naują sandorą, apie ką rašoma Jeremijo pranašystėje, Laiško hebrajams 8 skyriuje ir kitur.

Nuodėmių atleidimas dabar

Rom 5, 11: „Ir ne vien tik tai, bet mes taip pat džiaugiamės Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, per kurį mes **dabar gavome sutaikymą**“. Kaip matote, mes, t.y. Kristaus kūnas, **dabar** turime sutaikymą su Dievu. Ne tada, kai Kristus ateis antrą kartą į žemę, bet dabar. Ne taip, kaip Izraelio tauta, kuri bus išteisinta tik ateityje.

Ir tai vėlgi, kaip matome, du skirtingi dalykai. Izraeliui vienokie pažadai, o Kristaus kūnui kitokie.

7 pavyzdys:

Kalbėta, pranašauta nuo pasaulio pradžios

Apd 3, 20-21: „...ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas, kurį turi priimti dangus iki visų dalykų atkūrimo laiku, apie kuriuos *[apie tuos laikus]* Dievas **kalbėjo** visų savo šventųjų pranašų burna **nuo pasaulio pradžios**“. Petras čia ragina izraelitus persigalvoti, kalba apie Kristų, kuris buvo skelbiamas per pranašus nuo pasaulio pradžios. Tai buvo pranašauta.

Paslėpta nuo pasaulio pradžios

Rom 16, 25: „Na, o tam, kuris turi galią jus įtvirtinti pagal mano evangeliją ir Jėzaus Kristaus skelbimą pagal apreiškimą paslapties, kuri **buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios**...“ Paulius, kaip matome, skelbia tai, kas nuo pasaulio pradžios buvo laikoma paslapyje. Ir apie tai niekas iki to laiko nežinojo.

Ar informacija, kuri buvo **laikoma paslapyje** nuo pat pasaulio pradžios ir informacija, kuri nuo pat pasaulio pradžios **buvo skelbiama** pranašų burna, gali būti vienas ir tas pats?..

Kaip matome, Izraelio tautai buvo **skelbiama** tai, kas nuo pasaulio pradžios buvo pranašauta, o Kristaus kūnui – tai, kas nuo pasaulio pradžios buvo **nutylėta**, ir dabar atskleista Pauliui. Be jokių abejonų, tai, kas buvo pranašauta, negali būti tuo, kas nebuvo pranašauta. Pranašystė ir paslaptis – du skirtingi dalykai.

8 pavyzdys:

Karalystės evangelija

Mt 4, 23: „Ir Jėzus ėjo po visą Galilėją, mokydamas jų sinagogose ir skelbdamas **karalystės evangeliją**, ir gydėdamas visokią negalią bei visokią ligą tautoje“. Kokią evangeliją skelbė Jėzus? Karalystės evangeliją. Jėzus Kristus savo žemiškos tarnystės metu siuntė savo mokinius jos skelbti. Todėl dvylika apaštalų, tame tarpe ir Petras, irgi skelbė karalystės evangeliją.

Dievo malonės evangelija

Apd 20, 24 – Paulius čia kalba susirinkusies tikintiesiems: „Bet niekas iš tų manęs neveikia, ir nebranginu aš savo gyvybės, kad aš galėčiau užbaigti savo bėgimą su džiaugsmu ir tarnystę, kurią aš gavau iš Viešpaties Jėzaus: liudyti **Dievo malonės evangeliją**“. Kokią evangeliją skelbia Paulius? Dievo malonės evangelija. Tą evangeliją, kurią Pauliui Kristus apreiškė pakeliui į Damaską, kad jis eitų ir ją skelbtų. Kai tuo tarpu prieš tai, būdamas žemėje, Kristus skelbė Karalystės evangeliją.

Kai kurie tikintieji sako, kad tai yra ta pati evangelija, kad skiriasi tik jos pavadinimas. **Patikrinkime, kaip yra iš tikrųjų.**

Ką skelbia Pauliaus Malonės evangelija? Tai, kad Kristus mirė už mūsų nuodėmės ir prisikėlė. Malonės evangelijos tema – Kristaus mirtis, prisikėlimas ir mūsų nuodėmių atpirkimas, mūsų išteisinimas prieš Dievą. Paulius skelbia tai, ką Kristus atliko ant kryžiaus. Tai susiję su tuo, ką Kristaus mirtis reiškia mums, koks jos tikslas ir poveikis tikintiesiems. Jei Petro ir kitų apaštalų evangelija yra tokia pati, vadinasi, jie taip pat turėjo skelbti kryžių – kokia buvo Kristaus kraujo aukos prasmė, dėl ko tai buvo padaryta.

Pažiūrėkime, kas rašoma.

Lk 18, 31: „Tada jis pasiėmė dvylika ir jiems tarė: ‘Štai mes einame aukštyn į Jeruzalę, ir bus atlikta viskas, kas pranašų parašyta apie žmogaus Sūnų. Nes jis bus atiduotas pagonims, išjuoktas, piktai išniekintas ir apspjaudytas, ir jie nuplaks jį ir nužudys; ir trečią dieną jis prisikels’. **Ir jie nieko iš to nesuprato; ir šitas pasakymas buvo jiems paslėptas, ir jie nežinojo, kas buvo pasakyta**“. Atkreipkite dėmesį, kaip apaštalai sureagavo į Jėzaus žinią. Jie nesuprato, kad Kristus mirs ant kryžiaus ir prisikels, nes tai buvo nuo jų paslėpta... O jei jie nesuprato tų dalykų, ar galėjo jie eiti ir skelbti Kristaus mirtį ant kryžiaus ir prisikėlimą? Ar jie, skelbdami karalystės evangeliją skelbė kryžių bei jo prasmę? Jei jie tris metus skelbė evangeliją, nežinodami, kad Kristus turės mirti

ant kryžiaus, ar tikrai Karalystės evangelija tolygi Malonės evangelijai?.. Argi Karalystės evangelija skelbia apie Kristaus mirtį ir prisikėlimą? Anaipol...

Mt 10, 5: „Tuos dvylika Jėzus išsiuntė ir jiems įsakė, sakydamas: ‘Neikite keliu pas pagonis ir neikite į jokių Samariečių miestą; bet verčiau **eikite pas pražuvusias Izraelio namų avis**’“. Kristus išsiunčia dvylika skelbti Dangaus karalystę bei prisako neiti nei pas pagonis, nei į jokių samariečių miestą. Mt 15 akyriuje Jėzus sako, kad jis yra siustas tik pas pražuvusias Izraelio namų avis. Karalystės evangelija nebuvo skelbiama niekam kitam, o **tik žydams – Izraelio tautai**. Kristus ją skelbė Izraelio tautai ir savo mokinius išsiuntė jos skelbti tik žydams.

Tuo tarpu Paulius skelbia Dievo malonės evangeliją **visiems žmonėms – nėra skirtumo, kokia tavo tautybė**.

Ar pastebite skirtumą? Jei jūs vadovaujate tuo, kas parašyta keturių evangelistų knygoje, tai jūs negalite skelbti evangelijos niekam kitam, apart žydų, apart Izraelio tautos.

Pasiėmus Bibliją, galima cituoti skirtingas eilutes, kurios skelbs visai skirtingas tiesas. Tai tik klaidins mus pačius bei kitus. Tam, kad taip nenutiktų, mes turime atsirinkti, t.y. teisingai padalinti Biblijoje esančius dalykus, mums reikia atskirti vienas Dievo tiesas nuo kitų. Taip studijuojant Bibliją, mes nesunkiai galime atskirti dalykus, kur jie skirti Izraelio tautai, o kur mums – Kristaus kūno nariams bei aiškiai suprasti Dievo planą ir tikslą, skirtą mums.

Šių studijų tikslas – patiems išmokti atsirinkti, kas prie ko Biblijoje yra, kas kam skirta, kad Dievo Žodis jums teiktų naudą, kaip Dievas yra numatęs. Mūsų tikslas – išmokti pasitikėti Biblija. Ne tuo, ką sako vienas ar kitas žmogus, ne tuo, ką sako vienas ar kitas pastorius, bet tuo, ką sako Dievas savo Žodyje, leisti pačiai Biblijai kalbėti, gretinant eilutes vienas su kitomis bei randant atsakymus, kuriuos Dievas mums paliko savo Knygoje.

SKYRIAUS APIBENDRINIMAS:

1. Norint teisingai padalinti, įvertinti, kuri informacija Biblijoje kam yra skirta, turime kiekvieną vietą vertinti pagal tai,

- kieno ji parašyta
- kada ji parašyta
- kokiai žmonių grupei parašyta

2. Įvertinus tai, priskirti, kam tai galioja: Izraelio tautai ar Kristaus kūnui.

Izraelio tautai skirta tada, kai yra išskiriama žydų tauta.

Izraeliui galioja:

- Apipjaustymas
- Maisto apribojimas
- Gyvenimas pagal Įstatymą

- Šventosios Dvasios praradimas
- Pranašystė
- Nuodėmių atleidimas kai Kristus ateis į žemę antrą kartą
- Informacija, skelbta nuo pasaulio pradžios pranašų burna
- Karalystės evangelija

Kristaus kūnui skirta informacija, kur Dievas nedaro skirtumo tarp žydo ir pagonies.

Kristaus kūnui galioja:

- Nereikalingas apipjaustymas
- Visas maistas švarus
- Gyvenimas pagal Malonę
- Šventosios Dvasios užantspaudavimas
- Paslaptis
- Nuodėmių atleidimas dabar
- Informacija, laikyta paslapyje nuo pasaulio pradžios
- Dievo malonės evangelija

3 PAMOKA

Biblijoje yra trys pagrindiniai Dievo padalinimai, kuriais Dievas padalija istoriją į tris laikotarpius, kuriuose skelbiama skirtinga informacija. Ir jei išmoksite juos atpažinti, jūs turėsite supratimą, ką Dievas darė praeityje, ką jis daro šiandien ir ką jis darys ateinančiais amžiais.

Pažvelkime, kaip tie trys laikotarpiai yra aprašyti Laiške efeziečiams.

Ef 2, 11-12: „Todėl atsiminkite, kad jūs, **praeityje** būdami kūnu pagonys, kuriuos Neapipjaustymu vadino tie, kurie vadinosi Apipjaustymu, rankomis atliktu kūne; kad **anuo laiku** [*praeityje*] jūs buvote be Kristaus, **atitolinti nuo Izraelio sandraugos** ir svetimi pažado sandoroms, **neturintys jokios vilties** ir be Dievo pasaulyje“. Šiame laikotarpyje žmonija buvo padalinta į dvi dalis – buvo apipjaustytieji, taip vadinamas „Apipjaustymas“, žydų tauta, ir neapipjaustytieji – „Neapipjaustymas“ – visos likusios pasaulio tautos – pagonys. Tai – pati pagrindinė praeities laikotarpio charakteristika. Todėl radę Biblijoje eilutes, kuriose Dievas daro skirtumą tarp apipjaustytuju ir neapipjaustytuju, kur Dievas – tai Izraelio Dievas, jūs galite būti tikri, kad esate praeities laikotarpyje. Praeityje pagonys buvo be Kristaus. Tuo metu, kai Kristus buvo žemėje, Jis buvo atėjęs tik pas žydų tautą, o pagonys tuo metu buvo be Kristaus, kaip rašoma Laiške efeziečiams. Jie buvo **atitolinti** nuo Izraelio sandraugos. Tik **izraelitai turėjo sandorą su Dievu**, tik jie turėjo viltį. **Pagonims** tuo tarpu Dievas nebuvo davęs jokių pažadų, nebuvo su jais sudaręs jokių sandorų. Be to, pagonys neturėjo **jokios vilties, be Dievo pasaulyje**. Žydai turėjo tą viltį, apie kurią bus kalbama tolimesniu-

se skyriuose. Ir jie turėjo Kristų, atėjusį į pasaulį pas žydus, kai tuo tarpu pas pagonis, kaip rašoma Ef 2, 12, jis nebuvo atėjęs, ką liudija ir kitos Biblijos vietos (Mt 1, 21; 15, 24; Jn 1, 31; Rom 15, 8).

Ir visa tai vyko todėl, kad Dievas darė skirtumą tarp apipjaustytųjų ir neapipjaustytųjų – tarp žydų ir pagonių. Ir mes, visi, kurie nesame žydai, buvome neapipjaustytųjų pusėje. Ef 2, 14 rašoma, kad tarp žydų ir tarp pagonių stovėjo skiriamoji siena, kuri skyrė abi šias žmonių kategorijas. Pagonys buvo kitoje pusėje, toje, kuri oje neturima jokių Dievo pažadų, jokių sandorų, jokios vilties, skirtingai nei žydai, kurie visa tai turėjo.

Ef 2, 13: „**Bet dabar** Kristuje Jėzuje jūs, kurie kadaise buvote toli, per Kristaus kraują tapote artimi.”

Taigi istorijoje atėjo toks laikotarpis, kai visi tie, kurie kadaise buvo toli, **dabar** per Kristaus kraują yra tapę artimi, ir ta skiriamoji siena yra sunaikinta. Nebėra skirtumo tarp žydų ir pagonių. Izraelio tauta krito iki pagonių lygio, ir dabar visi lygūs. Dievas sutaikė pasaulį su savimi, visus užskaitė netikėjime, kaip Paulius rašo Laiške romiečiams, ir pradėjo formuoti Kristaus kūną, kas tebevyksta ir šiandien. Tai – laikas, kuriame gyvename mes, todėl labai svarbu žinoti, kur buvo ta Kristaus kūno bažnyčios pradžia ir kuriose Biblijos vietose, kuriose knygoje yra informacija, skirta Kristaus kūno formavimui.

Praeityje Dievas skyrė žydus nuo pagonių, dabartinis laikotarpis prasidėjo tuo metu, kai nebėra skirtumo tarp jų, kai nugriauta ta skiriamoji siena. Na o ateityje Dievas įvykdys viską, ką jis buvo suplanavęs praeityje ir taip pat tą tikslą, kurį jis yra numatęs įvykdyti su Kristaus kūno bažnyčia.

Panagrinėkime detaliau, kas yra **apipjaustymas**.

Pr 17, 9-13: „Ir Dievas tarė Abraomui: „Todėl tu laikykis mano sandoros, tu ir tavo sėkla po tavęs **per jų kartas**. Ta yra mano sandora, kurios jūs turite laikytis, tarp manęs ir savęs bei tavo sėklos po tavęs; kiekvienas berniukas tarp jūsų bus **apipjaustytas**. Jūs apipjaustykite savo apyvarpės kūną; ir tai bus sandoros ženklas tarp manęs ir jūsų. Ir kas tarp jūsų yra aštuonių dienų amžiaus, bus apipjaustytas – kiekvienas berniukas per jūsų kartas: kas gimęs namuose ar iš kurio svetimšalio už pinigus nupirktas, kuris nėra tavo sėkla. Būtinai turi būti apipjaustytas gimusysis tavo namuose ir už tavo pinigų nupirktasis; ir mano sandora jūsų kūne bus **amžina sandora**“. Ef 2, 11 buvo minimas rankomis kūne atliktas apipjaustymas. Čia matome, kad tai ir yra tas pats apipjaustymas, ta sandora, kurią sudarė Dievas su Abraomu, su Izraelio tauta. Labai aiškiai matyti, kad Pradžios knygoje Dievas griežtai skiria apipjaustytuosius nuo neapipjaustytųjų. Tai žinodami, aiškiai matome, kad tai – praeities laikotarpis, kuris ir paminėtas Laiške efeziečiams. Todėl galime pasižymėti, kad Pradžios knyga kalba apie praeities laikotarpį. Beje, jei studijuosite Senąjį testamentą, t.y. kaip jis yra sudalintas Biblijoje – nuo Pradžios knygos iki Malachijo knygos pabaigos, pastebėsite, kad absoliučiai visur Dievas daro skirtumą tarp apipjaustytųjų ir neapipjaustytųjų, t.y. kad visa tai priklauso praeities periodui, kuriame **pagonys ir žydai** – dvi atskiros kategorijos žmonių, tarp kurių – labai griežta riba. Tuo metu pagonys buvo „be

Kristaus... be vilties, be Dievo pasaulyje“. Tuo tarpu Izraelis buvo Dievo tauta. Dievas buvo Abraomo, Izaoko, Izraelio Dievas.

Kaip praeityje pagonių tautos galėjo gauti palaiminimą iš Dievo?

Pr 22, 15-18: „Ir VIEŠPATIES angelas antrą kartą šaukė Abraomui iš dangaus ir tarė: ‘Aš prisiekiau savimi, sako VIEŠPATS, kadangi tu tai padarei ir nesulaikei savo sūnaus, savo vienintelio sūnaus; aš tave laiminte laiminsiu ir dauginte padauginsiu tavo sėklą kaip dangaus žvaigždes ir kaip smiltis, esančias ant jūros kranto; ir tavo sėkla valdys savo priešų vartus; ir **tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės tautos**; kadangi tu paklausei mano balso“. Taigi, **per Izraelio tautą pagonys galėjo gauti palaiminimą**. Ne per bet kokią kitą tautą, bet būtent per Izraelio – kilusią iš Abraomo.

Ist 4, 1-2. 5-7, Mozė kalba Izraeliui: „Todėl dabar, o Izraeli, klausyk, įsakų ir nuosprendžių, kuriuos aš jus mokau, kad juos vykdytumėte, kad galėtumėte gyventi ir įėję užimtumėte šalį, kurią VIEŠPATS, jūsų tėvų Dievas, jums duoda. Nieko nepridėkite prie žodžio, kuriį aš jums įsakau, nei nieko neatimkite iš jo, kad jūs laikytumėtės VIEŠPATIES, jūsų Dievo, įsakymų, kuriuos aš jums įsakau... [...] Štai aš jus išmokiau įsakų ir nuosprendžių, kaip man įsakė VIEŠPATS, mano Dievas, kad jūs taip darytumėte šalyje, į kurią jūs įeisite jos užimti. Todėl laikykitės jų ir juos vykdykite; nes tai yra jūsų išmintis ir jūsų supratimas akyse tautų, kurios, išgirdusios visus šituos įsakus, sakys: ‘Tikrai šita didelė tauta yra išmintinga ir supratinga liaudis’. Nes **argi yra tokia didelė tauta**, kuri turi Dievą taip arti prie jos, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra visuose dalykuose, dėl kurių mes jo šaukiame?“ Kas praeityje buvo arti Dievo? Izraelio tauta. Ne taip kaip pagonys, atskirti nuo Dievo. Čia vėlgi matome, kad Dievas skiria žydus ir pagonis bei kad čia yra praeities laikotarpis, kuriame Dievas skiria apipjaustytuosius nuo neapipjaustytuju.

Daugelis krikščionių greičiausiai sutiks su tuo, kad Dievas tuo metu darė skirtumą tarp šių dviejų kategorijų žmonių. **Tačiau kaip yra su Mato, Morkaus, Luko ir Jono evangelijomis?** Ar tuomet Dievas skyrė apipjaustytuosius nuo neapipjaustytuju? Prie kurio laikotarpio mes turėtume priskirti Kristaus žemiškąją tarnystę? Prie **praeities** laikotarpio, kai Dievas skyrė pagonis nuo žydų, ar prie **dabarties** laikotarpio, kuriame Dievas nebeskiria žydų nuo pagonių?

Rom 15, 8: „Na, o aš sakau, kad Jėzus Kristus buvo **apipjaustymo tarnas** dėl Dievo tiesos, kad patvirtintų tėvams duotus pažadus“. Kaip matome, Jėzus buvo atėjęs **vien pas Izraelio tautą, pas apipjaustymą**, jiems patarnauti, kaip buvo pažadėta tėvams Senajame testamente. Jėzus buvo jiems pranašautas Mesijas, Izraelio tautos Gelbėtojas. **O ar pats Kristus skyrė žydus nuo pagonių?..**

Mt 15, 24: „Bet jis [Jėzus] atsakydamas tarė: ‘Aš esu siųstas **tik pas** pražuvusias **Izraelio namų avis**’“.

Mt 10, 5-8: „Tuos dvylika Jėzus išsiuntė ir jiems įsakė, sakydamas: ‘**Neikite keliu pas pagonis ir neikite į joki Samariečių miestą**; bet verčiau **eikite pas pražuvusias Izraelio namų avis**. Ir kai jūs eisite, skelbkite, sakydami: „Dangaus karalystė yra čia pat“. Gydykite ligonius, apvalykite raupsuotuosius, prikelkite mirusiuosius, išvarinė-

kite velnius; dovanai gavote, dovanai duokite““. Keista iš Jėzaus lūpų išgirsti aštrius žodžius pagonių atžvilgiu, ar ne? Dažniausiai skelbiamas mylintis Jėzus, kuris išskėstomis rankomis siekia visus apsikabinti, išgydyti, išgelbėti. Tačiau Mato-Jono knygose aišku, kad Jėzus Kristus nebuvo atėjęs gelbėti pagonių, Jis buvo atėjęs tik pas Izraelio tautą (Mt 15, 24). Kristus lygiai taip pat skyrė pagonis nuo žydų. **Ir savo mokiniams, apaštalams, kurie irgi buvo išskirtinai žydų tautybės, įsakė neiti pas pagonis, bet tik pas izraelitus.**

Iš Laiško romiečiams ir Mato knygos eilučių matome, kad tuo metu, kai Jėzus vykdė savo žemiškąją tarnystę, **vis dar yra skirtumas** tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo. Jėzus atėjo pas Izraelį, kai tuo tarpu **pagonys** vis dar buvo be vilties, be Dievo pasaulyje, svetimi Izraelio sandraugoms, Dievo pažadams.

Tad Mato, Morkaus, Luko ir Jono evangelijos taip pat priklauso praeities laikotarpiui, kuriame Dievas skiria Izraelio tautą nuo pagonių.

Po savo žemiškos tarnystės Jėzus Kristus buvo nukryžiuotas, mirė ant kryžiaus, prisikėlė, ir tuo laiku, kuris aprašomas Apaštalų knygos 2 skyriuje, atsiuntė Izraelio tikintiesiems pažadėtą Šventąją Dvasią. Tai vyko Jeruzalėje, per žydų šventę Sekmines.

Ar tame laikotarpyje, kuris aprašomas Apaštalų darbų knygos 2 skyriuje, kas nors pasikeitė? Ar išnyko skirtumas tarp žydų ir pagonių? Pažiūrėkime.

Lk 24, 45-47: „Tada jis atvėrė jiems supratimą, kad jie galėtų suprasti Raštus, ir tarė jiems: ‘Taip yra parašyta ir taip reikėjo Kristui kentėti ir trečią dieną prisikelti iš mirusiųjų; ir kad **pradedant nuo Jeruzalės** tarp visų tautų jo vardu turi būti **skelbiamas apsigalvojimas ir nuodėmių atleidimas**‘“. Kaip apaštalams buvo nurodyta skelbti Karalystės evangelija? Pradedant nuo **Jeruzalės**, nuo Izraelio tautos centro, kuriame stovi Saliamono šventykla, kur žydai renkasi melstis, ten, kur Kristus, atėjęs antrą kartą į žemę, sėdės savo šlovės soste. Jeruzalė tai – Izraelio sostinė, didysis Karaliaus miestas (Mt 5), kuris nieko bendra neturi su pagonimis. Tai – išskirtinai žydų miestas.

Tad, Jėzus, sakydamas, kad evangelija turi būti skelbiama pradedant nuo šio miesto, **vis dar skiria žydus nuo pagonių, nuo apipjaustyųjų ir neapipjaustyųjų.** Jėzus pirmiausia siekia Jeruzalės atsivertimo.

Apd 1, 6: „Todėl kai jie buvo susirinkę, paklausė jo, sakydami: ‘Viešpatie, **ar tu šiuo laiku vėl atkursi Izraelio karalystę?**‘“ Atkreipkime dėmesį į tai, ko klausia apaštalai. Jie mano, kad Jėzus dabar jau įkurs pažadėtąją Karalystę. Tai buvo žydų pagrindinė viltis, tai, ko jie seniai laukė. Tuo labiau, kad **Jėzus 40 dienų po prisikėlimo aiškino jiems apie Dievo Karalystę** (Apd 1, 3), kuri bus atkurta, ir izraelitai tikėjosi greitai laiku to sulaukti, kaip buvo pažadėta Senajame testamente. Jie tikėjosi, kad dabar jau Kristus taps jų karaliumi. Juk ir Jonas Krikštytojas, kviesdamas žydų tautą persigalvojimui bei vandens krikštui, skelbė, kad Dievo karalystė jau čia pat. Atėjus fariziejams, Jonas Krikštytojas klausė jų, kas gi juos perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės. Iš to galima suprasti, kad ateityje bus išlieta Dievo rūstybė. Apie visa tai rašoma Apreiški-

mo knygoje bei išvardintos įvairios detalės, kaip visa tai vyks. Po rūstybės išliejimo Jėzus Kristus įkurs Karalystę, kas plačiai aprašoma Senajame testamente, apie ką taip pat prisikėlęs Jėzus Kristus savo mokiniams aiškino per 40 dienų, atsivertęs Raštus.

Praeityje Senasis testamentas **suteikė žydai viltį apie ateinančią Karalystę**, kad Dievas sudarys su Izraelio tauta naują sandorą, atleis jų nuodėmes, ir Izraelio tauta paveldės karalystę žemėje. Todėl apaštalai teiraujasi Jėzaus būtent apie tą pažadėtąją karalystę.

Kaip matome, Apaštalu knygos pirmame skyriuje tebėra **praeities laikotarpis**. Izraelio tauta vis dar tebėra Dievo tauta, kuriai yra pažadėta karalystė.

Apd 1, 7-8: „Ir jis tarė jiems: ‘Ne jums žinoti laikus ar laikotarpius, kuriuos Tėvas yra nustatęs savo valdžiai. Bet kai ant jūsų ateis Šventoji Dvasia, gausite jėgą; ir būsite mano liudytojai **Jeruzalėje bei visoje Judėjoje ir Samarijoje, ir iki tolimiausio žemės pakraščio**’“. Kaip matome, Jėzus **nurodo, kokiu eiliškumu** jo mokiniai turi eiti ir skelbti tą Karalystės evangeliją: pradedant nuo Jeruzalės, paskui – Judėjoje, Samarijoje, tada – iki tolimiausio žemės pakraščio.

Apd 2, 14: „Bet Petras, atsistojęs su vienuolika, pakėlė savo balsą ir jiems tarė: ‘**Judėjos vyrai** ir visi, **kurie gyvenate Jeruzalėje**; tebūna jums tai žinoma, ir klausykite mano žodžių...’“

Apd 2, 22: „**Izraelio vyrai**, klausykitės šitų žodžių...“

Apd 2, 36: „Todėl tegul tvirtai žino visi **Izraelio namai**...“

Į ką kreipiasi Petras tą Sekminių dieną? Į Judėjos vyrus ir į tuos, kurie gyvena Jeruzalėje, į Izraelio tautą. Petras, kreipdamasis į minią, išskiria Izraelio tautą. Jis tai adresuoja visai žydų tautai. Visko gali būti, kad ir pagonys klausėsi Petro kalbos, tačiau Petras savo kreipiniuose išskiria vien tik Izraelio tautą. Žinia, kurią jis skelbia, skirta izraelitams.

Iš to matome, kad **Apaštalu darbų knygos 1 ir 2 skyriai** vis dar priklauso praeities laikotarpiui, kur Izraelis yra išskirtinė Dievo tauta, ir Viešpaties plane ji yra pirmoje vietoje. Tuo tarpu apie pagonis, apie viso pasaulio žmones neužsimenama.

Tai, kas tuomet vyko per Sekminių dieną, šiandien nebevyksta. Sekmininkų bažnyčia, kuri tuo metu gavo Šventąją Dvasią, šiandien nebeegzistuoja. Todėl šiandien Sekmininkai kirkščionys paprastai susiduria su daugybe dalykų, kurie tarsi turėtų veikti jų gyvenimuose, tačiau tai nebeveikia, ir tikintieji patiria daugybę nusivylimų.

Sekmininkų bažnyčia, kuri buvo tuomet, ji buvo dar pranašo Joelio išpranašauta Izraelio tikinčiųjų bažnyčia, funkcionavusi pagal visai kitus principus nei šiandien veikianti Kristaus kūno bažnyčia.

Apd 3, 17-21: „Ir dabar, broliai, žinau, kad tai padarėte iš nežinojimo, kaip ir jūsų valdovai. **Bet tai, ką Dievas anksčiau buvo skelbęs visų savo pranašų burna**, kad Kristus turėsias kentėti, jis šitaip įvykdė. Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kai nuo Viešpaties veido ateis atgavos laikai; ir jis atsiųs **Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas**, kurį turi priimti dangus iki visu

dalykų atkūrimo laikų, apie kuriuos Dievas kalbėjo **visų savo šventųjų pranašų burna nuo pasaulio pradžios**“.

Kaip matome, tai buvo pranašauta – tai yra pranašystė. Kam ji skirta? Į ką čia Petras kreipiasi?

Apd 3, 25-26: „**Jūs esate vaikai pranašų ir sandoros**, kurią Dievas sudarė su mūsų tėvais, sakydamas Abraomui: ‘Ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės giminės’. Jums pirmiems Dievas, prikėles savo Sūnų Jėzų, pasiuntė jį palaiminti jus, nukreipdamas kiekvieną iš jūsų nuo jūsų neteisybių“.

Kas yra pranašų ir sandoros vaikai? Su kuo Dievas praeityje sudarė sandorą? Su Izraelio tauta. Taigi Petras čia vėlgi kreipiasi į Izraelio tautą. **Apaštalų darbų 3 skyrius** vis dar priklauso praeities laikotarpiui – niekas dar nėra pasikeitęs po Kristaus prisikėlimo. Kaip Jėzus Kristus buvo atėjęs gelbėti pražuvusių Izraelio namų avių, taip ir po Kristaus prisikėlimo Dievas siuntė palaiminimus Izraelio tautai, kad jie atsiverstų.

Apd 5, 29-31: „Tada Petras ir kiti apaštalai atsakydami tarė: „Mes verčiau turime klausyti Dievo nei žmonių. Mūsų tėvų Dievas prikėlė Jėzų, kurį jūs užmušėte ir pakabinote ant medžio. Jį [Kristų] Dievas išaukštino savo dešine ranka, kad būtų Kuni-gaikštis ir Gelbėtojas, **kad suteiktų Izraeliui apsigalvojimą ir nuodėmių atleidimą**.“

Kokiu tikslu Kristus buvo prikeltas, išaukštintas Dievo dešine ranka? Kad suteiktų **Izraeliui** apsigalvojimą ir nuodėmių atleidimą. Kad būtų Izraelio Gelbėtojas, kaip sako Petras bei kiti su juo esantys mokiniai. Niekas nepasikeitė nuo tada, kai Jėzus Kristus siuntė dvylika apaštalų vien pas Izraelio tautą. Pagonims neskelbiama išgelbėjimo žinia.

Apd 11, 19 kalbama apie žydus, kurie buvo išsklaidyti (Apd 8, 4): „Na, o tie, kurie buvo išsisklaidę dėl persekiojimo, kilusio dėl Stepono, keliavo iki Finikijos ir Kipro, ir Antiocho, skelbdami žodį **niekam kitam, o vien tik žydams**“.

Kaip matome, tie išsisklaidę žydai ne bet kam skelbė evangeliją, o vien tik žydams. Akivaizdu, kad visa tai – dar praeities periodo įvykiai, kai Dievas tebedarė skirtumą tarp žydų ir pagonių, tarp apipjaustyųjų ir neapipjaustyųjų. Tai, kas vyko Mato, Morkaus, Luko ir Jono evangelijose, tas tebevyksta ir Apaštalų darbų periodo peržvelgtuose skyriuose.

Pažiūrėkime, kada gi ta situacija pasikeitė.

Per visą laikotarpį, aprašomą Apd 1-7 skyriuose, Dievas per Izraelio tikinčiuosius, per apaštalus skelbė netikintiesiems izraelitams Karalystės evangeliją, kad jie persigalvotų, atsiverstų ir būtų pakrikštyti nuodėmių atleidimui. Tačiau Apaštalų darbų 7 skyriuje įvyksta Izraelio griuvimas, ir Dievas nebeina pas Izraelio tautą, jie tampa lygūs pagonims, Dievas užskaito juos visus netikėjime. Nebelieka skirtumo tarp žydo ir pagonies – visi yra kalti prieš Dievą.

Nuo Apd 7 skyriaus įvykių iki pat Apaštalų darbų knygos pabaigos vyksta Izraelio tautos mažėjimas. Tuo laikotarpiu Paulius eina pas žydus, kad jie, kaip ir pagonys, galėtų būti išgelbėti. Jis eina pas juos kaip pas pagonis, nes jie yra tapę neapipjaustytais, kaip kad Paulius rašo Rom 2 ir 3 skyriuje.

Ir dabar nebesvarbu, ar esi žydas, ar pagonis, tu esi tikėjimu perkeliamas į Kristaus kūną. Dievas Šventoji Dvasia pakrikštyja įtikėjusįjį į Kristaus kūną, kuriame nėra nei žydo, nei pagonies, tik Naujas sutvėrimas.

Paulius savo laiškuose rašo, kad jis skelbia paslaptį, kuri anksčiau niekam nebuvo atskleista, kurią jis gavo tuo metu, kai Kristus jį išgelbėjo pakeliui į Damaską (Apd 9 sk.). Paulius – tas, kuris pirmasis rašo savo laiškuose, jog nebėra skirtumo tarp apipjaustytojo ir neapipjaustytojo, tarp žydo ir graiko, ko anksčiau nebuvo. Dievas, išgelbėdamas Paulių parodo, kad nebėra to skirtumo tarp Izraelio tautos ir pagonių, kuris anksčiau buvo daromas bendraujant su žmonija. Jau yra sugriauta ta viduryje tarp pagonių ir Izraelio tautos stovėjusi atskyrimo siena. Taip prasideda dabarties, kurioje gyvename ir mes, laikotarpis, apie kurį rašoma visuose Pauliaus laiškuose (Nuo laiško Romiečiams iki laiško Filemonui). Juose randame visus Dievo planus, susijusius su šiuo laikotarpiu. Paulius tapo pats pirmasis Kristaus kūno bažnyčios narys.

Tokiu būdu Apaštalų darbų knyga tampa savotiška **perėjimo, pasikeitimo nuo praeities laikotarpio į dabarties laikotarpį knyga.**

Apaštalų darbų 9 skyriuje išgelbėjęs Paulių, Kristus jam suteikia paslapyje laikytą informaciją, vadinamą Malonės evangelija, kurioje neskelbiamas skirtumas tarp žydo ir pagonies, t.y. tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo. Taip įvyksta pasikeitimas Dievo plane. Izraelio tauta griuvusi, tapusi neapipjaustymu, kokiais visuomet buvo pagonys, ir Dievas šiandien yra tapęs absoliučiai visų žmonių bei tautų Dievas. Šiuo Pauliaus išgelbėjimu prasidėjo naujas periodas Dievo plane – dabartis.

Rom 11, 11: „Tad aš sakau: ‘Ar jie suklupo, kad pargriūtų?’ Apsaugok Dieve, bet verčiau **per jų griuvimą išgelbėjimas atėjo** pagonims, kad sukeltų jiems pavydą.” Kada pagonims atėjo išgelbėjimas? Po Izraelio griuvimo – per jų griuvimą. Ne per Izraelio tautos palaiminą, bet atvirkščiai – per jų nuopolį. Praeityje Abraomui buvo pažadėta, kad pagonys bus išgelbėti bei palaiminti tik per Izraelio tautą, per jos pakilimą. Kai izraelitai bus palaiminti, tuomet bus palaimintos ir kitos tautos, pagonys. Visai priešingi dalykai tarp to, kas anksčiau buvo pranašauta, ir tarp to, kas įvyko Apd 7 skyriuje – ne per Izraelio pakilimą, bet per jo griuvimą pagonims atėjo išgelbėjimas.

Rom 11, 12-13: „Na, o **jei jų griuvimas yra pasaulio turtas ir jų mažėjimas – pagonių turtas**; tai kaip daugiau jų pilnatvė? Nes aš kalbu jums, pagonys, **kadangi aš esu pagonių apaštalas, aš aukštinu savo tarnybą...**” Izraelio tauta puolė, kaip matome, ir paskui ji mažėjo. Na o kaip Dievo žinia pasiekė pagonis? Per Paulių, kuris, kaip matome, rašo esąs pagonių apaštalas.

Rom 10, 12: „Nes **nėra skirtumo tarp žydo ir graiko**, nes tas pats visų Viešpats yra turtingas visiems, kurie jo šaukiasi.” Ar galėtumėte pasakyti, kad praeityje nebuvo skirtumo tarp žydo ir pagonies? Ne – praeityje žydai buvo Dievo tauta, o pagonys – tolimi nuo Dievo, atmesti, be Kristaus, be Dievo pasaulyje. Kaip matome, Pauliaus laiškuose neberandame skirtumo tarp žydo ir pagonies... Įvyko pasikeitimas.

Gal 3, 26-28: „Nes jūs visi esate Dievo vaikai per tikėjimą Kristumi Jėzumi. Nes jūs visi, kurie buvote pakrikštyti į Kristų, apsilikote Kristumi. Nėra nei žydo, nei graiko, nėra nei vergo, nei laisvojo, nei vyriškos lyties, nei moteriškos lyties: nes jūs visi esate viena Kristuje Jėzujė.

Niekur kitur Biblijoje, išskyrus Pauliaus laiškus, nerasime, kad nebūtų skirtumo tarp žydo ir ne žydo. Dievas Pauliaus laiškuose skelbia tai, kas anksčiau nebuvo skelbiama. Tai, kas yra Pauliaus laiškuose, yra kitokia žinia.

Ef 3, 1-3: „Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jei esate girdėję apie **Dievo malonės paskirstymą**, man duotą dėl jūsų, kaip apreiškimu jis man atskleidė **paslaptį**...“ Pastebėkime – Jėzus Kristus Pauliui perdavė Dievo malonės paskirstymą – tą Dievo informaciją, kurią Dievas šiandien paskirsto, kuri susijusi su **dabartiniu laikotarpiu**. Čia yra skelbiama Dievo malonės evangelija, kurią Kristus įdavė Pauliui. Ir tai vadinama, kaip matome, **paslaptimi**. Kas tai yra paslaptis?

Ef 3, 4-5. 9: „... (kaip aš anksčiau parašiau keletu žodžių, iš kurių, kai skaitote, galite suprasti mano pažinimą **Kristaus paslapties**), kuri kitais amžiais nebuvo atskleista žmonių sūnums, kaip ji dabar atskleista jo šventiems apaštalams ir pranašams per Dvasią... [...] ...ir kad visi pamatytų, kokia yra bendrystė paslapties, kuri nuo pasaulio pradžios **buvo paslėpta Dieve**...“ Taigi paslaptis yra tai, ko Dievas anksčiau neskelbė, tai, ką laikė savyje, ir tos informacijos niekas nežinojo. Jei pažiūrėsime į Senąjį testamentą, pamatysime, kad ši informacija niekur nebuvo skelbiama. Mato, Marko, Luko ir Jono evangelijose taip pat nerasime apie tai parašyta. Tai, ką Pauliui apreiškė Jėzus Kristus, buvo atskleista žmonėms pirmą kartą Apaštalų darbų knygos 9-ame skyriuje. Pirmasis žmogus, kuriam Dievas tą informaciją atskleidė, buvo Paulius, kurį Jėzus Kristus paskyrė būti pagonių apaštalu: suteikė jam šią naują žinią, kad jis eitų ir ją skelbtų visam pasauliui.

Apaštalų darbų 3-iaame skyriuje Petras kalba apie Jėzus Kristaus atėjimą, jog tai buvo pažadėta, apie tai **buvo kalbėta** visų pranašų burna **nuo pat pasaulio pradžios**, kas vadinama pranašyste. Paulius Romiečių laiško 16-ame skyriuje rašo, jog jis skelbia Jėzu Kristu pagal apreiškimą paslapties, **kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios**. Vadinasi, tai, kas yra surašyta Pauliaus laiškuose, tai nebuvo skelbiama nuo pasaulio pradžios, tai buvo laikoma paslapyje. Visa Rašte esanti informacija pasidalina į dvi grupes: tai, kas buvo skelbta nuo pasaulio pradžios (pranašystė), ir tai, kas buvo paslėpta, neskelbta nuo pasaulio pradžios (paslaptis). Tad pranašystė ir paslaptis negali būti vienas ir tas pats. Tai, kas rašoma Senajame testamente, Mato, Morkaus, Luko ir Jono evangelijose bei Apaštalų darbų pirmuose skyriuose, negali būti tas pats, kas parašyta Pauliaus laiškuose. Visa, kas yra iki Apaštalų darbų 9 skyriaus, yra pranašystė ir yra praeitis. Ten nerasime Kristaus kūno pėdsakų, apie ką rašo Paulius.

Pasigilinkime, ką gi skelbia toji Pauliui apreikšta paslaptis:

Ef 3, 6-9: „... kad pagonys turi būti **bendrapaveldėtojais ir to paties kūno**, ir jo pažado dalininkais Kristuje per evangeliją, kurios tarnu tapau pagal Dievo malonės dovaną, man duotą veiksmingu jo jėgos veikimu. Man, mažesniai už mažiausiąjį iš visų šventųjų, yra duota ši malonė, kad aš tarp pagonių skelbčiau neištiriamus Kristaus turtus; ir kad **visi** žmonės pamatytų, kokia yra bendrystė paslapties...“ Yra vienas kūnas – Kristaus kūnas, kuriame nėra jokio skirtumo, ar tu esi žydas, ar pagonis. Paslaptis skirta visiems žmonėms, visam pasauliui. Pauliaus laiškuose surašyti dalykai

– tai informacija apie Kristaus kūną: kaip jis veikia, koks jis yra, kaip žmogus gali i jį patekti, kas gyvenimas yra jame ir kas žmogaus laukia ateityje. Kaip jis prasidėjo ir kaip jis bus galiausiai paimtas – visa tai surašyta ne kur kitur, bet būtent Pauliaus laiškuose.

Taip pat juose rasime ir atskleistos paslapties tikslą, susijusį su dabarties laikotarpiu. Ef 3, 10-11: „...tuo tikslu, **kad dabar** kunigaikštystėms ir valdžioms dangaus vietose per bažnyčią taptų žinoma visokeriopa Dievo išmintis, pagal amžinąjį tikslą, kurį jis sumanė Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje...“

Baigiantis šiam dabartiniam laikotarpiui mes, Kristaus kūnas, būsime pagauti i orą pas Viešpatį. Po šio įvykio pasibaigs dabarties periodas, Dievas bus įgyvendinęs šio laikotarpio tikslą. Pasibaigus dabarčiai, prasidės ateities periodas. Tada Dievas vėl atskirs Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo, Jis pradės įgyvendinti viską, kas buvo žadėta Izraelio tautai Senajame testamente. Nesunku pastebėti, kad praeitis ir ateitis Dievo plane yra panašūs laikotarpiai: juos sieja pranašystės, nes ateityje bus įgyvendinta tai, kas buvo pranašauta praeityje. Tuo tarp dabartinis laikotarpis vadinamas paslaptimi, nes apie jį Dievas nepranašavo Senajame testamente, bet laikė tai paslapyje, apie tai nekalbėjo. Ši Pauliui apreikšta paslaptis taip pat vadinama „malonės evangelija“.

Jei pranašystės tikslas Dievo karalystės, kurią paveldės Izraelio tauta, įkūrimas žemėje, tai paslapties tikslas – Dievo valdžios, kuri skirta Kristaus kūnui, įkūrimas danguje.

Hbr 2, 1-3: „Todėl mes turime daug uoliau kreipti dėmesį i tai, ką esame girdėję, kad kuriuo metu tai mums neišsprūstų. Nes jei per angelus kalbėtas žodis buvo tvirtas, ir kiekvienas nusižengimas bei neklusnumas susilaukdavo teisingo atlygio užmokesčio; tai kaip mes pabėgsime, jeigu nepaisysime tokio didžio išgelbėjimo, kuris pirma buvo pradėtas kalbėti Viešpaties ir mums patvirtintas jį girdėjusių...“ Čia kalbama apie išgelbėjimą. O kada gi Viešpats pradėjo kalbėti apie tą išgelbėjimą? Mato, Morkaus, Luko ir Jono knygoje. O šio, laiško Hebrajams autorius rašo, kaip gi mes pabėgsime, jei mes nepaisysime šio išgelbėjimo, kurį skelbė Viešpats...

Hebrajų laiškas remiasi keturiomis evangelijomis, tuo, kas buvo kalbėta Mato, Morkaus, Luko ir Jono.

Hbr 2, 4: „...ir Dievui jiems liudijant su ženklais ir nuostabomis, ir įvairiais stebuklais, ir Šventosios Dvasios dovanomis, pagal jo valią?“ Ši eilutė kalba apie Apaštalu darbų knygoje vykusius įvykius, kai susirinkusieji švęsti Sekminių, gavo Šventąją Dvasią ir ėjo skelbti jiems patikėtą žinią.

Hbr 2, 5: „Nes ne angelų pavaldumui jis pajungė **ateinantį** pasaulį, apie kurį mes kalbame“. Pastebėkime, šioje eilutėje minimas „ateities pasaulis“. Jei kalbama apie ateitį, tai šiame laiške rašoma žinia priklauso ateičiai – ateinantiems amžiams. Taip suprantame, kad laiškas Hebrajams yra skirtas ateičiai.

Be to, atkreipkime dėmesį i tai, kam šis laiškas yra adresuojamas. Pats pavadinimas daug ką pasako, tiesa? Laiškas hebrajams, t.y. laiškas žydams, Izraelio tautai.

Dabar pažiūrėkime, kad panašiai rašoma Jokūbo laiške.

Jok 1, 1: „Jokūbas, Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus tarnas, dvylikai pasklidusių genčių...“ Į ką čia kreipiasi Jokūbas? Vėlgi į žydus, į dvylika Izraelio giminių, pasklidusių po pasaulį. Dievas vėl skiria pagonis nuo Izraelio, vėl kalba savo tautai. Ateities laikotarpyje Dievas vėl bus Izraelio tautos Dievas.

Kai bus suformuotas Kristaus kūnas, jis bus paimtas į dangų, kaip kad rašoma 1 Tes 4, 17: „...būsime pagauti į debesis susitikti su Viešpačiu ore, ir taip visada būsime su Viešpačiu“. Po šio įvykio Dievas vėl įsteigs skirtumą tarp izraelito ir pagonies, tarp apipjaustytojų ir neapipjaustytojų. Ir pats pirmasis laiškas, kuris bus skirtas ateinančiais amžiais gyvenentims žmonėms, yra laiškas Hebrajams, o po jo likusieji laiškai iki Biblijos pabaigos.

Pažvelkime į 1 Pt 2, 9: „Bet jūs esate **išrinktoji giminė, karališka kunigystė**, šventa tauta, ypatinga tauta; kad skelbtumėte gyrių to, kuris jus pašaukė iš tamsybės į savo nuostabią šviesą...“ Kas gi yra ta karališkoji kunigystė? Kas yra ta išrinktoji giminė? Iš 19, 6: „Ir jūs [*Dievas kreipiasi į Izraelio tautą*] man būsite **kunigų karalystė ir šventa tauta**‘. Šitie yra žodžiai, kuriuos kalbėk Izraelio vaikams““. Dievas pažadėjo Izraelio tautai, kad ji bus Jo karališkoji kunigija. Tad į ką Petras kreipiasi, sakydamas, kad ji yra ypatinga tauta, karališkoji kunigystė? Jis kreipiasi į Izraelio tautą.

1 Pt 2, 11-12: „...susilaikykite nuo kūniškų geismų, kurie kovoja prieš sielą; būdami doros elgsenos tarp **pagonių**, kad už tai, už ką apkalba jus kaip piktadarius, per jūsų gerus darbus, kuriuos matys, šlovintų Dievą aplankymo dienoje“. Matome, kad Dievas atkreipia dėmesį į pagonis, nuo kurių izraelitas turi skirtis savo elgsena. Pas Petrą laiškuose vėl atsiranda skirtumas tarp žydo ir pagonies.

Petras kreipiasi į Izraelio tautą, kuriai yra pažadėta karalystė, kur žydai bus karališkoji kunigija. 2 Pt 1, 10-11: „Todėl, broliai, juo labiau stenkitės sutvirtinti savo pašaukimą ir išrinkimą; nes jei tai darote, jūs niekada nepargriūsite; nes taip gausiai jums bus parūpintas įėjimas **į amžinąją mūsų Viešpaties ir Gelbėtojo Jėzaus Kristaus karalystę**.

Jonas štai kalba apie pranašystę ir apie tai, jog laikas yra čia pat. Apr 1, 1-3: „Jėzaus Kristaus Apreiškimas, kurį jam davė Dievas, kad parodytų savo tarnams, kas turi netrukus įvykti; ir pasiuntęs jį jis pranešė per savo angelą savo tarnui Jonui, kuris liudija Dievo žodį ir Jėzaus Kristaus liudijimą, ir visa, ką matė. Palaimintas tas, kuris skaito, ir tie, kurie klausosi **šios pranašystės žodžių ir laikosi to, kas joje surašyta, nes laikas čia pat**“.

Apr 5, 10: „...ir padarei mus mūsų Dievui **karaliais ir kunigais, ir mes karaliausime žemėje**“. Vėl kalba eina apie karalius ir kunigus Dievo karalystėje žemėje. Izraeliui pažadėta karalystė žemėje, Dovydo sostas, kuriame sėdės Jėzus Kristus. Taigi Jonas rašo apreiškimą hebrajams, kurie paveldės karalystę žemėje ir bus karališkoji kunigija.

Visos knygos nuo Hebrajų laiško iki Apreiškimo knygos pabaigos yra skirtos žydų tautai. Šiose knygose vėl yra skirtumas tarp žydo ir pagonies, Izraelio tauta vėl bus pagrindinė žmonių grupė Dievo plane.

Taip viską išsiaiškinius, visa Biblija gražiai įsitenka laiko schemeje, kur yra praeitis, dabartis ir ateitis. Atsirinkę, kokios Biblijos knygos kokiam laikotarpiui priklauso, jūs žinosite, kur kokios informacijos turite ieškoti, kokia informacija tinka jums. Visas Raštas yra duotas tam, kad studijuotumėme, mokytumėmės ir atsirinktume, kas yra taikytina mums - Kristaus kūnui. Tada Biblija mums bus naudinga.

SKYRIAUS APIBENDRINIMAS

Biblijoje yra trys laiko padalijimai: Praeitis, dabartis ir ateitis.

Praeitis:

- Nuo Pradžios knygos iki Apaštalų darbų 9 skyriaus.
- Dievas skirtingai bendrauja su Izraelio tauta – apipjaustytaisiais ir su pagonimis – neapipjaustytaisiais
- Izraelis – išrinktoji tauta, karaliai ir kunigai.
- Pagonys – jokios vilties, be Dievo pasaulyje.

Dabartis:

- Pauliaus laišakai
- Dievo malonės paskirstymas
- Paulius išrenkamas pagonių apaštalų.
- Pagonys – bendrapaveldėtojai.
- Per Izraelio griuvimą ateina išgelbėjimas pagonims.
- Kristaus kūno bažnyčia – jos pradžia, funkcionavimas, paėmimas.
Joje nėra skirtumo tarp žydo ir pagonies.

Ateitis:

- Nuo Laiško hebrajams iki Apreiškimo knygos pabaigos.
- Vėl skirtumas tarp žydo ir pagonies, tarp apipjaustyjų ir neapipjaustyjų.

4 PAMOKA

Taip pat Biblija yra sudalinta į taip vadinamus Dievo **paskirstymus**, kurių kiekviename Dievas skirtingai elgėsi su žmogumi.

Romiečių laiško 5-ame skyriuje Paulius rašo: „Todėl kaip per vieną žmogų nuodėmė įėjo į pasaulį, o per nuodėmę – mirtis; ir taip mirtis perėjo į visus žmones, nes visi nusidėjo (nes **iki įstatymo** nuodėmė buvo pasaulyje, bet nuodėmė nėra priskaitoma, kai nėra įstatymo. Vis dėlto mirtis viešpatavo **nuo Adomo iki Mozės** net tiems, kurie nenusidėjo nusižengimu, panašiu į Adomo, kuris yra provaizdis to, kuris turėjo ateiti“ (Rom 5, 12-14).

Kaip matome, visa ko pradinis taškas yra Adomas. Nuo jo viskas prasideda ir tai tęsiasi iki Mozės: „Mirtis viešpatavo **nuo Adomo iki Mozės**“. Tai – pirmasis Dievo paskirstymas, kuriame viešpatuoja mirtis. Šiuo periodu Dievas žmogui davė pažadus. Todėl pavadinkime tai **pažado paskirstymu**, apie kurį vėliau rašoma:

Gal 3, 17: „...sandoros, kuri anksčiau buvo Dievo patvirtinta Kristuje, negali panaikinti po keturių šimtų ir trisdešimties metų atsiradęs įstatymas, kad pažada pavertų negaliojančiu“. Kol žmogui dar nebuvo duotas įstatymas, jam buvo duotas pažadas. Gal 3, 18: „Nes jeigu paveldas būtų **iš įstatymo**, tai jau ne **iš pažado**, bet Dievas davė jį Abraomui pažadu“.

PAŽADO PASKIRSTYMAS

Pirmas pažadas žmogui duodamas Pr 3, 15 – žmogui pažadama moters sėkla, kad iš jos gims Gelbėtojas. Paskui pažadas pereina Abraomui, kad jo sėkloje bus palaimintos visos pasaulio tautos. Paskui pažadas perėjo Abraomo sūnui Izaokui, kuris pratęs tos pažado sėklos liniją. Pr 22, 15-18: „Ir VIEŠPATIES angelas antrą kartą šaukė Abraomui iš dangaus ir tarė: „Aš prisiečiau savimi, sako VIEŠPATS, kadangi tu tai padarei ir nesulaikei savo sūnaus, savo vienintelio sūnaus; aš tave laiminte laiminsiu ir dauginte padauginsiu tavo sėklą kaip dangaus žvaigždes ir kaip smiltis, esančias ant jūros kranto; ir tavo sėkla valdys savo priešų vartus; ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės tautos; kadangi tu paklausei mano balso“.

Taigi matome, kad ta sėkla pirmiausiai buvo moters sėkla, (Pr 3), paskui ji perėjo Abraomui, iš jo – Izaokui – Pr 26, 1-5: „Ir šalyje buvo badas, be ankstesniojo bado, kuris buvo Abraomo dienomis. Ir Izaokas nuvyko pas filistinų karalių Abimelechą į Gerarą. Ir VIEŠPATS jam pasirodė ir tarė: ‘Nesileisk į Egiptą; gyvenk šalyje, apie kurią aš tau pasakysiu; laikinai apsigyvenk šioje šalyje, o aš būsiu su tavim ir laiminsiu tave; nes tau ir tavo sėklai aš duosiu visas šias šalis, ir aš įvykdysiu priesaiką, kurią prisiečiau tavo tėvui Abraomui; aš padauginsiu tavo sėklą kaip dangaus žvaigždes ir duosiu tavo sėklai visas šitas šalis; ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės tautos; kadangi Abraomas paklausė mano balso ir laikėsi mano įpareigojimo, mano įsakymų, mano nuostatų ir mano įstatymų“.

Paskui sėklos liniją pratęsia Jokūbas, kuriam perėjo pažadas – Pr 28, 13-15: „Ir štai VIEŠPATS stovėjo virš jų ir tarė: ‘Aš esu VIEŠPATS, tavo tėvo Abraomo Dievas ir

Izaoko Dievas; žemę, ant kurios guli, duosiu tau ir tavo sėklai; ir tavo sėkla bus kaip žemės dulkės, ir tu išsiplėsi į vakarus ir į rytus, į šiaurę ir į pietus; ir tavyje bei tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės šeimos. Ir štai aš esu su tavim ir tave saugosiu visur, kur tu eisi, ir tave sugražinsiu į šitą šalį; nes aš nepaliksiu tavęs, kol įvykdysiu tai, apie ką esu tau kalbėjęs“.

Toliau pažadas iš Jokūbo pereina visam Izraeliui:

Ist 1, 8-11 „Štai aš padėjau prieš jus tą šalį; įeikite ir užimkite šalį, kurią VIEŠPATS prisiekė jūsų tėvams, Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, duoti jiems ir jų sėklai po jų. Ir anuo metu jums kalbėjau, sakydamas: ‘Aš pats vienas nepajėgiu jūsų nešti; VIEŠPATS, jūsų Dievas, jus padaugino, ir štai jūs šią dieną dėl daugybės esate kaip dangaus žvaigždės (VIEŠPATS, jūsų tėvų Dievas, tepadaugina jus tūkstantį kartų daugiau negu esate ir jus tepalaimina, kaip jis yra jums pažadėjęs!)“.

Taip sėklos pažadas nuo Abraomo pereina iki pat Izraelio tautos.

Mt 25, 31- 34: „Kai žmogaus Sūnus ateis savo šlovėje, ir su juo visi šventi angelai, tada jis atsisės savo šlovės soste; ir prieš jį bus surinktos **visos tautos**, ir jis atskirs jas vieną nuo kitos, kaip piemuo atskiria savo avis nuo ožkų; ir jis pastatys avis savo dešinėje, bet ožkas kairėje. Tada Karalius sakys tiems jo dešinėje: ‘Ateikite, **mano Tėvo palaimintieji**, paveldėkite **karalystę, paruoštą jums nuo pasaulio įkūrimo...**“

Karalius liepia ateiti Tėvo palaimintiesiems, visoms tautoms, kurios laimino Izraelį, kaip kad buvo sakoma: „tie kurie tave laimina, tuos ir aš palaiminsiu“. Tai – Abraomo sandora, kai palaiminti bus tie, kurie laimins Izraelį, prakeikti tie, kurie jį keiks.

Kitas svarbus dalykas šioje Mato evangelijos eilutėje tai, kad karalystė paruošta nuo pasaulio įkūrimo. **Nuo pat Pradžios knygos** pirmo skyriaus 1 eilutės, kai buvo sukurtas pasaulis, **Dievo tikslas buvo karalystės įkūrimas žemėje**. Kai Dievas sukūrė Adomą, liepė jam užvaldyti žemę, viešpatuoti joje, būti žemėje karaliumi. Šiame Mato knygos skyriuje ir sakoma, kad karalystė buvo paruošta nuo pat pradžių, nuo tada, kai buvo sutvertas pirmas žmogus. Tačiau Adomas nupuolė ir prarado žemės karaliaus pareigas. Tuo tarpu Kristus atpirko žmones ir suteiks jiems galimybę vėl būti žemės karalystės dalimi. Kai Kristus ateis į žemę antrą kartą, jis palaimins visas pasaulio tautas: „Ateikite, **mano Tėvo palaimintieji**, paveldėkite **karalystę, paruoštą jums nuo pasaulio įkūrimo...**“

ĮSTATYMO PASKIRSTYMAS

Kitas periodas, kitas Dievo paskirstymas yra nuo Mozės iki Kristaus. Tai – Įstatymas. Rom 5, 14. 20: „Vis dėlto mirtis viešpatavo nuo Adomo iki Mozės net tiems, kurie nenusidėjo nusižengimu, panašiu į Adomo, kuris yra provaizdis to, kuris turėjo ateiti. [...] Dar daugiau, **įstatymas įėjo**, kad pagausėtų nusikaltimas. Bet kur pagausėjo nuodėmė, dar daugiau pagausėjo malonė...“

Įstatymas buvo pridėtas prie pažado, kaip ir Laiške galatams rašoma, iki kol ateis pažadėta sėkla – Gal 3, 19: „Tai kam tarnauja įstatymas? Jis buvo pridėtas dėl nusižengimų, **kol ateis sėkla**, kuriai buvo duotas pažadas...“

O kas yra ta pažadėta sėkla? Gal 3, 16b: „Ir tavo sėklai, kuri yra **Kristus**“.

Taigi Įstatymas buvo duotas, kol ateis Kristus. Įstatymas, beje, nebuvo duotas, kad panaikintų pažada. Jis buvo prie jo pridėtas dėl nusižengimų. Įstatymas mokė Izraelį, kad jiems reikia atpirkėjo – Rom 5, 20: „Dar daugiau, **įstatymas** įėjo, kad pagausėtų nusikaltimas. Bet kur pagausėjo **nuodėmė**, dar daugiau pagausėjo **malonė**...“ Įstatymas parodė, kiek daug yra nuodėmės, bet pažiūrėkime, kas vyksta toliau: „ten, kur pagausėjo nuodėmė, dar daugiau pagausėjo malonė“ – atsiranda dar vienas paskirstymas – malonė, kuri Dievas apreiškė per Paulių.

MALONĖS PASKIRSTYMAS

Rom 3, 19-21: „Na, o mes žinome, kad ką besako įstatymas, jis sako tiems, kurie yra įstatymo valdžioje: kad būtų sustabdyta kiekviena burna, ir visas pasaulis taptų kaltas prieš Dievą. Todėl įstatymo darbais jo akyse nebus išteisintas joks kūnas, nes per įstatymą yra nuodėmės pažinimas. **Bet dabar be įstatymo** yra apreikštas Dievo teisumas, paliudytas įstatymo ir pranašu...“ Kaip matome, įstatymas nebegalioja – įstatymas yra panaikintas, be jo yra apreikštas Dievo teisumas. Prasideda visai kitoks Dievo paskirstymas. Anksčiau, per Mozę, Dievo buvo duotas Įstatymas, per kurį buvo apreikštas Dievo teisumas. Dabar gi Dievo teisumas ateina per jo malonę, kuri atsirado per apreiškimą Pauliui. Kaip rašoma: „nes jūs esate ne įstatymo, bet **malonės valdžioje**“ (Rom 6, 14)

Laikotarpyje nuo Adomo iki Mozės viešpatavo mirtis, kuri į pasaulį įėjo per Adomą. Paskui, nuo Mozės iki Pauliaus viešpatavo nuodėmė, nes per Įstatymą, kaip Paulius rašo, yra nuodėmės pažinimas. Rom 5, 20: „įstatymas įėjo, kad pagausėtų nusikaltimas. Bet kur pagausėjo nuodėmė, dar daugiau pagausėjo malonė“. Įėjus įstatymui atsirado nuodėmė, nes be įstatymo nuodėmė nėra užskaitoma. Įstatymas juodu ant balto parodo, kad žmogus yra nusidėjėlis, kad daro vienokią ar kitokią nuodėmę.

Taip nuo Adomo iki Mozės atsiradus nuodėmei, atsiranda mirtis ir jos viešpatavimas. Nuo Mozės iki Pauliaus, kai duodamas Įstatymas, atsiranda nuodėmės pažinimas, jos viešpatavimas. Atėjus Kristui, ateina nuodėmės atleidimas. Po Kristaus – viešpatauja malonė.

Tokie tad pagrindiniai Dievo paskirstymai: nuo Adomo iki Mozės – **Pažadas**, Nuo Mozės iki Pauliaus – **Įstatymas**. Dabar esantis laikotarpis – **Malonė**.

Malonės paskirstymas, kaip sakoma Pauliaus laiškuose, buvo laikomas paslapyje nuo pasaulio pradžios. Malonės paskirstymo laikotarpis daug kur įvardijamas kaip laikotarpis „dabar“. Jam pasibaigus, Kristaus kūnas bus paimtas į orą ir tada prasidės ateinantys amžiai – karalystė – Apd 15, 13-16: „Ir kai jie nutilo, Jokūbas atsakė, sakydamas: ‘Vyrai ir broliai, paklauskite manęs: Simeonas [*Petras*] papasakojo, kaip Dievas pirma aplankė pagonis, kad iš jų pasiimtų savo vardui liaudį. Ir tam pritaria pranašu žodžiai, kaip yra parašyta: Po to [*po to, kai Dievas iš pagonių pasiims savo vardui tautą, po viso to, ką Dievas darys su pagonimis, t.y. ką Dievas daro šiandien su mumis*] aš sugrišiu ir vėl pastatysiu Dovydo padangtę, kuri yra nugriuvusi; ir vėl pastatysiu jos griuvėsius ir ją atitiesiu...“

Jeruzalės šventieji – Jokūbas, Petras, Jonas ir kiti, suprato, kas vyko Pauliaus tarnystės metu – kad vyksta Dievo malonės paskirstymas. Galatų laiške rašoma, kad jie davė vieni kitiems dešines draugystės vardan, kad Pauliaus skelbtų neapipjaustymo evangeliją, o Petras, Jokūbas ir Jonas – apipjaustymo evangeliją, kad Paulius eitų pas pagonis (neapipjaustytuosius), o jie – pas žydus (apipjaustytuosius). Šitie Izraelio šventieji suprato, kad Dievas įsiterpė su nauja programa, su nauju paskirstymu – su malonės paskirstymu, kurį skelbia Paulius. Todėl Jokūbas ir sako, kad Dievas laikinai dabar yra atėjęs pas pagonis. Apaštalas Paulius rašo, kad jis yra pagonių apaštalas, kuriam duotas tas malonės paskirstymas:

Kol 1, 27: „...kuriems [šventiesiems] Dievas nori atskleisti, kokie šitos paslapties šlovės turtai **tarp pagonių**; kuri yra Kristus jumyse, šlovės viltis...”

Ef 3, 1-2: „Dėl šios priežasties aš, Paulius, **Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių**, jei esate girdėję apie **Dievo malonės paskirstymą, man duotą dėl jūsų...**“ Jokūbas, Petras ir Jonas suprato, kad po viso to, ką Dievas yra suplanavęs padaryti su pagonimis, su Kristaus kūnu, Jis sugrįš pas Izraelio tautą ir atstatys ją. Kaip rašoma ir Laiške romiečiams 11, 25-26:

„Nes aš nenoriu, broliai, kad jūs būtumėte nežinantys šios paslapties, kad jūs nebūtumėte išmintingi savo pačių pasipūtimais; jog **Izraelį yra dalinai ištikęs aklumas, kol įeis pagonių pilnatvė**. Ir taip bus išgelbėtas visas Izraelis, kaip yra parašyta: 'Iš Siono ateis Išvaduotojas ir nukreips bedievybę nuo Jokūbo, nes ši yra mano sandora jiems, kai aš nuimsiu jų nuodėmes'“. Taigi tik po to, kai Dievas įvykdys visą programą su pagonimis, kai pasiimsi su savimi Kristaus kūną, Jis grįš prie savo tautos, sudarys su jais naują sandorą, nuims nuo jų visas jų nuodėmes, atkurs Izraelio tautą, išpildys visus jiems duotus pažadus, kuriuos davė per Abraomą.

Tuo tarpu **šiandien** Dievas yra tarp mūsų ir formuoja Kristaus kūną. Jokūbas visą tą darbą įvardija kaip laikiną Dievo apsilankymą pas pagonis. Tai – trumpalaikis veiksmas, kuris netruks amžinybę. Kai Dievas pabaigs viską, ką yra suplanavęs padaryti su pagonimis, jis vėl sugrįš pas Izraelio tautą, vėl atstatys Dovydo padangtę, kuri yra nugriuvusi. Taip bus įvykdyti visi pažadai, duoti Izraeliui.

Jėzaus Kristaus žemiškos tarnystės metu karalystė buvo įvardijama kaip esanti čia pat. Jonas Krikštytojas pirmasis tai pradėjo skelbti Izraelio tautai. Antrą kartą atėjęs Kristus nebeskelbs, kad ji čia pat, bet ją įkurs. Jis atsisės savo šlovės soste Jeruzalėje ir ją įkurs. Dan 2, 44: „Ir šitų karalių dienomis dangaus Dievas įkurs karalystę, kuri niekada nebus sunaikinta...“ Kai dangaus Dievas įsteigs karalystę žemėje, tai ji ir vadinasis dangaus karalyste.

Visa tai – ateinantys amžiai, dangaus karalystės paskirstymas. Apreiškimo knygoje rašoma, kad ta karalystė gyvuos 1000 metų. Šiam laikotarpiui Jėzus Kristus užrakins šėtoną į duobę. Pasibaigus 1000 metų, šėtonas vėl bus išleistas, eis suvedžioti tautų ir bus sunaikintas. Po šių įvykių bus galutinis teismas, po kurio ateis penktasis, paskutinis paskirstymas, Efeziečių laiške vadinamas **laikų pilnatvės paskirstymu**:

Ef 1, 10: „...kad laikų pilnatvės paskirstyme jis [Dievas] suvienytų Kristuje tai, kas danguje, ir tai, kas žemėje; jame“. Visus dalykus, kuriuos Dievas buvo suplanavęs nuo pasaulio sukūrimo pradžios, jis įgyvendins. Taip bus įgyvendintas tas tikslas, kuriam

Dievas buvo sukūręs skirtingus laikus. Visi tie laikai, tie skirtingi laikotarpiai, per kuriuos Dievas kažką tai darė, bus išpildyti. Tuomet Dievas įkurs visoje visatoje savo autorystę, kur bus Dievo nustatytos valdžios danguje ir žemėje – Kol 1, 16-17: „...nes jo [Kristaus] sukurta visa, kas danguje ir kas žemėje, regima ir neregima, ar tai būtų sostai, ar viešpatystės, ar kunigaikštystės, ar valdžios: visa yra jo ir jam sutverta, ir jis yra pirma visko, ir visa juo laikosi“.

Jėzus Kristus sukūrė visas visatos valdžias, viešpatystes, tiek neregimas danguje, kuriose dabar sėdi angelai, tiek regimas žemėje, kurias matome funkcionuojant. Kol 1, 18-20: „Ir jis yra galva kūno – bažnyčios, kuris yra pradžia, pirmagimis iš numirusiųjų; kad visame kame jis turėtų pirmenybę. Nes Tėvui patiko, kad jame gyventu visa pilnatvė; ir, padarius taiką per jo kryžiaus kraują, per jį sutaikinti sau visa; per jį, aš sakau, ar tai būtų tai, kas žemėje, ar tai, kas danguje“. Dievo tikslas yra sutaikyti Sau visas valdžias, kurios yra tiek danguje, tiek žemėje. Ir visa tai bus atlikta laiku pilnatvėje, kai viskas bus suvienyta Jėzuje Kristuje.

Iki laikų pilnatvės paskirstymo, kuris bus ateityje, Dievas formuoja tas valdžias, kurios yra žemėje ir danguje. Žemėje tos valdžios priklausys Izraeliui, kuriems buvo pažadėta, kad jie bus karališkoji kunigija žemėje. O danguje bus Kristaus kūnas – Kristaus kūno bažnyčia. Mes užimsime valdžias danguje. Kristus atėjęs antrą kartą į žemę, išgelbės Izraelio tautą, atleis jų nuodėmes, įkurs karalystę žemėje ir suformuos tą karališką kunigiją, kuri valdys žemę. Laikų pilnatvės paskirstyme ta karališkoji Izraelio kunigija, užimsianti valdomąsias pozicijas žemėje, ir mes, Kristaus kūnas, kurie užimsime valdančiąsias pozicijas danguje, visi būsime suvienyti Jėzuje Kristuje. Taip bus įvykdytas amžinas Dievo tikslas, kurį jis buvo numatęs. Taip išsipildys laikų pilnatvė.

3 pamokoje buvo kalbėta apie tris Laiške efeziečiams Dievo išskirtus periodus – praeitį, dabartį ir ateitį. Nesunkiai galime atrinkti, kaip šiuose laikotarpiuose išsidėsto visi penki Dievo plano paskirstymai.

Praeityje, kai Dievas veikė atsižvelgdamas į apipjaustymą ir neapipjaustymą, savu metu veikė Pažado, o vėliau – Įstatymo paskirstymas. **Šiandien** mes gyvename Malonės paskirstyme, kuris prasidėjo tuomet, kai Pauliui buvo atskleista Malonės evangelija iki tol Dievo laikyta paslapyje. Paskui Kristaus kūnas bus paimtas, pagautas į orą, kaip rašoma 1 Laiške tesalonikiečiams ir užsibaigs periodas, kuris Rašte įvardijamas kaip laikotarpis „dabar“. Po Malonės paskirstymo prasidės **ateities** periodas, kuriame bus tūkstantmetės karalystės paskirstymas. Po tūkstantmetės karalystės prasidės laikų pilnatvės paskirstymas, kuris tęsis visą amžinybę.

Žinant tokį Rašto įvykių išsidėstymą laike, nesunku atsirinkti, kuri informacija yra skirta mūsų dienoms, kuri informacija yra susijusi su praeitimi, kuri – su ateitimi.

SKYRIAUS APIBENDRINIMAS:

Yra penki Dievo plano laikų paskirstymai:

1. Praeitis: nuo Adomo iki Mozės – Pažadas

- per Adomą įeina nuodėmė,
- viešpatauja mirtis
- Adomui duodamas pažadas, kuris vėliau pereina Abraomui, po Abraomo – Izaokui, Jokūbui, visam Izraeliui.

2. Praeitis: nuo Mozės iki Pauliaus – Įstatymas

- per Mozę duodamas Įstatymas,
- viešpatauja nuodėmė.

3. Dabartis: nuo Pauliaus iki Paėmimo – Malonė

- per Kristaus auką Dievas apreiškia Pauliui malonės evangeliją,
- panaikinamas Įstatymas,
- suformuojamas ir paimamas Kristaus kūnas – valdžios pozicijos dangaus vietose.

4. Ateitis: nuo Kristaus kūno paėmimo iki Didžiojo baltojo sosto – Tūkstantmetė Karalystė

- Jėzus Kristus ateina antrą kartą į žemę,
- įkuria karalystę, atsisėda Jeruzalėje soste,
- išpildo visus duotus Izraeliui pažadus,
- suformuoja karališkąją kunigiją žemėje.

5. Ateitis: nuo didžiojo balto sosto per amžinybę – Laikų pilnatvė

- suvienijami visi dalykai, visos valdžios, kunigaikštystės, viešpatystės, esančios žemėje ir danguje, į viena Jėzuje Kristuje.

5 PAMOKA

Kalbant apie praeitį, Rašte šis žodis yra vartojamas dvejopai. Vienu atveju jis vartojamas kalbant apie Dievo informacijos paskirstymus – apie praeties laikotarpį, kitu atveju tai vartojama siauresne prasme, kalbant apie mūsų gyvenimo praeitį, gretinant laiką, kai mes nebuvo išgelbėti, t.y. praesityje, su dabartiniu laikotarpiu, su tuo, kur esame šiandien kaip išgelbėti tikintieji. Tačiau iš kontekso paprastai nėra sunku atskirti, apie ką yra kalbama konkrečioje vietoje. Pvz.: „Ir jis atgaivino jus, kurie buvote mirę nusižengimuose ir nuodėmėse, kuriuose jūs **praesityje** vaikščiojote pagal šio pasaulio būdą, pagal oro valdžios kunigaikštį, dvasią, kuri dabar veikia neklusnumo vaikuose; tarp kurių ir mes visi **praesityje** pagal savo kūno geidulius elgėmės tenkindami kūno ir proto troškimus; ir prigimtimi buvome rūstybės vaikai, kaip ir kiti“ (Ef 2, 1-3). Iš konteksto aišku, kad kalba eina apie asmeninio gyvenimo praeitį, kai mes dar vaikščiojome nuodėmėse, buvome neišgelbėti, t.y. apie tikinčiojo asmeninį gyvenimą. Tuo tarpu apie tai, koks skirtumas tarp žmonių praesityje ir dabar, rašoma Laiške efeziečiams, 2 skyriaus pradžioje, išskiriant, kokia buvo anuo metu pagonių padėtis pasaulyje: be vilties, be Dievo, kai buvo didžiulis skirtumas tarp apipjaustytojo ir neapipjaustytojo: „...jūs esate išgelbėti malone per tikėjimą; ir tai ne iš jūsų: tai Dievo dovana, ne darbais, kad kuris nesigirtų. Nes mes esame jo darbas, sukurti Kristuje Jėzujė geriems darbams, kuriuos Dievas iš anksto paskyrė, kad mes juose vaikščiotume. Todėl atsiminkite, kad jūs, **praesityje** būdami kūnu pagonys, kuriuos Neapipjaustymu vadino tie, kurie vadinosi Apipjaustymu, rankomis atliktu kūne; kad **anuo laiku** jūs buvote be Kristaus, atitolinti nuo Izraelio sandraugos ir svetimi pažado sandoroms, neturintys jokios vilties ir be Dievo pasaulyje. Bet **dabar** Kristuje Jėzujė jūs, kurie kadaise buvote toli, per Kristaus kraują tapote artimi“ (Ef 2, 8-13).

Jei nebūtų pasikeitęs Dievo paskirstymas, jei ir dabar būtų skirtumas tarp žydo ir pagonies, mes ir toliau būtume be vilties, be Kristaus, neturėtume tokio priėjimo prie Dievo, kokį turime šiandien, naujame paskirstyme. Todėl tas paskirstymo pasikeitimas mums yra nepaprastai svarbus. Tik dėka to pasikeitimo bet kuris žmogus šiandien turi laisvą, neribotą priėjimą prie Dievo, kad būtų išgelbėtas. Praesityje Dievas buvo Izraelio Dievas, visi pažadai priklausė išskirtinai Izraeliui, pagonys tuo tarpu buvo atkirsti nuo Dievo. Tuo metu Izraelis turėjo gerą naujieną iš Dievo, pagal kurią turėjo išgelbėjimo viltį, tarp Izraelio ir mūsų, pagonių, stovėjo pertvara, **perskyrimo siena**, kurią mini Paulius Ef 2, 14. Tuomet mes buvome atskirti ta pertvara nuo visko, kas buvo duota Izraeliui. Pagonys buvo tam tikra prasme diskriminuojami, juos vadino Neapipjaustymu, jie nepriklausė Dievo išrinktiems Apipjaustytiesiems. Tas skirtumas turėjo labai gilią prasmę, kaip ir rašoma 12 eilutėje: „...jūs **buvote** be Kristaus, **atitolinti** nuo Izraelio sandraugos ir **svetimi** pažado sandoroms, **neturintys jokios vilties ir be Dievo** pasaulyje“.

Tokia štai buvo pagonių padėtis praesityje. Kristus nepriklausė mums. Jis buvo skirtas Izraeliui, Jis buvo šios tautos atpirkėjas, jiems pažadėtasis karalius. Tik vėliau, pasikeitus Dievo paskirstymui, kai buvo nugriauta ta skirianti Izraelį ir pagonis siena,

viskas pasikeitė, kaip ir rašoma 13-14 eilutėse: „Bet **dabar** Kristuje Jėzuje jūs, kurie kadaise buvote toli, per Kristaus kraują **tapote artimi**. Nes **jis yra mūsų taika, kuris iš abejų padarė viena ir nugriovė mus skyrusią sieną...**“

Taip pat buvo panaikintas ir prieš tai buvęs priešiškus, kaip kad rašoma toliau: „...savo kūne **panaikinęs priešiškus** – įsakymų įstatymą, turintį įsakus; kad padarytų savyje iš dviejų vieną naują žmogų, taip darydamas taiką“ (Ef 2, 15)

Nuo Dievo tautos mus skyrė įstatymas, kuris buvo duotas Izraelio tautai. Įstatyme buvo smulkmeniškai nurodyta, kokių papročių turi laikytis žydai, kaip jie turi gyventi, kad būtų išskirtinė tauta, ne tokia kaip kitos. Įstatymas dar labiau sustiprino perskyrimo sieną.

Panagrinėkime detaliau, kas buvo ta perskyrimo siena.

Pradžios knygoje, 3 skyriuje Dievas Adomui pažadėjo moters sėklą bei kad ta sėkla sunaikins šėtono sėklą. Vėliau tas pažadas atkeliavo iki Abraomo, ir Dievas jau išskiria Abraomą iš kitų tautų tarpo, iš kitų žmonių: Pr 12, 1-3: „Na, o **VIEŠPATS** tarė Abramui: ‘Eik iš savo šalies ir iš savo giminių, ir iš savo tėvo namų į šalį, kurią tau parodysiu; ir iš tavęs aš padarysiu didelę tautą ir laiminsiu tave, ir padarysiu didį tavo vardą; ir tu būsi palaiminimas; ir aš laiminsiu tuos, kurie tave laimina, ir prakeiksiu tą, kuris tave prakeikia; ir tavyje bus palaimintos visos žemės šeimos’“. Taip atskiriama sėkla, kuri vėliau išauga į ištisą tautą. Kai Dievas išvedė Izraelį iš Egipto, jis tuo metu jau buvo didelė tauta.

Pr 11 skyriuje minima, kad visos pasaulio tautos nenorėjo klausyti Dievo, todėl susirinkę į vieną vietą pastatė vieną miestą, o jame nutarė pastatyti bokštą – taip susikūrė sąvają religiją, savu būdu, o ne taip, kaip buvo jiems Dievo nurodyta. Žmonės parodė nepaklusnumą Dievo paliepiui išsisklaidyti po visą žemę ir daugintis. Dėl to Dievas apleido, išskirstė žmones, atkirto nuo savęs, iš visų tautų tarpo pasirinkdamas vienintelį žmogų – Abraomą. Ir pažadėjo iš jo išauginti pažadėtąją sėklą.

Prieš išskiriant iš visų žmonių Abraomą, šis buvo kartu su Lotu ir su jo giminaičiais, bet kai Lotas atsiskyrė, Abraomas pasiliko vienas su savo žmona Sara ir tuomet jam buvo duotas pažadas: Pr 13, 14-17: „Ir **VIEŠPATS** tarė Abramui, kai Lotas buvo nuo jo atsiskyręs: ‘Na, pakelk savo akis ir pažvelk iš vietos, kurioje esi, į šiaurę ir į pietus, į rytus ir į vakarus; nes **visą šalį, kurią matai, aš duosiu tau ir tavo sėklai visam laikui**. Ir padarysiu tavo sėklą kaip žemės dulkes; tad jei kas galėtų suskaičiuoti žemės dulkes, tai ir tavo sėkla galėtų būti suskaičiuota. Kelkis, pereik šalį išilgai ir skersai; nes tau ją duosiu’“. Kaip matome, Abraomui yra pažadama šalis. Ir pažadama ji visam laikui – iki amžių pabaigos. Tam kad išsipildytų tas pažadas, kurį Dievas davė Abraomui ir jo sėklai – Izraelio tautai, išeina, kad jie turėjo gyventi per amžius. Vadinasi tie žmonės turės būti prikelti ir gyventi per amžius, turėti amžinąjį gyvenimą pažadėtoje šalyje. Abraomas, žinoma, suprato, kad jis bus prikeltas, apie ką rašoma Laiške hebrajams.

Pažadėjęs Abraomui šalį bei iš jo sėklos išaugiančią tautą, Pradžios knygos 15 skyriuje Dievas pradeda sudarinėti su Abraomu sandorą: Pr 15, 17-21: „Ir įvyko, kad,

kai nusileido saulė ir buvo tamsu, štai rūkstanti krosnis ir degantis žibintas praėjo tarp tų dalių. Tą pačią dieną VIEŠPATS sudarė su Abramą sandorą, sakydamas: „Tavo sėklai aš daviau šitą šalį nuo Egipto upės iki didžiosios upės, Eufrato upės: kenitus, kenazus, kadmonitus, hetitus, perizus, refajus, amoritus, kanaaniečius, girgašus ir jebusiečius“. Taip Dievas sudaro savotišką kontraktą su Abraomu ir pradeda statyti tą skiriamąją sieną tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo – Pr 17, 1-2. 9-14: „Ir kai Abromas buvo devyniasdešimt devynerių metų, VIEŠPATS pasirodė Abramui ir jam tarė: ‘Aš esu Visagalis Dievas; vaikščiok mano akivaizdoje ir būk tobulas. Ir aš sudarysiu savo sandorą tarp savęs ir tavęs ir nepaprastai tave padauginsiu“. [...] Ir Dievas tarė Abramui: ‘Todėl tu **laikykis mano sandoros, tu ir tavo sėkla po tavęs per jų kartas.** Ta yra mano sandora, kurios jūs turite laikytis, tarp manęs ir savęs bei tavo sėklos po tavęs; kiekvienas berniukas tarp jūsų bus apipjaustytas. **Jūs apipjaustykite savo apyvarpės kūną; ir tai bus sandoros ženklas tarp manęs ir jūsų.** Ir kas tarp jūsų yra aštuonių dienų amžiaus, bus apipjaustytas – kiekvienas berniukas per jūsų kartas: kas gimęs namuose ar iš kurio svetimšalio už pinigus nupirktas, kuris nėra tavo sėkla. **Būtinai turi būti apipjaustytas** gimusysis tavo namuose ir už tavo pinigus nupirkta-sis; **ir mano sandora jūsų kūne bus amžina sandora. O neapipjaustytas berniukas,** kurio apyvarpės kūnas nėra apipjaustytas, **ta siela bus iškirsta iš savo tautos; jis yra sulaužęs mano sandorą“.** Per apipjaustymo sandorą Dievas atskiria vieną nuo kitos dvi kategorijas žmonių – apipjaustytuosius nuo neapipjaustytyjų. Apipjaustytieji tampa Dievo žmonėmis, neapipjaustytieji – pagonimis, kurie yra be vilties, be Dievo pasaulyje, be Kristaus, tolimi Izraelio sandorai ir Dievo pažadams, kaip rašoma Laiške efeziečiams. Kai Dievas sudarė šią apipjaustymo sandorą su Abraomu, tuomet atsirado ši, Dievo tautą nuo pagonių skirianti siena. Dievas taip pat Abramui ir jo sėklai pažadėjo šalį, kurioje jie gyvens per amžius. Tai Palestinos šalis, kurią šiandien galime rasti žemėlapyje. Šią fizinę šalį ateityje paveldės Izraelio tauta – Abraomo sėkla.

Kokia gi ta Abraomo sėkla?.. Pr 22, 15-18: „Ir VIEŠPATIES angelas antrą kartą šaukė Abramui iš dangaus ir tarė: ‘Aš prisiekiu savimi, sako VIEŠPATS, kadangi tu tai padarei ir nesulaukėi savo sūnaus [*kai Abromas nešė savo sūnų Izaoką aukoti*], savo vienintelio sūnaus; aš tave laiminte laiminsiu ir dauginte padauginsiu tavo sėklą kaip dangaus žvaigždes ir kaip smiltis, esančias ant jūros kranto; ir tavo sėkla valdys savo priešų vartus; ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės tautos; kadangi tu paklausei mano balso“. Ta sėkla nėra vien tik Izaokas, bet ir visi kiti palikuonys – visa ta tauta, kuri gims iš Abraomo, Izaoko, paskui – iš Jokūbo.

Pr 26, 1-5: „Ir šalyje buvo badas, be ankstesniojo bado, kuris buvo Abraomo dienomis. Ir Izaokas nuvyko pas filistinų karalių Abimelechą į Gerarą. Ir VIEŠPATS jam pasirodė ir tarė: ‘Nesileisk į Egiptą; gyvenk šalyje, apie kurią aš tau pasakysiu; laikinai apsigyvenk šioje šalyje, o aš būsiu su tavimi ir laiminsiu tave; nes tau ir tavo sėklai aš duosiu visas šias šalis, ir aš įvykdysiu priesaiką, kurią prisiekiu tavo tėvui Abramui; aš padauginsiu tavo sėklą kaip dangaus žvaigždes ir duosiu tavo sėklai visas šitas šalis; ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės tautos; kadangi Abromas paklausė mano balso ir laikėsi mano įpareigojimo, mano įsakymų, mano nuostatų ir mano įstatymų“. Ką Dievas buvo pažadėję Abramui, visa tai jis patvirtina ir Izaokui. Ta

pažada, kuris susijęs su žeme ir su gausia tauta, dabar jau kilšančią iš Izaoko. Taip sandora pereina iš Abraomo Izaokui. Po Izaoko sandora ir pažadai pereina jo sūnui Jokūbui – Dievui atmetus Ezavą. Jokūbą Dievas išsirenka kaip pažadų paveldėtoją.

Pr 28, 12-15: „Ir jis [*Jokūbas*] sapnavo, ir štai kopėčios stovėjo ant žemės, o jų viršus siekė dangų; ir štai Dievo angelai jomis kilo ir leidosi. Ir štai VIEŠPATS stovėjo virš jų ir tarė: ‘Aš esu VIEŠPATS, tavo tėvo Abraomo Dievas ir Izaoko Dievas; žemė, ant kurios guli, duosiu tau ir tavo sėklai; ir tavo sėkla bus kaip žemės dulkės, ir tu išsiplėsi į vakarus ir į rytus, į šiaurę ir į pietus; ir tavyje bei tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės šeimos. Ir štai aš esu su tavimi ir tave saugosiu visur, kur tu eisi, ir tave sugražinsiu į šitą šalį; nes aš nepaliksiu tavęs, kol įvykdysiu tai, apie ką esu tau kalbėjęs’“. Taip štai pažadas pereina Jokūbui. O iš Jokūbo šis pažadas jau pereina dvylikai Izraelio genčių:

Ist 1, 8-11 [*Čia Mozė stovi prieš šalį, kurią Dievas pažadėjo duoti izraelio tautai*]: „Štai aš padėjau prieš jus tą šalį; ieikite ir užimkite šalį, kurią VIEŠPATS prisiekė jūsų tėvams, Abraomui, Izaokui ir Jokūbui, duoti jiems ir jų sėklai po jų. Ir anuo metu jums kalbėjau, sakydamas: ‘Aš pats vienas nepajėgiu jūsų nešti; VIEŠPATS, jūsų Dievas, jus padaugino, ir štai jūs šią dieną dėl daugybės esate kaip dangaus žvaigždės. [*Štai jau Izraelio tauta gausi tarsi dangaus žvaigždės.*] (VIEŠPATS, jūsų tėvų [*t.y. Abraomo, Izaoko ir Jokūbo*] Dievas, tepadaugina jus tūkstantį kartu daugiau negu esate ir jus tepalaimina, kaip jis yra jums pažadėjęs!’“. Taip Dievas iš Abraomo, Izaoko ir Jokūbo suformuoja tautą, kuri ateityje paveldės karalystę, tą šalį, kuri buvo pažadėta jiems bei jų sėklai – Izraelio tautai. Ir jie gyvens toje šalyje, pripildys ją, ir per Izraelio tautą ateityje bus palaimintos visos pasaulio tautos.

Taip Dievas atskyrė sau Izraelio tautą, per kurią jis palaimins visas kitas pasaulio tautas.

Dabar sugrįžkime prie Pradžios knygos 17 skyriaus, kur Dievas, atskyręs Abraomą, sudarė su juo sandorą ir tokiu būdu pastatė pertvarą, skyrusią Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo, nuo tų, kurie liko atskirti nuo Dievo, nes Dievo žmonės turėjo skiriamąjį ženklą – rankomis atliktą apipjaustymą.

Pr 17, 10-11: „Ta yra mano sandora, kurios jūs turite laikytis, tarp manęs ir savęs bei tavo sėklos po tavęs; kiekvienas berniukas tarp jūsų bus apipjaustytas. Jūs apipjaustykite savo apyvarpės kūną; ir tai bus sandoros ženklas tarp manęs ir jūsų“. Apipjaustymas rankomis, kai yra apipjaustoma vyro apyvarpė, yra ženklas sandoros tarp Dievo ir jo žmonių. Neapipjaustytas vyras, kaip matėme Pr 17: 12-13, bus išnaikintas iš savo tautos, kaip sulaužęs Dievo sandorą. Todėl kai Paulius rašo Laiške efeziečiams: „...atsiminkite, kad jūs, praeityje būdami kūnu pagonys, kuriuos Neapipjaustymu vadino tie, kurie vadinosi Apipjaustymu, rankomis atliktu kūne...“ (Ef 2, 11), matome, koks svarbus buvo tas skirtumas tarp šių dviejų žmonių kategorijų, iš kurių viena turėjo visus Dievo pažadus, sandorą su Juo, kai tuo tarpu kita buvo atkiršta nuo Dievo. Todėl toliau Laiške efeziečiams ir rašoma, kad pagonys tuo metu buvo be Kristaus, svetimi pažado sandoroms, tolimi Izraelio sandraugai. Pagonys, t.y. mes, neapipjaustytieji, buvome kitoje pertvaros pusėje – išorėje, atkirsti nuo Dievo.

1 Kar 8, 52-53 [*Čia Saliamonas meldžiasi už savo tautą*]: „...kad tavo akys būtų atvertos tavo tarno prašymui ir tavo tautos Izraelio prašymui, kad juos išklausytum visame tame, dėl ko jie šaukiasi tavęs, nes tu juos išskyrei iš visų žemės tautų tarpo būti tavo paveldu, kaip tu kalbėjai per savo tarno Mozės ranką, išvesdamas mūsų tėvus iš Egipto, o Viešpatie DIEVE“.

Dievas išskyrė izraelio tautą sau kaip nuosavybę, duodamas jiems ženklą – apipjaustymą, atliekamą rankomis, taip išskirdamas nuo kitų tautų. Sk 23, 9-10: „Nes nuo uolų viršūnės ji [*Izraeli*] matau, nuo kalvų ji stebiu; štai ta tauta gyvena atskirai ir nepriiskiriama prie tautų. Kas gali suskaičiuoti Jokūbo dulkes ir Izraelio ketvirtadalio skaičių?“ Izraelio tauta atskirai gyvena, ji nepriiskiriama prie kitų tautų. Jie – Dievo atskirta tauta.

Dar vienas svarbus dalykas. Ps 147, 19-20: „Jis skelbia savo žodį Jokūbui, savo įstatus ir sprendimus **Izraeliui**. Taip jis nepadarė **jokiai kitai tautai**, ir jo sprendimų jos nepažino...“ Visa, ką Dievas skelbė, jis skelbė Izraeliui – vienintelei tautai – savo išrinktajai tautai. Kitoms tautoms jis viso to neskelbė – nei viena nepažino jo skelbimų. Dievas davė savo įstatymą, kurį Mozė surašė, Jokūbui – Izraelio tautai. Niekam kitam nebuvo duotas įstatymas – tik Izraelio tautai. Lygiai tą patį skaitome ir **Naujajame testamente**: Rom 9, 1-5: „Aš sakau tiesą Kristuje, nemeluojau, ir mano sąžinė man liudija Šventojoje Dvasioje, kad aš turiu didelį liūdesį ir nuolatinį sielvartą savo širdyje. Nes aš norėčiau, kad aš būčiau prakeiktas nuo Kristaus dėl savo brolių, mano giminaičių pagal kūną, kurie yra **izraelitai; kuriems priklauso įvaikystė ir šlovė, ir sandoros, ir įstatymo leidyba, ir Dievo tarnystė, ir pažadai**; kurių yra tėvai, ir iš kurių pagal kūną atėjo Kristus, kuris yra virš visų – palaimintas Dievas per amžius“. Čia lygiai taip pat pabrėžiama, kad izraelitams, ne kam nors kitam buvo duotas Įstatymas.

Jei mes gyventume tuo metu, kai Dievas skyrė apipjaustytuosius nuo neapipjaustyųjų, mes neturėtume Dievo Žodžio, kaip kad šiandien turime, t.y. ne mums jis būtų skirtas. Tik Izraelis turėjo visas privilegijas, kurių pagonys tuo metu neturėjo.

Izraelio išskyrimo iš kitų tautų priežastis – kad Izraelis būtų palaiminimas kitoms tautoms. Kad Izraelyje būtų palaimingos visos žemės tautos.

Tačiau tai nereiškia, kad pagonys neturėjo visiškai jokio priėjimo prie Dievo. **Buvo du būdai, kuriais pagonys galėjo gauti Dievo palaiminimus:**

Iš 12, 48-49: „O jei ateivis apsisotų pas tave ir norėtų švęsti Perėjimą VIEŠPAČIUI, tai **tebūna apipjaustyti visi jo vyriškiai**, o tada jis tepriartėja ir tešvenčia; ir jis bus kaip tas, kuris gimęs šioje šalyje; nes jokiam neapipjaustytam asmeniui negalima jo valgyti. **Vienas įstatymas bus pas jus gimusiam ir ateiviui, laikinai apsigyvenusiam tarp jūsų**“. Pagonis, norėdamas švęsti žydų šventę Perėjimą ir norėdamas garbinti Dievą taip, kaip garbina žydų tauta, turėjo apsipjaustyti. Tokiu būdu jis galėjo tapti išrinktosios tautos dalimi, toks pat, kaip bet kuris kitas žydas. Tokiu būdu pagonis galėjo peržengti tą tarp apipjaustyųjų ir neapipjaustyųjų esančią pertvarą ir atsidurti Izraelio pusėje – Est 8, 17: „Ir kiekvienoje provincijoje ir kiekviename mieste, kur tik atėjo karaliaus įsakymas ir jo įsakas, žydai džiaugėsi ir linksminosi, puotavo, ir jiems buvo gera diena. Ir **daugelis iš šalies tautų tapo žydais**; nes juos buvo apėmusi žydų baimė“. Štai taip, apsipjaustę, kitataučiai tapdavo žydais. Tokie žmonės Biblijoje yra vadinami **prozelitais**.

Tačiau jei pagonis nenorėjo apsipjaustyti, jis galėjo kitu būdu gauti iš Dievo palaiminimą, nebūtinai tapdamas žydu. Pr 12, 2-3 [*Čia Dievas, pašaukęs Abraomą iš pagonių, sako jam*]: „...ir iš tavęs aš padarysiu didelę tautą ir laiminsiu tave, ir padarysiu didį tavo vardą; ir tu būsi palaiminimas; ir aš **laiminsiu tuos, kurie tave laimina**, ir prakeiksiu tą, kuris tave prakeikia; ir tavyje bus palaimintos visos žemės šeimos“. Dievo tikslas buvo per Abraomą, per jo sėklą, perėjusią Izaokui, Jokūbui ir visam Izraeliui, palaiminti visas žemės tautas. Tokiu būdu, pagal pažadą, duotą Abraomui, palaiminimą gaudavo tas, kas laimindavo Izraelio tautą.

Jeigu pagonis norėjo tuo metu šlovinti Abraomo, Izaoko ir Jokūbo Dievą, jis turėjo palaiminti Izraelį. Luko evangelijoje yra paminėti du pagonys, palaiminę Izraelio tautą. Taip jie susilaukė iš Jėzaus Kristaus palaiminimo.

Taip pat 1 Kar 17, 8-16 kalbama apie pagonių moterį: „Ir jam [*Elijui, žydui*] atėjo VIEŠPATIES žodis, sakydamas: ‘Kelkis, eik į Sareptą, priklausančią Sidonui, ir ten apsigyvenk; štai aš ten išsčiau našlei pramaitinti tave’. Taigi atsikėles jis nuėjo į Sareptą. Ir jam atėjus prie miesto vartų, štai ten buvo našlė, renkanti pagalius; ir jis sušuko jai ir tarė: ‘Atnešk man, meldžiu tave, truputį vandens inde, kad aš atsigerčiau’. Ir jai einant jo atnešti, jis jai šūktelėdamas tarė: ‘Atnešk man, meldžiu tave, duonos kąsnelį savo rankoje’. Ir ji tarė: ‘Kaip gyvas **VIEŠPATS, tavo Dievas**, aš neturiu pyrago, tik sauja miltų statinėje ir truputį aliejaus ąsotyje; ir štai aš pasirenku pora pagaliu, kad parėjusi tai paruoščiau sau ir savo sūnui, kad tai suvalgytume ir mirtume’. Ir Elijas jai tarė: ‘Nebijok; eik, padaryk, kaip kalbėjai; bet man pirma padaryk iš to mažą pyragėlį ir man atnešk, o po to padaryk sau ir savo sūnui. Nes taip sako VIEŠPATS, Izraelio Dievas: Miltų statinė neišsės ir aliejaus ąsotis neištuštės iki tos dienos, kai VIEŠPATS pasiųs lietų į žemę’. Ir nuėjusi ji padarė pagal Elijo pasakymą; ir ji pati ir jis, ir jos namai valgė daug dienų. Ir miltų statinė neišsėko, ir aliejaus ąsotis neištuštėjo pagal VIEŠPATIES žodį, kurį jis kalbėjo per Eliją“. Pagonių moteris, pas kurią atėjo Elijas, tokiu štai būdu gavo palaiminimą – palaimindama žydą, pripažindama jo Dievą. Ji priglaudė Eliją ir pamaitino jį, pasidalindama paskutinėmis savo maisto atsargomis, nes žinojo, kad Elijo Dievas, Izraelio Dievas, yra vienintelis tikras Dievas. Taip ji palaimino Izraelio tautą ir gavo pati palaiminimą sau ir savo vaikui. Elijas pirma liepė jį pamaitinti, t.y. pirma jį, žydą, palaiminti, o tik paskui sau kepti. Lygiai kaip ir Mk 7, 27 Kristus pagonei, prašiusiai išvaryti velnią iš jos dukros, pasakė: „...‘Tegu pirmiau vaikai būna pasotinti, nes nedera imti vaikų duonos ir mesti ją šunims’. Ir ji atsakė bei tarė jam: ‘Taip, Viešpatie; tačiau ir šunys maitinasi po stalu vaikų trupiniais’“. Jėzus irgi liepia pirmiau leisti vaikams pasisotinti – Izraelio tautai, kuri pirma turi būti palaiminta, o tik paskui jau pagonims galima imti tai, kas lieka. Taip pat ir ateityje bus palaimintos pasaulio tautos, laiminusios žydus (Mt 25, 34-40).

Dar vienas atvejis, kai pagonis gauna palaiminimą per žydų tautą. 2Kar 5, 13-19: „Ir jo [*Elišos*] tarnai priėję jam kalbėjo, sakydami: ‘Mano tėve, jei pranašas tau būtų išsėkęs atlikti kokį didelį dalyką, argi nebūtum to daręs? Tai kaip juo labiau, kai jis tau sako: Nusiplauk ir būk švarus’. Tada jis nuėjo žemyn ir pasinėrė Jordane septynis kartus, pagal Dievo vyro pasakymą; ir jo kūnas atsinaujino kaip mažo vaiko kūnas, ir jis buvo švarus. Ir jis sugrižo pas Dievo vyrą, jis ir visas jo būrys, ir atėjęs atsistojo prieš

jį; ir jis tarė: 'Štai dabar žinau, kad nėra Dievo niekur visoje žemėje, bet tik Izraelyje; todėl dabar, meldžiu tave, priimk palaiminimą iš savo tarno'. Bet jis tarė: 'Kaip gyvas VIEŠPATS, kurio akivaizdoje stoviu, aš nieko neimsiu'. O jis primygtinai siūlė jam tai paimti; bet jis atsisakė. Ir Naamanas tarė: 'Tad ar negalėtų būti duodama, meldžiu tave, tavo tarnui dvi mulų naštos žemių? Nes tavo tarnas nuo šiol nebeaukos nei deginamųjų aukų, nei aukų kitiems dievams, bet tik VIEŠPAČIUI. Dėl šio dalyko tegul VIEŠPATS atleidžia tavo tarnui: kai mano valdovas įeis į Rimono namus ten garbinti ir jis pasirems ant mano rankos, ir aš nusilenksiu Rimono namuose; kai aš nusilenksiu Rimono namuose, dėl šito dalyko tegul VIEŠPATS atleidžia tavo tarnui'. Ir jis tarė jam: 'Eik ramybėje'. Naamanas pripažino, kad nėra kito jokio Dievo, kaip tik Izraelio Dievas. Jis žinojo, kad Eliša yra žydas, taip pat – kad jį laimindamas, jis gaus sau palaiminimą. Ir ne tik tai. Eliša jis paprašė trupučio žemės – Izraelio žemės, kad ant tos šventos žemės, parsivežęs pas save, jis galėtų pastatyti aukurą bei šlovinti Izraelio Dievą. Pagonis suprato, kad Izraelio Dievą reikia garbinti Izraelio žemėje. Taip jis įtikėjo Izraelio Dievu.

SKYRIAUS APIBENDRINIMAS

Praeitis. Pertvaros tarp pagonių ir Dievo tautos „statyba“:

- Dievas iš visų žmonių išskiria Abraomą
- pažada Abraomui sėklą, iš kurios išaugs visa tauta
- pažada Abraomui šalį, kuri jo tautai priklausys per amžius
- Dievas sudaro su Abraomu sandorą, taip įvesdamas rankomis atliekamą apipjaustymą – skiriamąjį Savo tautos ženklą
- pažadas iš Abraomo pereina Izaokui, iš Izaoko – Jokūbui, iš Jokūbo – visam Izraeliui

Atskyrus Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo:

Apipjaustymas:

- turėjo Dievo pažadus
- turėjo sandorą su Dievu
- turėjo Dievo jiems duotą Įstatymą
- turėjo Dievo jiems duodamus palaiminimus

Neapipjaustymas:

- buvo be Kristaus
- buvo atitolinti nuo Izraelio
- buvo svetimi pažado sandoroms
- buvo be vilties pasaulyje

Tam, kad pagonis gautų Dievo palaiminimą, jis galėjo:

- tapti prozelitu (apsipjaustyti ir tapti žydu)
- laiminti Dievo tautą ir taip gauti Dievo palaiminimus
- pripažinti Izraelio Dievą ir Jį garbinti kaip vienintelį Dievą

6 PAMOKA

Praeities laikotarpis

IZRAELIO IŠRINKIMO TIKSLAS

Kodėl Dievas išsirinko Izraelio tautą. Koks viso to tikslas? Iš 19, 3-4: „Ir Mozė ėjo aukštin pas Dievą, ir VIEŠPATS jam sušuko nuo kalno, sakydamas: 'Taip sakyk Jokūbo namams ir pranešk Izraelio vaikams: Jūs matėte, ką aš padariau egiptiečiams ir kaip aš nešiau jus ant erelio sparnų, ir atgabenau jus pas save'“.

1 Kor 10 rašoma, kad tuo metu, kai žydai perėjo per Raudonąją jūrą, tuo metu jie buvo pakrikštyti Mozei debesyje ir jūroje. Tai reiškia, jie buvo atskirti ir sutapatinti su Moze. Toks buvo jų sausas krikštas. Taip Viešpats atskiria Izraelio tautą nuo pasaulio, nuo kitų žmonių, pasiimdamas juos sau, savajam tikslui.

Apie viso to priežastį rašoma toliau – Iš 19, 5-7: „Taigi dabar, jei tikrai paklusite mano balsui ir laikysitės mano sandoros, tuomet jūs man būsite ypatinga brangenybė viršum visų tautų; nes visa žemė yra mano. Ir **jūs man būsite kunigų karalystė ir šventa tauta**“. Šitie yra žodžiai, kuriuos kalbėk Izraelio vaikams'. Ir atėjęs Mozė pasišaukė tautos vyresnius ir prieš jų veidus išdėstė visus šituos žodžius, kuriuos VIEŠPATS jam įsakė.“ Dievas atskyrė Izraelio tautą, kad ji būtų jo nuosavybė, viršum visų kitų tautų, kad jie būtų kunigų karalystė ir šventa tauta. Dievas turi planą, kuri jis nori įgyvendinti per Izraelio tautą. Šventa tauta – tai pašvęsta Dievui tauta, jam pasišventusi. Tas, kuris pašvenčia kažkam savo gyvenimą, paskiria tam savo gyvenimą. Lygiai taip pat ir Dievas sako, kad Izraelis bus šventa tauta – atskirta tauta, iš kurios jis padarys karalystę. Tauta, kuri vykdytų Viešpaties pavestas pareigas. Tie kunigai eis ir skelbs evangeliją visiems žmonėms. Pranašuose rašoma, jog kai bus įkurta karalystė žemėje, kai karalius sėdės soste, tuomet šviesa eis iš Jeruzalės, Įstatymas eis iš Jeruzalės. Tie žydai, tie kunigai, eis į visą pasaulį ir neš šviesą visoms tautoms.

Kaip matėme, Dievas pažada padaryti Izraelį savo tauta. Bet su kokia sąlyga? 5 eilutė: „...**jei** tikrai paklusite mano balsui ir laikysitės mano sandoros“. Izraelio tauta tuo metu gyveno pagal įstatymą. O Įstatymas vadovaujasi tokiu principu: jeigu padarysi tai, ką liepiu, tuomet gausi tai, ko nuspelnei, būsi palaimintas. Tačiau jei neklausysi, nedarysi, ką liepiu, tu būsi nubaustas, tu būsi pasmerktas, prakeiktas.

Klausimas, ar Izraelio tauta jo laikėsi? Deja, ne. Nei vienas žmogus nėra pajėgus laikytis Dievo įstatymo. Kadangi Izraelis sulaužė Dievo įstatymą, už tai jie gaus atitinkamą atlygį – bus suspaudimo laikotarpis, 7 suspaudimo metai, per kuriuos Dievas išlies savo rūstybę vien dėl to, kad jo išrinktoji tauta – Izraelis – nesilaikė jo Įstatymo. Kadangi Izraelio tauta sulaužė Įstatymą, kadangi jie yra nusidėjėliai, jiems reikalingas nuodėmių atpirkėjas. Todėl iš Siono ateis gelbėtojas, kaip rašoma Laiško romiečiams 11 skyriuje. Jėzus Kristus ateis antrą kartą į žemę ir sudarys naują sandorą su Izraelio tauta, kaip rašoma Jeremijo, Ezekielio pranašystėse. Atleis jų nuodėmes, įrašys į jų širdis įstatymą, duos jiems savo Dvasią ir įkurs savo karalystę žemėje, kurioje Izraelis bus ta karališkoji kunigija, vykdydysianti Dievo įstatymą, kuris bus įrašytas jų širdyse. Pats

žmogus savo prigimtimi negali įvykdyti įstatymo, tačiau turėdami Įstatymą, įrašytą savo širdyse, jie galės tobulai vaikščioti pagal Dievo Įstatymą. Štai tokiu tikslu Dievas išsirinko savo tautą – kad jie būtų išskirtinė tauta, skelbianti Dievo Žodį žemėje.

Kiekvienas izraelitas, žiūrėdamas į ateitį, turėjo vienintelę viltį, t.y. karalystę žemėje, kuri jiems buvo pažadėta pranašuose, Senajame testamente – kad pas juos ateis Mesijas, Atpirkėjas, nuplausiantis jų nuodėmės, sudarysiantis su jais naują sandorą. Žydai įeis į tą karalystę ir karaliaus joje, valdys kitas tautas.

Iz 59, 20-21; 60, 1-5: „Atpirkėjas ateis į Sioną ir pas tuos, kurie nusigręžia nuo nusižengimo Jokūbe, – sako VIEŠPATS. – O dėl manęs, tai yra mano sandora su jais, – sako VIEŠPATS. – Mano dvasia, kuri yra ant tavęs, ir mano žodžiai, kuriuos įdėjau tau į burną, neatstos nuo tavo burnos nei nuo tavo sėklos burnos, nei nuo tavo sėklos sėklos burnos nuo dabar ir per amžius, – sako VIEŠPATS. – Kelkis, šviesk; nes atėjo tavo šviesa ir VIEŠPATIES šlovė ant tavęs patekėjo. Nes štai tamsa apdengs žemę ir juodybė tautas, bet VIEŠPATS pakils ant tavęs, ir jo šlovė bus matoma ant tavęs. Ir pagonyš ateis į tavo šviesą ir karaliai – į tavo patekėjimo skaistybę. Pakelk akis ir žiūrėk aplinkui; jie visi renkasi, jie ateina pas tave; tavo sūnūs ateis iš toli, ir tavo dukterys bus slaugomos prie tavo šono. Tada tu matysi ir plūsi kartu, tavo širdis bijos ir išsiplės; nes jūros gausa atsivers į tave, pagonių stiprybė ateis pas tave“. Viešpats pakils virš Izraelio tautos ir Jo šlovė bus matoma visiems. Kai Mesijas, jų atpirkėjas, ateis į Sioną, ir Dievas sudarys su Izraeliu naują sandorą, atleis jų nuodėmės, tada Izraelio tauta bus pakilime, Dievas palaimins jų tautą. Dievo šlovė reikšis Izraelio tautoje, ir visos tautos ateis prie Izraelio tautos spindesio, klausytis to, ką skelbia Izraelio tauta. O skelbs ji Įstatymą. Jie bus karališkoji kunigija visoje žemėje, jie valdys visas tautas ir skelbs jiems teisumą.

Iz 61, 1-2 rašoma: „Viešpaties DIEVO Dvasia ant manęs; nes VIEŠPATS mane patėpė skelbti gerą žinią romiesiems; jis mane siuntė apraišioti tų, kurių širdys sudužusios, skelbti belaisviams laisvę ir supančiotiems – kad kalėjimas bus atidarytas; skelbti priimtinus VIEŠPATIES metus ir mūsų Dievo keršto dieną; paguosti visus gedinčius“. Šias eilutes Jėzus Kristus skaitė sinagogoje (Lk 4, 17-21), tačiau po žodžių „priimtinus Viešpaties metus“ jis sustojo ir toliau nebeskaitė. Kodėl? Todėl, kad jis buvo atėjęs skelbti Viešpaties malonės metų. Nors toliau rašoma apie Dievo keršto dieną, Jėzus to nebeskaitė, nes tą dieną, kai jis buvo atėjęs į žemę pas Izraelio tautą, jis buvo atėjęs skelbti Dievo gerumo, o ne Dievo keršto, nes Dievo keršto diena dar nebuvo atėjusi, ji dar tik bus ateityje, ateinančiais amžiais. Jėzus, be abejo, žinojo, kas vyksta ir kas nevyksta tuo metu, todėl ties žodžiais apie keršto dieną jis ir užvertė Izaijo knygą. Viešpats Jėzus Kristus tokiu būdu teisingai padalija Dievo Žodį, skelbdamas tik tai, kas tam metui skirta.

Toliau Izaijo knygoje rašoma: „Jie atstatys senas dykvietes, atstatys anksčiau nusiaubtas vietas, ir jie atnaujins nuniokotus miestus, vietas, tuščias per kartu kartas. Svetimtaučiai stovės ir ganys jūsų kaimenes, ir svetimšalių sūnūs bus jūsų artojai ir vynuogininkai. Bet jūs būsite vadinami VIEŠPATIES Kunigais; jus vadins mūsų Dievo Tarnais; jūs valgysite pagonių turtus ir didžiuositės jų šlove. Už savo gėdą jūs

turėsite dvigubai; ir vietoj sutrikimo jie džiaugsis savo dalimi; todėl savo šalyje jie įsigys dvigubai; jiems bus amžinas džiaugsmas“ (Iz 61, 4-7). Kaip rašoma, bus atstatyti griuvėsiai, kurie seniai buvo paversti dykyne. Bus atnaujinti sunaikinti miestai, kurie per kartų kartas buvo ištuštėję. Ateiviai ganys jų bandas, svetimtaučių sūnūs ars laukus ir prižiūrės vynuogynus. Ateityje, kai Dievas atkurs Izraelio karalystę žemėje, viską atnaujins, tuomet izraelitai bus viešpataujanti kunigų tauta žemėje. Jiems paklus ir bus pavaldžios visos pagonių tautos. Lygiai taip pat buvo ir praeityje – pagonys turėjo laiminti Izraelio tautą, kad gautų palaiminimą iš Dievo. Tokį pažadą Dievas buvo davęs Abraomui.

Tai, kas šiose pranašų eilutėse buvo surašyta, buvo Izraelio tautos viltis, kad ji bus išgelbėta iš rūstybės, kad Jėzus Kristus, atėjęs į žemę, atkurs jai žadėtą karalystę, kurioje žydai bus karališkoji kunigija. Dievas sudarys su jais naują sandorą, atleis jų nuodėmes, įrašys į jų širdis įstatymą, jie paveldės tą šalį, kuri jiems buvo pažadėta. Atkurtoje karalystėje jie kunigaus per amžius ir skleis Dievo Žodžio šviesą pagonims. Taip išsipildys tas pažadas, kuris buvo duotas Abraomui: „Tavyje bus palaimintos visos žemės tautos“.

Zch 8, 13. 20-23 rašoma: „Ir kaip jūs, Judos namai ir Izraelio namai, buvote prakeikimu tarp pagonių, taip aš jums padėsiu, ir jūs būsite palaiminimu; nebijokite, tebūna stiprios jūsų rankos. [...] Taip sako kariuomenių VIEŠPATS: ‘Dar atsitiks, kad ateis tautos ir daugelio miestų gyventojai; ir vieno miesto gyventojai eis į kitą, sakydami: Skubiai eikime melstis VIEŠPATIES akivaizdoje ir ieškoti kariuomenių VIEŠPATIES; eisiu ir aš. Taip, daug tautų ir stiprių tautybių ateis ieškoti kariuomenių VIEŠPATIES Jeruzalėje ir melstis VIEŠPATIES akivaizdoje’. Taip sako kariuomenių VIEŠPATS: ‘Tomis dienomis atsitiks, kad dešimt žmonių iš visokiausių tautų kalbų nutvers, būtent nutvers už skverno tą, kuris yra žydas, sakydami: Mes eisime su jumis, nes girdėjome, kad Dievas yra su jumis’“. Kai bus įkurta Viešpaties karalystė žemėje, ir žydai bus kunigų karalija, tuomet pagonys ateis pas žydus, įsikibs į juos ir sakys: „Mes eisime su jumis, nes girdėjome, kad Dievas yra su jumis“. 13 eilutėje Dievas sako žydams, kad Jis jiems padės, ir jie, Izraelio tauta, bus palaiminimu pagonims. Abraomo sėkloje – Izraelyje – bus palaimintos visos žemės tautos. Pagonys ateis pas žydus klausytis Dievo Žodžio, teismo įstatymo, ir tokiu būdu per juos bus palaiminti.

Pažiūrėkime, kas rašoma Iz 2, 1-5: „Žodis, kurį matė Amoco sūnus Izaijas apie Judą ir Jeruzalę. Ir paskutinėmis dienomis įvyks, kad VIEŠPATIES namų kalnas [*kalnas – tai Dievo karalystė*] bus įtvirtintas kalnų viršūnėje ir bus išaukštintas virš kalvų; ir į jį plauks visos tautos. Daug tautų eis ir sakys: ‘Ateikite, eikime aukštyn į VIEŠPATIES kalną, į Jokūbo Dievo namus; ir jis mus mokys savo kelių ir mes vaikščiosime jo takais’; nes iš Siono išeis įstatymas [*bus skelbiamas įstatymas*], VIEŠPATIES žodis – iš Jeruzalės. Ir jis teis tautų tarpe ir papeiks daug tautų; ir jie perkals savo kalavijus į noragus ir savo ietis į genėjimo peilius: tauta nebekels kalavijo prieš tautą, ir jos nebesimokys kariauti. O Jokūbo namai, ateikite, vaikščiojime VIEŠPATIES šviesoje“. Kaip matome, kai Jėzus Kristus ateis antrą kartą į žemę, atsisės savo šlovės soste, įkurs Izraeliui pažadėtą karalystę žemėje ir padarys žydus karališka kunigija. Tuomet iš Jokūbo namų,

iš Siono, iš Jeruzalės bus skelbiamas įstatymas. Visos tautos plūs į Jeruzalę klausytis Viešpaties Žodžio ir ateis šlovinti bei garbinti Izraelio tautos Dievą.

Galima cituoti Senąjį testamentą eilutę po eilutės, kuriose atskleidžiamas Dievo tikslas, kodėl Jis išsirinko Izraelio tautą. Jis ją išsirinko ne todėl, kad jie savaimė buvo nuostabūs žmonės (Dievas juos vadino „kietasprande tauta“, „neklusnia tauta“). Dievas išsirinko Izraelio tautą todėl, kad Jis turi tam planą žemėje, kurią nori įgyvendinti per Izraelį. Dievas nori palaiminti Izraelio tautą, atpirkti juos iš jų nuodėmių, duoti jiems Savo Dvasią, įrašyti jiems į širdis Savo įstatymą, padaryti juos karališkąja kuni-gija ir tada per juos palaiminti visas pasaulio tautas, kurios ateis pas žydus klausytis Viešpaties Žodžio.

Akivaizdu, kad viso pasaulio išgelbėjimas vyksta ne šiandien, nes dabar šėtonas yra pasaulio dievas, kaip rašoma Laiške korintiečiams. Visas pasaulis bus išgelbėtas ateityje, kai Dievas atkurs Savo karalystę žemėje, palaimins Savo tautą, ir visos pagonių tautos ateis pas žydus gauti jiems pažadėto palaiminimo. Toks yra Biblijoje surašytos pranašystės tikslas. Dievas nori gyventi žemėje ir per atpirktą Izraelio tautą palaiminti visą likusį pasaulį.

Dievo pranašystės tikslas taip pat puikiai atskleistas Danieliaus knygoje: „Ir šitu karalių dienomis dangaus Dievas įkurs karalystę, kuri niekada nebus sunaikinta; ir ta karalystė nebus palikta kitai tautai, bet ji sutrupins ir sunaikins visas šitas karalystes, ir ji stovės per amžius“ (Dan 2, 44). Danielius regėjime matė išaugantį kalną, kuris ir yra Dievo karalystė, kurią Jis įkurs žemėje. Toks yra Dievo tikslas – įkurti Savo karalystę žemėje, ką Jis įvykdys ateityje, atpirkęs Izraelio tautą. Toliau, 45 eilutėje rašoma: „Kaip kad matei, kad nuo kalno ne rankomis buvo atlaužtas akmuo ir jis sutrupino geležį, varį, molį, sidabrą ir auksą; didysis Dievas davė karaliui žinoti, kas įvyks po to; sapnas yra tikras ir jo aiškinimas patikimas“. Karalius matė, jog iš dangaus nukrito akmuo, trenkėsi į žemę, sudaužė visas karalystes, ir iš to akmens išaugo kalnas. Dievas davė Danieliui to sapno paaiškinimą, kad tai reiškia, jog Dievas įkurs karalystę žemėje. Taip pat reikia pastebėti, kad tai įvyks ateityje, ir tas sapnas yra tikras. Dievas įgyvendins tai, ką pažadėjo. Jis įkurs tikrą, matomą, fizinę, apčiuopiamą karalystę žemėje. Tomis dienomis dangaus Dievas įkurs karalystę žemėje, todėl Mato evangelijoje ir buvo skelbiama žydams, jog Danguaus karalystė jau čia pat. Kai Jonas krikštytojas, Jėzus Kristus ir Jo dvylika apaštalų skelbė Danguaus karalystę, žydams tai buvo suprantama, nes Danielius ir kiti pranašai apie tai jiems pranašavo. Jie negalvojo apie amžiną karalystę **danguje** – to jiems Dievas Senajame testamente niekur nežadėjo. Žydams pažadėta karalystė **žemėje**, tokia jų viltis.

Ist 11, 21 rašoma: „...kad būtų padaugintos jūsų ir jūsų vaikų dienos šalyje, kurią VIEŠPATS jūsų tėvams prisiekė jiems duoti, kaip dangaus dienos žemėje“. Žydams pažadėta šalis, susijusi su dangaus dienomis žemėje. Todėl ta karalystė ir vadinama Danguaus karalyste, nes dangaus Dievas įkurs ją žemėje.

SENOJI IR NAUJOJI SANDORA

Gal 3, 18 rašoma: „...jei paveldas būtų iš įstatymo, tai jau ne iš pažado, bet Dievas davė jį Abraomui pažadu“. – Dievas pažadėjo Abraomui tautą, žemę, kad iš jo kilę palikuonys tai paveldės amžiams. Klausimas: jei Izraelio tauta viską gaus per pažadus, tai kokių tikslų Dievas tuomet jiems davė įstatymą? Kitoje eilutėje rašoma: „Tai kam tarnauja įstatymas? Jis buvo pridėtas dėl nusižengimų, kol ateis sėkla, kuriai buvo duotas pažadas...“ – pirmiausiai buvo duotas pažadas, o po to prie jo buvo pridėtas įstatymas – „kol ateis sėkla“, tai yra, palikuonis. O kas gi ta sėkla, tas palikuonis? 16 eilutėje rašoma, jog sėkla – tai Jėzus Kristus. Tas įstatymas buvo duotas Izraelio tautai kol ateis Atpirkėjas. Tačiau įstatymas nebuvo sunaikintas Jėzui atėjus į žemę pas „pražuvusias Izraelio avis“. Mt 5, 17 evangelijoje Jėzus sako: „Nemanykite, kad aš atėjau sunaikinti įstatymo ar pranašų: aš atėjau ne sunaikinti, bet įvykdyti“, ir Jis mokė savo mokinius skelbti įstatymą, nes kas jo neskelbs, jo nesilaikys ir kitus taip mokys, tas bus mažiausias dangaus karalystėje. Kristus nesunaikino įstatymo, atvirkščiai – jį išaukštino.

Įstatymas Izraeliui buvo duotas pagal Senąją sandorą. O Senoji sandora bus sunaikinta tik ateityje, kai Dievas su Izraeliu sudarys Naująją sandorą, kai iš Siono ateis Gelbėtojas (Rom 11, 26) ir nuims jų nuodėmes (Jer 31, 31-34). Tai įvyks, kai Kristus ateis antrą kartą į žemę, į Sioną (Mt 25, 31). Senoji sandora, kurią Dievas buvo sudaręs su Izraelio tauta, ją smerkė. Dievas sakė: „Jei klausysite manęs, visų mano įsakymų, visų mano sandorų, tuomet būsite kunigų karalija, šventa tauta, paveldėsite karalystę“ ir t.t. Tačiau žydai nesilaikė Jo įsakymų, sulaužė Jo Sandorą. Senoji sandora smerkė Izraelį, parodydama jų kūniškumą, jų bejėgiškumą, tai, kad jie yra gimę iš Adomo ir nepajėgiantys daryti to, ko reikalauja Šventas Dievas. Gailestingasis Dievas sudarys su jais Naują sandorą, atsiųs jiems Atpirkėją, kuris juos išgelbės, atleis jų nuodėmes, Dievas duos jiems Savo Dvasią, įrašys į jų širdis Savo įstatymus, tokiu būdu įgalindamas žydus laikytis Jo įstatymo, ko žydai, gyvendami pagal Senąją sandorą, negalėjo padaryti savo pajėgumu. Pats Dievas jiems dovanos karalystę, pats Dievas juos padarys pajėgiais kunigais, pats Dievas juos padarys šventais, pats Dievas padarys, kad jie ne laužytų, bet laikytųsi Jo įstatymo. Tokia bus ta Naujoji sandora.

ISTATYMAS SMERKIA IZRAELĮ

Pažvelkime, kas rašoma Įst 4, 1: „Todėl dabar, o Izraeli, klausyk įsakų ir nuosprendžių, kuriuos aš jus mokau, kad juos vykdytumėte, kad galėtumėte gyventi ir įėję užimtumėte šalį, kurią VIEŠPATS, jūsų tėvų Dievas, jums duoda“. Čia aiškiai matyti tas Senosios sandoros principas: daryk, ką liepiu, tada būsi palaimintas. 2 eilutė: „Nieko ne pridėkite prie žodžio, kurį aš jums įsakau, nei nieko neatimkite iš jo, kad jūs laikytumėtės VIEŠPATIES, jūsų Dievo, įsakymų, kuriuos aš jums įsakau“ – Dievas liepia izraelitams visiškai Jam atsiduoti, kad jie nieko nedarytų paviršutiniškai, nieko nepraleidintų. Tačiau žydai tuoj pat susidūrė su didžiule problema: „Kas laikosi viso įstatymo, tačiau nusižengia vienu dalyku, tas kaltas dėl visų. Nes tas, kuris sakė: ‘Nesvetimauk’, taip pat sakė: ‘Nežudyk’. Na, o jei nesvetimauji, tačiau žudai, tampi įstatymo pažeidėju“ (Jok 2, 10-11).

Istatymas buvo didžiausia Izraelio kliūtis – jie, kaip ir visi, kurie gimę iš Adomo, negalėjo laikytis įstatymo. Įstatymas juos smerkė, parodydamas jų nuodėmingą prigimtį. Įstatymas kontroliavo visą žydų gyvenimą: ką jie gali daryti, ko negali; kur jie gali eiti, o kur ne; kaip jie gali rengtis, o kaip ne; ką jie gali valgyti, o ko negali; kas gali būti jų kaimynai, o kas negali; su kuo jie gali gyventi, o su kuo negali; su kuo jie gali tuoktis, o su kuo ne; kada jie gali ateiti į šventyklą, kokias aukas turi atsinešti, kada švęsti Sabatą, Sekmines, Padangčių šventę ir t.t. – visas Įstatymas vertino žydus tarsi per padidininimo stiklą: ar jie laikysis reikalavimų, ar ne, ar jie ištikimai vykdys visus Dievo įsakymus, ar savivaliaus.

Ist 4, 5-7 rašoma: „Štai aš jus išmokiau įsakų ir nuosprendžių, kaip man įsakė VIEŠPATS, mano Dievas, kad jūs taip darytumėte šalyje, į kurią jūs įeisite jos užimti. Todėl laikykitės jų ir juos vykdykite; nes tai yra jūsų išmintis ir jūsų supratimas akyse tautų, kurios, išgirdusios visus šituos įsakus, sakys: 'Tikrai šita didelė tauta yra išmintinga ir supratinga liaudis'. Nes argi yra tokia didelė tauta, kuri turi Dievą taip arti prie jos, kaip VIEŠPATS, mūsų Dievas, yra visuose dalykuose, dėl kurių mes jo šaukiames? Ir argi yra tokia didelė tauta, kuri turi tokių teisingų įsakų bei nuosprendžių, kaip visas šitas įstatymas, kurį aš šiandien pateikiu jūsų akivaizdon?“

Kai Dievas pastatė sieną tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo, Jis tai padarė norėdamas išskirti žydų tautą iš visų kitų. Jis norėjo, kad pagonys pamatytų, jog izraelitai yra kitokie, kad jie gyvena kitaip, nei visos kitos tautos, kad jų gyvenimo būde ir elgsenoje atsiskleidžia Dievo išmintis, kad jie gyvena šventai, dievotai, ir nėra nei vienos kitos tokios tautos, kuri būtų tokia artima Dievui. Taip Dievo įstatymas atskyrė Izraelį nuo kitų tautų, bet su sąlyga, jeigu jie to įstatymo laikysis.

Pažvelkime į Kun 20, 22-24. 26: „Todėl jūs laikykitės visų mano įstatų bei visų mano nuosprendžių ir juos vykdykite; kad jūsų neišspjautų šalis, į kurią jus įvesiu, kad joje gyventumėte. Ir nevaikščiokite pagal papročius tautos, kurią aš išvarysiu jūsų akivaizdoje; nes jie visa tai darė, ir todėl aš jais pasibjaurėjau. Bet aš jums tariau: 'Jūs paveldėsite jų žemę, ir aš ją jums duosiu nuosavybėn, šalį, plūstančią pienu ir medumi'; aš esu VIEŠPATS, jūsų Dievas, kuris jus atskyrčiau nuo kitų tautų. [...] Jūs būkite man šventi; nes aš, VIEŠPATS, esu šventas ir jus išskyrčiau iš kitų tautų, kad būtumėte mano“. Vėlgi aiškiai matyti, kad Dievas išskyrė žydų tautą, kad jie būtų Jo tauta, kad gyventų pagal Dievo įstatymą ir tuo skirtųsi nuo pagonių.

Duodamas žydams įstatymą Dievas norėjo parodyti jiems, kad jie yra beviltiškoje padėtyje, kad jiems reikia Atpirkėjo. Apie tai rašoma Gal 3, 19: „Tai kam tarnauja įstatymas? Jis buvo pridėtas dėl nusižengimų, kol ateis sėkla, kuriai buvo duotas pažadas“ – įstatymas buvo skirtas tam, kad parodytų žydams jų nusižengimus bei atvestų juos pas Abraomo pažado palikuonį Jėzų Kristų, kuris bus Izraelio Atpirkėjas.

Toliau Laiške galatams rašoma: „Raštas viską užrakino nuodėmės valdžioje, kad pažadas per Jėzaus Kristaus tikėjimą būtų duotas tiems, kurie tiki. Bet prieš ateinant tikėjimui mes buvome saugojami įstatymo valdžioje, uždaryti tikėjimui, kuris po to turėjo būti apreikštas. Todėl įstatymas buvo mūsų auklėtojas, kad atvestų mus pas Kristų, kad mes būtume išteisinti tikėjimu“. (Gal 3, 22-24) – Įstatymas buvo duotas kaip Izraelio auklėtojas ir siekė pamokyti juos, kad jie suprastų savo beviltišką padėtį, jog jiems labai reikia Gelbėtojo, tos Abraomo sėklos – Jėzaus Kristaus. Todėl ir prana-

šuose rašoma, kad iš Siono ateis Atpirkėjas, pašalins Izraelio nuodėmes, kai Dievas sudarys su jais Naują sandorą.

Taip pat Gal 3, 10 rašoma: „Nes visi, esantys iš įstatymo darbų, yra prakeikimo valdžioje, nes yra parašyta: ‘Prakeiktas kiekvienas, kuris nepasilieka visame, kas yra surašyta įstatymo knygoje, kad tai darytu’“.

Kokia buvo Izraelio situacija, kai jie gyveno pagal Įstatymą? Jie buvo prakeikimo valdžioje, nes jie nesilaikė visko, kas buvo jame surašyta. Susidarė kebli situacija: Dievas davė žydams įstatymą, kad jie jo laikytųsi, būtų karališka kunigija, gautų pažadėtą karalystę, tačiau jie nesilaikė Dievo įsakymų, Įstatymas juos prakeikė. Tad ko gi jiems reikia? Jiems reikia Gelbėtojo, Atpirkėjo, kad juos išgelbėtų ir atpirtų iš įstatymo.

PER ĮSTATYMĄ NEĮMANOMA ĮGYTI KARALYSTĖS

Atkreipkime dėmesį į tai, kas rašoma Mt 3, 1: „Tomis dienomis atėjo Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos dykumoje ir sakydamas: ‘Apsigalvokite, nes dangaus karalystė yra čia pat’“. Kodėl gi žydams reikėjo apsigalvoti? Todėl, kad jie sulaužė Dievo jiems duotą įstatymą. Jie nepasimokė iš įstatymo, nesuprato, kad yra nusidėjėliai.

Lk 16, 16 rašoma: „Įstatymas ir pranašai buvo iki Jono, nuo to laiko yra skelbiama Dievo karalystė, ir kiekvienas į ją spraudžiasi“. Kai pasirodė Jonas krikštytojas, jis skelbė, kad Dangaus karalystė jau „čia pat“. Senajame testamente žydams buvo žadėta ir skelbiama karalystė, kurios žydai laukė. Kai Jonas pasirodė, jis skelbė žydams, kad ji jau „čia pat“. Žydams atsivėrė puiki galimybė įeiti į tą karalystę, kuri jau priartėjo.

Mt 3, 3 rašoma: „Nes jis yra tas, apie kurį yra kalbėjęs pranašas Ezaijas, sakydamas: ‘Dykumoje šaukiančiojo balsas: Paruoškite Viešpaties kelią, ištiesinkite jo takus’“. Jonas krikštytojas paskelbė ir pristatė Izraelio tautai Viešpatį Jėzų Kristų. Apie ką rašoma ir Jn 1, 29. 31: „Sekančią dieną Jonas pamato ateinantį pas jį Jėzų ir sako: ‘Štai Dievo Avinėlis, kuris pašalina pasaulio nuodėmę’. [...] Ir aš jo nepažinojau, bet kad jis būtų apreikštas Izraeliui, dėl to aš atėjau krikštydamas vandeniu“ – Jonas krikštytojas atėjo pristatyti Izraelio tautai Jėzų Kristų – būsimąjį Izraelio Atpirkėją, kuris, kaip rašoma Mt 1, 21, išgelbės savo tautą iš jos nuodėmių. Iš Siono ateis Gelbėtojas, nukreips bedievystę nuo Jokūbo ir atleis jų nuodėmes (Rom 11, 26).

Toliau Mato evengelijoje rašoma: „Ir tas pats Jonas vilkėjo kupranugario plaukų drabužiu ir strėnas apsijuosęs odiniu diržu [*jis buvo labai panašus į Izraelio pranašą Eliją – 2Kar 1, 8*]; ir jo maistas buvo skėriai bei laukinis medus. Tuomet išėjo pas jį Jeruzalė ir visa Judėja, ir visa sritis aplink Jordaną, ir buvo jo krikštijami Jordane, išpažindami savo nuodėmes“ (Mt 3, 4-6).

Jonas skelbė žydams „apsivalvojimo krikštą nuodėmėms atleisti“ (Mk 1, 4). Kuo gi svarbus buvo šis vandens krikštas? Iš 29 skyriuje rašoma, kad kunigas prieš pradėdamas savo kunigystę turi būti atvestas prie susirinkimo palapinės ir apiplautas vandeniu. Kuo čia dėti kunigai? Tuo, kad Dievas pažadėjo Izraelio tautai, kad jie bus kunigų karalija (Iš 19, 5-6). Jonas skelbė vandens krikštą, apiplovimą vandeniu, nes žydams reikės įeiti į karalystę ir būti kunigais. Vandens krikštas buvo ir apiplovimas nuo stabų (Ez. 36, 25).

Tačiau grįžkime prie Mato evangelijos. Mt 3, 7 Jonas klausia, kas žydų šventikus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės. Apie tą ateinančią rūstybę rašoma pranašuose. Danielio knygoje rašoma, jog ji užtruks septynerius metus. Jonas karalystę skelbė ateinančios rūstybės perspektyvoje. Jonas skelbė, kad karalystė jau čia pat ir perspėjo, kad ateina Dievo rūstybė.

Atėjęs Jėzus Kristus skelbė tą pačią karalystės evangeliją kaip ir Jonas krikštytojas: „Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti ir sakyti: ‘Apsigalvokite, nes dangaus karalystė yra čia pat’. [...] Ir Jėzus ėjo po visą Galilėją, mokydamas jų sinagogose ir skelbdamas karalystės evangeliją, ir gydymas visokią negalią bei visokią ligą tautoje“ (Mt 4, 17. 23).

Kodėl Jėzus skelbė karalystę, gydymas Izraelio tautą? Todėl, kad Dievo įkurtoje karalystėje žydai bus išgydyti: „Nes VIEŠPATS yra mūsų teisėjas, VIEŠPATS yra mūsų įstatymo leidėjas, VIEŠPATS mūsų karalius; jis mus išgelbės. [...] Ir joks gyventojas nesakys: ‘Aš sergu’; tautai čia gyvenančiai bus atleista jų neteisybė“ (Iz 33, 22. 24). – Dievas atleis Izraeliui visas jų nuodėmes ir juos išgydys. Toje karalystėje žmonės nebesirgs. Todėl Jėzus atėjęs į žemę gyvai parodė žydams, kad Jis yra tas būsiamasis Karalius, kuris gali juos išgelbėti ir karalystėje juos išgydyti. Jis atėjęs įrodė, kad Jis yra tas, apie kurį Izraeliui pranašavo Senasis testamentas.

Iz 35, 4-6 rašoma: „Būkite stiprūs, nebijokite; štai ateis jūsų Dievas kerštaudamas, tai yra Dievas su atlygiu; jis ateis ir jus išgelbės. Tada atsivers aklujų akys ir kurčiųjų ausys atsikims. Tada raišas šokinės kaip elnias ir nebylio liežuvis giedos; nes vandenys ištrykš tyrlaukyje ir upeliai dykumoje“. Viskas, ką Dievas darys būsimojoje Izraelio karalystėje, visa tai Jėzus atėjęs pademonstravo žydams, kviesdamas juos į karalystę, kuri jau „čia pat“.

Svarbu pastebėti ir tai, kad visa Jėzaus žemiškoji tarnystė buvo skirta tik „pražuvusioms Izraelio namų avims“. Štai Rašto eilutės, kurios dažniausiai perskaitomos prabėgomis, nepastebint jų svarbos:

„Aš esu siustas tik pas pražuvusias **Izraelio namų** avis“ (Mt 15, 24)

„Ir štai tu pradėsi savo iščiose ir pagimdysi sūnų, ir praminsi jį vardu JĖZUS. Jis bus didis ir bus vadinamas Aukščiausiojo Sūnumi; ir Viešpats Dievas jam duos jo tėvo Dovydo sostą; ir **jis valdys Jokūbo namus** per amžius; ir jo karalystei nebus galo“ (Lk 1, 31-33).

„Tebūna palaimintas Izraelio Viešpats Dievas; nes jis **aplankė ir atpirko savo tautą**, ir iškėlė mums išgelbėjimo ragą savo tarno Dovydo namuose; kaip jis kalbėjo savo šventųjų pranašų burna, kurie buvo nuo pasaulio pradžios, kad mes būtume išgelbėti nuo savo priešų ir iš rankos visų tų, kurie mūsų nekenčia; kad įvykdytų gailęstingumą, pažadėtą mūsų tėvams, ir prisimintų savo šventąją sandorą; priesaika, kurią jis prisiekė **mūsų tėvui Abraomui**“ (Lk 1, 68-73).

„Ir Jėzus jam tarė: „Šiandien į šiuos namus atėjo išgelbėjimas, kadangi ir **jis yra Abraomo sūnus**. Nes žmogaus Sūnus atėjo ieškoti ir gelbėti to, kas buvo pražuvę [pražuvusių Izraelio namų avių]“ (Lk 19, 9-10).

„Jūs nežinote, ką garbinate; mes žinome, ką garbiname, nes **išgelbėjimas yra iš žydų**“ (Jn 4, 22).

„Jėzus Kristus buvo **apipjaustymo tarnas** dėl Dievo tiesos, kad patvirtintų tėvams duotus pažadus“ (Rom 15, 8).

Dievas tuo metu skirtingai žiūrėjo į Apipjaustymą ir Neapipjaustymą, tada dar tebestovėjo ta siena, skirianti žydus nuo pagonių. O mes, pagonys, kai Jėzus Kristus buvo tarp žydu, buvome be Kristaus, atitolinti nuo Izraelio sandraugos ir svetimi pažado sandoroms, neturintys jokios vilties ir be Dievo pasaulyje (Ef 2, 12).

Jėzus Kristus buvo atėjęs atpirkti Izraelio tautą, kad juos nusivestų į jiems žadėtą karalystę. Na, o kai Izraelio tauta bus atpirkta, taps karališka kunigija, tada per juos ir pagonims ateis palaiminimas, kaip buvo žadėta Abraomui (tačiau mes žinome, kad Izraelio tauta atmetė pas juos atėjusį Karalių, ir toji „čia pat“ karalystė tuo metu nebuvo įgyvendinta).

7 PAMOKA

JONAS KRIKŠTYTOJAS

Dievas turi du tikslus, kuriuos nori įgyvendinti danguje ir žemėje. Pradžios knygoje rašoma, kad Dievas sukūrė dangų bei žemę ir juos atskyrė vieną nuo kito. Jis sukūrė dangų, kuriame įkurs Savo karalystę **danguje** per Kristaus kūną. Taip pat Jis įkurs Savo karalystę **žemėje** per Izraelio tautą.

Izraelio karalystė, susijusi su Kristaus atėjimu į žemę, buvo pradėta skelbti Senajame testamente. Mato-Jono evangelijose ji pristatoma jau kaip esanti **čia pat**.

Lukas rašo: „Įstatymas ir pranašai buvo iki Jono, nuo to laiko yra skelbiama Dievo karalystė, ir kiekvienas į ją spraudžiasi“ (Lk 16, 16).

Iki Jono krikštytojo Izraelio tauta turėjo du dalykus – Įstatymą ir Pranašus. Pasirodžius Jonui, Izraelio gyvenime prasidėjo kai kas naujo. Jonas krikštytojas sako, kad toji karalystė, apie kurią kalbėjo Įstatymas ir Pranašai, kuri buvo pažadėta Abraomui, Dovydui ir visam Izraeliui, jau **čia pat**.

Jono evangelijoje rašoma, kodėl Jonas krikštytojas skelbė, kad toji karalystė jau priartėjusi: „Buvo iš Dievo siustas žmogus, kurio vardas Jonas. Jis atėjo liudijimui, kad paliudytų apie Šviesą, kad visi per jį įtikėtų.“ (Jn 1, 6-7) – pats Dievas siuntė Joną, kad jis skelbtų Senajame testamente pranašautą karalystę, pranešdamas, kad ji jau čia pat, kad pas žydus atėjo Šviesa – Jėzus Kristus, Izraelio Mesijas, kad jau laikas jį priimti.

Mt 3, 1-3 rašoma: „Tomis dienomis atėjo Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos dykumoje ir sakydamas: ‘Apsigalvokite, nes dangaus karalystė yra čia pat’. Nes jis yra tas, apie kurį yra kalbėjęs pranašas Ezaijas, sakydamas: ‘Dykumoje šaukiančiojo balsas: Paruoškite Viešpaties kelią, ištiesinkite jo takus’“. Jonas perspėja žydus, kad jie apsigalvotų ir atėję pasikrikštytų, apsiplautų vandeniu.

Toliau, 4 eilutėje rašoma: „Ir tas pats Jonas vilkėjo kupranugario plaukų drabužiu ir strėnas apsijuosęs odiniu diržu; ir jo maistas buvo skėriai bei laukinis medus“.

Jonas krikštytojas buvo kunigas, jo tėvas buvo Zacharijas iš Levio giminės (kunigai tegalėjo būti iš šios giminės) ir, žinoma, jis jau buvo tinkamo amžiaus būti kunigu. Tačiau svarbu pastebėti vieną dalyką – Jonas nevilkėjo kunigų drabužiais. Kunigų knygoje aprašomi gražūs kunigų drabužiai. Tačiau Jonas krikštytojas vilkėjo kupranugario plaukais ir buvo apsijuosęs odiniu diržu. Taip pat Jonas nebuvo išlaikomas Izraelio tautos, kaip kiti kunigai. Pagal įstatymą kunigams priklausė dalis žydų atneštų aukų, jie buvo pilnai aprūpinti maistu. Bet ką gi valgė Jonas? Skėrius ir medų, kuriais jį aprūpino laukinė gamta. Kas gi tuomet jis buvo per vienas? Juk tikri kunigai to nevalgė. Karalių knygoje rašoma, kad pranašas Elijas buvo taip pat apsirengęs ir panašiai maitinosi. Jonas krikštytojas buvo ne tik kunigas iš Levio giminės, bet ir Izraelio pranašas, kaip ir Elijas, atėjęs pas Izraelio tautą.

Taip pat svarbu pastebėti, kad Jonas nebuvo siųstas į Jeruzalę – jis skelbė dykumoje, šaukė Izraelį iš Jeruzalės į dykumą. Jeruzalę tuo metu valdė kunigai, raštininkai, fariziejai, sadukiejai ir kiti, nesilaikantys įstatymo, bet gyvenantys pagal savo pačių susikurtas tradicijas. Jeruzalė buvo valdoma netikinčiųjų. Todėl Jonas ir šaukė pas save tikinčiuosius – kad jie atsiskirtų nuo Jeruzalės ir ateitų pas jį į dykumą pasikrikštyti.

Jono laikais Izraelio tauta buvo varganoje dvasinėje padėtyje. Kunigija, kuri pagal įstatymą turėjo skelbti Dievo tiesą, buvo iškrypusi. Todėl Jonas krikštytojas, kaip kunigas, atsiskyrė nuo netikinčios kunigijos, net nekėlė kojos į Jeruzalę. Jis kvietė į dykumą tuos, kurie nori apsigalvoti, kurie nori tikėti Dievu, kurie nori įeiti į karalystę ir tapti tikrais Dievo kunigais žemėje (Iš 19, 5-6). Todėl kaip būsimi kunigai, kaip jau anksčiau buvo minėta, prieš pradėdami kunigystę jie turėjo apsiplauti vandeniui (Iš 29, 1. 4). Kitas svarbus dalykas – Jonas nesiūlė jiems karalystės tiesiogiai, sakydamas: „Štai karalystė, įeikite“. Jis nukreipė žydus pas patį karalių – Jėzų Kristų. Juk jokia karalystė nėra imanoma be karaliaus. Todėl prieš prasidedant karalystei pirmiausia turėjo būti priimtas Karalius, atėjęs pas Izraelio tautą.

Mt 3, 5-7 rašoma: „Tuomet išėjo pas jį Jeruzalė ir visa Judėja, ir visa sritis aplink Jordaną, ir buvo jo krikštijami Jordane, išpažindami savo nuodėmes. Bet, pamatęs daugelį iš fariziejų ir sadukiejų ateinančių prie jo krikšto, jis jiems tarė: 'O angių išperos, kas jus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės?'“ Angių išperos – tai gimę iš angių, iš gyvačių. Biblijoje gyvate yra vadinamas šėtonas. Tas pats, kuris pradžioje gundė Ievą. Jn 8, 22 Jėzus sako netikintiems žydams, kad jų tėvas – velnias. Izraelio netikintieji buvo nukrypę nuo Dievo Žodžio, jie gyveno kaip visi pasaulio stabmeldžiai. Izraelis svetimavo Dievui su pagonių dievais. Dėl to ateityje ant netikinčių žydų bus išlieta Dievo rūstybė.

Toliau Mato knygoje, Mt 3, 10-12 rašoma: „O dabar kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies, todėl kiekvienas medis, kuris neduoda gero vaisiaus, yra iškertamas ir įmetamas į ugnį. Aš iš tikrųjų jus krikštiju vandeniui apsigalvojimui, bet tas, kuris ateina po manęs, yra galingesnis už mane, aš nevertas nešioti jo apavo; jis krikštys jus Šventąja Dvasia ir ugnimi; jo vėtyklė – jo rankoje, ir jis visiškai išvalys savo klojimą ir surinks savo kviečius į svirną; bet jis sudegins pelus neužgesinama ugnimi“ – Jonas krikštytojas šaukė žydus, kad jie apsigalvotų, apsiplautų vandeniui kaip būsimoji

kunigai, kad galėtų ieiti į karalystę, kad būtų surinkti kaip kviečiai į klijimą. Tačiau, jeigu jie neapsigalvos ir neateis pas Joną krikštytis, jų laukia Dievo rūstybė, jie bus sudeginti kaip pelai amžina ugnimi, jie bus pakrikštyti ugnies krikštu.

Po Jono krikštytojo atėjo Jėzus Kristus, kuris irgi skelbė tą pačią artėjančią karalystę, tą pačią karalystės evangeliją (Mt 4, 17. 23)

JĖZUS KRISTUS BŪSIMOS IZRAELIO KARALYSTĖS KARALIUS

Iz 33, 14. 17 rašoma: „Sione nusidėjėliai išsigandę; šiurpas užklupo veidmainius. Kas iš mūsų gali gyventi prie ryjančios ugnies? Kas iš mūsų gali gyventi prie amžinų deginimų? [...] Tavo akys matys karalių jo grožyje; jos matys labai toli esančią šalį“. Netikintys žydai ateityje patirs amžiną, ryjančią ugnį, kai tuo tarpu tikintieji matys karalių, jiems bus skirta karalystė.

Toliau, Iz 33, 22-24, rašoma: „Nes VIEŠPATS yra mūsų teisėjas, VIEŠPATS yra mūsų įstatymo leidėjas, VIEŠPATS mūsų karalius; jis mus išgelbės. Tavo laivavirvės atsileidusios; jos tvirtai nelaiko stiebo, jos negali išskleisti burės; tada bus dalinamas didelio grobio laimikis; luošieji paims laimikį. Ir joks gyventojas nesakys: ‘Aš sergu’; tautai čia gyvenančiai bus atleista jų neteisybė“.

Taip pat Izaijo 35 skyriuje rašoma: „Tyrlaukis ir nuošali vieta džiaugsis dėl jų; dykuma džiūgaus ir žydės kaip rožė. Ji gausiai žydės ir linksminsis džiūgaudama bei giedodama; Libano šlovė bus jai duota, Karmelio ir Šarono didybė, jie matys VIEŠPATIES šlovę, mūsų Dievo didybę. Sustiprinkite silpnas rankas ir sutvirtinkite silpnus kelius. Tarkite esantiems baugščios širdies: ‘Būkite stiprūs, nebijokite; štai, ateis jūsų Dievas kerštaudamas, tai yra Dievas su atlygiu; jis ateis ir jus išgelbės’. Tada atsivers aklųjų akys ir kurčiųjų ausys atsikimš. Tada raišas šokinės kaip elnias, ir nebylio liežuvis giedos; nes vandenys ištrykš tyrlaukyje ir upeliai dykumoje. Perdžiūvusi dirva pavirs tvenkiniu ir ištroškusi žemė – vandens šaltiniais; slibinų gyvenamoje vietoje, kur jie guli, bus žolė su nendrėmis ir vikšriais. Ten bus vieškelis, kelias, ir bus vadinamas šventumo Keliu; juo neis nešvarusis; bet jis bus tiems, kurie keliaus, netgi ir kvailiai nepaklys jame. Ten nebus liūto, ir joks godus žvėris neužeis ant jo, jo ten neužtiks; bet atpirktieji ten vaikščios; ir VIEŠPATIES išpirktieji sugrįš ir ateis į Sioną su giesmėmis ir amžinu džiaugsmu ant savo galvų; jie įgis džiaugsmą ir linksmybę, o sielvartas ir dūsavimas pabėgs“ Kai Jėzus Kristus atėjęs skelbė dangaus karalystę, jis parodė, kad ateities karalystėje, kai Jis bus Karalius, visi bus išgydyti, viskas bus taip, kaip pranašavo pranašai.

Jn 4, 46-48 rašoma: „Taigi Jėzus vėl atėjo į Galilėjos Kaną, kur jis padarė vandenį vynu. Ir buvo vienas didikas, kurio sūnus sirgo Kafarnaume. Išgirdęs, kad Jėzus iš Judėjos atėjo į Galilėją, nuėjo pas jį ir maldavo jo, kad ateitų žemyn bei išgydytų jo sūną, nes jis buvo prie mirties. Tada Jėzus jam tarė: ‘Kol nepamatysite ženklų ir stebuklų, netikėsite“.

Gydydamas ir darydamas įvairius ženklus, Kristus įrodė, kad Jis yra Izraelio Karalius, kad Jis įkurs Savo karalystę. Tuos visus ženklus jis darė patvirtindamas karalystės evangeliją, kad ta būsimos karalystės žinia tikra, kad tai – tiesa.

Karalystės evangelija, skelbiama Mato-Jono knygoje yra paremta Dovydo sandora. Dovydui buvo pažadėta, kad jo soste sėdės Dovydo palikuonis ir karaliaus per amžius (2 Sam 7, 14-16; 1 Krn 17, 11-15; Ps 89, 34-37). Ta sandora, kurią Dievas sudarė su Dovydu, yra karalystės evangelijos pagrindas.

Karalystės evangelijos tikslas – suformuoti „mažąją kaimenę“

Mt 3, 5-10: „Tuomet išėjo pas jį Jeruzalė ir visa Judėja, ir visa sritis aplink Jordaną, ir buvo jo krikštijami Jordane, išpažindami savo nuodėmes. Bet, pamatęs daugelį iš fariziejų ir sadukiejų ateinančių prie jo krikšto, jis jiems tarė: ‘O angių išperos, kas jus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės? Todėl duokite deramų apsigalvojimo vaisių; ir nemanykite sakyti savyje: „Mes turime Abraomą savo tėvu“, nes aš jums sakau, kad Dievas gali iš šitų akmenų prikelti vaikų Abraomui. O dabar kirvis jau pridėtas prie medžių šaknies, todėl kiekvienas medis, kuris neduoda gero vaisiaus, yra iškertamas ir įmetamas į ugnį“.

Izaijo 5 skyriuje rašoma, kad Dievas pasodino vynmedį – Izraelio tautą. Tas vynmedis išaugo, ir iš jo atsirado Izraelio tauta. Mato-Jono knygoje Jonas krikštytojas skelbia tam vynmedžiui: Apsigalvokite, nes karalystė jau čia pat. Kas neapsigalvos, tas bus sudegintas, nes Kristus antrą kartą atėjęs į žemę sudegins tuos, kurie neduos apsigalvojimo vaisių. Kristus surinks tikinčiuosius kaip kviečius į savo karalystę, bet sudegins visus, netikėjusius karalystės evangelija. Per suspaudimo laikotarpį Kristus pradės valyti savo tautą, atskirdamas tikinčiuosius nuo netikinčiųjų. Neužteks būti vien Abraomo palikuonių, reikės duoti atsivertimo vaisių.

Lk 12, 32 tikintieji pavadinami „mažąją kaimenę“: „Nebijok, mažoji kaimene; nes tai yra jūsų Tėvo geras noras duoti jums karalystę“. Izaijo 26 skyriuje tikintieji vadinami „teisioji tauta“. Jie yra karalystės paveldėtojai. Karalystės evangelijos tikslas – pašaukti Izraelio tikinčiųjų likutį, „mažąją kaimenę“, atskirti juos nuo netikinčių žydų. Šis tikinčiųjų likutis, „mažoji kaimenė“ bus karališkoji kunigija žemėje. Toji karalystės evangelija ir formuoja tą mažą grupelę Izraelio tikinčiųjų, kurie bus karaliai ir kunigai žemėje.

Mt 21, 33 rašoma: „Klausykite kito palyginimo: buvo vienas namų šeimininkas, kuris pasodino vynuogyną ir aplinkui aptvėrė jį tvora, ir iškasė jame vyno spaustuvą bei pastatė bokštą, ir išnuomojo jį žemdirbiams, ir išėjo į tolimą šalį“. Dievas „pasodino vynuogyną“ – Izraelio tautą, „aptvėrė ją tvora“ – pastatė sieną, skiriančią ją nuo pagonių. „Iškasė spaustuvą“ – kad Izraelio tauta būtų vaisinga, duotų vaisių. „Pastatė bokštą“ – pastatė Izraelio tautai religiją, kuri apart jų niekam kitam nebuvo duota. „Išnuomojo vynuogyną“ t.y. Izraelio tautą žemdirbiams – Izraelio lyderiams, kad ją valdytų, kad pasirūpintų Izraelio vaisingumu, kad gyventų dievotai.

Toliau, Mt 21, 34-39 rašoma: „Ir kai priartėjo vaisiaus laikas, jis pasiuntė savo tarnus pas žemdirbius, kad jie atsiimtų to vaisius. Ir žemdirbiai paėmė jo tarnus ir vieną primušė, o kitą nužudė, o dar kitą užmušė akmenimis. Vėl jis nusiuntė kitus tarnus, daugiau negu pirma; ir jie padarė jiems lygiai taip pat. Bet galiausiai jis išsiuntė jiems savo sūnų, sakydamas: ‘Jie gerbs mano sūnų’. Bet kai žemdirbiai pamatė sūnų, jie kalbėjo tarpusavyje: ‘Šitas yra paveldėtojas; eime, užmuškime jį ir užgrobkime jo paveldą’. Ir jie pagavo jį, išmetė iš vynuogyno ir jį užmušė“.

Dievas parūpino Izraelio tautai žemdirbius, kad jie pasirūpintų jos vaisiumi. Kai atėjo laikas pasiimti vaisių, Dievas pasiuntė pranašus. Na, o Izraelio lyderiai juos išžudė. Galiausiai Tėvas pasiuntė ir Savo sūnų, kurių jie irgi nužudė.

Toliau rašoma: „Taigi kai ateis vynuogyno viešpats, ką jis padarys šitiems žemdirbiams? Jie sako jam: 'Jis žiauriai sunaikins šituos piktadarius ir išnuomos savo vynuogyną kitiems žemdirbiams, kurie pateiks jam vaisius jų laikais'. Jėzus sako jiems: 'Ar jūs niekada neskaitėte Raštuose: „Tas akmuo, kurį statytojai atmetė, tapo kertiniu akmeniui: tai yra Viešpaties darbas, ir tai yra nuostabu mūsų akyse“? Todėl sakau jums: Dievo karalystė bus atimta iš jūsų ir duota tautai, kuri neš jos vaisius“ (Mt 21, 40-43).

Kristus sako Izraelio lyderiams, kurie užmušinėjo pranašus, o vėliau užmuš ir jį patį, kad Dievo karalystė bus atimta iš jų ir duota tautai, kuri neš jos vaisius. Toliau, 45 eilutėje rašoma: „Ir kai vyriausieji kunigai ir fariziejai išgirdo jo palyginimus, jie suprato, kad jis kalbėjo apie juos“ – jie suprato, kad karalystė, pažadėta Izraelio tautai, bus iš jų atimta ir duota tautai, nešančiai vaisius. O kokiai tautai? Lukas atsako į šį klausimą: „Nebijok, mažoji kaimene; nes tai yra jūsų Tėvo geras noras duoti jums karalystę“ (Lk 12, 32).

Jėzus Kristus tai pasakė tiems žydams, kurie tikėjo karalystės evangelija, apsigalvojo ir krikštijosi Jono krikštu. Juos Jėzus pavadino „mažąja kaimene“. Karalystė bus atimta iš netikinčių izraelitų ir bus atiduota tikintiems izraelitams – „mažajai kaimenei“. Visa valdžia bus atimta iš netikinčių Izraelio valdovų, kunigų, raštininkų, fariziejų, sadukiejų ir kitų, ir bus atiduota tikinčiajam likučiu, kurie paveldės karalystę ir bus kunigų karalija žemėje. Taigi ta tauta, kuriai bus duota karalystė, ir bus tas maža Izraelio dalis, tikroji tauta, tikrasis Izraelis, kuri vertas vadintis Dievo tauta.

Mt 19, 27-29 rašoma: „Tada Petras atsakė ir jam tarė: 'Štai mes viską palikome ir sekėme paskui tave; tad ką gi mes turėsime?' Ir Jėzus jiems tarė: 'Iš tiesų aš sakau jums, kad atgimime, kai žmogaus Sūnus sėdės savo šlovės soste, jūs, kurie sekėte paskui mane, irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami dvylika Izraelio genčių. Ir kiekvienas, kuris paliko namus ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar žmoną, ar vaikus, ar žemes dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą“. Dvylika Izraelio apaštalu, kurie pardavė viską, kaip Jėzus liepė, sėdės dvylikoje sostų, būsimoje karalystėje Jeruzalės mieste. Jie bus dvylika Izraelio kunigaikščių, valdysiantys visą Izraelį. Taip pat ir kiti tikintys žydai, nors ir neužims tokių aukštų postų, vis tiek paveldės amžinąjį gyvenimą karalystėje.

Jėzus Kristus po savo mirties ir prisikėlimo nueis pas Tėvą pasiimti karalystės ir ją gavęs sugrįš antrą kartą į žemę. Sugrįžęs Jis atsilygins savo tarnams. Štai, ką rašo Lukas: „Todėl jis tarė: 'Vienas kilmingas žmogus išėjo į tolimą kraštą, kad gautų sau karalystę ir sugrįžtų. Ir jis pasišaukė savo dešimt tarnų bei davė jiems dešimt svarų ir tarė jiems: „Verskitės, kol aš sugrįšiu“. Bet jo piliečiai jo nekentė ir nusiuntė jam iš paskos žinia, sakydami: „Mes nenorime, kad šitas mums viešpatautų“. Ir įvyko, kad, gavęs karalystę ir sugrįžęs, jis įsakė, kad jam pakviestų tuos tarnus, kuriems jis buvo davęs pinigų, kad sužinotų, kiek kiekvienas iš jų versdamasis uždirbo. Tada atėjo pirmasis, sakydamas: „Viešpatie, tavo svaras uždirbo dešimt svarų“. Ir jis jam tarė:

„Gerai, gerasis tarne; kadangi tu buvai ištikimas labai mažame dalyke, turėk valdžią dešimčiai miestų“ (Lk 19, 12-17). Kai Kristus grįš į žemę, Jis grįš su karalyste ir apdovanos Savo ištikimus tarnus valdžia. Karalystėje bus sostai, kuriuose sėdės tikintys žydai ir šiuo atveju valdys dešimt miestų. Kitas valdys 5 miestus, kaip rašoma 19 eilutėje. Žydai bus karaliai ir kunigai žemėje – vienas užims aukštesnę vietą, kitas žemesnę. Pati valdžios galva bus karalių Karalius Jėzus Kristus, žemesni už jį bus Jo 12 apaštalų, kurie valdys visas 12 Izraelio genčių, dar žemesnes vietas užims žydai iš 12 giminių, kurie valdys pasaulio miestus.

Taigi Mato-Jono knygoje skelbiamos evangelijos tikslas – suformuoti tikinčiųjų grupę, „mažąją kaimenę“, kuri bus karališkoji kunigija, užims valdžios pozicijas toje karalystėje, kurią įkurs Kristus, atėjęs antrą kartą į žemę. Na, o toje karalystėje žydai valdys visą pasaulį, skelbdami jam Dievo įstatymą. Tuomet visos tautos bus palaimintos per Izraelį. Todėl Mato-Jono knygoje Jėzus sakė, kad pirmiau reikia „pamaitinti vaikus“, palaiminti Izraelio tautą, o jau po to ateis eilė pagonims.

8 PAMOKA

„Švento Rašto rankraščių ištaku“ pamokose buvo kalbėta, kaip kiekvienas Dievo žodis yra įkvėptas, ir kaip Jis Savo įkvėptus bei surašytus žodžius, išsaugojo Biblijoje per visą istoriją. Kaip Dievo Žodžio įkvėptumas ir surašymas yra susiję su Dievo veikla ir planais, taip ir visos surašytos 66 knygos yra išdėstytos Jo planui atitinkama seka. Ta tvarka, pagal kurią mūsų Biblijoje viena knyga seka po kitos, nėra atsitiktinė – ne žmogus tas knygas taip sudėliojo. Tai – yra Dievo suplanuota tvarka.

Senasis testamentas, Mato-Jono knygos kalba apie praeities laikotarpį, tos knygos savitos tuo, kad jose vyrauja skirtumas tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo, kur Dievas yra Izraelio Dievas, o pagonys – be Kristaus, be Dievo pasaulyje (Ef 2, 11-12). Tai būdinga praeities laikotarpiui. Šiose knygoje Izraelio tauta akivaizdžiai yra privilegijuota tauta, stovinti pirmoje vietoje Dievo plane. Apaštalas Paulius Laiške romiečiams rašo, kad Jėzus Kristus buvo Apipjaustymo tarnas, kad įvykdytų visus pažadus, duotus Izraelio tėvams (Rom 15, 8). Savo žemiškoje tarnystėje Jėzus Kristus buvo atėjęs pas pražuvusias Izraelio namų avis (Mt 15, 24). Kai pas Jį buvo atėję pagonys, Jis pasakė, kad pirmiausia turi būti pamaitinti, palaiminti Izraelio vaikai (Mk 7, 27). Na, o paskui, kai Izraelio tauta bus palaiminta, atpirkta, tada ateis eilė ir pagonims. Todėl skaitant Mato-Jono knygas labai svarbu pastebėti, kad tuo metu Dievas buvo atskyręs Izraelį nuo pagonių, pastarųjų nenaudai. Visas mokslas, dėstomas tose knygoje, buvo skirtas praeities laikotarpiui ir būdingas Senajame testamente vykdomai tvarkai.

Pažvelkime į labai svarbius žodžius Hbr 9, 15-17: „Ir dėl šios priežasties jis yra naujojo testamento tarpininkas, kad per mirtį, pirmajame testamente buvusiems nusižengimams atpirkti, pašauktieji gautų amžinojo paveldo pažadą. Nes kur yra tes-

tamentas, ten yra būtina ir testatoriaus mirtis. Nes testamentas išgalioja po to, kai žmogus yra miręs; kitaip jis visiškai neturi galios, kol testatorius gyvena“. Kol testatorius Jėzus Kristus buvo gyvas, naujasis testamentas negalėjo išgalioti. Tai būtų buvę įmanoma tik po Kristaus mirties. Kaip senasis testamentas išgaliojo, kai Mozė krauju apšlakstė sandoros skrynią bei Įstatymo knygą, taip ir per paskutinę vakarienę Kristus davė savo mokiniams taure, sakydamas, jog tai yra naujojo testamento kraujas. Po savo mirties ant kryžiaus Jis apšlakstė savo krauju naują sandorą, naują testamentą. Tai reikštų, jog Mato-Jono knygoje aprašoma senojo testamento tvarka, nes testatorius dar buvo gyvas. Techniškai, atsižvelgiant į Kristaus ir Laiško hebrajams žodžius, Naujasis testamentas negalėjo prasidėti Mato knyga. Panašiai ir Senasis testamentas – jis neprasidėjo Pradžios knyga. Dievas sudarė sandorą Išėjimo knygoje, kai Dievas dykumoje Izraeliui per Mozę davė įstatymą.

Lk 16, 16 rašoma: „Įstatymas ir pranašai buvo iki Jono, nuo to laiko yra skelbiama Dievo karalystė, ir kiekvienas į ją spraudžiasi“. Iki Jono krikštytojo buvo Įstatymas ir Pranašai. Įstatyme ir Pranašuose buvo skelbiama karalystė, kurią Dievas pažadėjo Izraelio tautai, rūstybė netikintiesiems ir išgelbėjimas tikinčiųjų likučiui. Na, o po Įstatymo ir Pranašų Izraelio gyvenime atsiranda Jonas krikštytojas, kuris pradeda jiems skelbti, kad Izraeliui žadėta karalystė jau čia pat. Mato-Jono knygoje prasideda perėjimas iš Įstatymo ir Pranašų į karalystės skelbimą.

Apaštalas Jonas Jn 17, 1-5 rašo: „Šiuos žodžius kalbėjo Jėzus ir pakėlė savo akis į dangų, ir tarė: ‘Tėve, atėjo valanda; pašlovink savo Sūnų, kad ir tavo Sūnus tave pašlovintų; kaip jam esi davęs valdžią visiems kūnams, kad jis duotų amžinąjį gyvenimą visiems, kuriuos tu jam esi davęs. Ir šis yra amžinas gyvenimas, kad jie pažintų tave, vienintelį tikrąjį Dievą, ir Jėzų Kristų, kurį tu esi siuntęs. Aš pašlovinau tave žemėje: užbaigiau darbą, kurį man davei atlikti. O dabar, o Tėve, pašlovink mane savimi, ta šlove, kurią turėjau su tavimi dar prieš tai, kai pasaulis buvo’“.

Kristus Savo žemiškos tarnystės pabaigoje sako Savo Tėvui, kad Jis užbaigė darbą, kurio Tėvas Jį buvo siuntęs atlikti. Na, o vėliau kabėdamas ant kryžiaus Kristus tarė: Užbaigta (Jn 19, 30).

Kristus buvo atėjęs atlikti dviejų pagrindinių darbų. Pirmiausia Jis atliko viską, kas buvo apie Jį pranašauta Senajame testamente kaip apie Izraelio pranašą, na, o mirdamas ant kryžiaus Jis atliko kitą svarbų darbą – atpirko Izraelio tautą (Mt 1, 21; Lk 1, 68-69).

Kristaus žemiškos tarnystės veikla ir tikslas

Jn 17, 6. 8. 12: „Aš apreiščiau tavo vardą žmonėms, kuriuos man davei iš pasaulio: jie buvo tavo, ir man juos davei; ir jie laikėsi tavo žodžio. [...] Nes aš jiems esu davęs žodžius, kuriuos man davei; ir jie juos priėmė ir yra tikrai pažinę, kad aš išėjau iš tavęs, ir jie įtikėjo, kad tu mane siuntei. [...] Kol buvau su jais pasaulyje, aš išlaikiau juos tavo vardu: tuos, kuriuos man davei, išlaikiau, ir nei vienas iš jų nepražuvo, tik tai pražūtis sūnus; kad išsipildytų Raštas“. Savo žemiškoje tarnystėje Kristus perdavė Žodį, paskelbė jiems tai, ką jam buvo pavedęs Jo Tėvas. Kristus žemėje ruošė savo 12 apaštalų tarnystei, kad jie po Kristaus mirties ir prisikėlimo eitų ir skelbtų karalystės evangeliją. Jis perdavė jiems estafetę.

Pažiūrėkime, kaip visa tai vyko. Mt 3, 1-3 rašoma: „Tomis dienomis atėjo Jonas Krikštytojas, skelbdamas Judėjos dykumoje ir sakydamas: ‘Apsigalvokite, nes dangaus karalystė yra čia pat’. Nes jis yra tas, apie kurį yra kalbėjęs pranašas Ezaijas, sakydamas: ‘Dykumoje šaukiančiojo balsas: Paruoškite Viešpaties kelią, ištiesinkite jo takus’“. Jonas krikštytojas buvo balsas, šaukiantis Izraeliui, kad ateina Viešpats. Jis ruošė Izraelio tautą Kristaus sutikimui (Jn 1, 31).

Paskui atėjo Jėzus Kristus ir skelbė tą pačią karalystės evangeliją, kaip ir Jonas. Mt 4, 17. 23: „Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti ir sakyti: ‘Apsigalvokite, nes dangaus karalystė yra čia pat. [...] Ir Jėzus ėjo po visą Galilėją, mokydamas jų sinagose ir skelbdamas karalystės evangeliją, ir gydydamas visokią negalią bei visokią ligą taufoje’“.

Sakydamas kalno pamokslą, Kristus mokė žydus, kokie jie turi būti, kad įeitų į tą karalystę, kurią Jis jiems skelbė: „Ir Jėzus ėjo per visus miestus ir kaimus mokydamas jų sinagose ir skelbdamas karalystės evangeliją, ir gydydamas kiekvieną ligą bei kiekvieną negalią taufoje. Bet kai jis pamatė minias, jam pagailo jų, nes jie buvo nusilpę ir išsisklaidę kaip avys neturinčios piemens. Tuomet jis sako savo mokiniams: „Pjūtis iš tiesų didelė, bet darbininkų mažai; todėl melskite pjūtis Viešpatį, kad jis atsiųstų darbininkų į savo pjūtį. [...] Ir kai jis pasišaukė savo dvylika mokinių, jis davė jiems valdžią netyrosioms dvasioms, išvarinėti jas ir gydyti visokią ligą ir visokią negalią. [...] Tuos dvylika Jėzus išsiuntė ir jiems įsakė, sakydamas: „Neikite keliu pas pagonis ir neikite į jokių samariečių miestą; bet verčiau eikite pas pražuvusias Izraelio namų avis. Ir kai jūs eisite, skelbkite, sakydami: ‘Dangaus karalystė yra čia pat’. Gydykite ligonius, apvalykite raupsuotuosius, prikeltkite mirusiuosius, išvarinėkite velnius“ (Mt 9, 35-38; 10, 1. 5-8).

Pasakęs mokiniams, kad pjūtis didelė, Kristus išsirinko iš jų tarpo 12 lyderių, kuriuos paskyrė skelbti karalystės evangeliją, kviesiti žydus atsivertimui, kad jie ištvirtų iki galo ir paveldėtų jiems pažadėtą karalystę, kai ateis žmogaus Sūnus: „Ir dėl mano vardo jūsų nekės visi; bet tas, kuris ištvirtų iki galo, bus išgelbėtas. Bet kai jie persekios jus šiame mieste, jūs bėkite į kitą; nes iš tiesų sakau jums: jūs nebūsate apėję Izraelio miestų, kol ateis žmogaus Sūnus“ (Mt 10, 22-23)

12 apaštalų ir kiti mokiniai skelbė karalystės evangeliją vien tik žydams, nes taip jiems įsakė Kristus (Mt 10, 5-6). Tačiau žydai netikėjo jų skelbiama evangelija ir neapsigalvojo: „Tada jis pradėjo priekaištauti miestams, kuriuose buvo daugiausia padaryta jo galingų darbų, kadangi jie neapsigalvojo“ (Mt 11, 20).

Kristus ir jo mokiniai skelbė Izraelio miestuose karalystės evangeliją ir darė stebuklus. Tačiau, kai žydai neapsigalvojo, netikėjo jų skelbiama žinia, nuo tada Kristus pradėjo keisti Savo taktiką: „Anuo metu Jėzus atsakydamas tarė: ‘Aš dėkoju tau, o Tėve, dangaus ir žemės Viešpatie, nes tu paslėpei tai nuo išmintingųjų bei protingųjų ir apreiškei tai kūdikiams. Taip, Tėve, nes taip atrodė gera tavo akyse. Viskas yra man atiduota mano Tėvo; ir niekas nepažįsta Sūnaus, o tik Tėvas; ir nei Tėvo niekas nepažįsta, išskyrus Sūnų ir tą, kuriam Sūnus nori jį apreikšti. Ateikite pas mane visi, kurie dirbate ir esate apsunkinti, ir aš jums duosiu poilsį. Imkite ant savęs mano jungą ir mokykitės iš manęs; nes aš esu romus ir nuolankios širdies; ir jūs rasite poilsį savo sieloms. Nes mano jungas nesunkus, ir mano našta yra lengva’“ (Mt 11, 25-30).

Matydamas daugumos izraelitų netikėjimą, Kristus pradėjo dėkoti Tėvui už tuos, kurie įtikėjo, už tą „mažąją kaimenę“ (Lk 12, 32). Jo dėmesys ir tarnystės eiga nuo viso Izraelio pakrypsta „mažosios kaimenės“ link. Tai buvo ta maža dalis žydų, kurie įtikėjo. Tuo tarpu dauguma žydų juo ne tik netikėjo, bet ir siekė jį nužudyti: „Tuomet jis sako žmogui: ‘Ištiesk savo ranką’. Ir jis ją ištiesė; ir ji buvo atstatyta sveika kaip ir kita. Tada fariziejai išėjo ir tarėsi prieš jį, kaip jie galėtų jį sunaikinti“ (Mt 12, 13-14).

Jėzus rodė stebuklus, gydė Izraelio tautą, kuri buvo raiša ir negalėjo vaikščioti dievotai, jų rankos buvo sudžiūvusios, jie nepajėgė jomis tarnauti Viešpačiui. Jie buvo akli, o Kristus jiems gražino regėjimą, kad jie matytų Dievo tiesą. O ką visa tai matydami darė fariziejai? Jie rezgė planus, kaip nužudyti Kristų. Kristus, matydamas tokią Izraelio daugumos netikėjimą, nususuko nuo jų, tarsi sakydamas: jei jums nereikia manęs, tai aš nuo jūsų pasitraukiu, kaip kad rašoma Mt 12, 15-16: „Bet kai Jėzus tai žinojo, jis iš ten pasitraukė; ir didžiulės minios sekė paskui jį, ir jis juos visus išgydė; ir įpareigojo juos, kad jie jo negarsintų“. Dėl daugumos žydų netikėjimo, Jėzus Kristus nebeina pas visą Izraelio tautą, bet pakeičia savo tarnystės veiklos kryptį. Jis sutelkia visą savo dėmesį į tikinčiuosius – „mažąją kaimenę“.

Mato knygoje pasimato Izraelio lyderių netikėjimo priežastis – Mt 12, 1-2. 6: „Anuo metu Jėzus ėjo sabato dieną per javus; ir jo mokiniai buvo išalkę ir pradėjo skinti javų varpas bei valgyti. Bet kai fariziejai tai pamatė, jie tarė jam: ‘Štai tavo mokiniai daro tai, ką neteisėta daryti sabato dieną’. [...] Bet aš jums sakau, kad šioje vietoje yra vienas didesnis nei šventykla“. Kristus jiems sako, jog Jis yra didesnis už tą šventyklą, kurioje fariziejai atlieka įvairias apeigas. Tie Izraelio lyderiai buvo taip užsiciklinę įvairių apeigų tikslumu, jog jie atmetė Jėzų Kristų, kuris didesnis už pačią šventyklą – „Ninevės žmonės kelsis su šia karta į teismą ir ją pasmerks, nes jie apsigalvojo skelbiant Jonai; ir štai didesnis negu Jona yra čia“ (Mt 12, 41).

Ninevės žmonės girdėjo tik vieną pamokslą iš Jonos ir atsivertė. O štai Kristus kelis metus rodė Izraeliui stebuklus, tačiau žydai juo netikėjo. Jona buvo pranašas, bet Kristus buvo daug didesnis už jį. Mt 12, 42 rašoma, kad Kristus yra didesnis karalius už Saliamoną: „Pietų karalienė kelsis su šia karta į teismą ir ją pasmerks, nes ji atėjo iš tolimiausių žemės pakraščių pasiklausyti Saliamono išminties; ir štai didesnis negu Saliamonas yra čia“.

Nepaisant visų šių palyginimų, jog Kristus yra didesnis kunigas, didesnis už šventyklą; didesnis pranašas, nes didesnis už Joną; ir didesnis karalius, nes didesnis už Saliamoną, nepaisant visų stebuklų ir ženklų, žydai Jį atmetė. Todėl Kristus nuo jų ir pasitraukia.

Pasitraukęs nuo netikinčių žydų, Kristus glaudžiasi prie „mažosios kaimenės“ ir pradeda juos ruošti tarnystei, kurią jie turės vykdyti po Kristaus išėjimo. „Jis sako jiems: ‘Bet kuo jūs sakote mane esant?’ Ir Simonas Petras atsakydamas tarė: ‘Tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus’. Ir Jėzus atsakydamas tarė jam: ‘Palaimintas tu esi, Simonai Barjona, nes ne kūnas ir kraujas tau tai apreiškė, bet mano Tėvas, kuris yra danguje. Ir aš taip pat sakau tau, kad tu esi Petras, ir ant šitos uolos aš pastatysiu savo bažnyčią; ir pragaro vartai jos nenugalės’“ (Mt 16, 15-18). Kaip žinia, „mažoji kaimenė“, ta tikinčiųjų žydų bažnyčia, kuri paveldės karalystę, turės būti kunigų karalija žemėje (Iš 19, 5-6).

Atitraukęs nuo netikinčiųjų, Kristus įpareigoja „mažąją kaimenę“, kad Jo nebeskelbtų likusiems, jį atmetusiems žydams: „Tada jis įpareigojo savo mokinius, kad jie niekam nesakytų, kad jis yra Jėzus – Kristus“ (Mt 16, 20).

Nuo to laiko Kristus pradeda skelbti, kad Jis turės mirti ant kryžiaus: „Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti savo mokiniams, kad jis turės eiti į Jeruzalę ir daug iškentėti nuo vyresniųjų ir vyriausiųjų kunigų bei raštininkų, ir būti nužudytas bei trečią dieną būti prikeltas“ (Mt 16, 21).

12 apaštalų ir kiti mokiniai visą laiką skelbė karalystės evangeliją, bet jie net nežinojo, kad Kristus turės mirti (Lk 18, 32-34). Tai daug ką pasako – jų skelbiama karalystės evangelija visiškai nesusijusi su Kristaus mirtimi ant kryžiaus ir Jo prisikėlimu. Kryžius skelbiamas apaštalo Pauliaus laiškuose. Tai parodo, kad karalystės evangelija ir Pauliaus skelbiama malonės evangelija buvo dvi skirtingos evangelijos.

Kristus pačioje Savo tarnystės pradžioje Izraeliui prisistatė kaip Karalius, skelbė jiems kalno pamokslą ir mokė juos karalystės reikalavimų. Tačiau kai žydai Jį atmetė, Jis nebesiskelbė būsimoju Izraelio karaliumi, bet nukreipė dėmesį kryžiaus link, ant kurio Jis ruošiasi sumokėti už netikinčių žydu kaltes: „Ir įvyko, maždaug už aštuonių dienų po šitų pasakymų, jis pasiekė Petrą, Joną bei Jokūbą ir užžengė į kalną melstis. Ir jam meldžiantis jo veido išvaizda pasikeitė, ir jo rūbas buvo baltas bei spindintis. Ir štai su juo kalbėjo du vyrai, tai buvo Mozė ir Elijas; kurie pasirodė šlovėje ir kalbėjo apie jo iškeliavimą, kurią jis turės įvykdyti Jeruzalėje“ (Lk 9, 28-31). Mozė ir Elijas kalbėjo su Kristumi apie Jo kančias ir išėjimą.

Kristus pasirodė mokiniams Savo šlovėje ir taip pat jiems kalbėjo apie kančias. Kokia viso to svarba? Petras rašė savo laiške: „Apie tą išgelbėjimą teiravosi ir uoliai tyrinėjo pranašai, kurie pranašavo apie jums ateisiančią malonę; tyrinėdami, kuri arba kokį laiką nurodė juose buvusi Kristaus Dvasia, kai ji iš anksto paliudijo Kristaus kentėjimus ir po jų seksiančią šlovę“ (1 Pt 1, 10-11). Pranašai liudijo apie Kristaus kentėjimą ir apie Jo šlovę, kuri seks po kentėjimų. Pirmiausia Kristui reikėjo kentėti, kad po to turėtų šlovę. Kristus atėjęs pas Izraelio tautą kalbėjo jiems apie karalystę, pristatė Save kaip Izraelio karalių. Kai žydai Jį atmetė, Jis atitraukė nuo jų ir mokiniams pradėjo skelbti apie Savo kančią. Tuo Jis pasakė mokiniams, kad pirmiau Jam būtina kentėti, o tik po to įeiti į Savo šlovingąją karalystę.

Vienintelis kelias į karalystę – vandens krikštas. Jiems buvo skelbiama, kad jie atsiverstų ir pasikrikštytų vandeniui: „Ir visa tauta, kuri jį girdėjo, ir muitininkai pateisino Dievą, pasikrikštiję Jono krikštu. Bet fariziejai ir įstatyminkai atmetė Dievo patarimą prieš save, nesiduodami jo krikštijami“ (Lk 7, 29-30).

Atėję ir pasikrikštyję vandeniui žydai parodė, kad jie tiki skelbiama karalystės evangelija, kad Dievas yra teisus, kad jie kalti prieš Dievą ir kad jie atsivertę.

Kristus juos ruošė tarnystei, nuo kurios taip pat priklausys ir jų užmokestis, kokias valdžias jie užims būsimojoje karalystėje (Mt 19, 27-28; Lk 19, 13-17), kurią Jis gavęs iš Tėvo ir grįžęs į žemę įkurs (Lk 19, 12).

9 PAMOKA

Dievas Savo išmintimi surašė keturias evangelijas pagal Matą, Morkū, Luką ir Joną. Jose aprašoma ta pati istorija apie Jėzaus Kristaus žemišką tarnystę. Juk Dievas galėjo parašyti vieną knygą.

Kodėl Dievui prireikė keturių knygų?

Šiose knygose Jėzus Kristus pristatomas Izraelio tautai ypatingu būdu. Jose Kristus apibūdinamas keturiais ypatingais bruožais, kurie pavaizduoti Senajame testamente. Jėzus Kristus atėjęs pas žydus išpildė viską, kas buvo apie Jį pranašauta Senajame testamente. Tai matydami žydai turėjo atpažinti tuos keturis Kristaus bruožus.

Senajame testamente yra keturi titulai, pavadinimu „Atžala“. Visi tie keturi titulai priskirti Izraelio Mesijui. Pranašas Izaijas rašo: „Iš Jesės kamieno išdygs rykštė ir iš jo šaknų išaugs Atžala“ (Iz 11, 1). Mesijui buvo duotas vardas „Atžala“. Ir taip Jis vadinamas yra viso keturis kartus:

1. „Štai ateina dienos, – sako VIEŠPATS, – kai aš iškelsiu Dovydui teisia Atžalą, ir **Karalius** karaliaus ir klestės, ir vykdys teismą ir teisumą žemėje“ (Jer 23, 5). Kristus, Izraelio Mesijas kils iš Dovydo, iš Jesės ir bus Izraelio Karalius. Šioje eilutėje Atžala vadinama Karaliumi.

2. „Klausykis, Jozue, aukščiausiasis kunige, tu ir tavo draugai, sėdintys priešais tave; nes jie yra vyrai, kuriais stebimasi; nes štai aš išvesiu savo **tarną** – ATŽALĄ“ (Zch 3, 8). Šioje eilutėje „Atžala“ vadinama tarnu.

3. „Ir jam kalbėk, sakydamas: „Taip sako kariuomenių VIEŠPATS, sakydamas: ‘Štai **vyras**, kurio vardas ATŽALA; jis išaugo iš savo vietos ir pastatys VIEŠPATIES šventyklą’“ (Zch 6, 12). Čia Atžala vadinama vyru.

4. „Tą dieną **VIEŠPATIES** atžala bus graži ir šlovinga, o žemės vaisius bus puiškus ir gražus Izraelio pabėgusiems“ (Iz 4, 2). Čia Atžala yra Viešpaties.

Taigi viso yra keturi Atžalos titulai: Karalius, Tarnas, Vyras ir Viešpaties atžala. Izraelio Mesijas bus Karalius, Tarnas, Vyras ir Viešpaties.

„Didžiai džiūgauk, o Siono dukra; šauk, o Jeruzalės dukra; štai tavo Karalius ateina pas tave; jis teišis ir turintis išgelbėjimą; nusižeminęs ir jojantis ant asilo, ant kumeliuko, asilo jauniklio“ (Zch 9, 9). – Izraeliui sakoma: „Štai tavo Karalius“.

„Štai mano tarnas, kurį palaikau, mano išrinktasis, kuriuo gėrisi mano siela; aš uždėjau ant jo savo dvasią; jis sukels teismą pagonims“ (Iz 42, 1). – Izraeliui sakoma: „Štai mano tarnas“.

„Ir jam kalbėk, sakydamas: „Taip sako kariuomenių VIEŠPATS, sakydamas: ‘Štai vyras, kurio vardas ATŽALA’“ (Zch 6, 12). – Izraeliui sakoma: „Štai vyras“.

„O Sione, kuris neši gerą žinią, užlipk į aukštą kalną; o Jeruzale, kuri neši gerą žinią, pakelk galingai savo balsą; pakelk, nebijok; sakyk Judos miestams: ‘Štai jūsų Dievas!’“ (Iz 40, 9). – Izraeliui sakoma: „Štai jūsų Dievas“.

Taip štai Dievas per pranašus pristato Izraeliui jų Mesiją: Štai Jis yra jūsų **Karalius**, mano **Tarnas**, **Vyras** ir jūsų **Dievas**.

Jėzus Kristus Senajame testamente apibūdinamas keturiais bruožais, todėl yra ir keturios knygos: Mato, Morkaus, Luko ir Jono, kurios kiekviena iš jų pristato Kristų, kiekviena atskleisdama vis kitokią Jo ypatybę.

Mato knyga pristato Jėzų Kristų kaip Dovydo atžalą, kaip Izraelio Karalių ir skelbia: „Štai jūsų Karalius, Izraeli!“

Morkaus knyga pristato Jį kaip tarną ir sako: „Štai mano tarnas“.

Luko knyga supažindina su Kristumi, kaip su vyru, su žmogumi, ir sako: „Štai vyras“.

Na, o **Jono** knyga parodo Kristų kaip Viešpaties atžalą ir skelbia Izraelio tautai: „Štai jūsų Dievas!“

Visos tos keturios knygos pristato Izraelio tautai jiems pranašautą Mesiją, kuris yra jų Karalius, Tarnas, Žmogus ir Dievas.

Štai dar kita sąsaja.

Ezekielio knygoje yra aprašomos keturios būtybės, keturi cherubai. Apreiškimo knygoje rašoma, jog jie yra aplink Dievo sostą. Dievas juos sukūrė tam, kad per juos išreikštų Save. Tos keturios būtybės taip pat charakteringos keturioms Mato-Jono knygoms.

Ezekielis rašo: „O jų veidų išvaizda buvo tokia: visi keturi dešinėje pusėje turėjo **žmogaus** veidą ir **liūto** veidą; visi keturi kairėje pusėje turėjo **jaučio** veidą; ir visi keturi turėjo **erelio** veidą“ (Ez 1, 10). Cherubų veidai turėjo keturias išvaizdas: **žmogaus, liūto, jaučio ir erelio**. Tie keturi skirtingi veidai atitinka keturis Kristaus titulus, pristatomus Mato-Jono knygose. Liūto veidas atitinka Karalių, jaučio veidas atitinka tarną, žmogaus veidas atitinka vyrą, o erelio veidas atitinka Dievą.

Apreiškimo knygoje aprašomi tie patys cherubai: „Ir prieš sostą buvo stiklo jūra, panaši į krištolą, ir sosto viduryje bei aplink sostą buvo keturi žvėrys, pilni akių iš priekio ir iš nugaros. Ir pirmasis žvėris buvo panašus į liūtą, ir antrasis žvėris panašus į veršį, ir trečiasis žvėris turėjo veidą kaip žmogaus, ir ketvirtasis žvėris buvo panašus į skrendantį erelį“ (Apr 4, 6-7).

Čia aprašoma tų pačių cherubų išvaizda. Liūtas atspindi Mato evangeliją, kurioje Kristus pavaizduotas Izraelio Karaliumi. Kristus buvo liūtas iš Judo genties (Apr 5, 5). Veršis arba jautis simbolizuoja Kristų kaip tarną Morkaus evangelijoje. Lukas savo knygoje iškelia žmogiškąsias Kristaus savybes. Na, o erelis būdingas Dievui – Jono knygoje Kristus pristatomas kaip Dievas, čia atskleidžiamos jo dieviškos savybės. Matant tokius dalykus akivaizdu, kad tai Dievo išminties dėka Jėzus Kristus pristatomas Izraelio tautai keturiose knygose. Peržvelkime tas keturias Mato-Jono knygas ir pažiūrėkime, kaip tie keturi Kristaus bruožai išryškinami kiekvienoje iš tų knygų.

1. Mato evangelija – Jėzus Kristus Karalius – liūto atvaizdas.

„Jėzaus Kristaus, Dovydo sūnaus, Abraomo sūnaus, kilmės knyga“ (Mt 1, 1). Biblijoje yra kita panaši eilutė Pradžios knygoje: „Šita yra Adomo genealogijos knyga. Tą dieną, kai Dievas sukūrė žmogų, jis padarė jį panašų į Dievą“ (Pr 5, 1). Čia taip pat rašoma apie kilmę, šiuo atveju Adomo. Visi gimę iš Adomo miršta. Nemirė tik Henochas, kurį pasiėmė Dievas. Panašiai apaštalas Paulius rašo savo laiškuose, kad per

Adomą į pasaulį atėjo mirtis. Tačiau Mato knygos pirmame skyriuje visi gyvi: gimė tas, gimė anas – nei vienas nemiršta. Čia Kristus pristatomas kaip Dovydo sūnus. Dovydui buvo pažadėta, kad jo palikuonis sėdės karaliaus soste per amžius. Kristus jau pačioje pirmoje Mato knygos eilutėje pristatomas kaip Dovydo sūnus – Izraelio Karalius. Pastebėkite, Kristus pirmiau pristatomas kaip Dovydo, o paskui tik kaip Abraomo sūnus. Kas buvo pirmesnis Abraomas ar Dovydas? Abraomas. Tačiau Kristus pirmiau pristatomas Dovydo sūnumi. Kodėl? Mato knygoje Jis pirmiausia pristatomas Izraelio Karaliumi.

„Ir Jesė pagimdė Dovydą – karalių; ir karalius Dovydas pagimdė Saliamoną...“ (Mt 1, 6). Kristus yra karaliaus Dovydo sūnus, ir šią Jo savybę iškelia Mato knyga.

Toliau rašoma: „Tuomet jos vyras Juozapas, būdamas teisus vyras ir nenorėdamas jos viešai apskelbti, buvo nusiteikęs tylomis ją atleisti. Bet, jam begalvojant apie tai, štai Viešpaties angelas pasirodė jam sapne, sakydamas: „Juozapai, Dovydo sūnau...“ (Mt 1, 19-20).

Mato knygoje pirmiausia pateikiama Kristaus genealogija, pateikiama Jo kilmė, kad Jis yra teisėtas Dovydo palikuonis, iš jo kilęs, ir turintis visas teises būti Izraelio Karaliumi. Toliau rašoma: „Na, o visa tai buvo padaryta, kad išsipildytų tai, kas buvo Viešpaties kalbėta per pranašą, sakant...“ (Mt 1, 22). Mato knygoje apstu eilučių, kur rašoma apie Kristų, kad Jis atėjo išpildyti to, kas buvo apie Jį pranašauta. Tuo Mato knygoje žydams pateikiama ir įrodoma, kad tai tas pats Kristus, Dovydo sūnus, apie kurį buvo pranašauta Senajame testamente. Mato knygoje Kristaus genealoginis medis parodo, kad Jis yra Dovydo sūnus – žadėtasis Izraelio Karalius.

Antrame Mato knygos skyriuje pasirodo išminčiai, ieškodami: „Kur yra tas gimęs Izraelio karalius?“ Vėliau Izraelio Karalius paskelbė žydams kalno pamokslą apie būsimą karalystę žemėje.

2. Morkaus evangelija – Jėzus Kristus Tarnas – jaučio atvaizdas.

Pastebėkite, kad Morkaus knygoje Jėzaus Kristaus kilmė nenurodyta. Kodėl? Jėzus Kristus šioje knygoje pristatomas kaip tarnas. O kokia tarno paskirtis? Dirbti, tarnauti, daryti įvairius darbus. Tarnas neturi kilmės, niekam nerūpi jo kilmė, jis turi dirbti. Todėl Morkaus knygoje ir nėra Jėzaus Kristaus kilmės. Skaitant Morkaus knygą jau nuo pat pradžių Kristus užsiima įvairia veikla: ten nuėjo, tą padarė, tą išgydė... Čia jis tarsi nesustojantis vijurkas. Morkaus knygą pati trumpiausia iš keturių knygų, tačiau joje paminėta daugiausia Jo atliktų darbų. Čia daugiau rašoma, ką Kristus padarė, negu tai, ką Jis pasakė.

3. Luko evangelija – Jėzus Kristus Žmogus – žmogaus atvaizdas.

Pažvelkime į Luko knygą, kaip čia pristatomas Jėzus Kristus. Štai kaip baigiasi jo kilmė: „Kuris buvo sūnus Enoso, kuris buvo sūnus Seto, kuris buvo sūnus Adomo...“ (Lk 3, 38). Lukas pristato Kristų kaip Adomo sūnų, kaip žmogų. Laiške korintiečiams rašoma, kad Adomas yra pirmasis žmogus. Norint sužinoti Kristaus kaip žmogaus kilmę, reikia pažinti pirmąjį žmogų.

Pats knygos autorius – Lukas yra gydytojas. Kasgi gali apie žmogų daugiau žinoti, jei ne gydytojas? Gydytojams mes išsakome visas paslaptis, ką mes jaučiame, kas

mus slegia, kas skauda. Lukas kaip daktaras turėjo galimybę pabendrauti su daugeliu žmonių, sužinoti kas dedasi jų viduje. Todėl jo knyga prisotinta žmogiškumo faktoriu, tiek Kristaus, tiek kitų žmonių.

4. Jono evangelija – Jėzus Kristus Dievas – erelio atvaizdas.

Jono knygoje Kristaus kilmė prasideda amžinybėje – kaip Dievo: „Pradžioje buvo Žodis, ir Žodis buvo pas Dievą, ir Žodis buvo Dievas. Jis buvo pradžioje pas Dievą. Visa yra jo padaryta; ir be jo nėra padaryta nieko, kas tik yra padaryta. [...] Ir Žodis tapo kūnu ir gyveno tarp mūsų (ir mes matėme jo šlovę – kaip Tėvo viengimio šlovę), pilnas malonės ir tiesos“ (Jn 1, 1-3. 14).

Žodis – tai Jėzus Kristus, tapęs kūnu, kuris buvo pradžioje pas Dievą ir pats buvo Dievas, ir viską sukūrė. Jėzus Kristus Jono knygos pradžioje pristatomas Visa-galiu Kūrėju Dievu. Izraeliui Kristus pristatomas: „Štai jūsų Dievas“.

Šioje knygoje Kristus kalba: „Aš esu kelias, aš esu šviesa, aš esu tiesa, aš esu ganytojas, aš esu gyvybės duona, aš esu tikrasis vynmedis, aš esu prisikėlimas ir gyvenimas, kas manimi tiki, tas gyvens per amžius, aš buvau anksčiau Abraomo, aš esu... aš esu...“ Kristus visur sako „Aš esu“. Senajame testamente „Aš esu“ reiškia „Jehova“. Kristus Jono knygoje pristatomas kaip Jehova Dievas.

Taigi žydai, skaitydami Mato-Jono knygas ir žinodami Senąjį testamentą, gali pastebėti, kad Mato knygoje Jis yra Izraelio Karalius, Morkaus knygoje – tarnas, Luko knygoje – žmogus, o Jono knygoje – Izraelio Dievas. Visi tie keturi Kristaus – jų Mesijo bruožai buvo išskirti Pranašuose.

Mato evangelija baigiasi Kristaus prisikėlimu. Morkaus evangelija užsibaigia Kristaus pakilimu į dangų. Luko knygoje Jis duoda nurodymus „mažajai kaimenei“, kad Jis iš dangaus atsius Šventąją Dvasią, Jis jau danguje. Jono evangelijoje Jis kalba apie Savo antrąjį atėjimą. Tai – aiški Kristaus iškeliavimo progresija.

10 PAMOKA

KARALYSTĖS EVANGELIJOS TURINYS

Pažvelkime, kokią evangeliją skelbė Jėzus Kristus ir Jo mokiniai.

„Ir Jėzus ėjo po visą Galilėją, mokydamas jų sinagogose ir skelbdamas karalystės evangeliją, ir gydėdamas visokią negalią bei visokią ligą tautoje“ (Mt 4, 23).

„Ir Jėzus ėjo per visus miestus ir kaimus mokydamas jų sinagogose ir skelbdamas karalystės evangeliją, ir gydėdamas kiekvieną ligą bei kiekvieną negalią tautoje“ (Mt 9, 35).

Jonas krikštytojas ir Jėzus Kristus skelbė karalystės evangeliją. Savo tarnystės pabaigoje Jėzus Kristus ruošė savo mokinius tarnystei ir evangelijos skelbimui. Pažvelkime, kokia ta evangelija, kurią jie turėjo skelbti: „Ir ši karalystės evangelija bus paskelbta visame pasaulyje paliudyti visoms tautoms; ir tada ateis galas“ (Mt 24, 14).

Kristus ruošė savo mokinius, savo apaštalus, kad po Jo iškeliamo jie toliau eitų ir skelbtų karalystės evangeliją, kol ateis suspaudimo laikotarpio galas. Po Kristaus iškeliamo mokiniai per Sekmines gavę Šventąją Dvasią ėjo skelbdami tą pačią karalystės evangeliją.

„Tai kaip mes pabėgsime, jeigu nepaisysime tokio didžio išgelbėjimo, kuris pirma buvo pradėtas kalbėti Viešpaties ir mums patvirtintas jį girdėjusiuju“ (Hbr 2, 3). Hebrajams rašoma apie tą patį išgelbėjimą, kuris buvo pradėtas skelbti Viešpaties. Kai Kristus buvo atėjęs pas Izraelio tautą, Jis jiems pradėjo skelbti karalystės evangeliją, tą išgelbėjimą, apie kurią toliau rašoma Laiške hebrajams. Taip pat rašoma, jog tą pačią karalystės evangeliją skelbė ir Jį girdėjusieji. Toliau rašoma: „Ir Dievui jiems liudijant su ženklais ir nuostabomis, ir įvairiais stebuklais, ir Šventosios Dvasios dovanomis, pagal jo valią“ (Hbr 2, 4). Čia jau kalbama apie Sekminių dienos įvykius, kai jie, gavę Šventąją Dvasią, liudijo tą patį, ką anksčiau skelbė Viešpats Jėzus Kristus. Toji karalystės evangelija pradedama skelbti Mato-Jono knygoje, paskui – Apaštalu darbu knygoje, o galiausiai apie ją rašoma ir Laiške hebrajams.

Karalystės evangelijos pagrindas – Dievo sandora su Dovydu. Tai – geroji naujiena, kurią Dievas pažadėjo per karalių Dovydą, kad Jis įkurs amžiną karalystę žemėje: „O kai pasibaigs tavo dienos ir tu užmigi prie savo tėvų, aš pakelsiu po tavęs tavo sėklą, kuri išeis iš tavo vidurių, ir aš įtvirtinsiu jo karalystę. Jis pastatys mano vardui namus, o aš įtvirtinsiu jo karalystės sostą amžiams. [...] Ir tavo namai ir tavo karalystė bus amžinai įtvirtinti tavo akivaizdoje; tavo sostas bus amžinai įtvirtintas. Natanas persakė Dovydui visus šituos žodžius ir visą šitą regėjimą“ (2 Sam 7, 12-13. 16-17). Pranašas Natanas perdavė Dovydui Dievo žodžius, kad jam gims palikuonis, kuris sėdės karalystės soste per amžius. Čia, žinoma, kalbama apie Dovydo sūnų, Viešpatį Jėzų Kristų.

„Aš nesulaužysiu savo sandoros ir nekeisiu to, kas išeina iš mano lūpų. Kartą prisiekiau savo šventumu, kad Dovydui nemeluosiu. Jo sėkla išliks per amžius, jo sostas – kaip saulė priešais mane. Tai bus įtvirtinta per amžius kaip mėnulis, kaip ištikimas liudytojas danguje“ (Ps 89, 34-37). Dievas sako, jog Jis laikysis to pažado, kurią davė Dovydui dėl amžinos karalystės. Tai yra geroji karalystės naujiena, kurią Dievas pirmiau paskelbė Dovydui. Todėl Mato knygoje Kristus pristatomas kaip Dovydo sūnus, kuriam yra pažadėtas karaliaus sostas amžinojoje karalystėje. Savo žemiškoje tarnystėje būsimasis Izraelio Karalius pradeda formuoti „mažąją kaimenę“, kuri paveldės tą pažadėtąją Izraelio karalystę (Lk 12, 32). „Mažoji kaimenė“ valdys toje karalystėje.

Pažvelkime į karalystės evangelijos kontekstą, apie ką ji skelbė.

„Tuomet jis pasišaukė savo dvylika mokinių ir davė jiems jėgą bei valdžią visiems velniams ir gydyti ligoms. Ir jis pasiuntė juos skelbti Dievo karalystę bei gydyti ligonius“ (Lk 9, 1-2). Kristus pasikvietė savo dvylika mokinių, kuriuos pavadino apaštalais, ir siuntė juos skelbti karalystės evangeliją. Toliau rašoma: „Tegul šitie pasakymai įsigeria į jūsų ausis; nes žmogaus Sūnus bus atiduotas į žmonių rankas. Bet jie nesuprato šito pasakymo, ir tai liko nuo jų paslėpta, kad jie to nesuvokė; ir jie bijojo jo klausti apie šį pasakymą“ (Lk 9, 44-45).

Jėzaus Kristaus siųsti mokiniai kelis metus skelbė karalystės evangeliją. Po to Jis jiems pasakė, kad turės mirti. Mokiniai visiškai nesuprato, ką Jis sako, jiems tai buvo naujiena. Panašiai rašoma kitame skyriuje: „Tada jis pasiėmė dvylika ir jiems tarė: ‘Štai mes einame į Jeruzalę, ir bus atlikti viskas, kas pranašų parašyta apie žmogaus Sūnų. Nes jis bus atiduotas pagonims, išjuoktas, piktai išniekintas ir apspjaudytas, ir jie nuplaks jį ir nužudys; ir trečią dieną jis prisikels’. Ir **jie nesuprato šitų dalykų**; ir šitas **pasakymas buvo jiems paslėptas**, ir jie nežinojo, kas buvo pasakyta“ (Lk 18, 31-34).

Nors Kristaus apaštalai ir mokiniai kelis metus skelbė karalystės evangeliją, tačiau Kristaus **mirtis ant kryžiaus ir prisikėlimas** jiems buvo visiškai nauja ir nesuprantama. Ką visa tai reiškia? Tai reiškia, jog dvylika apaštalų ir kitų mokinių skelbtoji evangelija visiškai nesusijusi su Kristaus mirtimi ant kryžiaus ir prisikėlimu. Jie neskelbė, kad „Kristus mirs ant kryžiaus ir Savo krauju sumokės už visas jūsų nuodėmes“. Kristaus atliktą darbą ant kryžiaus ir viso to įtaką skelbė apaštalas Paulius malonės evangelijoje. Jėzus Kristus ir 12 apaštalų Mato-Jono knygoje skelbė kitokią evangeliją.

Tai ką gi tuomet skelbia karalystės evangelija? Morkaus knygoje rašoma: „Jėzaus Kristaus, Dievo Sūnaus, evangelijos pradžia... [...] Na, o po to, kai Jonas buvo uždarytas į kalėjimą, Jėzus atėjo į Galilėją skelbdamas Dievo karalystės evangeliją“ (Mk 1, 1. 14). Kai Jonas buvo uždarytas į kalėjimą, Kristus perėmė estafetę ir toliau skelbė tą pačią karalystės evangeliją. O ką skelbė Jonas? 4 eilutėje rašoma: „Jonas krikštijo dykumoje ir skelbė apsigalvojimo krikštą nuodėmėms atleisti“. Karalystės evangelija, kurią pradėjo skelbti Jonas, yra susijusi su vandens krikšto skelbimu.

Izaijo 5 skyriuje Dievas Izraelio tautą vadina vynmedžiu, kuris davė laukines, rūgščias, niekam netikusias vynuoges. Izraelis davė blogus vaisius, todėl Dievas turės išvalyti Savo tautą nuo tokių blogų vaisių, išmesti blogas šakas ir palikti gerąsias – būtent Izraelio tikinčiųjų likutį. Izraelio tautoje buvo dvi grupės. Buvo netikintieji, kurie davė blogą vaisių, gyveno kaip pagonių tautos ir garbino jų dievus. Taip pat buvo tikintieji, kurie vadinami „teisiaja tauta“, „mažąja kaimene“. Paulius rašo Laiške romiečiams, kad ne visas Izraelis yra Izraelis, ir tik likutis bus išgelbėtas. Dievo Izraelis yra ne tik tie, kurie gimę iš Abraomo ir yra apipjaustyti, bet tie, kurie tiki Dievo Žodžiu. Kai Dievas atsiuntė Joną krikštytoją, jis pradėjo šaukti pas save į dykumą tuos, kurie tiki, kurie atsivertė ir nori pasikrikštyti. Taip pradėjo formotis ta „teisioji tauta“, „mažoji kaimenė“. Taip pradėjo tikintieji atsiskirti nuo netikinčiųjų Izraelyje. Jonas šaukė netikintiems žydams: „Kas jus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės?“ – Ant netikinčių žydų Dievas išlies Savo rūstybę. Na, o „mažajai kaimenei“ Dievas duos karalystę (Lk 12, 32).

Priemonė, kuria buvo atskiriami tikintieji nuo netikinčiųjų, buvo vandens krikštas. Jonas skelbė apsigalvojimo krikštą nuodėmėms atleisti. Tikintieji apsigalvojo ir atėję pasikrikštijo vandeniui. Dievas pažadėjo Izraelio tautai, kad jie bus karališkoji kunigija (Iš 19, 5-6), o kunigai prieš įstodami į kunigystę turi apsiplauti vandeniui (Iš 29 sk.). Todėl žydams, kad jie galėtų įeiti į karalystę, buvo būtina pasikrikštyti vandeniui.

„Ir visa tauta, kuri jį girdėjo, ir muitininkai pateisino Dievą, pasikrikštyję Jono krikštu“ (Lk 7, 29). Izraelio tauta, išgirdusi Jono skelbiamą krikštą, pripažino Dievą

teisiu – jie pasikrikštijo Jono skelbiamu krikštu.

„Bet fariziejai ir įstatyminkai atmetė Dievo patarimą prieš save, nesiduodami jo krikštijami“ (Lk 7, 30). Čia matome, kad netikintys žydai atmetė Dievo tiesą ir nepasikrikštijo Jono krikštu.

Taigi krikštas buvo tarsi nematoma nubrėžta linija, atskirianti tikinčiuosius nuo netikinčiųjų, atskirianti tuos, kurie paveldės karalystę, nuo tų, kuriems bus išlieta Dievo rūstybė.

„Taigi dabar, jei tikrai paklusite mano balsui ir laikysitės mano sandoros, tuomet jūs man būsite ypatinga brangenybė viršum visų tautų; nes visa žemė yra mano. Ir jūs man būsite kunigų karalystė ir šventa tauta'. Šitie yra žodžiai, kuriuos kalbėk Izraelio vaikams“ (Iš 19, 5-6). Šis pažadas nebuvo duotas pagonims, nebuvo duotas mums, Kristaus kūnui. Tai buvo pažadėta Izraelio vaikams. Tik Izraeliui buvo duotas pažadas, kad jie bus kunigų karalystė žemėje. Mato-Jono knygoje per krikštą buvo pradėta formuoti ta kunigų grupė, „mažoji kaimenė“, kurie paveldės amžinąją karalystę žemėje.

„Ir štai ką tu jiems padaryk, kad juos pašvęstum man tarnauti kunigo tarnystėje... [...] Ir Aaroną ir jo sūnus atvesk prie susirinkimo padangtės durų ir juos nuplauk vandeniu“ (Iš 29, 1. 4). Kunigas turi būti pašvęstas, atskirtas Dievui ir apiplautas vandeniu. 7 eilutėje rašoma: „Tada paimk patepimo aliejaus ir užpilk jį ant jo galvos, ir jį patepk“. Po vandens krikšto kunigas turi būti pateptas aliejumi. Tam, kad Izraelio tauta būtų paruošta kunigavimui, reikia juos pakrikštyti vandeniu ir patepti aliejumi. Todėl, atėjus Jonui krikštytojui, Izraelio tauta buvo pakrikštyta vandeniu, o vėliau, per Sekmines, jie gavo Šventosios Dvasios patepimą.

Štai Ezekielis pranašauja apie Izraelio tautos apiplovimą vandeniu: „Nes aš jus paimsiu iš pagonių tarpo ir surinksiu jus iš visų šalių, ir parvesiu jus į jūsų šalį. Tada apšlakstysiu jus švariu vandeniu, ir jūs būsite švarūs; aš jus apvalysiu nuo visų jūsų nešvarumų ir nuo visų jūsų stabų“ (Ez 36, 24-25). Vandens krikštas buvo apiplovimas nuo visų nešvarumų ir stabų.

„Jums duosiu naują širdį ir įdėsiu naują dvasią į jūsų vidų; aš pašalinsiu iš jūsų kūno akmeninę širdį ir jums duosiu kūno širdį. Savo dvasią įdėsiu į jūsų vidų ir padarysiu, kad vaikšiotumėte pagal mano įstatus, ir jūs laikysitės mano sprendimų ir juos vykdysite. Ir gyvensite šalyje, kurią daviau jūsų tėvams; ir jūs būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas. Aš jus išgelbėsiu nuo visų jūsų nešvarumų; pašauksiu javus, juos padauginsiu ir nebeužleisiu ant jūsų bado“ (Ez 36, 26-29). Apiplovęs vandeniu, Dievas duos Šventąją Dvasią, kad Izraelio tauta laikytųsi Jo įstatų. Taip „mažoji kaimenė“ buvo ruošiama būsimajai kunigų karalystei žemėje: iš pradžių pakrikštyta vandeniu, o paskui patepta Šventąja Dvasia.

Karalystės evangelijoje nebuvo skelbiamas kryžius. Joje buvo skelbiamas vandens krikštas nuodėmėms atleisti, ruošimas būsimos kunigų karalijos, kuri gaus visus pažadus, kai Kristus ateis antrą kartą į žemę. Kai Jonas, Kristus ir Jo mokiniai skelbė karalystės evangeliją, jie kalbėjo apie ateinantį išgelbėjimą, kurio jie susilauks, kai Kristus ateis antrą kartą į žemę (Rom 11, 26).

Žydai amžinąjį gyvenimą suprato kaip amžiną gyvenimą žemėje. Mes, Kristaus kūnas, žinome, kad mes amžinybę praleisime ne žemėje, bet danguje (Ef 1, 3; 2, 6; Fil

3, 20; Kol 3, 1-2; 1 Tes 4, 15-18). Izraeliui buvo žadėta žemė pradedant Abraomu, ir viame Senajame testamente kalbama tik apie amžiną gyvenimą žemėje. Mk 9, 43-47 rašoma: „Ir jei tavo ranka tave piktina, nukirsk ją: tau geriau yra iėiti į gyvenimą luošam, negu turint dvi rankas eiti į pragarą, į ugnį, kuri niekada neužges, kur jų kirminas nemiršta, ir ugnis neužgęsta. Ir jeigu tavo koja tave piktina, nukirsk ją: tau geriau iėiti į gyvenimą raišam, negu turint dvi kojas būti įmestam į pragarą, į ugnį, kuri niekada neužges, kur jų kirminas nemiršta, ir ugnis neužgęsta. Ir jei tavo akis tave piktina, išlupk ją lauk: tau geriau iėiti į Dievo karalystę su viena akimi, negu turint dvi akis būti įmestam į pragaro ugnį“. Atkreipkime dėmesį į Kristaus žodžius. Jis du kartu sako: „Tau geriau iėiti į gyvenimą“ (43, 45 eil.), o paskui Jis sako: „Tau geriau iėiti į Dievo karalystę“ (47 eil.). Gyvenimas yra tas pats kas ir Dievo karalystė. Amžinasis gyvenimas, kurį paveldės tikintysis žydas, yra neatsiejamas nuo karalystės. Žydo amžinasis gyvenimas vyks karalystėje, kurią Kristus įkurs žemėje.

„Ir Jėzus atsakydamas tarė: 'Iš tiesų aš jums sakau: nėra nei vieno, kuris paliktų namus ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar žmoną, ar vaikus, ar žemes dėl manęs ir evangelijos, bet kuris jau dabar, šiuo laiku, negautų šimteriopai namų ir brolių, ir seserų, ir motinų, ir vaikų, ir žemių kartu su persekiojimais; ir ateinančiame pasaulyje – amžinojo gyvenimo“ (Mk 10, 29-30). Izraeliui buvo skelbiama, kad amžinąjį gyvenimą, karalystę, jie paveldės ateinančiame pasaulyje – ateityje, kai iš Siono ateis Gelbėtojas (Rom 11, 26).

„Ir jis tarė jiems: „Iš tiesų sakau jums: nėra nei vieno, kuris paliko namus ar tėvus, ar brolius, ar žmoną, ar vaikus dėl Dievo karalystės ir kuris negautų daugiopai šiuo metu bei amžinojo gyvenimo ateinančiame pasaulyje“ (Lk 18, 29-30). Toji Dievo karalystė – tai amžinasis gyvenimas ateityje. Ateities karalystė taip pat vadinama atgimimu: „Ir Jėzus jiems tarė: 'Iš tiesų aš sakau jums, kad atgimime, kai žmogaus Sūnus sėdės savo šlovės soste, jūs, kurie sekėte paskui mane, irgi sėdėsite dvylikoje sostų, teisdami dvylika Izraelio genčių. Ir kiekvienas, kuris paliko namus ar brolius, ar seseris, ar tėvą, ar motiną, ar žmoną, ar vaikus, ar žemes dėl mano vardo, gaus šimteriopai ir paveldės amžinąjį gyvenimą“ (Mt 19, 28-29).

Kai Kristus ateis antrą kartą į žemę ir atsisės Savo šlovės soste, tada prasidės atgimimas. Atgimime prasidės amžinasis gyvenimas. Izraelis amžinąjį gyvenimą, karalystę ir atgimimą paveldės ateityje, kai Kristus vėl ateis į žemę. Tuo tarpu, mes, Kristaus kūnas, jau dabar esame atgimdyti: „Bet kai pasirodė Dievo, mūsų Gelbėtojo, gerumas ir meilė žmogui, jis išgelbėjo mus ne per teisumo darbus, kuriuos mes darėme, bet pagal savo gailestingumą, atgimdymo nuplovimu ir Šventosios Dvasios atnaujinimu...“ (Tit 3, 4-5). Kai Jėzus kalbėjo Nikodemui, kad jie, žydai, turi gimti iš naujo, Jis jiems kalbėjo apie tą būsimą Izraelio atgimimą, įvyksiantį per antrąjį Kristaus atėjimą į žemę. Kai Kristus ateis į žemę, Jis sudarys su jais naują sandorą: atleis jų nuodėmes, duos jiems Dievo dvasią ir įrašys įstatymą į jų širdis, – taip įvyks Izraelio tautos atgimimas.

Pirmą kartą Izraelio tauta buvo pagimdyta fiziškai, kai Dievas juos išvedė iš Egipto, kai kalbėjo faraonui per Možę: „Išleisk mano pirmgimį sūnų“. Tačiau tai buvo tik fizinis jų gimimas, jie gimė iš Abraomo. Jiems reikėjo gimti dvasiškai. Dvasinis jų gimimas įvyks ateityje, kai Dievas su jais sudarys Naują sandorą, duodamas jiems

Savo Dvasią. Izraeliui amžinasis gyvenimas prasidės ateityje, kai ateis Jėzus Kristus, ir jie bus iš naujo atgimdyti: „Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kai nuo Viešpaties veido ateis atgavos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas...“ (Apd 3, 19-20). Kada bus atleistos Izraelio nuodėmės? Kai ateis atgavos laikai, kai įvyks Izraelio atgimimas, kai ateis Jėzus Kristus.

Panašiai rašo ir apaštalas Paulius: „Nes aš nenoriu, broliai, kad jūs būtumėte nežinantys šios paslapties, kad jūs nebūtumėte išmintingi savo pačių pasipūtimais; jog Izraelį yra dalinai ištikęs aklumas, kol įeis pagonių pilnatvė. Ir taip bus išgelbėtas visas Izraelis, kaip yra parašyta: 'Iš Siono ateis Išvaduotojas ir nukreips bedievybę nuo Jokūbo, nes ši yra mano sandora jiems, kai aš nuimsiu jų nuodėmes'“ (Rom 11, 26-27). Kai iš Siono ateis Gelbėtojas Jėzus Kristus, tada Dievas sudarys su Izraeliu naują sandorą, juos išgelbės ir atleis jų nuodėmes. Izraelio išgelbėjimas, atgimimas, nuodėmių atleidimas ir amžinasis gyvenimas karalystėje įvyks ateityje, kai Kristus ateis į žemę ir įkurs Savo karalystę.

Mes, Kristaus kūnas, jau dabar turime nuodėmių atleidimą, mums nereikia jo laukti ateityje, mes jau dabar esame atgimdyti ir turime amžiną Dievo gyvenimą. Tačiau Izraelio tauta visus pažadus paveldės ateityje.

Taigi toji karalystės evangelija, skelbiama Mato-Jono knygoje, susijusi su ateities pažadais, skirtais Izraelio tautai, kuriuos jie paveldės toje ateities karalystėje. Kad jie tai paveldėtų, jiems reikėjo apsigalvoti ir pasikrikštyti vandeniui, apsiplauti būsimųjų kunigų apsiplovimu.

11 PAMOKA

„Bet, pamatęs daugelį iš fariziejų ir sadukiejų ateinančių prie jo krikšto, jis jiems tarė: 'O angių išperos, kas jus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės?'“ (Mt 3, 7). Jonas krikštytojas perspėja netikinčius žydus, kad ant jų bus išlieta rūstybė. Ateityje prasidės rūstybės laikai. Apie juos rašoma pranašuose. Danieliaus pranašystėje ir Apreiškimo knygoje rašoma, jog tai užtruks 7 metus.

Apaštalas Paulius rašo mums, Kristaus kūnui, kurie būsime paimti į dangų pas Viešpatį (1 Tes 4, 15-18), jog mes esame išgelbėti nuo ateinančios rūstybės: „...ir laukti iš dangaus jo Sūnaus, kurį jis prikėlė iš numirusiųjų, būtent Jėzaus, kuris **išvadavo mus nuo ateinančios rūstybės**“ (1 Tes 1, 10). Ateityje Dievas išlies Savo rūstybę, kurios mes nepatirsime, nes būsime anksčiau paimti į dangų.

Tačiau Izraelio „mažoji kaimenė“ patirs tuos 7 rūstybės metus, kai Dievas išlies Savo rūstybės taures, apie kurias rašoma Apreiškimo knygoje. Todėl Mato-Jono knygoje aprašoma, kaip Kristus ruošia „mažąją kaimenę“ sutikti tą rūstybės laikotarpį ir pateikia jiems daug pamokymų, kaip jiems reikės pasielgti, kai juos ištiks rūstybės laikų įvykiai. Mums, Kristaus kūnui, apaštalas Paulius neduoda jokių instrukcijų, ką mums reikės daryti per tuos didžiojo vargo laikus. Juk mes esame „išvaduoti nuo

ateinančios rūstybės“ (1 Tes 1, 10). Todėl mums nėra jokios būtinybės apie tuos laikus žinoti ir jiems ruoštis, nes mes jau būsimė danguje pas Viešpatį, kai žemė ištikis šitie rūstybės laikai. Mes esame Kristaus kūnas, o „mažoji kaimenė“ yra Izraelio tikinčiųjų tauta – mes esame skirtingos žmonių grupės, gyvenančios skirtinguose laikotarpiuose, skirtingose Dievo vykdomose programose.

KARALYSTĖS EVANGELIJOS SKELBIMAS APAŠTALŲ DARBŲ KNYGOJE

„Mažoji kaimenė“, pradėjusi skelbti karalystės evangeliją Mato-Jono knygoje, tą pačią evangeliją skelbė ir Apaštalų darbų laikotarpyje. Jų žinia nepasikeitė. Vienintelis dalykas, kuris vėliau pasikeitė, buvo tai, jog Kristus buvo nukryžiuotas ir prisikėlęs. Tas įvykis prisidėjo prie jų žinios. Prieš pat nukryžiuojimą Kristus kalbėjo Savo dvylikai apaštalų: „Dabar yra šio pasaulio teismas: dabar bus išmestas šio pasaulio kunigaikštis. Ir jeigu aš būsiu pakeltas nuo žemės, prie savęs patrauksiu visus“ (Jn 12, 31-32). Kristus sako, jog savo mirtimi Jis praplės Savo tarnystę ne tik siekdamas Izraelio tautą, bet ir visą pasaulį. Žmonės bus patraukti prie Dievo per Izraelio tautos skelbimą, ir tautos bus palaimintos pagal Abraomui duotus pažadus, kad jo palikuonyse – Izraelio tautoje bus palaimintos visos pasaulio tautos. Kaip žinia, Mato-Jono knygoje karalystės evangelija buvo skelbiama vien „pražuvusioms Izraelio namų avims“ (Mt 15, 24). Na, o Apaštalų darbų knygoje ji buvo skelbiama pirmiausia Izraelio tautai: „Tada jis atvėrė jiems supratimą, kad jie galėtų suprasti Raštus, ir tarė jiems: ‘Taip yra parašyta ir taip reikėjo Kristui kentėti ir trečią dieną prisikelti iš mirusiųjų; ir kad **pradedant nuo Jeruzalės** tarp visų tautų jo vardu turi būti skelbiamas apsigalvojimas ir nuodėmių atleidimas’“ (Lk 24, 45-47).

Po Kristaus iškeliavimo, Apaštalų darbų laikotarpiu, karalystės evangelija turėjo būti skelbiama pradedant nuo Jeruzalės – pirmiausia turėjo būti skelbiama Izraelio tautai.

„Bet kai ant jūsų ateis Šventoji Dvasia, gausite jėgą; ir būsite mano liudytojai Jeruzalėje bei visoje Judėjoje ir Samarijoje, ir iki tolimiausio žemės pakraščio“ (Apd 1, 8). Iš šių eilučių taip pat aiškiai matyti, kad pirmiausia reikėjo pradėti nuo Jeruzalės, paskui skelbti Judėjoje, paskui Samarijoje, o tik po to – visame likusiame pasaulyje. Jeruzalė buvo pirmoje vietoje, nes ji bus didžiojo Karaliaus miestas (Mt 5, 35), ten bus įkurta karalystė žemėje. Paskui eilė Judėjai, pietinei Izraelio karalystei, kurioje buvo dvi Izraelio gentys. Na, o paskui jau seka Samarija, šiaurinė Izraelio karalystė, kurią sudarė likusios dešimt Izraelio genčių. Ir galiausiai – visas likęs pasaulis. Tokiu eiliškumu turėjo būti skelbiama karalystės evangelija po Kristaus prisikėlimo ir iškeliavimo į dangų.

Apd 3, 24-25 rašoma: „Taip, ir visi pranašai nuo Samuelio ir tu, kurie sekė vėliau, kiek tik jų yra kalbėję, taip pat išpranašavo apie šitas dienas. Jūs esate vaikai pranašų ir sandoros, kurią Dievas sudarė su mūsų tėvais, sakydamas Abraomui: ‘Ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės giminės’“. Petras skelbia karalystės evangeliją ir ragina žydus atsiversti. Tuo metu Izraelis dar nebuvo nupuolęs, Dievas jiems dar buvo davęs galimybę apsigalvoti, pasikrikštyti vandeniu ir prisijungti prie „mažosios kaimenės“. Petras skelbė pirmiausia žydamas, nes tuo metu Dievas dar buvo Izraelio Dievas, dar

buvo skirtumas tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo, dar tebestovėjo ta siena, skirianti Izraelio tautą nuo pagonių.

Toliau, 26 eilutėje rašoma: „Jums pirmiems Dievas, prikėlęs savo Sūnų Jėzų, pasiuntė jį palaiminti jus, nukreipdamas kiekvieną iš jūsų nuo jūsų neteisybių“. Petras sako žydams, kad jiems pirmiems yra prikeltas Kristus, jie pirmi turi būti palaiminti. Anuo metu Dievas pirmiausia siekė išgelbėti Izraelio tautą. O tik per juos vėliau bus palaimintos visos žemės giminės, kaip jiems skelbė Petras. Jono knygoje rašoma, kad Dievas taip pamilo pasaulį, jog atidavė Savo Sūnų, kad per Jį pasaulis būtų išgelbėtas. Bet kaip pasaulis bus išgelbėtas? Per Izraelio tautą. Pirmiausia turi būti palaiminta Izraelio tauta (Apd 3, 26; Mk 7, 27), o tik po to per žydus bus išgelbėti ir pagonys (Jn 4, 22; Apd 3, 25; Pr 12, 3).

Mato-Jono knygoje Kristus formavo Izraelio tikinčiųjų „mažąją kaimenę“, ruošė juos būsimajai tarnystei. Apaštalų darbų knygoje per Sekmines jie gavę Šventąją Dvasią ėjo skelbdami karalystės evangeliją, kurios buvo išmokyti Viešpaties. Morkaus knygos pabaigoje Jėzus Kristus po prisikėlimo sako savo mokiniams eiti ir skelbti tą karalystės evangeliją. Mato evangelijoje Kristus jiems sako: „Ir ši karalystės evangelija bus paskelbta visame pasaulyje paliudyti visoms tautoms; ir tada ateis galas“ (Mt 24, 14). Apaštalų darbų knygoje „mažoji kaimenė“ toliau skelbia karalystės evangeliją, kaip Jėzus jiems įsakė. Tuo laikotarpiu Izraelis dar tebebuvo Dievo tauta, jiems pirmiems prisikėlė Kristus, jie pirmi turi būti palaiminti, kaip jiems skelbė Petras (Apd 3, 24-26). Apaštalų darbų knygoje tęsiasi tai, kas prasidėjo Mato-Jono knygoje, niekas nepasikeitė, žinia liko ta pati – karalystės evangelija.

Dvi Luko knygos

Apd 1, 1-3 rašoma: „Pirmąjį veikalą buvau sudaręs, o Teofiliau, apie viską, ką Jėzus pradėjo daryti ir mokyti iki tos dienos, kai jis buvo paimtas aukštyn po to, kai per Šventąją Dvasią buvo davęs įsakymus apaštalams, kuriuos buvo išsirinkęs; kuriems jis gyvas ir pasirodė po savo kančios daugeliu patikimų įrodymų, buvo jų regėtas keturiasdešimt dienų ir kalbėjo apie Dievo karalystę“. Lukas rašo, kad buvo parašęs pirmąjį veikalą apie tai, ką Kristus buvo pradėjęs daryti ir mokyti, kol buvo paimtas aukštyn. Koks gi tas pirmas Luko veikalas, kurį jis parašė Teofilui? Evangelija pagal Luką: „Kadangi daugelis apsiėmė sutvarkyti paskelbimą to, kas neabejotinai įtikėta tarp mūsų, kaip perdavė juos mums tie, kurie nuo pradžios buvo liudininkai ir žodžio tarnautojai; atrodė pravartu ir man, turinčiam visko nuo pat pradžios tobula supratimą, nuosekliai surašyti tau, didžiai gerbiamas Teofili...“ (Lk 1, 1-3). Evangelija pagal Luką buvo pirmasis Luko veikalas, o Apaštalų darbų knyga – antrasis, antroji dalis, tęsinys to, kas buvo rašoma pirmoje Luko knygoje. Čia panašiai, kaip Laiške hebrajams: „Tai kaip mes pabėgsime, jeigu nepaisysime tokio didžio išgelbėjimo, kuris pirma buvo pradėtas kalbėti Viešpaties ir mums patvirtintas jį girdėjusiųjų“ (Hbr 2, 3). Tas išgelbėjimas, kuris buvo pradėtas kalbėti Jėzaus Kristaus Mato-Jono knygoje, apie tą patį išgelbėjimą toliau rašoma Izraelio tautai jai skirtame Laiške hebrajams. Kaip Kristus pradžioje skelbė karalystės evangeliją, taip apie tuos pačius dalykus rašoma ir Laiške hebrajams.

Pažiūrėkime, kaip tos dvi Luko knygos yra giminingos, kaip vienai pasibaigus, kita pratęsia tą pačią temą. „Ir jis tarė jiems: ‘Šitie yra žodžiai, kuriuos aš jums kalbėjau, kol dar buvau su jumis, kad turi išsipildyti visa, kas surašyta apie mane Mozės įstatyme, pranašuose ir psalmėse’. Tada jis atvėrė jiems supratimą, kad jie galėtų suprasti Raštus, ir tarė jiems: ‘Taip yra parašyta ir taip reikėjo Kristui kentėti ir trečią dieną prisikelti iš mirusiųjų; ir kad pradėdant nuo Jeruzalės tarp visų tautų jo vardu turi būti skelbiamas apsigalvojimas ir nuodėmių atleidimas’. [...] Ir štai aš siunčiu ant jūsų savo Tėvo pažadą; bet jūs pasilikite Jeruzalės mieste, kol jums bus suteikta jėga iš aukštybių’. [...] Ir įvyko, kol jis juos laimino, jis buvo atskirtas nuo jų ir paimtas į dangų“ (Lk 24, 44-47. 49. 51). Jėzus Kristus po prisikėlimo pasiliko su mokiniiais keturiasdešimt dienų ir aiškino, atvėrė jiems Raštus, kad jie suprastų. Paskui pasakė, kad jie turės eiti ir pradėdant nuo Jeruzalės skelbti karalystės evangeliją, apsigalvojimą ir nuodėmių atleidimą. Taip pat pasakė, kad jie lauktų Tėvo pažado, jėgos iš aukštybių. Visa pasakęs Jis buvo paimtas į dangų.

Sugretinkime tai su antros Luko knygos pradžia: „...iki tos dienos, kai buvo paimtas aukštyn po to, kai per Šventąją Dvasią buvo davęs įsakymus apaštalams, kuriuos buvo išsirinkęs; kuriems jis gyvas ir pasirodė po savo kančios daugeliu patikimu įrodymu, buvo jų regėtas keturiasdešimt dienų ir kalbėjo apie Dievo karalystę; ir būdamas su susirinkusiais jiems įsakė, kad neišeitų iš Jeruzalės, bet lauktų Tėvo pažado, ‘kuri, – jis sako, – jūs esate girdėję iš manęs’. [...] ‘Bet kai ant jūsų ateis Šventoji Dvasia, gausite jėgą; ir būsite mano liudytojai Jeruzalėje bei visoje Judėjoje ir Samarijoje, ir iki tolimiausio žemės pakraščio’. Ir jam pasakius tai, jiems bežiūrint, jis buvo paimtas aukštyn; ir debesys paėmė jį nuo jų akių“ (Apd 1, 2-4. 8-9). Čia, kaip ir pirmos Luko knygos pabaigoje, rašoma, kad Kristus po prisikėlimo pasiliko su jais keturiasdešimt dienų ir kalbėjo jiems apie Dievo karalystę. Paskui pasakė, kad jie turės eiti ir liudyti apie tą karalystę, pradėdant nuo Jeruzalės. Dar pasakė, kad lauktų Tėvo pažado, tos Šventosios Dvasios, suteikiančios jėgą. Paskui Jis buvo paimtas į dangų. Aiškiai matyti, jog antros Luko knygos pradžia rašo tą patį, kas buvo rašoma pirmosios Luko knygos pabaigoje, tarsi Lukas primintų skaitytojui, kuo pasibaigė pirmoji knyga.

„Ir jis tarė jiems: ‘Šitie yra žodžiai, kuriuos aš jums kalbėjau, kol dar buvau su jumis, kad turi išsipildyti visa, kas surašyta apie mane Mozės įstatyme, pranašuose ir psalmėse’. Tada jis atvėrė jiems supratimą, kad jie galėtų suprasti Raštus“ (Lk 24, 44-46). Kristus atvėrė jiems supratimą, kad jie suprastų Raštus. Apaštalų darbuose paaiškina, kaip jiems buvo atvertas supratimas: „...buvo jų regėtas keturiasdešimt dienų ir kalbėjo apie Dievo karalystę“. Keturiasdešimt dienų Kristus kalbėjo jiems apie Dievo karalystę. Atsivertęs Raštą Jis aiškino jiems apie ten surašytą Dievo karalystę. O kokius Raštus Jis turėjo? Tuo metu dar nebuvo nei vienos Naujojo testamento knygos. Taigi Kristus aiškino jiems apie karalystę, surašytą Senajame testamente. Po Kristaus iškeliamo apaštalas Petras kalbėjo žydams, sakydamas, kad turėjo išsipildyti Psalmės, kad turėjo išsipildyti tai, ką pranašavo Joelis. Petras citavo žydams Senąjį testamentą, parodydamas jiems, kad tai, kas įvyko su Judu Iskariotu, kas įvyko Kristui, kas įvyko per Sekminių dieną ir t.t., buvo kalbėta Senajame testamente. Iš kur Petras turėjo tokia išmintį? Be jokių abejonių, visa tai apaštalams aiškino Kristus, atsivertęs Raštus. Jis jiems išaiškino viską, kas turėjo išsipildyti. Jei ne Kristaus pamokos, Petras ir kiti apaš-

talai patys nebūtų to suprātę. Gerai prisimename tą įvykį, kai Kristus ruošdamasis eiti į Jeruzalę Luko 18 skyriuje pasakė apaštalams, kad jam atėjo laikas būti nukryžiuotam ir paskui trečią dieną būti prikeltam. Kokia gi buvo jų reakcija? Ar jie suprato, ką Jis kalba? Jie nieko nesuprato, jiems tai buvo nesuvokiama, jie to nežinojo. Ar apie tai nebuvo parašyta Senajame testamente, kad jie to nežinojo? Kristus jiems pasakė, kad apie Jo mirtį ir prisikėlimą parašyta pranašuose, Senajame testamente. Apaštalai ir kiti žydai buvo skaitę Senąjį testamentą, jiems tai nebuvo naujiena. Tačiau jie nesuprato, kas ten buvo rašoma apie Kristų. Todėl Kristus jiems ir aiškino tas keturiasdešimt dienų, kas rašoma Raštuose. Jis atvėrė jiems supratimą. Po tokių Viešpaties pravestų pamokų, Petras Apaštalų darbuose pradėjo skelbti žydams parodydamas, kad turėjo išsipildyti ta ar ana Rašto vieta. Jis jau turėjo supratimą apie tai, kas rašoma Rašte.

Jėzaus Kristaus pamokyti apie Dievo karalystę, apaštalai įgavo išmintį ir supratimą apie tą karalystę. Atkreipkime dėmesį, koks buvo pats pirmasis apaštalų klausimas, jiems supratęs apie Dievo karalystę: „Todėl kai jie buvo susirinę, paklausė jo, sakydami: ‘Viešpatie, ar tu šiuo laiku vėl atkursi Izraelio karalystę?’“ (Apd 1, 6).

Jie paklausė apie tą Dievo karalystę, apie kurią jiems keturiasdešimt dienų, atsivertęs Senojo testamento Rašta, aiškino Jėzus Kristus. Dievo karalystė, aprašoma Senajame testamente, tai Izraelio karalystė, kuri buvo pranašauta ir žadėta žydams. Tai – ta pati karalystė, kuri buvo skelbiama Mato-Jono knygoje, sakant, jog dangaus karalystė čia pat. Jos atkūrimo laukė Izraelio tauta, kuriai ji buvo pažadėta Senajame testamente, pradėdant nuo Abraomo, o paskui ir Dovydui – kad jo palikuonis sėdės karalystės soste ir jai nebus pabaigos. Apaštalų klausimas „Ar šiuo metu atkursi Izraelio karalystę?“ nebuvo kvailas, nes Kristus jiems keturiasdešimt dienų aiškino apie tą pačią Izraelio karalystę ir jos atkūrimą, apie kurią liudija Senasis testamentas.

Taigi Apaštalų darbų knyga yra pratęsimas evangelijos pagal Luką.

Dabar pažiūrėkime vieną gana svarbią eilutę Luko knygoje: „Ir kai jie atėjo į vietą, kuri vadinasi Kalvarija, ten jie nukryžiuojo jį ir nusikaltėlius: vieną iš kairės, o kitą iš dešinės. Tada Jėzus tarė: ‘Tėve, atleisk jiems; nes jie nežino, ką daro’“ (Lk 23, 33-34).

Jėzus Kristus ant kryžiaus meldėsi už Izraelio tautą, nes jie nežino, ką jie daro. Izraelio lyderiai suprato, kad jie užmuša jiems siųstą Mesiją. Jie apakino Izraelio tautą ir leido nukryžiuoti Jėzų Kristų. Dievas atėmė iš jų karalystę ir atidavė „mažajai kaimenei“. Taip valdžia atsidūrė „mažosios kaimenės“ rankose. Sekminių dieną „mažoji kaimenė“ gavo žadėtą Šventąją Dvasią ir dabar jau jie Izraelio lyderiai, dabar jie skelbė Žodį Izraelio tautai. Dievas išklaušė Kristaus maldą ant kryžiaus ir atleido Izraelio tautai už Mesijo nukryžiovimą. Jis suteikė žydams naują galimybę atsiversti, skelbiant „mažajai kaimenei“.

„Mažosios kaimenės“ lyderis Petras kreipiasi į žydus: „Ir tai pamatęs Petras atsakė tautai: ‘Izraelio vyrai, kodėl jūs tuo stebitės? Arba kodėl jūs taip įdėmiai žiūrite į mus, tarsi savo pačių jėga ar šventumu būtume padarę šitą žmogų vaikščiojantį? Abraomo ir Izaoko bei Jokūbo Dievas, mūsų tėvų Dievas, pašlovino savo Sūnų Jėzų, kurį jūs atidavėte ir jo išsigynėte Piloto akivaizdoje, kai tas buvo nusprendęs jį paleisti. Bet jūs išsigynėte Šventojo ir Teisiojo bei norėjote, kad jums būtų dovanotas žmogžudys; ir nužudėte gyvybės Kunigaikštį, kurį Dievas prikėlė iš numirusių; mes esame to

liudytojai. Ir jo vardas – per tikėjimą jo vardu – šitą žmogų, kurį matote ir pažistate, padarė tvirtą; taip, tikėjimas, kuris yra per jį, jam suteikė šią visišką sveikatą jūsų visu akivaizdoje. Ir dabar, broliai, aš žinau, kad tai padarėte iš nežinojimo, kaip ir jūsų valdovai“ (Apd 3, 12-16). Petras sako žydams, kad jie nukryžiuo Jėzų Kristų iš nežinojimo. Kaip ir Kristus meldėsi Tėvui: „Atleisk jiems, nes jie nežino, ką jie daro“. Pagal Mozės įstatymą, jei žmogus nužudo kitą iš nežinojimo, nesąmoningai, nesuplanavęs, tuomet jis gali bėgti į prieglobsčio miestą. Dievas buvo įsakęs paskirti šešis prieglobsčio miestus, kad netyčia užmušęs žmogus galėtų ten pabėgti, kad išvengtų keršytojo rankos. Lygiai taip pat ir Izraelio tauta, atidavusi nukryžiuoti savąjį Mesiją, tai darė iš nežinojimo. Todėl Tėvas jiems atleido ir suteikė naują galimybę atsiversti, pasikrikštyti vandeniui ir prisijungti prie tikinčiųjų grupės – „mažosios kaimenės“. Apaštalų darbų knyga yra tarsi Pakartoto įstatymo knyga. Kaip Apaštalų darbų knyga yra penktoji knyga Naujame testamente, taip ir Pakartoto įstatymo knyga yra penktoji Senajame testamente. Pakartoto įstatymo knygoje Mozė pakartotinai paskelbia Izraeliui įstatymą, tarsi suteikdamas jiems dar vieną galimybę tikėti įstatymu ir įeiti į pažadėtąją šalį. Lygiai taip pat ir Apaštalų darbų knygoje Izraelio tautai suteikiamas dar vienas šansas atsiversti ir prisijungti prie „mažosios kaimenės“, kuri įeis į pažadėtąją karalystę. Tačiau Izraelio tauta atmetė ir šią galimybę atsiversti, įtikėjo tik maža dalis žydų. Tada, Apaštalų darbų 7 skyriuje, įvyko Izraelio tautos griuvimas. Dievas atidėjo Savo tautą į šalį ir Apaštalų darbų 9 skyriuje išgelbėjo Saulių, davęs jam Pauliaus vardą. Jam Kristus davė naują, niekad neskelbtą žinią, skirtą Kristaus kūno formavimui. Apaštalas Paulius rašo, kad griuvus Izraelio tautai, pagonims atėjo išgelbėjimas (Rom 11, 11). Dievas nususuko nuo Izraelio tautos ir išėjo pas pagonis.

APAŠTALŲ DARBAI – TAI PERMAINŲ KNYGA

Apaštalų darbų knygoje yra dvi citatos, nusakančios šios knygos temą. „Todėl kai jie buvo susirinkę, jie paklausė jo, sakydami: ‘Viešpatie, ar tu šiuo laiku vėl atkursi Izraelio karalystę?’“ (Apd 1, 6). Pastebėkite, mokiniai neklausė: „Ar tu atkursi Izraelio karalystę?“ Bet jie paklausė, ar Jis **šiuo metu** atkurs Izraelio karalystę. Žydai žinojo, kad Kristus atkurs karalystę, bet jie norėjo sužinoti, kada Jis tai padarys.

Dabar pažvelkime į paskutinį Apaštalų darbų knygos skyrių: „Ir kai jie tarpusavyje nesutarė, jie išėjo po to, kai Paulius pasakė vieną žodį: ‘Gera sakė Šventoji Dvasia per pranašą Ezaiją mūsų tėvams, sakydama: „Eik pas šitą tautą ir sakyk: Girdėdami jūs girdėsite ir nesuprasite; ir žiūrėdami jūs žiūrėsite, ir nepastebėsite, nes šios tautos širdis nutuko, ir jų ausys sunkiai girdi, ir jie užmerkė savo akis; kad jie nepamatytų savo akimis ir neišgirstų savo ausimis, ir nesuprastų savo širdimi, ir neatsiverstų, ir aš jų neišgydyčiau“. Todėl tebūna jums tai žinoma, kad šis Dievo išgelbėjimas yra pasiūstas pagonims, ir jie jo klausysis““ (Apd 28, 25-28). Apaštalas Paulius jiems sako: „Kadangi jūs atmetėte Dievo išgelbėjimą, jis yra pasiūstas pagonims“.

Pastebėkite, koks kontrastas. Pati knygos pradžia prasideda klausimu, ar dabar Kristus atkurs Izraelio karalystę. Po keturiasdešimties dienų Kristaus mokymo supratę Raštus apaštalai buvo nusiteikę Izraelio karalystės atkūrimui žemėje. Bet štai kaip skirtingai pasibaigia Apaštalų darbų knyga: Izraelio tauta negirdi, nemato, apakusi

ir nenori atsiversti, kad jie būtų išgelbėti ir įeiti į tą karalystę. Izraelio tauta griuvusi, ir išgelbėjimas eina pas pagonims. Apaštalų darbų knyga prasideda puikia nuotaika, Izraeliui duota nauja galimybė atsiversti, pasikrikštyti, prisijungti į „mažosios kaimenės“ gretas, kurie paveldės karalystę (Lk 12, 32). Na, o pabaiga užsibaigia liūdna gaida – Izraelis dėl netikėjimo apleistas, Dievas išėjo pas pagonis.

Šios dvi Apaštalų darbų pastraipos pirmame ir paskutiniame skyriuje parodo, kad Apaštalų darbų knyga yra pasikeitimų knyga, Dievas nuo Izraelio pereina pas pagonis, nuo karalystės evangelijos pereina prie malonės evangelijos (Apd 20, 24).

Štai vienas iš atsiradusių pasikeitimų: „Tada Petras jiems tarė: ‘Apsigalvokite, ir kiekvienas iš jūsų tepasikrikštija Jėzaus Kristaus vardu nuodėmių atleidimui, ir gausite Šventosios Dvasios dovaną’“ (Apd 2, 38). Pirmiausia izraelitas turėjo apsigalvoti, pasikrikštyti, o paskui turėjo gauti Šventosios Dvasios dovaną. Tačiau pažiūrėkime kitą eilutę, kur kai kas pasikeitė: „Kol Petras dar kalbėjo tuos žodžius, Šventoji Dvasia nupuolė ant visų, besiklausančių žodžio. [...] Tada Petras atsakė: ‘Argi gali kas uždrausti vandenį, kad nebūtų pakrikštyti tie, kurie gavo Šventąją Dvasią kaip ir mes?’“ (Apd 10, 44. 46-47). Atėjęs pas pagonį Kornelijų, jam ir pas jį susirinkusiems Petras pradėjo skelbti Dievo Žodį. Tada jiems besiklausant Petro kalbos, ant jų visų nupuolė Šventoji Dvasia. Pastebėkite, kaip viskas pasikeitė. Antrame skyriuje Petras skelbė, kad pirma reikia apsigalvoti, paskui pasikrikštyti vandeniu, o tik po to bus duodama Šventoji Dvasia. O štai dešimtame skyriuje įtikėjusieji pirmiausia gavo Šventąją Dvasią, o tik po to jie buvo pakrikštyti.

Štai dar viena eilutė: „Tada jis paprašė šviesos, išsoko ir atėjo drebėdamas, parpuolė priešais Paulių ir Silą ir išvedė juos laukan, tardamas: ‘Ponai, ką aš turiu daryti, kad būčiau išgelbėtas?’ Ir jie tarė: ‘Tikėk Viešpatį Jėzų Kristų, ir būsi išgelbėtas tu bei tavo namai’“ (Apd 16, 29-31). Apaštalas Paulius skelbia, kad išgelbėjimui tereikia tikėjimo, nereikia nei apsigalvoti, nei pasikrikštyti vandeniu. Tai, ką skelbė Petras, skyrėsi nuo to, ką skelbė Paulius. Ir tai – dėl to, kad atsirando pokyčių Dievo programoje.

Ar matote, kokia paini yra Apaštalų darbų knyga? Vieni krikščionys sako: „Mes turime gyventi pagal Apaštalų darbų knygos antrą skyrių. Kiti sako: „Mes turime gyventi pagal Apaštalų darbų knygos dešimtą skyrių“. Treti gi sako: „Mes turime gyventi pagal šešioliktą šios knygos skyrių“. Ką Petras skelbė antrame ar trečiame skyriuje, buvo kitaip, nei tai, kas jam skelbiant įvyko dešimtame skyriuje. Ką skelbė Paulius, skyrėsi nuo to, ką skelbė Petras. Apaštalų darbų knyga yra pasikeitimų knyga, apie tai, kaip Dievas pradėjo keisti Savo programą. Todėl šią knygą reikia ir vertinti atitinkamai. Ji nėra bažnyčios doktrinų knyga. Ji yra istorinė knyga, joje surašyti vykstantys pasikeitimai. Pagrindinis pasikeitimas įvyko septintame skyriuje, griuvus Izraeliui. Devintame skyriuje Dievas išgelbėjo Paulių ir pradėjo naują programą – išgelbėjimas pradėjo būti skelbiamas pagonims per apaštalą Paulių. Todėl po Pauliaus išgelbėjimo 10 skyriuje Petru skelbiant, pagonys pirmiausia gavo Šventąją Dvasią, o tik po to buvo pakrikštyti.

Žinoma, nei Petras, nei kiti tikintys žydai dar nieko nežinojo apie Pauliaus išgelbėjimą ir įvykusį pasikeitimą. Tačiau jie pamatė, kad kažkas ne taip, nevyksta pagal tą tvarką, kaip buvo anksčiau, – žmogus negalėjo įtikėjęs pirma gauti Šventąją Dvasią,

o tik po to pasikrikštyti vandeniu. Apie pasikeitimą ir Pauliaus skelbiamą kitą, neapipjaustymo evangeliją, Petras ir kiti apaštalai sužinojo tik po keliolikos metų (Gal 2, 1-2. 6-9).

Taigi Apaštalų darbų knyga – tai pasikeitimų knyga, ją tiksliai apibūdina ši Laiško romiečiams eilutė: „...per ju (Izraelio) griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims“ (Rom 11, 11).

12 PAMOKA

DU PAGRINDINIAI APAŠTALŲ DARBŲ KNYGOS VEIKĖJAI

Apaštalų darbų knyga yra tarsi padalinta į dvi dalis. Pirmoji dalis – nuo 1 iki 12 skyriaus, o antroji dalis – nuo 13 iki 28. Pirmoje Apaštalų knygos dalyje pagrindinis veikėjas yra Petras, o antroje dalyje – Paulius. Pirmoje Apaštalų knygos dalyje pagrindinis miestas – Jeruzalė, o antroje dalyje – Antiochas. Pirmoje dalyje vyrauja Pranašytės programa, o antroje – Paslapties. Apaštalų darbų 2 skyriuje aprašomas pirmasis Petro pamokslas, o Apaštalų darbų 13 skyriuje aprašomas pirmas Pauliaus pamokslas. Apaštalų darbų 3 skyriuje Petras išgydo luošą žydą, taip tarsi Izraelio tauta atstatoma, kad galėtų vaikščioti Dievo akivaizdoje. Na, o Apaštalų darbų 14 skyriuje Paulius išgydo luošą pagonį – taip tarsi pakeliami ant kojų pagonys, kad galėtų vaikščioti Dievo akivaizdoje. Anksčiau pagonys negalėjo to daryti, bet dabar, Pauliaus skelbiamos evangelijos dėka, gali. Apaštalų darbų 2 skyriuje Petras susiduria su burtininku, kaip ir Paulius 13 skyriuje susiduria su burtininku. Apaštalų darbų 9 skyriuje Petras prikelia Dorkadę, o 20 skyriuje Paulius prikelia Eutichą. Pirmoje Apaštalų darbų knygos dalyje žmonės buvo išgydomi vien nuo Petro šešėlio, antroje dalyje žmonės ant ligonių dėdavo Pauliaus skepetaites, kad tie pagytų. Apaštalų darbų 10 skyriuje Kornelijus parpuola prieš Petrą ant kelių, kad jį pagarbintų, o 14 skyriuje pagonys parpuolia prieš Paulių ant kelių, jo pagarbinimui. Apaštalų darbų 8 skyriuje Šventoji Dvasia duodama Petro rankų uždėjimu, o 18 skyriuje Šventoji Dvasia duodama Pauliaus rankų uždėjimu. Pirmoje Apaštalų darbų knygos pusėje Petras pasodinamas į kalėjimą, o antroje pusėje – Paulius pasodinamas į kalėjimą. Yra ir kitų paralelinių panašumų tarp Petro ir Pauliaus. Be jokių abejonių, jie padarė visko daugiau, bet Rašte yra užrašyti būtent tokie atvejai, kurie yra reikalingi, nes Dievas per Raštą mus nori perteikti tam tikras tiesas ir mus pamokyti.

Ko gi Jis mus moko? Yra parodomi du svarbūs dalykai: pirma – kaip Dievas buvo veiksmingas Petro apaštalytėje, skirtoje Izraelio tautai, taip Jis buvo veiksmingas ir Pauliaus apaštalytėje, skirtoje pagonims (Gal 2, 8). Antra – Paulius pakeitė Petro tarnystę. Ką skelbė Petras Izraelio tautai (Gal 2, 7), tai palaiptiesiems užsibaigė, nes Izraelio tauta nupuolė, ji atmetė karalystės evangelijos skelbimą. Nupuolus Izraeliui, Dievas sustabdė Izraelio karalystės atkūrimo planą, ir Petras, kuris skelbė karalystės evangeliją, po truputį pasitraukė iš akiračio. Tuo tarpu... Kristus, išgelbėjęs Paulių, iš-

kėlė jį kaip naują apaštala, skelbiantį ne karalystės, bet kitą – malonės evangeliją (Apd 20, 24). Petrą pakeičia Paulius, tačiau jis neperima Petro tarnystės ir karalystės evangelijos skelbimo, bet skelbia naują žinią, skirtą pagonims. Nupuolus Izraeliui, buvo sustabdyta ir karalystės evangelija. Per Izraelio griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims per Pauliaus skelbiamą žinią. Taip Dievas pradėjo vykdyti naują programą.

Apaštalų darbų 9 skyriuje įvyksta labai svarbus įvykis ir tuo pačiu pasikeičia. Kristus išgelbėjo Paulių ir jam apreiškė naują žinią. Tos žinios tikslas – formuoti Kristaus kūną. Niekas anksčiau neskelbė apie Kristaus kūną, tik Paulius. Jis rašo savo laiškuose, kad jo surašytas Dievo Žodis buvo paslaptis, Dievas to anksčiau neskelbė, laikė paslapyje – apie tai Dievas tylėjo. Kristaus kūnas negalėjo prasidėti anksčiau Apaštalų darbų 9 skyriaus, nes apie jį dar niekas nežinojo. Tik išgelbėjus Paulių, jis pradėjo skelbti ir rašyti savo laiškuose Kristaus apreiškimą apie Kristaus kūną ir jo tikslą Dievo plane.

Izraelio tautos nuopolis

Apaštalų darbų knygoje Petro apaštalybę pakeičia Pauliaus apaštalybė, Pranašystę pakeičia Paslaptis, karalystės evangeliją pakeičia malonės evangelija, Izraelio tautą pakeičia Kristaus kūnas. Romiečių knygoje 11, 11-12 apaštalas Paulius apibrėžia Izraelio tautos istoriją Mato-Jono knygoje ir Apaštalų darbų knygoje: „Tad aš sakau: ar jie suklupo, kad pargriūtų? Apsaugok Dieve, bet verčiau per jų griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims, kad sukeltų jiems pavydą. Na, o jei jų griuvimas yra pasaulio turtas ir jų mažėjimas – pagonių turtas; tai kaip daugiau jų pilnatvė?“ (Rom. 11, 11-12) Rašoma: „...ar jie suklupo, kad pargriūtų? Apsaugok Dieve“. Buvo toks laikotarpis, kai jie suklupo, bet nepargriuvo. Paskui rašoma: „...per jų griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims“. Čia jau minimas laikotarpis, kai jie griuvo. Toje pačioje eilutėje paminėti du skirtingi laikotarpiai. Be to, dar rašoma, kad jų griuvimas yra pasaulio turtas ir jų mažėjimas – pagonių turtas. Be jų suklupimo ir griuvimo dar vyko jų mažėjimas.

IZRAELIO TAUTOS SUKLUPIMAS

Panagrinėkime, apie Izraelio tautos suklupimą, kaip ir kada tai įvyko. Pažiūrėkime į kitą eilutę, kuri paaiškina Rom 11, 11 : „Ką mes tuomet pasakysime? Kad pagonys, kurie nesekė teisumu, yra pasiekę teisumą – teisumą, kuris yra iš tikėjimo. Bet Izraelis, kuris sekė teisumo įstatymu, nepasiekė teisumo įstatymo. Kodėl? Nes jie ieškojo to ne tikėjimu, bet tarytum įstatymo darbais. Nes jie užkliuvo už to suklupimo akmens; kaip yra parašyta: ‘Štai aš dedu Sione suklupimo akmenį ir papiktinimo uolą, ir kas juo tiki, nebus sugėdintas’“ (Rom 9, 30-33). Pastebėkime, jog Izraeliui buvo padėtas suklupimo akmuo, ir tas akmuo buvo Jėzus Kristus. Jis buvo atėjęs į žemę pas Izraelio tautą ir tuo metu buvo jiems suklupimo akmuo. Mes žinome, kad tas įvykis aprašomas Mato-Jono knygoje. Anuo metu Izraelio tauta atmetė jiems siustąjį Mesiją ir Jį nukryžiuo. Tuomet įvyko Izraelio tautos suklupimas.

„Ir kai jie atėjo į vietą, kuri vadinasi Kalvarija, ten jie nukryžiuo jį ir nusikalbėlius: vieną iš kairės, o kitą iš dešinės. Tada Jėzus tarė: ‘Tėve, atleisk jiems; nes jie

nežino, ką daro“ (Lk 23, 33). Kabėdamas ant kryžiaus Kristus meldė Tėvo, kad Jis atleistų Izraelio tautai. Dievas jiems atleido, todėl Izraelio suklupimas tebuvo laikomas suklupimu, dar neįvyko jų griuvimas, Dievas sulaukė Savo rūstybę. Jis suteikė Izraelio tautai naują galimybę atsiversti. Šitą naują šansą Izraelio tauta gavo Apaštalų darbų laikotarpyje.

Apd 3, 12-17 rašoma: „Izraelio vyrai, kodėl jūs tuo stebitės? Arba kodėl jūs taip įdėmiai žiūrite į mus, tarsi savo pačių jėga ar šventumu būtume padarę šitą žmogų vaikščiojantį? Abraomo ir Izaoko bei Jokūbo Dievas, mūsų tėvų Dievas, pašlovino savo Sūnų Jėzų, kurį jūs atidavėte ir jo išsigynėte Piloto akivaizdoje, kai tas buvo nusprendęs jį paleisti. Bet jūs išsigynėte Šventojo ir Teisiojo bei norėjote, kad jums būtų dovanotas žmogžudys; ir nužudėte gyvybės Kunigaikštį, kurį Dievas prikėlė iš numirusių; mes esame to liudytojai. Ir jo vardas – per tikėjimą jo vardu – šitą žmogų, kurį matote ir pažįstate, padarė tvirtą; taip, tikėjimas, kuris yra per jį, jam suteikė šią visišką sveikatą jūsų visų akivaizdoje. Ir dabar, broliai, žinau, kad tai padarėte iš nežinojimo, kaip ir jūsų valdovai“. Petras sako žydams, kad išsižadėdami ir atiduodami Jėzų Kristų nukryžiuoti, jie tai darė nežinodami. „Bet tai, ką Dievas anksčiau buvo skelbęs visų savo pranašų burna, kad Kristus turėsias kentėti, jis šitaip įvykdė. Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kai nuo Viešpaties veido ateis atgaivos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas, kurį turi priimti dangus iki visų dalykų atkūrimo laikų, apie kuriuos Dievas kalbėjo visu savo šventųjų pranašų burna nuo pasaulio pradžios“ (Apd 3, 18-21).

Kadangi jie nukryžiavo Jėzų, Petras ragina Izraelio tautą, kad jie atsiverstų, kad jiems būtų atleistos nuodėmės, kai ateis Kristus antrą kartą ir atkurs karalystę, apie kurią yra kalbėję pranašai. Petras toliau jiems sako: „Jūs esate vaikai pranašų ir sandoros, kurią Dievas sudarė su mūsų tėvais, sakydamas Abraomui: ‘Ir tavo sėkloje bus palaimintos visos žemės giminės’. Jums pirmiems Dievas, prikėles savo Sūnų Jėzų, pasiuntė jį palaiminti jus, nukreipdamas kiekvieną iš jūsų nuo jūsų neteisybių“ (Apd 3, 25-26).

Taigi, nors Izraelio tauta ir suklupo, nukryžiuoti Jėzų Kristų, tačiau Apaštalų darbų knygoje jiems yra suteikta nauja galimybė atsiversti, kad jie galėtų įeiti į Izraelio karalystę žemėje. Tačiau vėliau vis tik įvyko Izraelio tautos griuvimas: „Ar jie sukluopo, kad pargriūtų? Apsaugok Dieve, bet verčiau per jų griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims“ (Rom 11, 11). Nukryžiuoti Kristų, Jie suklupo, bet nepargriuvo. Tačiau atėjo tokia diena, kai jie vis dėlto griuvo.

IZRAELIO TAUTOS GRIUVIMAS

Kada ir kaip tai įvyko? Pažvelkime į Apaštalų darbų 7 skyrių, kur Steponas kreipiasi į Izraelio tautos lyderius ir išdėsto jiems Izraelio istoriją. Baigdamas savo kalbą, jis sako jiems: „Jūs, kietasprandžiai ir neapipjaustytomis širdimis bei ausimis, jūs visuomet priešinatės Šventajai Dvasiai: kaip jūsų tėvai, taip ir jūs. Kurio iš pranašų nepersekiojo jūsų tėvai? Ir jie užmušė tuos, kurie iš anksto paskelbė Teisiojo atėjimą; kurio jūs dabar esate išdavikai ir žudikai, kurie gavote įstatymą per angelų išsidėstymą ir jo nesilaikėte“ (Apd 7, 51-52). Steponas sako Izraelio lyderiams, kad jie yra

neapipjaustytomis širdimis ir ausimis, jie yra kaip neapipjaustyti pagonys. „Kai jie išgirdo tai, jiems vėrė širdi, ir jie griežė dantimis ant jo. Bet jis, būdamas pilnas Šventosios Dvasios, įdėmiai žiūrėjo į dangų ir pamatė Dievo šlovę bei Jėzų, stovintį Dievo dešinėje, ir tarė: „Štai aš matau atsivėrusius dangus ir žmogaus Sūnų, stovintį Dievo dešinėje“ (Apd 7, 54-56). Atėjo toks momentas, kai Jėzus Kristus turėjo atsistoti. Kuo gi ypatingas Jo atsistojimas?

Atkreipkime dėmesį, ką Petras skelbė Izraelio tautai per Sekmines: „Izraelio vyrai, klausykite šių žodžių; Jėzų iš Nazareto, žmogų, Dievo patvirtintą tarp jūsų stebuklais ir nuostabomis, ir ženklais, kuriuos Dievas darė per jį jūsų tarpe, kaip ir jūs patys žinote; jį, atiduotą Dievo nustatytu nutarimu ir išankstiniu žinojimu, jūs ėmėte ir piktomis rankomis nukryžiuote bei nužudėte; kurį Dievas prikėlė... [...] Todėl būdamas išaukštintas Dievo dešinės ir gavęs iš Tėvo Šventosios Dvasios pažadą, jis išliejo tai, ką jūs dabar matote ir girdite. Nes Dovydas nėra pakilęs į dangus, bet jis pats sako: ‘VIEŠPATS tarė mano Viešpačiui: Sėskis mano dešinėje, kol padarysiu tavo priešus tavo pakoju’“ (Apd 2, 22-24. 33-35). Petras sako žydamas, kad jie nukryžiuojo Jėzų Kristų, bet Dievas Jį prikėlė ir, kaip rašoma Dovydo psalmėje, pasodino Savo dešinėje, kol priešai taps Jam pakoju. Tai reiškia, kad Kristus atsisėdo Tėvo dešinėje ne visam laikui, bet iki to laiko, **kol** priešai bus padaryti Jo pakoju. Kai Jo priešai bus padaryti Kristaus pakoju, tada Jam bus metas atsistoti. Tuomet, kai Steponas pamatė Kristų atsistojusį Tėvo dešinėje, tai ir buvo tas momentas, kai Jo priešai buvo padaryti Jo pakoju – pribrendo laikas teisti Savo priešus. Senajame testamente pranašai kalba, kad Viešpats stojasi teisti savo priešų, ir ta diena vadinama Viešpaties rūstybės diena.

Taigi Apaštalu darbų 7 skyriuje Steponas pareiškia Izraelio lyderiams, kad įvyko jų griuvimas, jie tapo pagonimis, neapipjaustytomis širdimis ir ausimis, ir Kristus atsistojė jų teisti. Kristui atsistojus, turėjo įvykti Izraelio teismas, turėjo prasidėti Dievo rūstybės diena, pranašauta Senajame testamente, nes jau buvo atėjęs metas trypti priešus, esančius po Savo kojomis.

IZRAELIO GRIUVIMAS – PASIKEITIMŲ PRADŽIA

Tačiau to neįvyko, Dievas neišliejo Savo rūstybės. Kodėl gi? Atsitiko tai, apie ką **nebuvo** kalbėta pranašuose. Kristus sulaukė Savo rūstybę, išgelbėjo piktžodžiautoją Paulių, Izraelio tautos lyderį, padarė jį pagonių apaštalu ir suteikė jam anksčiau nepranašautą ir neskelbtą žinią – Paslaptį. Griuvus Izraeliui, Dievas laikinai sustabdė savo rūstybę, sulaukė karalystės programą ir vietoje jos atskleidė naują programą, kuri anksčiau niekada nebuvo pranašauta. Dievas pradėjo vykdyti tokią programą, apie kurią niekas niekad nebuvo girdėjęs. Žinią apie tą naują programą Kristus apreiškė apaštalui Pauliui. Per tą žinią Dievas pradeda formuoti naują bažnyčią, naują kūrinių – Kristaus kūną. Pauliui buvo suteikta nauja apaštalytė ir nauja žinia, nauja evangelija, kuri anksčiau nebuvo skelbta.

Rom 11, 15 rašoma: „Nes jei jų atmetimas yra pasaulio sutaikinimas...“ Izraelio tautos atmetimas yra pasaulio sutaikinimas. Kadangi Apaštalu darbų 7 skyriuje įvyko Izraelio griuvimas, pasauliui atėjo sutaikinimas. Tas pasaulio sutaikinimas buvo apreiškėtas apaštalui Pauliui, o jis apie jį paskelbė visam pasauliui. Tokio pasaulio sutai-

kinimo neskelbė Senasis testamentas. Senajame testamente, Mato-Jono knygoje skelbiama, kad pasaulio sutaikinimas įmanomas tik per Izraelio tautos palaiminimą. Ji pirmoji turi būti palaiminta, o tik tada likęs pasaulis bus palaimintas, tik tuomet ateis sutaikinimas. Ką apaštalas Paulius rašo savo laiškuose apie pasaulio sutaikinimą, yra visiškai priešinga tam, kas buvo rašoma ST ir Mato-Jono knygoje. Kodėl? Priežastis labai paprasta – apie tokį sutaikinimą niekas anksčiau nežinojo, nes Dievas tai laikė paslapyje iki kol buvo išgelbėtas Paulius ir jam visa tai apreikšta.

Sutaikinimas – tai statuso pakeitimas. Kuris anksčiau buvo priešas, dabar yra sutaikintas. Pagonys praeityje buvo be Kristaus, be vilties, be Dievo pasaulyje (Ef 2, 12), bet dabar per Paulių skelbiama, kad pagonys yra sutaikinti, artimi per Kristaus kryžių: „Todėl nuo šiol mes nei vieno nebepažįstame pagal kūną; taip, nors mes esame pažinę Kristų pagal kūną, tačiau nuo šiol jau nebepažįstame“ (2 Kor 5, 16). Mes nebepažįstame žmogaus pagal kūną – ar jis apipjaustytas, ar neapipjaustytas. Ir Kristaus nebepažįstame kaip to apipjaustyto žydo iš Judo genties, pavaizduoto Mato-Jono knygoje. Ne tokį Kristų mums skelbia apaštalas Paulius. Jis mums skelbia „Kristų pagal apreiškimą paslapties“ (Rom 16, 25). Išgelbėjęs Paulių, Kristus jam apreiškė tą paslaptį, kurioje kalbama apie kitokį Kristų: „Todėl jei kuris yra Kristuje, tas yra naujas sutvėrimas: kas sena, yra praėję; štai visa tapo nauja“ (2 Kor 5, 17).

Šiandien Dievas formuoja naują sutvėrimą, ko anksčiau nebuvo. Anksčiau buvo apipjaustyti ir neapipjaustyti, Izraelio tauta ir pagonys, jie buvo atskirti vienas nuo kito. Izraelio tauta buvo Dievo tauta, o pagonys – be nieko. Bet dabar yra įvykęs pasikeitimas, atsirado naujas kūrinys – Kristaus kūnas, kurį Dievas formuoja. Nebėra to, kas buvo skelbiama Mato-Jono knygoje, nebėra to žemiškojo Kristaus. Kas buvo skelbiama anksčiau, tai praėjo, viskas tapo nauja. „Ir visa yra iš Dievo, kuris sutaikė mus su savimi per Jėzų Kristų, ir mums yra davęs sutaikymo tarnystę; sužinoti, kad Dievas Kristuje sutaikė pasaulį su savimi, nepriskaitydamas jiems jų nusižengimų; ir mums patikėjo sutaikymo žodį“ (2 Kor 5, 18-19).

Per Kristaus mirtį ant kryžiaus įvyko pasaulio sutaikinimas. Dievas sutaikė su Savimi pasaulį. Jis nebepriskaito pasauliui nuodėmių, Dievas dabar nerūstauja, nebaudžia pasaulio už nuodėmes. Dievas nebeskiria Izraelio tautos nuo pagonių, nėra skirtumo tarp žydų ir pagonių. Dabar kiekvienas žmogus turi galimybę ateiti prie Dievo. Anksčiau tai buvo įmanoma tik per Izraelio tautą. Mums dabar nebereikia apsipjaustyti ir tapti prozelitu, kad turėtume priėjimą prie Dievo. Dabar yra laisvas priėjimas prie Dievo, neatsižvelgiant į tautybę. Tokia galimybė visam pasauliui tapo prieinama įvykus Izraelio griuvimui Apaštalų darbų 7 skyriuje. Steponas, įkvėptas Šventosios Dvasios, kalbėjo Izraeliui, kad jie yra neapipjaustytomis širdimis ir ausimis. Dievas kalbėjo per Steponą ir pareiškė Izraeliui, kad jie jau yra tapę neapipjaustytais pagonimis.

Taip pat Steponas jiems pasakė: „Jūs visuomet priešinatės Šventajai Dvasiai“. Šventoji Dvasia kalbėjo Izraelio tautai, o jie jai priešinosi. Sekminių dieną ant „mažosios kaimenės“ nužengė Šventoji Dvasia. Po to jie pradėjo kalbėti Izraelio tautai Šventosios Dvasios žodžius. Izraeliui buvo duota galimybė atsiversti, kalbant „mažajai kaimenei“ Šventosios Dvasios žodžiais. Bet Izraelio tauta, netikėdama tuo, ką skelbė „mažoji kaimenė“, iš tikrųjų atmetė Šventosios Dvasios žodžius. Jie piktžodžiavo

Šventajai Dvasiai.

Kai Dievas Tėvas siuntė Joną krikštytoją (Jn 1, 6), ir Izraelio tauta jį atmetė, tai jie atmetė **Dievą Tėvą**. Kai atėjęs skelbė Kristus, žydai jį atmetė, tai jie atmetė Kristų, **Dievo Sūnų**. Kai „mažoji kaimenė“, gavusi Šventąją Dvasią, kalbėjo Dvasios žodžius, ir žydai atmetė, tai jie atmetė **Šventąją Dvasią**. Apaštalų darbų 7 skyriuje Steponas irgi kalbėjo Šventosios Dvasios žodžius, o jie jį atmetė ir užmėtė akmenimis. Taigi Izraelio tauta nužudė Tėvo siuntą Joną krikštytoją, paskui nužudė Dievo Sūnų ir galiausiai nužudė Steponą, kalbėjusį Šventosios Dvasios žodžius. Izraelio tauta priešinosi visai Dievo Trejybei: Tėvui, Sūnui ir Šventajai Dvasiai.

Pamenate turbūt, kaip Jėzus kalbėjo žydams: „Jei piktžodžiausite Dievo Sūnui, jums bus atleista. Bet jei piktžodžiausite Šventajai Dvasiai, jums nebus atleista nei dabartiniame, nei ateinančiame pasaulyje“ (Mt 12, 31).

Kai Izraelis piktžodžiavo Šventajai Dvasiai, Kristus atsistojo jų teisti, išlieti Savo rūstybės (Apd 7, 55-56). Tačiau vietoje to, kad išlietu Savo rūstybę, kurią turėjo išlieti, Jis sustabdė Izraelio karalystės atkūrimo programą ir pradėjo naują, anksčiau neparašautą Paslapties programą, susijusią su nauju kūriniu – Kristaus kūnu.

13 PAMOKA

„Tad aš sakau: ar jie suklupo, kad pargriūtų? Apsaugok Dieve, bet verčiau per jų griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims“ (Rom 11, 11). Šioje eilutėje, kaip buvo minėta, yra trys pagrindiniai dalykai: Izraelio suklupimas, Izraelio griuvimas, išgelbėjimas pagonims.

1. Izraelio tauta suklupo, bet ne pargriuvo. Jų suklupimas įvyko Mato-Jono knygoje, kai jie atidavė nukryžiuoti svajį Mesiją. Kristus buvo jų suklupimo akmuo. Paskui Apaštalų darbų knygoje „mažoji kaimenė“ gavo Šventąją Dvasią ir liudijo žydams karalystės evangeliją, jiems buvo duota nauja galimybė atsiversti.

2. Raštas liudija, kad Izraelio tauta atstūmė Šventosios Dvasios liudijimą, ir Apaštalų darbų 7 skyriuje įvyko Izraelio tautos griuvimas.

3. Įvykus jų griuvimui, išgelbėjimas atėjo pagonims. Nuo to momento griuvo siena, skyrusi Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo, Dievas visus užskaitė netikėjime, visi atsirado pagonių lygmenyje. Izraeliui griuvus, Dievas sutaikino pasaulį. Pasikeitė pagonių statusas. Dabar bet koks žmogus gali ateiti pas Dievą ir būti išgelbėtas. To praeityje negalėjo padaryti, nes buvo be Kristaus, be vilties, be Dievo pasaulyje (Ef 2, 12).

Dievas ne visam laikui atmetė Izraelio tautą. Jis ateityje įkurs jiems pažadėtą karalystę žemėje ir Izraelio tauta bus karališkoji kunigija. Tačiau dabar, kai Izraelio tauta yra atmesta, Dievas vykdo naują programą. Jis sutaikė su Savimi pasaulį ir duoda visiems galimybę ateiti pas Jį ir būti išgelbėtu.

Biblijoje yra aprašomi keli sutaikinimai.

Pirmas sutaikinimas įvyko griuvus Izraeliui ir Dievui sutaikius **visą pasaulį**. Dievas pakeitė pasaulio statusą, Jis nebesivadina Izraelio Dievu, bet jau viso pasaulio Dievu. Visas pasaulis turi priėjimą prie Dievo, kai tuo tarpu praeityje tai buvo imanoma tik per Izraelio tautą.

Antras sutaikinimas yra **asmenišką** sutaikinimas su Dievu. Kaip tai vyksta? Žmogui dabar yra prieinama apaštalo Pauliaus laiškuose skelbiama malonės evangelija, kad ja įtikėtų ir būtų išgelbėtas. Išgelbėtas žmogus yra sutaikomas su Dievu. Apie tai rašoma: „Todėl, būdami išteisinti tikėjimu, mes turime taiką su Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų“ (Rom 5, 1). Įtikėjęs žmogus gauna Dievo teisumą, kitaip tariant, yra išteisinamas. Na, o išteisintą žmogų Dievas sutaiko su Savimi, sudaro su juo taiką. Sutaikintas žmogus jau yra nebe Adome, bet Kristuje.

Trečias sutaikinimas įvyksta kai Kristaus kūne yra sutaikomi **žydai ir pagonys** (Ef 2, 14-16). Kristaus kūne tautybė neturi reikšmės.

Izraeliui sukeliamas pavydas.

Skelbdamas malonės evangeliją pagonims, Paulius siekė sukelti žydams pavydą, kad ir jie įtikėtų. Rom 11, 13-14 rašoma: „Nes aš kalbu jums, pagonys, kadangi aš esu pagonių apaštalas, aš aukštinu savo tarnybą, jei kokiu nors būdu sukelčiau pavydą tiems, kurie yra mano kūnas, ir kai kuriuos jų išgelbėčiau“. Praeityje, pagonims reikėdavo tapti žydų tautos dalimi, tapti prozelitais, kad galėtų gauti išgelbėjimą iš Dievo. Tačiau dabartiniame laikotarpyje viskas vyksta atvirkščiai: dabar žydams reikia tapti pagonimis. Nebėra jokio tautinio statuso prieš Dievą, visi prieš Dievą dabar yra pagonys. Dievas paskyrė pasauliui pagonių apaštalą Paulių. Jis rašo savo laiškuose, kad niekas tenepasitiki savimi, savo darbais ar statusu, bet visi turi pasitikėti tik Kristumi, Dievo malone, kad Jis išgelbėtų. Žydai dabar atkirsti nuo Dievo kaip Izraelio tauta, todėl jų vienintelė viltis išsigelbėti taip, kaip ir mums, pagonims, – tereikia pasitikėti Kristaus auka ant kryžiaus. „Nes kaip jūs praeityje netikėjote Dievu, tačiau dabar gavote pasigailėjimą per jų netikėjimą, taip ir šitie dabar netikėjo, kad per jūsų pasigailėjimą ir jie gautų pasigailėjimą. Nes Dievas uždarė juos visus netikėjime, kad jis visų pasigailėtų“ (Rom 11, 30-32).

Dabar visi yra uždaryti netikėjime, visi lygūs pagonims. Dievas atmetė Izraelio tautą kaip netikinčią, karalystės evangelija jos nebegalėjo išgelbėti. Kristus atsistojo išlieti rūstybės. Tačiau vietoje rūstybės, Dievas išliejo malonę, atskleidė visiškai naują žinią, kurios anksčiau nepranašavo. Dabar visi žydai, atmetę karalystės evangeliją, atmetę Šventosios Dvasios tarnystę, gali būti išgelbėti per Pauliaus skelbiamą Dievo malonės evangeliją (Apd 20, 24).

Kadangi žydai netikėjo karalystės evangelija, jie griuvo ir prarado galimybę būti išgelbėti. Todėl Dievas atidarė jiems duris per kitą evangeliją, kurią po išgelbėjimo pradėjo skelbti Paulius. Dabar jau Pauliaus skelbiama evangelija tapo vieninteliu žydų išsigelbėjimu.

Nuo Apaštalų darbų knygos 9 iki 28 skyriaus Paulius, skelbdamas pagonims malonės evangeliją, siekia sukelti žydams pavydą, kad paskatintų juos įtikėti jo skelbimu (Rom 11, 13-14). Dievas per Pauliaus skelbimą siekė išgelbėti žydus, todėl jam ir pagonių bažnyčiai buvo duoti įvairūs ženklai. Pvz., Paulius ir korintiečiai kalbėjo

kalbomis. „Įstatyme yra parašyta: ‘Kalbančiais kitomis kalbomis ir kitomis lūpomis aš kalbėsiu šiai tautai; tačiau ir dėl viso to jie manęs neklausys, – sako Viešpats’. Todėl kalbos yra ženklui, ne tiems, kurie tiki, bet tiems, kurie netiki“ (1 Kor 14, 21-22).

Paulius sako korintiečiams, kad kalbos dovana duota korintiečiams kaip ženklas netikintiems žydams. Jiems Dievas kalbėjo Senajame testamente, kad kitataučių lūpomis kreipsis į žydus. Korintiečiai kalbėdami kalbomis turėjo sukelti žydams pavydą, nes kalbos dovana liudijo, kad Dievas kalba korintiečių lūpomis. Tai reiškė, kad Dievas yra išėjęs pas pagonis. Taip pat pagonims buvo duota ir gydymų dovana, vėlgi kaip ženklas žydams, kad dabar stebuklus darantis Dievas yra pas pagonis. Taip pat Paulius keletą pakrikštijo vandeniu, apipjaustė Timotiejų, ėjo į šventyklą ir kita... Paulius darė visus tuos žydiškus dalykus, kad sukeltų žydams pavydą, kad jie pamatytų, jog Dievas yra išėjęs pas pagonis. Dievas norėjo, kad žydai pamatytų, kad tie ženklai, kurie anksčiau buvo pas žydus, dabar iškeliavo pas pagonis. Tuo Jis norėjo jiems sukelti pavydą. Pagonių apaštalo tarnystė tapo vienintelė žydų išsigelbėjimo viltis.

Pažvelkime, kaip buvo sukliamas pavydas Izraelio tautai. Apaštalų darbų knygoje Izraelio tautai buvo sukliamas dvejopas pavydas. Iš pradžių Izraelio tautai buvo sukliamas pavydas per tikinčius žydus – „mažąją kaimenę“, kurie skelbė karalystės evangeliją. Griuvus Izraelio tautai, jiems pavydas buvo sukliamas per pagonių apaštalo Pauliaus tarnystę, jau nebe per karalystės evangeliją, bet per malonės evangeliją.

PAVYDO SUKĖLIMAS PAGAL PRANAŠYSTĘ

Mato-Jono knygoje Jonas krikštytojas skelbė žydams, kad jie turi apsigalvoti ir pasikrikštyti vandeniu. Jonas skelbdamas pradėjo kviesti ir formuoti „mažąją kaimenę“, kurie bus karališkoji kunigija. Tada atsirado Izraelio tikintieji ir Izraelio netikintieji, Izraelis pasidalijo į dvi dalis. Paskui „mažoji kaimenė“ Apaštalų darbų knygoje gavę Šventąją Dvasią ėjo skelbdami karalystės evangeliją Izraelio tautai. Per „mažąją kaimenę“ Dievas kėlė netikinčiam Izraeliui pavydą. Šis pavydo sukėlimas buvo pranašautas: „Taigi tikėjimas ateina iš klausymo, o klausymas – iš Dievo žodžio. Bet aš sakau: ar jie negirdėjo? Taip, iš tiesų: ‘Jų garsas ėjo po visą žemę, ir jų žodžiai iki pasaulio pakraščiu’. Bet aš sakau: ar Izraelis nežinojo? Pirma Mozė sako: ‘Aš sukelsiu jums pavydą per tuos, kurie nėra tauta, ir per kvailą tautą aš jus užpykinsiu’. Bet Ezaijas yra labai drąsus ir sako: ‘Aš buvau atrastas tų, kurie manęs neieškojo; apsireiškiau tiems, kurie apie mane neklausinėjo’. Bet Izraeliui jis sako: ‘Ištisą dieną esu ištiesęs savo rankas į neklusnią ir prieštaraujančią tautą’“ (Rom 10, 17-21).

Senajame testamente buvo pranašauta, kad netikinčiam Izraeliui bus keliamas pavydas – tiems, kurie neklauso Dievo. Jiems bus sukliamas pavydas per „kvailą tautą“. „Kvaila tauta“ – tai ne pagonys, tai ne Kristaus kūnas. Pagonys negali būti tauta, pagonys yra daugiskaita – tautos. Kai Mozė rašė tuos žodžius, Dievas turėjo tik vieną tautą, kurią buvo išskyres iš visų kitų tautų. Toji tauta buvo Izraelio tauta. „Kvaila tauta“ tai tikinčioji Izraelio tauta, ne ta neklusnioji Izraelio tauta.

Pabandykime atpažinti šią „kvailąją tautą“. Štai Jėzus Kristus kreipiasi į netikinius izraelitus: „Todėl sakau jums: Dievo karalystė bus atimta iš jūsų ir duota tautai,

kuri neš jos vaisius“ (Mt 21, 43).

Kai Kristus atėjo pas žydus, Jis ieškojo tikinčiųjų. Neužteko būti vien Abraomo palikuoniui. Todėl netikintiems žydams Kristus pasakė, kad iš jų bus atimta karalystė ir atiduota vaisingai tautai. O kokia gi toji tauta, kuriai bus atiduota karalystė? Jėzus kreipiasi į tą tautą: „Nebijok, mažoji kaimene; nes tai yra jūsų Tėvo geras noras duoti jums karalystę“ (Lk 12, 32). Tai nebuvo pagonys, bet Izraelio tikinčiųjų tauta – „mažoji kaimenė“. Iš netikinčiosios Izraelio tautos atimta karalystė ir atiduota tikinčiajam Izraeliui – „mažajai kaimenei“. „Mažoji kaimenė“ – tai žydai, kurie įtikėjo karalystės evangelija, atsivertė, pasikrikštijo vandeniui, o paskui per Sekmines buvo patepti Šventąja Dvasia. Jie bus karališkoji kunigija, todėl turėjo pasikrikštyti vandeniui ir būti patepti aliejumi, Šventąja Dvasia. Pastebėkite, ką apaštalas Petras rašo Izraelio tikinčiai tautai, „mažajai kaimenei“: „Bet jūs esate išrinktoji giminė, karališka kunigystė, šventa tauta, ypatinga tauta, [...] kurie praeityje nebuvote tauta, bet dabar esate Dievo tauta; kurie nebuvote igiję gailestingumo, bet dabar igijote gailestingumą“ (1 Pt 2, 9-10). „Mažoji kaimenė“ yra karališka kunigystė, šventa tauta.

Panagrinėkime tą išsireiškimą, kad jie „praeityje nebuvo tauta“: „Na, o kai Jėzus išgirdo, kad Jonas įmestas į kalėjimą, jis išėjo į Galilėją; ir, palikęs Nazaretą, jis atėjo ir apsigyveno Kafernaume, kuris yra jūros pakrantėje, Zabulono ir Neftalio ribose, kad išsipildytų, kas buvo kalbėta pranašo Ezaijo, sakant: „Zabulono šalis ir Neftalio žemė, pajūrio juostoje, anapus Jordano, pagonių Galilėja; tauta, kuri sėdėjo tamsoje, išvydo didžią šviesą; ir tiems, kurie sėdėjo mirties krašte ir šešėlyje, užtekėjo šviesa. [...] Ir Jėzus, vaikščiodamas palei Galilėjos jūrą, pamatė du brolius: Simoną, vadinamą Petru, ir jo brolių Andriejų“ (Mt 4, 12-16. 18). Visi galilėjiečiai buvo vadinami pagonių Galilėja. Anksčiau Dievas buvo padalinęs Izraelį į šiaurinę ir pietinę karalystes dėl jų netikėjimo. Galilėja buvo šiaurinėje karalystėje, apsupta pagonių tautų. Tai – tie patys galilėjiečiai, kurių daugiausiai įtikėjo Kristumi ir buvo Jo mokiniai. Per Sekmines gavusieji Šventąją Dvasią ir pradėję kalbėti kitų tautų kalbomis, buvo galilėjiečiai. Atėjęs pas „pražuvusias Izraelio namų avis“, Kristus vaikščiojo po Galilėją ir kvietė pas save per evangeliją tuos, kurie sėdėjo tamsoje tarp pagonių. Taip pradėjo rinktis tikintieji galilėjiečiai ir formavosi tikinčiųjų „mažoji kaimenė“. Paskui toji „mažoji kaimenė“ po Sekminių skelbė karalystės evangeliją Izraeliui ir kėlė netikinčiųjų žydų pavydą. Tas pavydo sukėlimas, kaip jau matėme, buvo pranašautas Senajame testamente. Tai buvo Izraelio pavydo sukėlimas pagal pranašystę.

PAVYDO SUKĖLIMAS PAGAL PASLAPTĮ

Na, o griuvus Izraelio tautai, Dievas sustabdė karalystės evangelijos skelbimą. Taip pasibaigė pavydo kėlimas pagal pranašystę. Apaštalų darbų 9 skyriuje Dievas išgelbėjo Paulių ir siuntė jį skelbti nepranašautą žinią, paslaptį, kurios Dievas anksčiau neskelbė. Dabar jau per Pauliaus skelbiamą paslaptį Dievas pradėjo kelti žydams pavydą: „Tad aš sakau: ar jie suklupo, kad pargriūtų? Apsaugok Dieve, bet verčiau per jų griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims, kad sukeltų jiems pavydą“ (Rom 11, 11). Paulius skelbė malonės evangeliją pagonims visame pasaulyje. Tame pasaulyje buvo ir netikintys žydai, kurie jau nebėra Izraelio tauta, jie griuvę ir nebeturi Dievo tautos

statuso. Žydai tapo pagonimis, kuriems reikia išgelbėjimo. Todėl Paulius siekė, kad skelbdamas malonės evangeliją sukeltų žydams pavydą, kad jie irgi įtikėtų. Todėl, kaip jau buvo minėta, korintiečių bažnyčiai buvo duota ir kalbos dovana, kaip ženklas netikinčiam Izraelio tautai (1 Kor 14, 21-22).

Kaip netikinčiam Izraeliui buvo keliamas pavydas per „mažąją kaimenę“ Apaštalų darbų 1-7 skyriuose, taip jiems buvo keliamas pavydas ir per Kristaus kūną, pradedant nuo Apaštalų darbų 9 skyriaus, kai Kristus išgelbėjo Paulių ir per jo skelbiamą paslaptį pradėjo formuoti Kristaus kūną. „Nes jūs, broliai, tapote sekėjais Dievo bažnyčių, kurios Judėjoje yra Kristuje Jėzuje; nes ir jūs tą patį kentėjote nuo savo tėvynainių, lygiai kaip ir jos nuo žydų, kurie užmušė tiek Viešpatį Jėzų, tiek savo pačių pranašus bei persekiojo mus; ir jie nepatinka Dievui, ir yra priešiški visiems žmonėms, neleidami mums kalbėti pagonims, kad tie būtų išgelbėti, nuolat pripildydami savo nuodėmes, nes jiems iki galo yra atėjusi rūstybė“ (1 Tes 2, 14-16).

Netikintys žydai užmušė Kristų Mato-Jono laikotarpyje, paskui persekiojo ir „mažąją kaimenę“. Galiausiai pradėjo persekioti Paulių ir kitus Kristaus kūno narius, skelbiančius Pauliaus evangeliją. Todėl netikintiems žydams „iki galo atėjusi rūstybė“: „Ir sekančią sabato dieną susirinko beveik visas miestas pasiklausti Dievo žodžio. Bet žydai pamatę minias prisipildė pavydo ir priešgyniaudami bei piktžodžiaudami kalbėjo prieš tai, kas buvo kalbama Pauliaus. Tada Paulius ir Barnabas įsidrąsino ir tarė: 'Buvo būtina, kad Dievo Žodis pirmiau turėjo būti kalbamas jums, bet kadangi jūs jį atmetate nuo savęs ir nuteisiate save kaip nevertus amžinojo gyvenimo, štai mes sukame pas pagonis'" (Apd 13, 44-46).

Tai atsitiko Azijoje, dabartinėje Turkijoje. Paskui panašiai atsitiko ir Graikijoje: „Ir kai Silas bei Timotiejus atėjo iš Makedonijos, Paulius buvo spaudžiamas dvasioje ir liudijo žydams, kad Jėzus yra Kristus. Ir kai jie prieštaravo sau ir piktžodžiavo, jis nusipurtė drabužį ir jiems tarė: 'Jūsų kraujas tebūna ant jūsų pačių galvų; aš esu švarus; nuo šiol aš eisiu pas pagonis'" (Apd 18, 5-6).

Paskui tas pats įvyko ir Romoje: „Todėl tebūna jums tai žinoma, kad šis Dievo išgelbėjimas yra pasiūstas pagonims, ir jie jo klausysis“ (Apd 28, 28). Paulius sako žydams, kad jo skelbiama žinia yra siūsta pagonims.

Tris kartus Paulius pareiškė žydams, kad, jeigu jie nenori klausyti, ką jis skelbia, tai jis eis pas pagonis. Ir visus tris kartus jis vis labiau tolo nuo Jeruzalės: pirmiausia juos perspėjo Turkijoje, paskui Graikijoje, ir galiausiai – Romoje. Tokiu būdu vyko Izraelio tautos mažėjimas. Paskutinį kartą Apaštalų darbų knygos 28 skyriuje jis pasakė žydams, kad išgelbėjimas yra pasiūstas pagonims. Tokiu būdu Dievas tarsi atkerta Izraelio tautą, ji išnyksta iš Jo akiračio. Dievas nebesistengia sukelti jiems pavydo, nes jie galutinai atmetė ir Pauliaus jiems skelbiamą evangeliją.

14 PAMOKA

Sužinojome, kad praeityje Dievas atskyrė Izraelio tautą nuo pagonių, Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo. Dievas buvo Izraelio tautos Dievas, ši tauta buvo pirmoji Dievo plane. Visur, kur skaitydami matome tokį skirtumą tarp Apipjaustymo ir Neapipjaustymo, mes suvokiame, kad tokiose knygose kalbama apie praeities laikotarpį.

Na, o dabarties laikotarpyje Dievas yra sugriovęs tą sieną, skyrusią Izraelį nuo pagonių. Dabartiniame laikotarpyje visas pasaulis gali ateiti pas Dievą, nebėra skirtumo, ar tu žydas, ar pagonis, nes Dievas visą pasaulį sutaikino su Savimi, Jis nebėra Izraelio tautos Dievas. Toks Dievo ir žmogaus santykis būdingas dabartyje. Izraelio tauta atidėta į šoną, Dievas dabar formuoja Kristaus kūną, naują sutvėrimą, ir skelbia malonės paskirstymą, kurį Jis pavedė apaštalui Pauliui. Informaciją apie malonės paskirstymą Paulius surašė savo laiškuose: pradedant Laišku romiečiams, baigiant Laišku Filemonui. Šiuose laiškuose kalbama apie Kristaus kūną.

Pasibaigus Pauliaus laiškam, prasideda laiškai skirti Izraelio tautai. Pats pirmasis laiškas, einantis po Pauliaus laišku, pasako kam jis yra parašytas – „hebrajams“. Pats laiško pavadinimas nurodo, kam jis yra skirtas. Po šio laiško seka Jokūbo laiškas. Jokūbas pačioje pirmoje eilutėje nurodo, kam jis skiria savo laišką: dvylikai pasklidusių genčių. O kas tos dvylika genčių? Tai – Izraelio tauta. Visos knygos nuo Laiško hebrajams iki Apreiškimo knygos pabaigos yra skirtos Izraelio tautai, Apipjaustymui. Jos surašytos ateinančių amžių žydams.

Paulius mums parašė 13 laišku. Pirmajame jų – Laiške romiečiams Paulius mums, Kristaus kūnui, išdėsto mokslą, ką Kristus atliko ant kryžiaus, ir kokį tai poveikį daro mums. Kaip Dievas išgelbėjo mus per kryžių ir kaip per kryžių mes įgavome tapatumą su Kristumi, kaip tas kryžius veikia mūsų kasdienybėje.

Kaip Paulius išdėsto kryžiaus poveikį mums, Kristaus kūnui, taip Laiškas hebrajams išdėsto kryžiaus poveikį ateisiančiųjų laikų hebrajams. Laiškai tesalonikiečiams paaiškina Kristaus kūnui apie jo paėmimą. Na, o Apreiškimas Jonui pasakoja hebrajams apie suspaudimo laikotarpį ir antrąjį Kristaus atėjimą į žemę. Ateities laikotarpyje, apie kurį rašoma nuo Laiško hebrajams iki Apreiškimo knygos, Dievas vėl atskirs Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo, Jis vėl bus Izraelio tautos Dievas. Šiose Rašto knygose aprašoma, kaip Dievas įgyvendins visas Senojo testamento pranašystes.

Knygų nuo Laiško hebrajams iki pat Rašto pabaigos, apžvalga.

Kaip jau buvo minėta, Laiškas hebrajams yra parašytas Izraelio tautai: „Dievas, kuris daug kartų ir įvairiais būdais praeityje kalbėjo tėvams per pranašus, šiomis paskutinėmis dienomis prakalbo mums per savo Sūnų, kurį paskyrė visa ko paveldėtoju, ir per kurį padarė pasaulius“ (Hbr 1, 1-2). Kam Dievas praeityje yra kalbėjęs per pranašus? Izraelio tautai. Na, o paskutinėmis dienomis Dievas vėl kalbės tai pačiai Izraelio tautai. Šio laiško tema – „paskutinės dienos“. Senajame testamente pakartotinai rašoma apie „paskutines dienas“ kaip apie Dievo rūstybės dienas, apie „Viešpaties dieną“, ir apie naują Dievo sandorą su Izraelio tauta. Laiške hebrajams irgi rašoma žydams, gyvensiantiems tomis paskutinėmis dienomis per suspaudimo laikotarpį ir belaukiantiems antrojo Kristaus atėjimo į žemę, naujos sandoros įkūrimo ir jiems ža-

dėtos karalystės žemėje atkūrimo.

„Tai kaip mes pabėgsime, jeigu nepaisysime tokio didžio išgelbėjimo, kuris pirma buvo pradėtas kalbėti Viešpaties ir mums patvirtintas jį girdėjusiųjų“ (Hbr 2, 3). Pastebėkite, šio laiško skaitytojams rašoma apie išgelbėjimą, „kuris pirma buvo pradėtas kalbėti Viešpaties“. Tai išgelbėjimas, kurį skelbė Viešpats Jėzus Kristus vaikščiodamas žemėje tarp Izraelio tautos. Mato-Jono knygoje buvo skelbiama karalystės evangelija, kad žydai apsigalvotų ir pasikrikštytų tam, kad jie paveldėtų karalystę žemėje ir būtų karališkoji kunigija. Laiške hebrajams irgi skelbiama karalystės evangelija, vėl viskas siejama su būsimąja karalyste. Izraelio tauta vėl tampa pirmoji Dievo plane, nes sugrįžtama prie tos pačios Dievo programos, kuri buvo vykdoma praeities laikotarpyje. Laiške hebrajams rašoma „apie ateinantį pasaulį, apie kurį mes kalbame“ (Hbr 2, 5). Šis laiškas skirtas ateinančio pasaulio hebrajams. Jonas krikštytojas sakė netikintiems žydams: „Kas jus perspėjo bėgti nuo ateinančios rūstybės?“ Tai rūstybė, kuri bus vykdoma ateinančiais amžiais. Apie tuos ateinančius amžius rašoma Laiške hebrajams, gyvenantiems tais laikais.

Hbr 3, 1-6 rašoma: „Todėl, šventi broliai, dangiškojo pašaukimo dalininkai, išžiūrėkite į mūsų išpažinimo Apaštalą ir Aukščiausiąjį Kunigą Kristų Jėzų; kuris buvo ištikimas tam, kuris jį paskyrė, kaip ir Mozė buvo ištikimas visuose jo namuose. Nes šitas buvo laikomas vertu didesnės šlovės negu Mozė, tiek, kiek namų statytojas turi daugiau garbės už namus. Nes kiekvienas namas yra kieno tai statomas; bet viską pastatęs yra Dievas. Ir Mozė iš tiesų buvo ištikimas visuose jo namuose, kaip tarnas, kad paliudytų tai, apie ką paskui turėjo būti kalbama; bet Kristus, kaip sūnus, viešpataujantis savo namams; kurio namai esame, jei mes tvirtai išlaikome vilties pasitikėjimą ir džiaugsmą tvirtą iki galo“. Mozė buvo ištikimas namuose, kurie yra Izraelio tauta. Taip pat ir hebrajų laiško skaitytojai vadinami tais pačiais Izraelio namais.

Atkreipkime dėmesį, kam adresuoja savo laišką Jokūbas: „Jokūbas, Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus tarnas, dvylikai pasklidusių genčių – pasveikinimas“ (Jok 1, 1). Jokūbas parašė laišką 12 Izraelio genčių – hebrajams. Jeigu šie laišakai buvo parašyti hebrajams, vadinasi Dievas kreipiasi vien į hebrajus ir yra atskyręs Izraelį nuo pagonių. Šie ateities laikų laišakai liudija, kad tarp Izraelio ir pagonių vėl stovės atskyrimo siena.

Petras taip pat rašo pasklidusiems hebrajams, gyvenantiems kaip ateiviai pagonių šalyse: „Petras, Jėzaus Kristaus apaštalas, ateiviams, pasklidusiems Ponte, Galatijoje, Kapadokijoje, Azijoje ir Bitinijoje“ (1 Pt 1, 1). „Bet jūs esate išrinktoji giminė, karališka kunigystė, šventa tauta, ypatinga tauta, [...] ...būdami doros elgsenos tarp pagonių“ (1 Pt 2, 9. 12). Petras rašo pasklidusiems žydams „tarp pagonių“. Jis vadina juos karališka kunigyste. Dievas sakė, kad Izraelio tauta bus karališka kunigija (Iš 19, 5-6). Niekam kitam Dievas nedavė tokio pažado. Tokio pažado Dievas nedavė nei mums – Kristaus kūnui. Mes nebūsime kunigais, nes tai ne mums duotas pažadas. Izraeliui buvo pažadėta karalystė žemėje. Po prisikėlimo Kristus keturiasdešimt dienų mokė apaštalus iš Raštų apie Dievo karalystę. Apaštalai gavę išmintį ir pažinimą apie karalystę, pirmiausiai ir paklausė Kristaus, ar Jis šiuo metu atkurs Izraelio karalystę (Apd 1 sk.). Tokia buvo žydų viltis ir apie tai mokė Kristus. Jie toje karalystėje bus kunigai.

„Mylimieji, šį antrąjį laišką dabar aš jums rašau; tuose abiejuose žadinu jūsų ty-

ras mintis priminimu, kad prisimintumėte anksčiau per šventuosius pranašus kalbėtus žodžius ir įsakymą mūsų – Viešpaties ir Gelbėtojo apaštalų, žinodami pirmiausiai tai, kad paskutinėmis dienomis ateis pašaipūnai“ (2 Pt 3, 1-3). Petras ragina skaitytojus prisiminti, kas buvo ankčiau kalbėta pranašų. Pranašai kalbėjo Izraelio tautai. Petras ragina hebrajus prisiminti Senojo testamento pranašus.

„Tai, kas buvo nuo pradžios, ką girdėjome, ką matėme savo akimis, ką stebėjome ir ką lietė mūsų rankos, apie gyvenimo Žodį (nes gyvenimas apsidėjęs, ir mes jį matėme, ir liudijame, ir skelbiame jums tą amžiną gyvenimą, kuris buvo pas Tėvą ir buvo apreikštas mumis); tai, ką matėme ir girdėjome, skelbiame jums, kad ir jūs turėtumėte bendrystę su mumis; ir tikrai mūsų bendrystė yra su Tėvu ir su jo Sūnumi Jėzumi Kristumi“ (1 Jn 1, 1-3). Jonas rašo apie Jėzaus Kristaus žemišką tarnystę, kai Jis buvo atėjęs pas Izraelio namų avis, ir tik jiems buvo apreikštas. 3 Jono laiškas 7 eilutė pripažįsta pagonis kaip atskirą grupę žmonių.

„Mylimieji, kai visu stropumu stengiausi jums rašyti apie bendrą išgelbėjimą, buvo reikalinga man jums parašyti ir jus paraginti, kad uoliai kovotumėte už tikėjimą, kuris buvo vieną kartą duotas šventiesiems. [...] Bet, mylimieji, jūs prisiminkite mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apaštalų anksčiau sakytus žodžius“ (Judo 3. 17).

Koks tas bendras tikėjimas buvo duotas šventiesiems? 12 apaštalų kalbėjo apie tai, išmokyti Jėzaus Kristaus. Judas ragina savo skaitytojus prisiminti tai, ką anksčiau kalbėjo dvylika apaštalų, kurie skelbė karalystės evangeliją Izraelio tautai.

Ateinančių amžių tikintiesiems bus įdomu sužinoti, kodėl griuvus Izraelio tautai Dievas neišliejo savo pranašautos rūstybės. Petras rašo savo antrame laiške, kad Pauliui buvo duota išmintis apie Dievo ilgą kantrybę. Ateities hebrajai, skaitydami Pauliaus laiškus, supras, kodėl Dievas neišliejo rūstybės, nes vietoje to buvo atskleista nepranašauta malonės žinia ir pradėta vykdyti nepranašauta Dievo programa, kuri jau tęsiasi porą tūkstantmečių.

Ateities Izraeliui surašytas laiškas hebrajams apie kryžių, kad Kristus yra geresnis už Senojo testamento kunigus, kad Kristus – geresnė auka, ir kad hebrajų laukia geresnė, naujoji sandora.

Apreiškimo knyga yra pranašystės knyga. „Jėzaus Kristaus Apreiškimas, kuri jam davė Dievas, kad parodytų savo tarnams tai, kas turi netrukus įvykti... [...] Palaimintas tas, kuris skaito, ir tie, kurie klausosi šios pranašystės žodžių“ (Apr 1, 1. 3). Pranašystė susijusi su Senojo testamento pranašystėmis, kurios buvo skirtos Izraelio tautai. Kas gi yra tie „tarnai“, kuriems Apreiškimo knyga nori parodyti tai, kas netrukus įvyks? Apr 7, 3-4: „Nekenkite žemei nei jūrai, nei medžiams, kol mes užantspauduosime mūsų Dievo tarnus jų kaktose“. Ir išgirdau skaičių užantspauduotųjų, ir buvo užantspauduota šimtas keturiasdešimt keturi tūkstančiai iš visų Izraelio vaikų genčių“. Tie „tarnai“, kuriems rašoma Apreiškimo knygoje, yra Izraelio vaikai. Ateinančiais amžiais vėl bus atskirta Izraelio tauta nuo pagonių.

„Ir man buvo duota nendrė, panaši į lazda; ir angelas stovėjo sakydamas: ‘Kelkis ir išmatuok Dievo šventyklą ir aukurą, ir tuos, kurie garbina joje. Bet kiemą šventyklos išorėje palik ir jo nematuok, nes jis duotas pagonims’“ (Apr 11, 1-2). Bus išmatuota Dievo šventykla ir aukuras, o kas neišmatuota, bus palikta pagonims. Izraelio tauta

bus atskirta nuo pagonių.

„Ir padarei mus mūsų Dievui karaliais ir kunigais, ir mes karaliausime žemėje“ (Apr 5, 10). Izraelio tauta bus Dievo karaliais ir kunigais, ir karaliaus žemėje (Iš 19, 5-6). Palyginimui: mes, Kristaus kūnas, nekaraliausime žemėje kaip karaliai ir kunigai. Mes esame Kristaus kūnas, ir mūsų likimas susietas su dangumi (Ef 1, 3; 2, 6).

Knygos, einančios po Pauliaus laišku, t.y. Laiškas hebrajams-Apreiškimo knyga, tai knygos skirtos ateinančių laikų hebrajams jų kasdieniam gyvenimui. Hbr 5, 12-14; 6, 1-3 rašoma: „Nes kai dėl laiko, jūs turėtumėte būti mokytojai, jums reikia, kad kas jus vėl mokytų, kas tėra Dievo sakytu žodžių pradmenys; ir esate tapę tokie, kuriems reikia pieno, o ne stipraus valgio. Nes kiekvienas, vartojantis piena, neprityręs teismo žodyje; nes yra kūdikis. Bet stiprus valgis tinka tiems, kurie yra pilno amžiaus, tiems, kurie pratybomis išlavino savo pojūčius atskirti gera nuo pikto. Todėl, palikę Kristaus mokslo pradmenis, eikime į tobulumą; užuot vėl dėdami pamatus apsigalvojimo nuo negyvų darbų ir tikėjimo į Dievą, mokslo apie krikštus ir apie rankų uždėjimą, ir apie mirusiųjų prisikėlimą, ir apie amžinąjį teismą. Ir tai mes padarysime, jei Dievas leis“ Ateinančių laikų hebrajams bus reikalingas tobulėjimas, jiems neužteks Kristaus mokslo pradmenų, surašytų Mato-Jono knygose. Jiems reiks būtent tų laiškų nuo Laiško hebrajams iki Apreiškimo. Jiems reikės žinoti, kad per kryžių Kristus yra aukščiausiasis kunigas, amžinasis kunigas, daug geresnis už žemiškuosius Senojo testamento kunigus. Kad per kryžių Kristus tapo geriausia auka, nepalyginamai geresnė už tuos veršius ir ožius. Kad per kryžių žydai gaus geresnę sandorą, naują sandorą. Hebrajų laiško autorius skatina žydus tobulėti studijuojant tą informaciją, kuri surašyta nuo Laiško hebrajams iki Apreiškimo knygos pabaigos, nes ten yra apreikšta tai, ko dar nebuvo Mato-Jono knygose. Laiškas hebrajams parašytas tokiems žmonėms, kurie Senajame testamente turėjo kunigus, kurie aukojo gyvulius už savo nuodėmes, su kuriais Dievas buvo sudaręs sandorą. Dabar visa tai pakeičia Kristus, nes per Jį žydai turi aukščiausiąjį kunigą, pačią geriausią auka, ir per Jį bus sudaryta naujoji sandora.

Jok 2, 14-24 rašoma: „Kokia nauda, mano broliai, jei kuris sako turįs tikėjimą, o neturi darbų? Ar tikėjimas gali jį išgelbėti? Jei brolis ar sesuo būtų nuogi ir neturėtų kasdienio maisto, ir vienas iš jūsų jiems pasakytų: 'Eikite ramybėje, susišildykite ir pasisotinkite'; tačiau neduotumėte jiems to, kas būtina kūnui; kokia iš to nauda? Taip ir tikėjimas, būdamas pats vienas, jei neturi darbų – yra miręs. Taip, kažkas galėtų pasakyti: 'Tu turi tikėjimą, o aš turiu darbus; parodyk man savo tikėjimą be darbų, o aš tau parodysiu savo tikėjimą savo darbais'. Tu tiki, kad yra vienas Dievas; darai gerai: velniai irgi tiki ir dreba. Bet ar nori žinoti, o tuščias žmogau, kad tikėjimas be darbų yra miręs? Argi ne darbais buvo išteisintas mūsų tėvas Abraomas, kai aukojo savo sūnų Izaoką ant aukuro? Ar matai, kaip tikėjimas veikė su jo darbais, ir darbais tikėjimas ištobulėjo? Ir išsipildė Raštas, kuris sako: 'Abraomas patikėjo Dievu, ir tai jam buvo priskaityta teisumu', ir jis buvo vadinamas Dievo Draugu. Tad ar matote, kad žmogus išteisinamas darbais, o ne vien tikėjimu?“ Paimkite kada ir sugretinkite „Kalno pamokslą“, esantį Mato knygoje, su Jokūbo laišku ir nustebsite, kaip Jokūbas išvysto tą patį „Kalno pamokslą“. Tiek „kalno pamoksle“, tiek Jokūbo laiške žydai mokomi daryti darbus būsimojoje karalystėje.

Laiškas hebrajams kalba apie tikėjimą, ką Izraelis paveldės per Kristaus kryžių.

Jokūbas rašo apie tai, kad tikėjimą reikia pagrįsti darbais. Petras rašo apie viltį, kad tikintysis besidarbuodamas nenuvargtų, nes viltis suteikia džiaugsmo.

„Nes mes nesekėme gudriai sugalvotomis pasakomis, kai jums davėme pažinti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus jėgą ir atėjimą, bet buvome jo didybės liudininkai, matę savo akimis. Nes jis iš Dievo Tėvo gavo garbę ir šlovę, kai iš tobulybės šlovės jam atėjo toks balsas: ‘Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo aš labai patenkintas’. Ir šita balsa, atėjusi iš dangaus, mes girdėjome būdami su juo šventame kalne. Taip pat mes turime patikimesnį pranašystės žodį; gerai darote kreipdami į jį dėmesį, kaip į šviesą, šviečiančią tamsioje vietoje, kol išauš diena, ir ryto žvaigždė patekės jūsų širdyse...“ (2 Pt 1, 16-19). Petras rašo apie tą atvejį, kai jis Kristus žemiškos tarnystės laikotarpiu matė Jėzų Kristų, atsimainiusį Savo atėjimo šlovėje. Tačiau Petras sako, kad pamatyti Kristų savo akimis yra mažiau svarbesnis dalykas už pranašystės Žodį. Surašyti žodžiai daug patikimesni už regėjimus, nes tas pranašystės Žodis kalba apie būsimą viltį ir suteikia tikinčiajam džiaugsmo ir kantrybės, belaukiant Viešpaties atėjimo. Tolimesniuose skyriuose Petras rašo, kad atsiranda nemokšų, kurie bandys nukreipti tikinčiuosius nuo to tikėjimo, nuo tos vilties. Todėl Petras juos ragina tvirtai stovėti.

Na, o Jonas pradeda rašyti apie tai, kaip atskirti tikrus tikinčiuosius nuo apsimetėlių. Yra tiesa ir yra melas, ir Jonas išdėsto, kaip atskirti tiesą nuo melo, kaip atskirti tikinčiuosius žydus nuo apsimetusių žydu.

Pirmiausia hebrajams reikalingas tikėjimas, kuris aprašomas Laiške hebrajams. Paskui tikėjimą reikia išstbulinti darbais. Apie visa tai – Jokūbo laiške. Paskui besidarbuojant atsiranda nuovargis, abejonės, todėl hebrajams reikalinga viltis. Ji – Petro laiškuose. Taip pat izraelitams reikia atpažinti tiesą nuo melo, tikrus tikinčiuosius nuo apsimetėlių. Tam skirti Jono laišakai. Paskui hebrajai iškentėję suspaudimą ir atlikę savo tarnystę bus karališkoji kunigija žemėje, kai Kristus ateis antrą kartą. Apie tai – Apreiškime Jonui.

15 PAMOKA

Kaip jau buvo minėta ankstesnėse pamokose, yra trys pagrindiniai Biblijos studijavimo principai. **Pirma**, reikia priimti eilutes pažodžiui, priimant žodžių reikšmes tokias, kokios jos yra. **Antra**, reikia sugretinti Biblijos eilutes vienas su kitomis, kad suprastume jų reikšmę, nes Biblija pati save paaiškina. **Trečia**, reikia studijuoti Bibliją, teisingai padalijant Tiesos Žodį. Biblija turi būti studijuojama neišmetant nei vieno iš šių principų, jie turi eiti išvien.

Teisingai padalydami Tiesos Žodį pamatėme, kad Biblija yra padalyta į tris laikotarpius: praeitį, dabartį ir ateinančius amžius (Ef 2 sk.). Praeities laikotarpio pagrindinis bruožas buvo tas, jog Dievas atskyrė Apipjaustymą nuo Neapipjaustymo, Jis pastatė sieną, skiriančią Izraelio tautą nuo pagonių. Izraelis buvo geroje tos sienos pusėje, nes Dievas buvo jų Dievas. Kai tuo tarpu pagonys buvo „be Kristaus, be vilties ir be Dievo pasaulyje“ (Ef 2, 11-12). Dievas atskyrė Izraelio tautą kaip Savąją tautą, kad per ją įgyvendintų visus Savo tikslus žemėje.

Praeities laikotarpio programa surašyta Senajame testamente, Mato-Jono knygoje ir pirmoje Apaštalų darbų knygos pusėje. Paskui įvyksta Izraelio tautos griuvimas ir per jų griuvimą išgelbėjimas ateina pagonims. Tas įvykis užbaigia praeities laikotarpį. Dievas pradeda **dabarties** laikotarpį, apie kurį Jis atskleidė visą informaciją apaštalui Pauliui, kuris tai surašė savo laiškuose. Dabar Dievas per Pauliaus laiškus skelbia malonės paskirstymą. Kai Dievas užbaigs malonės paskirstymą, mes – Kristaus kūnas, būsimė paimti į dangų. Po mūsų paėmimo Dievas pradės ateinančius amžius. **Ateinančiais amžiais** vėl bus pastatyta toji siena, skirianti Izraelį nuo pagonių, vėl Dievas bus Izraelio tautos Dievas. Apie ateinančių amžių rašoma nuo Laiško hebrajams iki Apreiškimo knygos. Tame laikotarpyje bus 7 vargo metai, kuriems pasibaigus ateis Kristus į žemę ir įkurs tūkstantmečio karalystę. Pasibaigus tūkstantmečio karalystei įvyks Didžiojo Baltojo sosto teismas. Na, o po šio teismo prasidės laikų pilnatvės paskirstymas (Ef 1, 10), kai danguje Kristaus kūnas, o žemėje Izraelio tautos tikintieji būsimė suvienyti Kristuje.

Šitokia yra visos Biblijos struktūra. Teisingai padalydami Tiesos Žodį mes nesiengsime praeities ar ateities laikotarpio knygų pritaikyti sau, kas mums netinka, nes ne mums jos skirtos. Mes galime tas knygas studijuoti, pažinti, kas jose rašoma Izraelio tautai, iš to suprasti Dievo planą, Jo pažadus, skirtus žydams. Taip mes turėsime daug didesnę naudą, nes paliksime tas knygas savo vietoje, pagal jų paskirtį.

Toliau pažvelkime, kaip reikia teisingai padalyti Tiesos Žodį.

„Todėl ar valgotė, ar geriate, ar ką bedarotė, viską darykite Dievo šlovei. Nepiktinkite nei žydu, nei pagonių, nei Dievo bažnyčios...“ (1 Kor 10, 31-32). Šioje eilutėje yra trys žmonių klasės: žydai, pagonys ir Dievo bažnyčia. Studijuojant Bibliją turime sau užduoti tokius klausimus. Pirmiausia – kas parašė tam tikrą Biblijos eilutę? Antra – kam tai yra parašyta? Trečia – kada tai buvo parašyta? Be šių trijų, reikia dar įvertinti Biblijoje pateikiamos informacijos laipsniškumą, vienoje knygoje rašoma tik dalis informacijos, o kitoje rašoma dar daugiau.

Pažvelkime į vieną pavyzdį. „Tuos dvylika Jėzus išsiuntė ir jiems įsakė, sakydamas: ‘Neikite keliu pas pagonis ir neikite į joki samariečių miestą; bet verčiau eikite pas pražuvusias Izraelio namų avis. Ir kai jūs eisite, skelbkite, sakydami: Dangaus karalystė yra čia pat’“ (Mt 10, 5-7). Šiose eilutėse aišku, kad apaštalai negali eiti nei pas pagonis, nei į samariečių miestą, bet vien tik pas Izraelio tautą. Dabar sugretinkime tai su kita eilute: „Ir jis jiems tarė: ‘Eikite jūs į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją kiekvienam sutvėrimui’“ (Mk 16, 15). Čia jau tiems patiems apaštalams liepiama eiti į visą pasaulį ir jam skelbti. Šioje knygoje apaštalams duotas naujesnis apreiškimas. Tai gi reikia teisingai padalyti Tiesos Žodį ne tik atskiriant skirtingus laikotarpius. Reikia teisingai padalyti Tiesos Žodį ir tame pačiame laikotarpyje.

Kodėl Mk 16, 15 įvyksta pasikeitimas? Į tai atsako Jn 12, 32: „Ir jeigu aš būsiu pakeltas nuo žemės, prie savęs patrauksiu visus“. Po Kristaus mirties ir prisikėlimo Jo tarnystė turėjo prasiplėsti, Jis turėjo patraukti visus.

Teisingai padalijant Tiesos Žodį negalima imti to, kas buvo skirta praeities laikotarpiui ir pritaikyti dabarčiai. Praeityje Izraelio tauta buvo mokoma gyventi pagal

įstatymą, Jėzus Kristus atėjęs į žemę to paties mokė. Na, o dabartiniame laikotarpyje apaštalas Paulius mums rašo, kad mes nesame įstatymo valdžioje, bet malonės valdžioje (Rom 6, 14). Kas vaikšto pagal Dvasią, tie yra malonės valdžioje (Gal 5, 18).

Apaštalas Paulius skelbė malonės evangeliją ir per ją susikūrė bažnyčia Galatijoje. Po kiek laiko galatų bažnyčia siekė gyventi pagal tai, kaip buvo gyvenama praeityje – pagal įstatymą. Galatai ėmė praeities laikotarpio knygas ir bandė jas pritaikyti sau. Paulius jiems rašė: „O kvaili galatai, kas jus apkerėjo...“ Yra ir šiandien bažnyčių, siekiančių daryti tą patį, ką darė galatai, gyventi praeityje. Tačiau dabartiniame laikotarpyje neveikia tie dalykai, kurie buvo veiksmingi praeityje.

Kitas pavyzdys. „Ir kai vienas iš sėdinčiųjų su juo prie valgio išgirdo tai, jis jam tarė: ‘Palaimintas tas, kuris valgys duoną Dievo karalystėje’“ (Lk 14, 15). Čia kalbama apie Dievo karalystę, kurią įkurs Kristus, antrą kartą atėjęs į žemę. Toje karalystėje bus palaimintas tas, kuris valgys duoną.

Palyginkime apaštalo Pauliaus surašytas eilutes apie Dievo karalystę: „Dievo karalystė nėra maistas ir gėrimas, bet teisumas, ramybė ir džiaugsmas Šventojoje Dvasioje“ (Rom 14, 17). Jėzus sako, kad palaiminti, kurie valgys duoną Dievo karalystėje, o Paulius sako, kad Dievo karalystė nėra maistas ir gėrimas. Kaip gi galima valgyti duoną ir būti palaimintu, jei Dievo karalystė nėra maistas ir gėrimas? Mato-Jono knygoje į karalystę žiūrima kitomis akimis, nei Paulius aprašo. Mato-Jono knygoje Izraeliui skelbiama ta karalystė, kurią Kristus įkurs žemėje, kur Jis sėdės Jeruzalės soste (Mt 5, 35). Paulius Kristaus kūnui skelbė skirtingą evangeliją ir skirtingą karalystę, kuri bus dangaus vietose (Ef 1, 3; 2, 6; Fil.3, 20; Kol 3, 1-2). Mūsų likimas – danguje, ir toji Dievo karalystė, apie kurią rašo Paulius, yra karalystė danguje. Na, o Mato-Jono knygoje kalbama apie Dievo karalystę, kuri bus įkurta žemėje. Todėl ir yra skirtingi Dievo karalystės vertinimai, nes ji bus skirtingose vietose. Lk 14, 15 kalba apie Dievo karalystę žemėje, o Rom 14, 17 kalba apie Dievo karalystę danguje. Mes neturime teisės imti Mato-Jono knygų ir jų pritaikyti sau – Kristaus kūnui.

Terminai „Dievo karalystė“, „Karalystė“ nebūtinai visur kalba apie tą pačią karalystę. Mato-Jono knygoje rašoma apie karalystę. Paulius irgi rašo apie karalystę. Tačiau Mato-Jono knygoje rašoma apie vienokią karalystę, o Paulius rašo apie kitokią.

Dar vienas pavyzdys. Praeityje Mato-Jono knygoje buvo skelbiama evangelija. Paulius savo laiškuose taip pat surašė evangeliją. Tačiau Mato-Jono knygoje buvo skelbiama ne ta pati evangelija, kurią surašė apaštalas Paulius.

Evangelija – tai gera naujiena. Gera naujiena buvo skelbiama ir Senajame testamente. Dievas skelbė evangeliją Abraomui, paskui Izraelio tautai per Mozę, dar vėliau Mato-Jono knygoje ir paskiausiai – Pauliaus laiškuose. Tačiau tai – evangelijos, kurios skirtos tam tikram laikotarpiui, ir yra būdingos tam tikram laikotarpiui. Jų painioti negalima.

Mato-Jono knygoje buvo skelbiama karalystės evangelija, kuri buvo pagrįsta ant Dovydo sandoros, kurią Dievas su juo sudarė. Karalystės evangelija skelbė tą karalystę, kuri buvo pažadėta Dovydui. Šioje evangelijoje vandens krikštas buvo pagrindinis dalykas. Žydai buvo krikštijami vandeniu, nes jie bus kunigų karalija, kuriems pir-

miausia reikia apsiplauti vandeniu, kad jie galėtų kunigauti toje karalystėje. Taip pat karalystės evangelijoje nebuvo skelbiama Kristaus auka ant kryžiaus. Dvylika apaštalų net nežinojo, kad Kristus turės mirtį ir prisikelti. Kristus siuntė apaštalus, kurie 3 metus skelbė karalystės evangeliją, tačiau nei vienas net nežinojo, kad Kristus turės eiti ant kryžiaus (Lk 18, 31-34). Karalystės evangelija visiškai nesusijusi su kryžiaus skelbimu. Karalystės evangelija skelbė apie Izraelio tautos atnaujinimą, nuodėmių atleidimą, naujosios sandoros sudarymą, kai Kristus ateis antrą kartą į žemę. Apie tai buvo skelbta ir Senajame testamente, Izraelio tauta to laukė. Izraelio tauta viską gaus, kas jiems pažadėta, kai Kristus bus atėjęs antrą kartą į žemę (Mt 19, 28-29; Rom 11, 26-27).

Jeigu mes imtume Mato-Jono knygas, Apaštalų darbų pirmąją pusę ir bandytume tai pritaikyti mūsų kasdienybėje, siekdami tos karalystės žemėje, tai mums nieko nesigautų, nes tai ne mums duota, tai ne mums skirta evangelija.

„Bet priešingai, kai jie pamatė, kad man buvo patikėta neapipjaustymo evangelija, kaip Petruui apipjaustymo...“ (Gal 2, 7). Aiškiai matyti, kad Petras su dvylika apaštalų ir Paulius skelbė skirtingas evangelijas. Petras skelbė apipjaustymo evangeliją, o Paulius – neapipjaustymo. Tai dvi skirtingos evangelijos. Apipjaustymo evangelija paremta apipjaustymo sandora, sudaryta su Abraomu, ir kas laimins Izraelį, tas irgi bus palaimintas. O neapipjaustymo evangelija skelbia, kad per Izraelio griuvimą išgelbėjimas atėjo pagonims, Izraelio nereikia laiminti, kad mes būtume palaiminti. Petras skelbia apipjaustymo evangeliją apie Jėzų Kristų, kuris buvo pranašautas nuo pasaulio pradžios (Apd 3, 19-21). Na, o Paulius skelbė Kristų, kuris nebuvo pranašautas, bet buvo nutylėtas nuo pasaulio pradžios (Rom 16, 25). Karalystės evangelija remiasi pranašyste, o Pauliaus skelbiama malonės evangelija remiasi paslaptimi.

Mato-Jono knygoje skelbiamas vandens krikštas, kuris buvo būtinas tam, kad žmogus būtų išgelbėtas (Mk 16, 15-16). Apaštalas Paulius skelbia kitą krikštą, kuris išgelbėja žmogų:

„Nes viena Dvasia mes visi esame pakrikštyti į vieną kūną, ar tai būtume žydai, ar pagonys; ar tai būtume vergai, ar laisvi; ir visi buvome pagirdyti į vieną Dvasią“ (1 Kor 12, 13). Tai skiriasi nuo karalystės evangelijoje skelbiamo krikšto. Mus Šventoji Dvasia pakrikštija į Kristaus kūną. Tai ne fizinis, bet dvasinis krikštas, kurį atlieka ne žmogus, bet Dievas. Kai žmogus įtiki Kristumi kaip savo Gelbėtoju, tada Šventoji Dvasia suvienija tą žmogų su Kristumi, su Jo kūnu. Kad žmogus būtų išgelbėtas, Dievas jį krikštu perkelia iš Adomo į Kristų.

Pagal karalystės evangeliją žmogus turėjo pasikrikštyti vandeniu, o po to Kristus jį dar pakrikštija Šventąja Dvasia. Per Sekmines žydus antruoju krikštu pakrikštijo Kristus. Na, o pagal Pauliaus skelbiamą malonės evangeliją mes, Kristaus kūnas, buvome pakrikštyti vienu krikštu, ir mus krikštijo ne Kristus, bet Šventoji Dvasia. Per Sekmines ir vėliau žydų krikštytojas buvo Kristus, o mūsų krikštytojas yra Šventoji Dvasia. Mūsų krikštas skiriasi nuo karalystės evangelijos krikštu.

Klausimas: Ar mums pakanka vieno krikšto?

„Vienas Viešpats, vienas tikėjimas, vienas krikštas...“ (Ef 4, 5). Mums tereikia vieno krikšto, to, apie kurį Paulius rašo Laiške korintiečiams (1 Kor 12, 13). Taigi mes negalime imti to, kas buvo skirta praeities laikotarpiui ir pritaikyti šiandienai.

Taip pat mes negalime imti to, kas rašoma dabartinam laikotarpiui ir tai pritaikyti praeičiai ar ateičiai. Kaip pavyzdys, amžinasis saugumas. Praeities ir ateities laikotarpyje žmogus neturi amžino saugumo. Tik Pauliaus laiškuose rašoma apie garantuotą, amžiną tikinčiojo saugumą. Įvairiose bažnyčiose skelbiama, kad tikintysis gali prarasti išgelbėjimą, ir jie tai pagrindžia Rašto eilutėmis. Tačiau teisingai nepadalindami Tiesos Žodžio, jie apie tai skelbia iš praeities ir ateities laikotarpio Raštu.

„Todėl, būdami išteisinti tikėjimu, mes turime taiką su Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų“ (Rom 5, 1). Mums, įtikėjusiems Kristaus auka ant kryžiaus, Dievas duoda Savo teisumą, mes esame teisūs Dievo akyse, išteisinti. Mus išteisinęs Dievas dar sudarė su mumis taiką. „Ir ne vien tik tai, bet mes taip pat džiaugiamės Dievu per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, per kurį mes dabar gavome sutaikymą“ (Rom 5, 11). Mes jau dabar turime sutaikymą su Dievu.

Sugretinimui pažiūrėkime, ką Petras skelbia Izraelio tautai: „Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kai nuo Viešpaties veido ateis atgavimos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas“ (Apd 3, 19-20). Kada bus išdildytos Izraelio nuodėmės? Kai nuo Viešpaties veido ateis atgavimos laikai, ir jis atsiųs Jėzų Kristų. Izraelio nuodėmės bus atleistos ateityje, kai Kristus ateis antrą kartą į žemę. „Izraelį yra dalinai ištikęs aklumas, kol įeis pagonių pilnatvė. Ir taip bus išgelbėtas visas Izraelis, kaip yra parašyta: 'Iš Siono ateis Išvaduotojas ir nukreips bedievystę nuo Jokūbo, nes ši yra mano sandora jiems, kai aš nuimsiu jų nuodėmes'“ (Rom 11, 25-27). Dievas ateityje sudarys su Izraeliu naują sandorą ir atleis visas jų nuodėmes, kai iš Siono ateis Gelbėtojas.

Ar mes taip skelbiame visiems žmonėms, ar mūsų nuodėmės irgi bus atleistos tada, kai Kristus ateis į žemę? Visiškai ne. Mums, Kristaus kūnui, Paulius rašo, kad mes jau dabar esame sutaikyti su Dievu, mes jau dabar turime Dievo teisumą, mūsų nuodėmės jau dabar atleistos (Ef 4, 32; Kol 2, 13; 3, 13). Matomas aiškus skirtumas tarp karalystės evangelijos, kurią skelbė Petras, ir malonės evangelijos, kurią skelbė Paulius.

Taip pat Pauliaus skelbiama evangelija dar skiriasi tuo, kad jos anksčiau niekas neskelbė, tai buvo Dievo paslaptis: „Dėl šios priežasties aš, Paulius, Jėzaus Kristaus kalinys dėl jūsų, pagonių, jeigu esate girdėję apie Dievo malonės paskirstymą, man duotą dėl jūsų, kaip apreiškimu jis man atskleidė paslaptį (kaip aš anksčiau parašiau keletu žodžių, iš kurių, kai skaitote, galite suprasti mano pažinimą Kristaus paslapties), kuri kitais amžiais nebuvo atskleista žmonių sūnums... [...] nuo pasaulio pradžios buvo paslėpta Dieve... [...] dabar atskleista jo šventiems apaštalams ir pranašams per Dvasią“. (Ef 3, 1-5. 9). Ką Paulius rašo savo laiškuose, tai anksčiau buvo paslėpta Dieve, tai buvo paslaptis.

„Na, o tam, kuris turi galią jus įtvirtinti pagal mano evangeliją ir Jėzaus Kristaus skelbimą pagal apreiškimą paslapties, kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios, bet dabar atskleista...“ (Rom 16, 25-26). Pauliaus evangelija ir Kristaus skelbimas pagal paslaptį buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios, Dievas apie tai niekam nekalbėjo. Kristus išgelbėjo Paulių Apaštalų darbų 9 skyriuje ir jam apreiškė tą anksčiau neskelbtą paslaptį.

„Aš dabar džiaugiuosi savo kentėjimuose dėl jūsų ir savo kūne papildau tai, ko dar trūksta Kristaus vargams dėl jo kūno, kuris yra bažnyčia, kurios tarnautoju aš tapau pagal Dievo paskirstymą, kuris man yra duotas dėl jūsų, kad išpildyčiau Dievo žodį; tą paslaptį, kuri buvo paslėpta nuo amžių ir kartu, bet dabar yra atskleista jo šventiesiems“ (Kol 1, 24-26). Dievas Pauliui davė tą paslaptį, kuri buvo paslėpta nuo amžių ir kartu, jos niekas prieš Paulių nei žinojo, nei skelbė. Kai mes skaitome apaštalo Pauliaus laiškus, mes skaitome tą paslaptį, kurios kitose Rašto knygose nėra ir negali būti, nes tik Pauliui Kristus ją apreiškė.

Na o kokia esmė tos Pauliaus skelbiamos paslapties? Paslaptis yra Kristaus kūnas, apie kurį niekas neskelbė nei Senajame testamente, nei Mato-Jono knygoje, nei Apaštalu darbu knygoje, nei knygoje, esančiose po Pauliaus laišku. Tik Pauliaus laiškuose rašoma, kad griuvus Izraelio tautai išgelbėjimas atėjo pagonims, ir nuo tada buvo pradėtas formuoti Kristaus kūnas. Kristaus kūnas – tai naujas sutvėrimas, kuriame nėra nei žydo, nei pagonies, apie kurį niekur kitur nerašoma. Niekur kitur, o tik Pauliaus laiškuose rašoma, kad Dievas viename Kristaus kūne sutaiko žydą ir pagonį, padarydamas juos lygiais. To Dievas pranašystėje neskelbė. Pranašystėje skelbiama, kad yra apipjaustymas ir neapipjaustymas, žydas ir pagonis yra skirtingi žmonės, Izraelis yra Dievo tauta, o pagonys „be Kristaus, be vilties, be Dievo pasaulyje“. Pranašystėje pagonys turi laiminti žydus, kad gautų Dievo palaiminimą. Na, o Paulius skelbia paslaptį, kas nebuvo pranašaujama, kad dabar nebėra skirtumo tarp žydo ir pagonies, dabar visi vienodi prieš Dievą. Dabar nėra numylėtos Izraelio tautos ir atmetų pagonių, dabar yra Kristaus kūnas, naujas kūrinys, kuriame nėra nei žydo, nei pagonies. Dabar nebereikia laiminti žydo, kad būtum palaimintas.

Kita dažnai daroma klaida yra manyti, jog žodis „bažnyčia“ reiškia išskirtinai Kristaus kūną. Visais laikais Dievas turėjo bažnyčią. Senajame testamente Izraelio tauta buvo vadinama bažnyčia: „Jis (Mozė) yra tas, kuris buvo bažnyčioje, dykumoje su angelu, kuris jam kalbėjo Sinajaus kalne, ir su mūsų tėvais; jis gavo gyvus išstartus žodžius mums duoti“ (Apd 7, 38). Tuo metu, kai Mozė buvo dykumoje kartu su Izraelio tauta, ji buvo vadinama bažnyčia. „Bažnyčia“ reiškia „susirinkimas“. Senojo testamento Raštuose Izraelio tauta įvardijama kaip susirinkimas. Mato-Jono knygoje Kristus irgi formavo bažnyčią – „mažąją kaimenę“, Izraelio tautos tikinčiuosius. Apaštalas Paulius irgi rašo laiškus bažnyčiai. Bet tai tokia bažnyčia, apie kurią niekur nebuvo rašoma. Kristaus kūnas yra paslapties bažnyčia, apie kurią rašo tik apaštalas Paulius. Apaštalu darbu 9 skyriuje Kristus išgelbėjo Paulių ir jam atskleidė tą paslaptį. Todėl prieš Apaštalu darbu 9 skyrių Kristaus kūno bažnyčios dar nebuvo ir negalėjo būti.

Taip pat mums netinka imti knygų prasidedančių nuo Laiško hebrajams ir tolimesnių bei jų pritaikyti šiandieniniam laikotarpiui. Šios knygos skirtos tikintiesiems, kurie gyvens ateityje taip vadinamo suspaudimo laikais, kai Dievas išlies savo rūstybę. Paulius rašo savo laiškuose mums, Kristaus kūnui, kad mes esame išgelbėti nuo ateinančios rūstybės, mes joje nedalyvausime (Rom 5, 9; 1 Tes 1, 10). Mes negyvensime per tuos suspaudimo metus, apie kuriuos rašoma Mato-Jono knygoje ir Apreiškime.

Taip pat mums netinka maišyti mūsų paėmimo į dangų su antruoju Kristaus atėjimu į žemę. Mus, Kristaus kūną, Viešpats pasiims į dangų, Jis bus ore, Jis nenusileis į žemę (1 Tes 4, 15-18). Na, o kai Kristus ateis antrą kartą į žemę, Jis atsisės Savo šlovės soste Jeruzalėje (Mt 5, 35; 19, 28; 25, 31; Apr 20, 6). Tai – du skirtingi Kristaus atėjimai. Vienas susijęs su paslaptimi, kitas susijęs su pranašyste (apie du skirtingus Kristaus atėjimus plačiau kalbama pamokose „Bažnyčios Paėmimas“).

Taip pat netinka maišyti ateities teismų, nes jie yra skirtingi. Pirmasis ateities teismas įvyks kai mes, Kristaus kūnas, būsime paimti į orą. Tai bus Kristaus teismo krasės teismas (1 Kor 3, 10-15). Antrasis teismas bus, kai Kristus ateis į žemę, atsisės savo šlovės soste Jeruzalėje ir teis tautas (Mt 25, 31; 5, 35). Tautos bus teisiamos pagal Abraomo sandorą: kas laimino Izraelį, tas irgi bus palaimintas, o kas nelaimino Izraelio, tas bus prakeiktas. Po šio teismo bus įsteigta tūkstantmetė karalystė (Apr 20 sk.) Pasibaigus tūkstantmečio karalystei bus vykdomas Didžiojo baltojo sosto teismas, galutinis teismas, kuriame bus teisiami visi neišgelbėti žmonės (Apr 20, 11-15). Taigi iš viso ateityje bus 3 atskiri teismai, skirti skirtingoms žmonių grupėms, skirtingose geografinėse vietovėse, skirtingiems tikslams.

Taigi mums reikia teisingai padalinti Tiesos Žodį, padalinti Biblijoje atskleistus laikotarpius, nemaišant jų vienu su kitais, nes juose yra rašomi skirtingi dalykai, skirti skirtingoms žmonių grupėms.

16 PAMOKA

Pabandykime pritaikyti eilučių sugretinimo metodą, atrasdami jose atskleistą tiesą. Bet prieš pradėdami pažiūrėkime į Jeremijo knygą: „Atsiradus tavo **žodžiams**, aš juos valgiau; ir tavo **žodis** man buvo džiaugsmas ir mano širdies džiūgavimas...“ (Jer 15, 16). „Žodžiai“ – daugiskaita. Tai atskiri žodžiai, surašyti Dievo Rašte. Na, o „žodis“ – vienaskaita, tai pats Raštas, kaip žodžių visuma. „Kas mane atmeta ir nepriima mano žodžių (– *daugiskaita*), turi tą, kuris jį teisia: žodis (– *Raštas*), kurį aš kalbėjau, tas jį teis paskutinią dieną“ (Jn 12, 48). „Nes aš jiems esu davęs žodžius (– *daugiskaita*), kuriuos tu man davei; ir jie juos priėmė ir yra tikrai pažinę, kad aš išėjau iš tavęs, ir jie įtikėjo, kad tu mane siuntei“. [...] „Aš jiems esu davęs tavo žodį (– *Raštas*); ir pasaulis jų nekentė, nes jie nėra pasaulio, kaip ir aš nesu pasaulio“ (Jn 17, 8. 14).

Studijuodami Dievo Žodį (Raštą), mes turime teisingai jį padalinti, atrasti skirtingus paskirstymus, kuriuos Dievas vykdė skirtingais laikotarpiais. Na, o teisingai padalinus visą Raštą, sekantis žingsnis – studijuoti žodžius, gilintis į juos, gretinant vienus žodžius su kitais: „Tai mes ir kalbame – ne žodžiais, kuriuos žmogaus išmintis moko, bet kuriuos moko Šventoji Dvasia – **gretindami** dvasinius dalykus su dvasiniais“ (1 Kor 2, 13). Mes nekalbame žmogiškos išminties žodžiais, ką žmogus mano apie Dievo Žodį, kokia jo nuomonė, kaip jis interpretuoja eilutes. Mūsų tikslas – mokyti Šventosios Dvasios žodžiais, kaip pati Dvasia Rašte padiktuoja, kokius žodžius

reikia sakyti. O kaip gi Dvasia mus moko, mums duoda žodžius? Rašoma: „gretinant dvasinius dalykus su dvasiniais“. Kas gi tie „dvasiniai dalykai“? Šio korintiečių laiško skyriaus kontekste tai – žodžiai, Dievo anksčiau paslėpta išmintis, kurią Jis mums apreiškė. Šventoji Dvasia mus moko Rašto, kai mes sugretiname Biblijos eilutes. Šventoji Dvasia nekalba per mūsų jausmus, pojūčius, pašnibždėjimus ar ženklus. Rašte aiškiai rašoma, kad Dvasia mus moko, kai mes studijuojame Raštą, sugretindami jo eilutes vienas su kitomis. Dvasia mus moko per surašytus Rašto žodžius. Visi Rašto žodžiai yra Šventos Dvasios įkvėpti žodžiai, Ji yra Biblijos Autorius. O kas gali geriau pamokyti Rašto, jei ne pats jo Autorius?

Studijuojant Raštą svarbu atkreipti dėmesį į kiekvieną žodį, nes jie visi yra vienodai įkvėpti ir vienodai svarbūs. Mes esame Knygos žmonės, Biblijos skaitymas turi tapti mūsų kasdienybe. Neužtenka vien klausytis pastoriaus pamokslų, neužtenka vien skaityti šių BSP pamokų. Per dažną skaitymą mes vis labiau įsisaviname tiesas, vis labiau jų atrandame, sugretindami eilutes.

Pažvelkime į vieną istorinį įvykį apie Balaamą, kurį Balakas pasikvietė, kad šis prakeiktų Izraelio tautą: „Ir Balaamas tarė Dievui: ‘Ciporo sūnus Balakas, Moabo karalius, atsiuntė pas mane, sakydamas: Štai, tauta, išėjusi iš Egipto, kuri apdengia žemės paviršius; dabar ateik, prakeik man juos; gal aš pajėgsiu juos nugalėti ir išvaryti’. Ir Dievas tarė Balaamui: ‘Neik su jais; neprakeik tos tautos, nes jie yra palaiminti’. Ir Balaamas, rytą atsikėlęs, tarė Balako kunigaikščiams: ‘Eikite į savo šalį; nes VIEŠPATS atsisakė leisti man vykti su jumis’. Ir Moabo kunigaikščiai pakilo ir nuėjo pas Balaką ir tarė: ‘Balaamas atsisakė ateiti su mumis’. Ir Balakas dar kartą siuntė daugiau kunigaikščių ir garbingesnių už anuos. Ir atvykę pas Balaamą, jie jam tarė: ‘Taip sako Ciporo sūnus Balakas: Meldžiu tave, niekas tenetrukdo tavęs ateiti pas mane; nes aš tave paaukštinsiu labai didžia garbe ir, ką tik man sakysi, aš padarysiu; taigi ateik, meldžiu tave, prakeik man šitą tautą’. Ir Balaamas atsakydamas tarė Balako tarnams: ‘Jei Balakas man duotų savo namus pilnus sidabro ir aukso, aš negaliu peržengti, VIEŠPATIES, mano Dievo žodžio, kad daryčiau mažiau ar daugiau. Todėl dabar, meldžiu jus, pasilikite čia ir jūs šią naktį, kad sužinočiau, ką dar VIEŠPATS man pasakys’” (Sk 22, 10-19). Atkreipkime dėmesį į sekančias eilutes, kurias mes sugretinsime: „Ir atėjo Dievas naktį pas Balaamą ir jam tarė: „Jei šitie vyrai ateis tavęs pasikviesti, kelkis, eik su jais; tačiau vykdyk žodį, kurį aš tau pasakysiu“. Ir Balaamas, rytą atsikėlęs, pabalnojo savo asilą ir ėjo su Moabo kunigaikščiais. Ir Dievo pyktis užsidedė dėl to, kad jis ėjo“ (Sk 22, 20-22). Kaip matyti, Dievas užsirūstino ant Balaamo, kad jis ėjo su Moabo kunigaikščiais. Bet kodėl Jis ant jo supyko? Juk 20 eilutėje sakoma, kad Jis leido jam su jais eiti? Kaip čia dabar išeina, Dievas leido jam eiti su tais vyrais, o paskui užsirūstino, kad jis su jais ėjo? Atidžiau pažiūrėkime į 20 eilutę, ką sakė Dievas Balaamui: „Jei šitie vyrai ateis tavęs pasikviesti, kelkis, eik su jais...“ Su kokia sąlyga Balaamas galėjo eiti su Moabo kunigaikščiais? Jeigu jie ateis pas Balaamą jo pasikviesti. Išskyla klausimas: Ar tie vyrai buvo atėję pasikviesti Balaamo? Sekančioje 21 eilutėje rašoma: „Ir Balaamas, rytą atsikėlęs, pabalnojo savo asilą ir ėjo su Moabo kunigaikščiais“. Jie nebuvo atėję jo pasikviesti, Balaamas pats savavališkai nusprendė eiti. Todėl Viešpats ir užsirūstino ant Balaamo. Neatidžiai skaitant eilutes galima laisvai praleisti svarbius žodžius, kurie reikalingi iškilusių klausimų atsakymui.

Pažiūrėkime į kitą pavyzdį, kur labai svarbu sugretinti Biblijos eilutes. „Taip sako kariuomenių VIEŠPATS, Izraelio Dievas: ‘Padėkite savo deginamąsias aukas prie savo aukų ir valgykite mėsa. Nes aš nekalbėjau jūsų tėvams ir jiems neįsakiau apie deginamąsias aukas ir aukas tą dieną, kai juos išvedžiau iš Egipto šalies; bet štai ką jiems įsakiau, sakydamas: Pakluskite mano balsui, ir aš būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta; ir vaikščiokite visais keliais, kuriuos jums įsakau, kad jums gerai sektųsi’“ (Jer 7, 21-23). Dievas sako Izraelio tautai, kad Jis išvedęs juos iš Egipto neįsakė jiems aukoti aukų. Tačiau paskaičius Kunigų knygą susidaro kitokia nuomonė. Šioje knygoje Dievas detaliam nurodė Izraelio tautai, kokias aukas reikia aukoti, kaip aukoti, kada aukoti ir panašiai. Tai kaip čia dabar išeina? Vienur Dievas nurodo detales apie aukų aukojimą, o kitur Jis sako Izraelio tautai, kad „Aš jums neįsakiau aukoti aukų“? Ar Dievas pats sau prieštarauja? Paskubomis paskaičius Jeremijo knygos eilutes galima taip pagalvoti. Tačiau atidžiau pažiūrėkime į surašytus žodžius: „Nes aš nekalbėjau jūsų tėvams ir jiems neįsakiau apie deginamąsias aukas ir aukas“. Dievas neįsakė žydams aukoti, Jis neliepė jiems to daryti, tai nebuvo įsakymas. Taigi sugretindami „dvasinius dalykus su dvasiniais“ (1 Kor 2, 13), pažiūrėkime į kitas Rašto eilutes, kurios paaiškintų šį „nesusipratimą“ dėl aukų aukojimo. Pastebėkime, ką apie tai rašo Kunigų knyga: „Ir VIEŠPATS pasišaukė Možę ir jam kalbėjo iš susirinkimo padangtės, sakydamas: ‘Kalbėk Izraelio vaikams ir jiems sakyk: Jei kas iš jūsų neš auką VIEŠPAČIUI, atneškite savo auką iš galvijų, būtent iš bandos ir iš kaimenės. Jei jo auka bus deginamoji auka iš bandos, jis teaukoja patiną be trūkumų; jis teaukoja jį savo paties laisva valia prie susirinkimo padangtės durų VIEŠPATIES akivaizdoje’“ (Kun 1, 1-3). Kai Dievas kalbėjo Jeremijo knygoje, kad Jis neįsakė Izraeliui aukoti aukų, tai Jis buvo teisus, nes Jis iš tikrųjų jiems neįsakė to daryti. O ką Dievas sakė Mozei, kad šis kalbėtų Izraeliui dėl aukų aukojimo? Viešpats sakė, kad izraelitai aukotų aukas savo pačių laisva valia. Žydai turėjo aukoti ne įsakymu, bet savanoriškai. Jeigu nori kas aukoti, teaukoja.

Kitas pavyzdys. Saliamonas statė šventyklą ir nuliejo jūrą: „Ir jis padarė nulieta jūrą dešimties uolekčių nuo vienos briaunos iki kitos; ji buvo apskrita aplinkui, ir ji buvo penkių uolekčių aukščio; ir trisdešimties uolekčių virvė ją apjuosė aplinkui. Ir ji buvo plaštakos storio, ir jos briauna buvo padaryta kaip taurės briauna, su lelijos žiedais; joje buvo du tūkstančiai batų“ (1 Kar 7, 23. 26). Pastebėkime – toje nulietoje jūroje buvo 2000 batų vandens. Dabar sugretinkime šią eilutę su kita panašia eilute, kur rašoma apie tą pačią Saliamono nulieta jūrą: „Taip pat jis padarė nulieta jūrą dešimties uolekčių nuo briaunos iki briaunos, apskrita ir penkių uolekčių aukščio; o trisdešimties uolekčių virvelė apsupo aplink ją. Jos storis buvo per plaštaką, ir jos briauna buvo padaryta kaip taurės briauna, su lelijos žiedais; joje tilpo trys tūkstančiai batų“ (2 Krn 4, 2. 5). Kaip čia dabar išeina? Karalių knygoje rašoma, kad joje buvo 2000 batų vandens, o Kronikų knygoje rašoma, kad joje telpa 3000 batų? Ar čia klaida Rašto tekste? Pažiūrėkime atidžiau į šias eilutes. Karalių knygoje rašoma, kad toje jūroje „buvo“ 2000 batų vandens, o Kronikų knygoje rašoma, kad toje jūroje „telpa“ 3000 batų. Ar yra skirtumas tarp žodžių „buvo“ ir „telpa“? Žinoma. Karalių knygoje rašoma, kad tuo metu jūroje buvo įpilta 2000 batų vandens, o Kronikų knygoje rašoma, kad toje jūroje telpa 3000 batų. Toje jūroje buvo įpilta 2000 batų, bet jos talpa yra 3000 batų. Taigi vienur rašoma, kiek toje jūroje buvo vandens, o kitoje vietoje rašoma ne kiek joje įpilta, bet kokia jos talpa.

Kitas pavyzdys. Mt 27, 9-10: „Tada išsipildė tai, kas buvo kalbėta per pranašą Jeremiją, sakant: 'Ir jie paėmė trisdešimt sidabrinių, kainą to, kuris buvo įkainotas, kurią jie iš Izraelio vaikų įkainavo; ir davė juos už puodžiaus lauką, kaip Viešpats man paskyrė'“. Rašoma, jog šis įvykis išsipildė, kaip kalbėjo Jeremijas. Tačiau šios eilutės nerasime Jeremijo knygoje, ją rasime Zacharijo 11, 13, iš kur ji ir pacituota Mato knygoje. Ar čia koks tai nesusipratimas? Matas cituoja šią eilutę iš Zacharijo knygos, o rašo, jog tai kalbėjo Jeremijas. Ar Matas įvėlė klaidą, ar jis susipainiojo tarp pranašų, nebeatirinkdamas kuris iš jų kalbėjo? Atidžiau pažiūrėkime, ką rašo Matas. Jis rašo, kad tai išsipildė, kas buvo „kalbėta“ Jeremijo. Jeremijas tai tik kalbėjo, bet to neužrašė, todėl jo kalbėtų žodžių nėra Jeremijo knygoje. Tuos žodžius savo knygoje užrašė Zacharijas savo knygoje. Vadinasi Jeremijas kalbėjo tai, kas buvo parašyta Zacharijo knygoje.

Dar vienas pavyzdys – 1 Tes 1, 10: „Ir laukti iš dangaus jo Sūnaus, kurią jis prikėlė iš numirusiųjų, būtent Jėzaus, kuris išvadavo mus nuo ateinančios rūstybės“. Kokia yra mūsų viltis, ko mes laukiame? Mes laukiame Jėzaus Kristaus, ateinančio mūsų pasiimti į dangų (1 Tes 4, 15-18). Mes nelaukiame 7 didžiojo vargo metų, kai bus antikristas ir Dievas išlies Savo rūstybės taures. Mes nesame skirti tam 7 metų laikotarpiui, mes būsime paimti anksčiau, mes išgelbėti iš to rūstybės laikotarpio, apie kurią rašoma Apreiškimo knygoje. Šioje eilutėje yra nurodytas rūstybės laikotarpis iš kurio mes jau esame išgelbėti. Studijuojant reikia pastebėti laiką, nurodytą eilutėse.

Pažiūrėkime kitą pavyzdį iš Apaštalų darbų knygos, kur Petras skelbia izraelitams: „Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės...“ O kada bus išdildytos izraelitų nuodėmės? Toliau rašoma: „...kai nuo Viešpaties veido ateis atgaivos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas...“ (Apd 3, 19-20). Izraelio nuodėmės bus atleisto tada, kai ateis atgaivos laikai, kai Kristus bus atėjęs antrą kartą į žemę.

Studijuojant Bibliją labai svarbu atkreipti dėmesį į laiką, nurodytą eilutėse.

Dar pavyzdys – Mt 16, 21: „Nuo to laiko Jėzus pradėjo skelbti savo mokiniams, kad jis turės eiti į Jeruzalę ir daug iškentėti nuo vyresniųjų ir vyriausiųjų kunigų bei raštininkų, ir būti nužudytas bei trečią dieną būti prikeltas“. Jeigu Jėzus nuo to laiko pradėjo sakyti savo mokiniams, kad Jis turi eiti į Jeruzalę, būti nukryžiuotas ir trečią dieną prisikelti, vadinasi anksčiau Jis to jiems nekalbėjo. Prieš tai Kristus savo mokiniams nesakė, kad Jis turės mirti ant kryžiaus ir trečią dieną prisikelti. Vėlgi, labai svarbu Rašte įvertinti laiko faktorių. Toliau pažiūrėkime į Mato knyga. „Tuoj pat po vargo tų dienų saulė užtams, ir mėnulis nebeduos savo šviesos, ir žvaigždės kris iš dangaus, ir dangų jėgos bus sudrebintos; ir tada danguje pasirodys žmogaus Sūnaus ženklas; ir tada visos žemės gentys raudos, ir jie pamatys ateinantį žmogaus Sūną dangaus debesyse su jėga ir didžia šlove“ (Mt 24, 29-30). Tuoj pat po vargo dienų, vadinamo suspaudimo, truksiančio 7 metus, įvyks tie dalykai, susiję su Kristaus atėjimu į žemę. Labai svarbu atkreipti dėmesį į kiekvieną Biblijos žodį, kad suprasti kontekstą.

Rom 12, 1 rašoma: „Taigi broliai, aš jus maldauju Dievo gailestingumais, kad pateiktumėte savo kūnus kaip gyvą auką, šventą, priimtina Dievui...“ Ką tai reiškia „taigi“? Kas tuo pabrėžiama? „Taigi“ pratęsia ankstesnius Laiško romiečiams žodžius.

Paulius surašė 11 skyrių, ir 12 skyriuje rašo „taigi“. Dvyliktojo skyriaus pradžios „taigi“ tarsi toliau kalba atsižvelgiant į ankstesnius skyrius. Paulius tarsi sakytų: „Taigi išsavinę tai, ką jums parašiau ankstesniuose skyriuose, pateikite savo kūnus kaip gyvą auką, priimtina Dievui...“

Pažiūrėkime kitą pavyzdį Laiške romiečiams: „Todėl dabar nėra pasmerkimo tiems, kurie yra Kristuje Jėzuje, kurie vaikšto ne pagal kūną, bet pagal Dvasią“ (Rom 8, 1). Ką reiškia tas „todėl“? Remiantis tuo, ką Paulius rašė ankstesniame skyriuje, toliau 8 skyriuje jis pratęsia ir padaro išvadą tam, ką rašė anksčiau. O kas buvo rašoma anksčiau? „Nes aš žaviuosi Dievo įstatymu pagal vidinį žmogų, bet savo nariuose matau kitą įstatymą, kovojantį prieš mano proto įstatymą ir atvedantį mane į nelaisvę nuodėmės įstatymui, kuris yra mano nariuose. Vargšas aš žmogus! Kas mane išvaduos iš šitos mirties kūno? Aš dėkoju Dievui per Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį. Taigi aš pats protu tarnauju Dievo įstatymui; bet kūnu – nuodėmės įstatymui“ (Rom 7, 22-25). Kadangi „aš protu tarnauju Dievo įstatymui“, tai man nebėra pasmerkimo, nes taip aš vaikštau ne pagal kūną, bet pagal Dvasią. 8 skyriaus pirma eilutė pratęsia 7 skyriaus pabaigą. 6-8 skyriuose rašoma apie tikinčiojo krikščionišką kasdienybę, kaip mes turime vaikščioti ne pagal kūną, bet pagal Dvasią. Jei mes vaikštome pagal kūną, mes esame smerktini, mūsų krikščioniškas gyvenimas yra peiktinas Dievo akyse. Bet jei mes vaikštome pagal Dvasią, tai mūsų tarnystė nesmerktina, mums nėra pasmerkimo.

Kitas pavyzdys. Laiške Timotiejui rašoma: „Todėl aš tave įpareigoju akivaizdoje Dievo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus, kuris teis gyvus ir mirusius savo pasirodyme ir savo karalystėje; skelbk žodį; stovėk čia pat laiku ir nelaiku; bark, peik, ragink su visa ilga kantrybe ir mokslu“ (2 Tim 4, 1-2). Kodėl Paulius įpareigojo Timotiejų, kad skelbtų Žodį? Vėlgi stebuklingas žodelis „todėl“. Jis įpareigojo Timotiejų, remdamasis ankstesnio skyriaus pabaiga, todėl, kad 3 skyriaus pabaigoje parašė Timotiejui: „Visas Raštas duotas Dievo įkvėpimu ir naudingas mokslui, pabarimui, pataisymui, teismo pamokymui, kad Dievo žmogus būtų tobulas, visiškai aprūpintas visiems geriems darbams“ (2 Tim 3, 16-17). Kadangi yra duotas visas Raštas ir naudingas Dievo žmogaus išstobulinimui ir tarnystės paruošimui, todėl Paulius sekančiame skyriuje ragina Timotiejų, kad jis skelbtų tą Raštą. Taigi labai svarbu atkreipti dėmesį į kiekvieną Biblijos žodį, kuris gali padėti daug ką suprasti.

Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į vardus. Pavyzdžiui, Naujajame testamente yra keturi žmonės pavadinti Jono vardu. Yra Jonas krikštytojas, taip pat yra apaštalas Jonas, parašęs evangeliją pagal Joną, 3 Jono laiškus ir Apreiškimą Jonui. Apaštalu darbų knygoje yra minimi du Jonai – Jonas ir Morkus Jonas. Kitas pavyzdys – su vardu Simonas. Yra keli Simonai, o vienas iš jų yra Simonas Petras (apaštalas Petras). Yra ir keli jokūbai, o vienas iš jų yra Jėzaus Kristaus brolis. Taip pat yra keli Erodai. Vienas Erodas buvo Kristaus gimimo dienomis, o vėliau pasirodė kitas Erodas. Taip pat yra ir vardų sutrumpinimai. Yra Silas, kuris kitur vadinamas Silvanu. Taip pat yra Tomas (hbr.), kuris kitur vadinamas Didimu (gr.). Taip pat dubliuojasi ir vietovių pavadinimai. Apaštalu darbų knygoje yra keli miestai, vadinami Antiochu.

17 SKYRIUS

Mes peržiūrėjome tris Biblijos studijavimo principus. Pirmas jų yra pažodinis Biblijos studijavimas. Antrasis – kai reikia sugretinti Biblijos eilutes vienas su kitomis, nes jos viena kitą papildo. Trečiasis – tai studijavimas teisingai padalinant Bibliją.

Apžvelkime tiesioginį, pažodinį Biblijos studijavimo metodą. Dievas surašydamas Savo Žodį, pervedė Savo mąstymą pagal mūsų mąstymą, kad mes suprastume, ką Dievas nori pasakyti. Dievas viską supaprastino, kad mes suvoktume. Dievas save išreiškė trimis kalbomis: hebrajų, chaldėjų (Senasis testamentas) ir graikų (Naujasis testamentas). Na, o tos trys kalbos yra išverstos į kitas pasaulio kalbas, kad pasaulio tautos galėtų skaityti, ką jiems nori pasakyti Dievas. Taip ir mes, lietuviai, turime savo kalba visą Raštą, Dievas tuo pasirūpino. Nors mes ir turime Bibliją mūsų gimta kalba, visgi mums ją reikia suprasti, neužtenka žinoti vien gramatikos. Studijuojant Bibliją jos žodžius reikia priimti tokius, kokie yra parašyti, o neieškoti kažkokios tai giliai paslėptos minties, tarsi surašyti žodžiai reikėtų ne tai, kas parašyta.

Taip pat reikia įvertinti ir kitokius ypatumus, kaip pavyzdžiui, etniniai niuansai. Įvairiose kultūrose yra tokių žodžių, kurių mes nepažįstame. Tai suprasti padeda istorija. Kaip, tarkim, dinarai. Nei vienas iš mūsų nesame matę dinarų, bet iš istorijos sužinome, kad buvo tokie pinigai. Taip pat studijuojant Bibliją reikia įvertinti geografines vietas, apie kurias kalbama Rašte. Reikia įvertinti ir istoriją, kokie buvo to meto kultūriniai, religiniai užkulisiai.

Kaip buvo minėta, reikia sugretinti Rašto eilutes. Žmogus negali interpretuoti Biblijos, nes ji pati save interpretuoja, pačios Rašto eilutės paaiškina viena kitą. Jei mes nesuprantame kokios tai eilutės, tai mums reikia tiesiog skaityti toliau, nes anksčiau ar vėliau atsiras kita eilutė, kuri išaiškins nesuprastą eilutę.

Trečias labai svarbus metodas – teisingai padalyti Tiesos Žodį, suskirstyti Bibliją į pagrindinius laikotarpius, atskleistus Biblijoje, ir taip susidėlios visos Biblijos knygos į savo laikotarpio vietas. Mes savo galvoje turime turėti tą schemą, kaip yra išsidėčiusios knygos pagal atskirus laikotarpius, kad atsivertę praeities laikotarpio knygas nesakytume, jog tos knygos adresuotos mums. Mes gyvename dabartiniame laikotarpyje, todėl praeities laikotarpio knygos ne mums adresuotos.

Studijuojant Bibliją tais trimis pagrindiniais metodais, būtina įvertinti sekančius dalykus. Pirmiausia reikia įvertinti skaitomos vietos kontekstą, kokia yra dėstoma mintis. Yra dvi konteksto kategorijos. Pirmoji – tai artimiausias kontekstas. Antra kategorija – tolimesnis kontekstas. Artimiausias kontekstas – toks, kai šalia nagrinėjamos eilutės yra kita to paties konteksto eilutė. O tolimesnis kontekstas – kai studijuojamai eilutei kita gimininga eilutė yra kitame skyriuje ar kitoje Biblijos knygoje. Bet kokiame kontekste yra svarbu įvertinti eilutėje surašytas detales.

Pavyzdys. Apaštalų darbų knygoje rašoma: „Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės...“ Daugelis skelbėjų naudoja šią eilutę, norėdami

itikinti klausytojus apsigalvoti, atgailauti, kad jų nuodėmės būtų atleistos. Tai – vos ne pagrindinė skelbimo tema neišgelbėtam žmogui: „Atgailauk, apsigalvok, kad tavo nuodėmės būtų atleistos“. Bet nei vienas neatkreipia dėmesio į tolimesnius eilutės žodžius, kurie pasako, kada bus išdildytos nuodėmės: „...kai nuo Viešpaties veido ateis atgavimos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų“ (Apd 3, 19-20). Labai aiškiai parašyta, kad tų žmonių, kurie klausėsi Petro pamokslu, nuodėmės bus atleistos ateityje, kai Jėzus Kristus bus atėjęs antrą kartą į žemę. Petras čia kreipėsi į Izraelio tautą, kuriems iš tikrųjų Dievas atleis nuodėmes ateityje, kai ateis Kristus į žemę ir sudarys su Izraeliu naują sandorą (Rom 11, 26-27). Negalima „plėšti“ Biblijos eilučių iš konteksto ir bet kam pritaikyti. Šiandienai netinka ši Apaštalų darbų eilutė, nes ji skirta ne dabartiniam laikotarpiui, bet praeities laikotarpiui, kai Dievas buvo Izraelio Dievas, ir per dvylika apaštalų bei kitus tikinčius žydus siekė išgelbėti netikinčius izraelitus.

Kitas pavyzdys Ezekielio knygoje: „Tada apšlakstysiu jus švari vandeniu, ir jūs būsite švarūs; aš jus apvalysiu nuo visų jūsų nešvarumų ir nuo visų jūsų stabų. Jums duosiu naują širdį ir įdėsiu naują dvasią į jūsų vidų; aš pašalinsiu iš jūsų kūno akmeninę širdį ir jums duosiu kūno širdį. Savo dvasią įdėsiu į jūsų vidų ir padarysiu, kad vaikščiotumėte pagal mano įstatus, ir jūs laikysitės mano sprendimų ir juos vykdysite. Ir gyvensite šalyje, kurią daviau jūsų tėvams; ir jūs būsite mano tauta, o aš būsiu jūsų Dievas“ (Ez 36, 25-28). Kai kur, skelbiant šią eilutę, ji yra taikoma šiandieniam laikotarpiui. Tačiau labai svarbu atkreipti dėmesį į žodį „tada“. Šis žodis nurodo į ankstesnes eilutes, kur rašoma: „Todėl sakyk Izraelio namams: ‘Taip sako Viešpats DIEVAS: Aš tai darau ne dėl jūsų, o Izraelio namai, bet dėl savo šventojo vardo, kurį jūs išniekinote tarp pagonių, kur jūs ėjote. Aš pašventinsiu savo didįjį, tarp pagonių išniekintą vardą, kurį išniekinote tarp jų; ir pagonys žinos, kad aš esu VIEŠPATS, – sako Viešpats DIEVAS, – kai jų akyse būsiu pašventintas jumyse. Nes aš jus paimsiu iš pagonių tarpo ir jus surinksiu iš visų šalių, ir jus parvesiu į jūsų šalį. Tada apšlakstysiu jus švari vandeniu’“ (Ez 36, 22-24). Taigi kontekste čia kalbama ne apie Kristaus kūną, ne apie pagonių atgimimą, bet aiškiai matyti, kad Dievas kreipiasi į Izraelio tautą, duodamas jiems pažadus. Dievas pažadėjo Izraeliui, kad juos surinks iš visų pagonių tautų ir parves į Izraelio šalį. Na, o parvedęs izraelitus Jis apšlakstys juos švari vandeniu, duos jiems naują širdį, įdės į juos Savo dvasią ir t.t. Taigi labai svarbu atkreipti dėmesį į visus žodžius, o ne vien tuos, kurie mums patinka, kuriuos mes norime pasisavinti. Taip negalima daryti su Biblija. Raštas – tai ne pažadų skrynelė, kurią atsidarę renkamės, kas mums patinka. Tai – tiksliai surašyta Knyga, išskaidyta, suskirstyta skirtingoms žmonių grupėms.

Laiške romiečiams rašoma: „Taigi kiek manyje yra, aš esu pasiruošęs skelbti evangeliją ir jums, esantiems Romoje. Nes aš nesigėdiju Kristaus evangelijos, kadangi ji yra Dievo jėga išgelbėjimui – kiekvienam, kuris tiki, pirma žydui, taip pat ir graikui. Kadangi joje yra atskleistas Dievo teisumas iš tikėjimo į tikėjimą, kaip yra parašyta: ‘Teisusis gyvens tikėjimu’; kadangi Dievo rūstybė yra atskleista iš dangaus dėl visokios bedievytės ir neteisumo žmonių, kurie tiesą užgniaužia neteisumu; todėl kad tai, kas gali būti žinoma apie Dievą, juose yra apreikšta, nes Dievas tai jiems atskleidė“

(Rom 1, 15-19). Pastebėkite šiuos žodžius: „taigi“, „nes“, „kadangi“, „todėl, kad“. Šie žodžiai pratęsia ankstesnės eilutės mintį ir nurodo priežastį. Čia viena po kitos einančios eilutės paaiškina ankstesnę eilutę.

Kitas pavyzdys Laiške romiečiams: „Todėl dabar nėra pasmerkimo tiems, kurie yra Kristuje Jėzuse...“ (Rom 8, 1a). Daugelis krikščionių šią eilutę cituoja kaip įrodančią tikinčiojo užtikrintą ir amžiną saugumą Kristuje. Tačiau ši eilutė turi pabaigą su kontekstu: „...kurie vaikšto ne pagal kūną, bet pagal Dvasią“ (Rom 8, 1b). Šioje eilutėje visiškai nekalbama apie tikinčiojo amžiną saugumą Kristuje. Apie tikinčiojo išgelbėjimą, išteisinimą, atpirkimą ir amžiną saugumą rašoma 3-5 Laiško romiečiams skyriuose. Na, o 8 skyriaus 1 eilutėje kalbama apie tai, kad tikintysis nėra smerkiamas, jeigu jis vaikšto pagal Dvasią. Šioje eilutėje kalbama ne apie tikinčiojo amžiną saugumą, bet apie jo krikščionišką tarnystę. Jeigu tikintysis vaikšto pagal Dvasią, tada jo tarnystė yra nesmerktina. 7 ir 8 skyriuose rašoma, kaip tikintysis turi vaikščioti pagal Dvasią, kad nebūtų smerktinas.

7 skyriuje Paulius išdėsto, kad jis, kaip ir mes turi polinkį gyventi kūniškai: „Nes mes žinome, kad įstatymas yra dvasiškas, bet aš esu kūniškas, parduotas nuodėmės valdžiai. Nes aš nesuprantu, ką darau, nes ko aš noriu, to nedarau; bet ko nekenčiu, tai darau. Tuomet jei darau tai, ko nenoriu, aš pritariu įstatymui, kad jis yra geras. Tad dabar jau nebe aš tai darau, bet nuodėmė, gyvenanti manyje. Nes aš žinau, kad manyje (tai yra mano kūne) negyvena nieko gero; nes noras yra šalia manęs, o kaip įvykdyti gera, aš nerandu. Nes gero, kurio noriu, nedarau, o pikta, kurio nenoriu, tą darau. Na, o jei darau tai, ko nenoriu, tai nebe aš tai darau, bet nuodėmė, gyvenanti manyje. Tuomet aš randu įstatymą, jog kai noriu daryti gera, pikta yra šalia manęs. Nes aš žaviuosi Dievo įstatymu pagal vidinį žmogų, bet savo nariuose matau kitą įstatymą, kovojantį prieš mano proto įstatymą ir atvedantį mane į nelaisvę nuodėmės įstatymui, kuris yra mano nariuose. Vargšas aš žmogus! Kas mane išvaduos iš šitos mirties kūno?“ (Rom 7, 14-25). Šiame skyriuje Paulius rašo apie tikinčiojo konfliktą. Mumyse yra dvi prigimtys: nuodėmingoji prigimtis ir naujasis žmogus. Nuodėmingoji prigimtis skatina gyventi nuodėmės valdžioje, o naujasis žmogus nori gyventi pagal Dvasią, pagal Dievo Žodį, tikėjimu. Vienas traukia į vieną pusę, kitas – į kitą. Todėl Paulius kaip ir mes šaukia: „O vargšas aš žmogus, kas mane išvaduos iš kūno šitos mirties?“ Todėl 8 skyriuje Paulius padaro tikinčiojo konflikto, aprašyto 7 skyriuje, išvadą: „Todėl... kas gyvena pagal savo nuodėmingą prigimtį, tas yra smerktinas, o kas gyvena pagal Dvasią, kaip žodis moko gyventi, tas nėra smerktinas“. Ar norime, kad mums nebūtų pasmerkimo? Tuomet negyvenkime kūniškai, bet gyvenkime taip, kaip Dvasia mus moko Dievo Žodyje.

„Nes tie, kurie pagal kūną, rūpinasi kūno dalykais; bet tie, kurie pagal Dvasią – Dvasios dalykais. Nes būti kūniškai nusiteikusiam yra mirtis; bet būti dvasiškai nusiteikusiam yra gyvenimas ir ramybė. Nes kūniškas nusiteikimas yra prieššukumas Dievui, nes jis nėra paklusnus Dievo įstatymui ir nei negali būti. Todėl tie, kurie yra kūne, negali patikti Dievui“ (Rom 8, 5-8). Nei vienas gyvenantis kūniškai negali patikti Dievui, to tarnystė yra smerktina.

Kitas pavyzdys Laiške tesalonikiečiams: “Bet mes jaučiame pareigą visuomet dėkoti Dievui už jus, Viešpaties mylimi broliai, nes Dievas nuo pradžios jus išsirinko išgelbėjimui per Dvasios pašventinimą ir tiesos tikėjimą;” (2 Tes 2:13). Kai kurie tikintieji šią eilutę vartoja norėdami įrodyti, kad Dievas iš anksto yra išsirinkęs grupę žmonių išgelbėjimui iš pragaro. Tai įrodyti visiškai nesunku, ypač jei nekreipsime dėmesio į šios eilutės kontekstą. Tačiau pastebėjime, koks yra šios eilutės kontekstas. Pačioje skyriaus pradžioje rašoma, kad kažkas tesalonikiečiams parašė laišką ir juos įbaugino, kad jau įvykęs prisikėlimas, o tai reikštų, kad jau įvyko Kristaus paėmimas, ir jau čia pat Kristaus diena - Suspaudimo metai. Taigi tesalonikiečiai labai išsigando. Apaštalas Paulius šiame skyriuje jiems išvardino pagrindinius Suspaudimo bruožus: apie antikristą, jo atsiradimą, jo bruožus, jo melo programą, apie tai, kas dar neleidžia jam atsirasti žemėje ir t.t. Ir po to Paulius tesalonikiečiams rašo paguodos žodžius, kad Dievas tesalonikiečius išsirinko išgelbėjimui. Kokiam išgelbėjimui? Išgelbėjimui iš Suspaudimo laikotarpio. Dievas prieš pasaulio pradžia nutarė, kad Kristaus kūno bažnyčia bus išgelbėta iš Suspaudimo laikotarpio. Šiame skyriuje kalbama apie Kristaus dieną, Suspaudimo laikotarpį ir kad tesalonikiečiai (Kristaus kūno nariai) yra išgelbėti iš šio rūstybės laikotarpio, nes Dievas iš anksto juos ir mus išsirinko šiam išgelbėjimui. Konteksto įvertinimas labai svarbus dalykas.

Dar vienas pavyzdys Laiške efeziečiams: “Pagal tai, kaip jis mus išsirinko jame prieš pasaulio ikūrimą, kad mes būtume šventi ir be kaltės jo akivaizdoje meilėje”. (Ef 1:4). Ši eilutė irgi dažnai aiškinama, ištraukus ją iš konteksto. Kai kurie tikintieji aiškina, kad Dievas prieš pasaulio sukūrimą išsirinko grupę žmonių išgelbėjimui iš pragaro. Vėlgi, vertėtų idėmiau išsižiūrėti į kontekstą. Visų pirma, labai svarbu pastebėti, kad Dievas neišsirinko jokio žmogaus iš pasaulio išgelbėjimui. Kontekstas labai aiškiai pabrėžia, kad Dievas išsirinko esančius Kristuje, tuos, kurie jau yra išgelbėti. Šis išrinkimas visiškai nesusijęs su žmogaus išgelbėjimu. Išrinkimas čia taikomas ne pasaulio žmonėms, bet esantiems Kristuje. Dievas mus, esančius Kristuje išsirinko tam tikram tikslui. Kokiu tikslu išsirinko, labai aiškiai parašyta toje pačioje eilutėje: “kad mes būtume šventi ir be kaltės jo akivaizdoje meilėje”. Dievas išsirinko, kad visi esantys Kristuje būtų šventi ir be kaltės jo akivaizdoje meilėje. Čia visiškai nekalbama apie žmonių išrinkimą išgelbėjimui. Šioje eilutėje kalbama apie Kristaus kūno išrinkimą tam tikram tikslui: kad Kristaus kūno nariai būtų šventi ir be kaltės jo akivaizdoje meilėje. Vėlgi, konteksto laikymasis labai svarbus.

Taigi studijuojant Bibliją labai svarbus yra artimesnis kontekstas, kad mes neklaidžiotume, bet suprastume apie ką kalbama eilutėse.

Taip pat reikia atkreipti dėmesį ir į tolimesnį kontekstą. Pvz.: „Jei savo burna išpažinsi Viešpatį Jėzų ir tikėsi savo širdyje, kad Dievas jį yra prikėlęs iš numirusiųjų, būsi išgelbėtas“ (Rom 10, 9). Daugelis cituoja šią eilutę kaip išgelbėjimo eilutę. Ką reikia daryti, kad būtum išgelbėtas? Reikia burna išpažinti Kristų ir tikėti širdyje, kad Dievas Jį prikėlė iš numirusiųjų. Tačiau ši eilutė turi kontekstą. Šiame skyriuje rašoma apie Izraelio tautą ir ji yra pacituota iš Senojo testamento. Todėl, kad suprastume šią eilutę, būtina susipažinti su Senuoju testamentu, su tuo, iš kur ji yra pacituota.

Panašiai ir Mato-Jono knygos. Kristus pasakė: „Aš esu siustas tik pas pražuvusias Izraelio namų avis“ (Mt 15, 24). Taip pat ir savo mokinius siuntė skelbti karalystės evangeliją Izraelio tautai (Mt 10 sk.). Todėl visas Mato-Jono knygų kontekstas yra susijęs su Kristaus tarnyste Izraeliui. Viskas, ką Jis mokė šiose 4 evangelijose, yra skirta tik Izraelio tautai.

Paskui Kristus liepė Izraelio „mažajai kaimenei“ pasilikti Jeruzalėje ir laukti Šventosios Dvasios pažado. Per žydų šventę – Sekmines jie gavo Šventąją Dvasią. Tie įsakymai ir pažadai neturi nieko bendro su mumis, Kristaus kūnu. Kristus tai kalbėjo Izraelio namų avims. Būtina atkreipti dėmesį į ką Biblijoje kreipiamasi. Šių keturių knygų mokymo ir įsakymų pritaikymas mums, būtų kaip visiškas nepaisymas Kristaus žodžių (Mt 15, 24). Šios evangelijos nėra taikytinos mums, Kristaus kūnui, gyvenančiam Dievo malonės paskirstyme. Todėl negalima iš šių knygų „plėšti“ atskiros eilutės ir jos sau pritaikyti.

Kitas pavyzdys. Morkaus knygoje rašoma: „Ir jis jiems tarė: ‘Eikite jūs į visą pasaulį ir skelbkite evangeliją kiekvienam sutvėrimui’“ (Mk 16, 15). O kokią evangeliją Kristus jiems liepė eiti ir skelbti? Biblijoje yra ne viena evangelija. Mes praeitose pamokose matėme, jog Kristus ir Jo mokiniai skelbė karalystės evangeliją. Likus dviem dienoms iki mirties Kristus pasakė savo mokiniams, kad „ši karalystės evangelija bus paskelbta visame pasaulyje paliudyti visoms tautoms; ir tada ateis galas“ (Mt 24, 14). Po prisikėlimo Jis sako savo mokiniams, kad jie eitų ir skelbtų šią evangeliją. Tai kokią evangeliją Jis įsakė jiems skelbti? Tą pačią, apie kurią kalbėjo prieš kelias dienas: „ši karalystės evangelija bus paskelbta visame pasaulyje...“ Taigi Kristus po prisikėlimo jiems liepė eiti ir skelbti tą pačią karalystės evangeliją. Bet karalystės evangelija nebuvo vienintelė evangelija. Apaštalų darbų 20 skyriuje Paulius sako, kad jis skelbia „malonės evangeliją“. Tai jau kita evangelija. Vien dėl to, kad yra žodis „evangelija“, tai nereiškia, kad yra vienintelė evangelija. Kaip pavyzdžiui, Gal 2, 7 rašoma, kad Petras skelbė apipjaustymo evangeliją, o Paulius neapipjaustymo evangeliją. Taigi studijuojant Bibliją reikia įvertinti artimesnį ir tolimesnį kontekstą.

Be minėtų dalykų, studijuojant Bibliją būtina įvertinti palaipsnišką apreiškimą. Kiekvienoje knygoje yra duodama vis naujesnė informacija, kuri paaiškina ir pratęsia anksčiau duotą informaciją. Pvz: „Dievas, kuris daug kartų ir įvairiais būdais praeityje kalbėjo tėvams per pranašus, šiomis paskutinėmis dienomis prakalbo mums per savo Sūnų, kurį jis paskyrė visa ko paveldėtoju, ir per kurį padarė pasaulius“ (Hbr 1, 1- 2). Praeityje, Senajame testamente, Mato-Jono knygoje Dievas kalbėjo Izraelio tautai, ir po kiek laiko, paskutinėmis dienomis Jis vėl prakalbo Izraelio tautai. Vadinasi, šiame Laiške Izraelio tautai norima pasakyti kažką naujo, kas anksčiau jiems nebuvo kalbėta.

Palaipsnis apreiškimas sutinka su teisingu Dievo Žodžio padalijimu, nes skirtingais laikotarpiais Dievas apreikšdavo vis kažką naujo. Palaipsnis apreiškimas natūraliai išaukia suskirstyti tiesą į kategorijas. Štai pavyzdys Hebrajų laiške: „...ir be kraujo praliejimo nėra atleidimo“ (Hbr 9, 22). Apie kraujo praliejimą, pradedant Pradžios knyga, buvo atskleidžiama vis naujesnė ir naujesnė informacija. Kai Adomas ir

Ieva, nepaklausę Dievo, nusidėjo, jie pamatė savo nuogumą. Tada Dievas apdengė ju nuogumą gyvulio kailiu, oda. Dėl kailio reikėjo papjauti gyvulį, išlieti jo kraują. Dievas mokė pirmuosius žmones, kad už nuodėmes, nuogumui uždengti, reikia išlieti kraują. Tuo metu Adomas ir Ieva dar nesuprato kraujo praliejimo principo, jiems tai buvo nauja ir nesuprantama. Tačiau mes, matydami Kristaus atliktą kraujo auką už mūsų nuodėmes, pilnai suprantame kraujo reikšmę. Skaitydami Pradžios knygą mes matome tą kraujo praliejimo svarbą Adomo ir Ievos nuodėmių uždengimui, nes mes turime daug daugiau apreiškimo, nei turėjo Adomas su Ieva.

Paskui Abelis aukojo iš kaimenės gyvulio kraują, o Kainas – savo užaugintas daržoves. Vėliau istorija su Izraelio tauta, kai Dievas juos išvedė iš Egipto ir liepė papjauti avinėlį ir jo krauju patepti durų staktas, kad praeidamas angelas jų nesunaikintų. Po to Dievas davė Izraeliui įstatymą, ir Mozė, paėmęs gyvulių kraujo, juo apšlakstė įstatymo knygą. Mozė pasakė žydams, jog tai – kraujas sandoros, kurią Dievas sudaro su Izraelio tauta. Paskui Kunigų knygoje Mozė rašo, kokias aukas reikia aukoti, kad izraelitai būtų sutaikinti su Dievu. Taip mes keliaujame per visą Bibliją ir prieiname iki Romiečių 3 skyriaus, kur rašoma: „Bet dabar be įstatymo yra apreiškimas Dievo teisumas, [...] ...tai – Dievo teisumas, kuris yra per Jėzaus Kristaus tikėjimą visiems ir ant visų tų, kurie tiki, nes nėra jokio skirtumo, kadangi visi nusidėjo ir stokoja Dievo šlovės; būdami išteisinti dovanai jo malone per atpirkimą, kuris yra Kristuje Jėzuje, kuri Dievas išstatė būti permaldavimu per tikėjimą jo krauju, kad pareikštų savo teisumą dėl praeities nuodėmių atleidimo per Dievo pakantumą; kad pareikštų savo teisumą šiuo laiku, kad jis būtų teišus ir išteisintojas to, kuris tiki Jėzumi“ (Rom 3, 21-26).

Mes, gyvenantys dabartiniame amžiuje, turime iš Dievo apreiškta visą pažinimą apie Kristaus kraują, ką jis įvykdė visai žmonijai, pradedant nuo Adomo. Kristus yra išstatytas permaldavimu už visų laikų žmoniją. Už praeityje gyvenančius žmones – dėl „praeities nuodėmių“, ir už dabartinio laikotarpio žmones – „šiuo laiku“. Praeityje žmonėms buvo atleidžiamos nuodėmės per Dievo pakantumą, Jis buvo jiems pakantus, nors ir tų veršių kraujas negalėjo panaikinti nuodėmių, tik laikinai uždengdavo. Dievas praeityje buvo pakantus, nes žinojo, kad netrukus bus išlietas Kristaus kraujas, panaikinantis viso pasaulio nuodėmes. Todėl Dievas praeityje atleido žmonėms nuodėmes. Na, o dabartiniame laikotarpyje Dievas atleidžia nuodėmes tam, kuris pasitiki Kristumi Jėzumi. Šiandien, turėdami visą Dievo apreiškimą, mes suprantame tuos dalykus, kas buvo praeityje ir dabartyje.

Kitas pavyzdys. Apreiškimo knygoje rašoma apie tą ištvirkėlę – Babiloną. Na, o kas tas Babilonas? Babilonas – tai miestas. Kas rašoma apie tą ištvirkusią moterį, tai rašoma apie būsimųjų suspaudimo laikų Babilono miestą. Pats pirmasis miestas, kurį žmonės pastatė (Pr 11 skyrius), buvo tarsi iššūkis Dievui. Žmonės nenorėjo sekėti Dievu, daryti, ką jiems Dievas liepė. Žmonės norėjo gyventi pagal save, turėti savo gyvenimą. Jų pastatytas miestas buvo priešgyniavimo Dievui simbolis.

Kai Kainas užmušė savo brolių Abelį, Dievas jį prakeikė ir pasakė, kad jis turės vaikatauti žemėje, neturėdamas pastovios gyvenamosios vietos. Na, o Kainas buvo žemdirbys, labai prisirišęs prie žemės. Kainas neklausė Dievo, jis nebuvo bėglys ir vaikata žemėje, jis nuėjęs pasistatė miestą. Taip padaręs jis tarsi pasakė Dievui: „Tu

man sakei negyventi vienoje vietoje, bet valkatauti. Bet aš neklausysiu Tavo įsakymo. Aš pasistatysiu miestą, kad man nereikėtų klaidžioti po žemę“. Kainas pavadino miestą savo sūnaus vardu, savo sukurto vaisiaus vardu. Tas miestas tapo prieštaravimo Dievui simboliu. Neilgai trukus atėjo tvanas, kuriame viskas buvo sunaikinta, išliko tik Nojus ir jo šeimyna bei įvairūs žemės gyvūnai.

Po tvano Dievas įsakė žmonėms daugintis, vėl pripildyti visą žemę, pasklisti po visą žemę. Bet vėl – po tvano veikiai iškilo žmogus, vardu Nimrodas, kuris statė miestus, ir vienas iš jų buvo Babelė. Žmonės nenorėjo pasklisti po žemę, kaip Dievas buvo įsakęs, jie sakė vienas kitam: „Eikime, pasidarykime plytų ir jas gerai išdekime“. Ir plyta jiems atstojo akmenį, o dumblas jiems atstojo kalkių skiedinį. Ir jie tarė: 'Eikime, pasistatykime miestą ir bokštą, kurio viršūnė siektų dangų; ir pasidarykime sau vardą, kad neišsisklaidytume plačiai po visos žemės paviršiu' (Pr 11, 3-4). Taigi jie sako: „Neklausykime Dievo, kuris liepė mums išsisklaidyti po visą žemę, bet verčiau susivienykime, eime, pasistatykime miestą ir pasidarykime sau vardą“. Jie pasistatė bokštą, siekiantį dangų. Jie pasistatė savąją religiją. Babelė tapo miestu, kurio tikslas – pasipriešinti Dievui. Paskui, po daugybės metų Izraelio tauta nusižengė Dievui, ir Jis atidavė žydus nelaisvėn. Jie buvo ištremti į Babiloną. Galiausiai mes prieiname prie paskutinės knygos, kurioje vėl rašoma apie Babiloną. Biblijoje nemažai rašoma apie miestus, ir viskas išsivysto palaipsniui.

Kitas pavyzdys susijęs su atpirkėjo sėkla, palikuonimi. Pradžios knygoje tai buvo moters sėkla. Paskui ta sėkla tapo Abraomo, Izaoko ir Jokūbo sėkla, o vėliau – Izraelio. Po to ta sėkla tapo Dovydo sėkla. O galiausiai ta sėkla tapo Kristus. Vėlgi – viskas buvo apreikšta palaipsniui. Turėdamas visą apreikimą, žiūrėdamas atgal, gali suprasti, kas buvo daroma anksčiau, koks buvo to tikslas.

Kitas pavyzdys Laiške romiečiams: „Na, o tam, kuris turi galią jus įtvirtinti pagal mano evangeliją ir Jėzaus Kristaus skelbimą pagal apreikimą paslapties, kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios, bet dabar atskleista...“ (Rom 16, 25-26). Paulius sako, kad Dievas gali mus sutvirtinti pagal „mano (Pauliaus) evangeliją“ ir Kristaus skelbimą, pagal apreikštą paslaptį, kurios Dievas anksčiau neskelbė, bet nutylėjo. Ką Paulius skelbia apie Kristų, tai niekada anksčiau nebuvo skelbiama.

Pastebėkime, ką jis rašo pačiose pirmose Laiško romiečiams eilutėse: „Paulius, Jėzaus Kristaus tarnas, pašauktas apaštalu, išskirtas Dievo evangelijai (kuria jis iš anksto buvo pažadėjęs per savo pranašus šventuosiuose Raštuose), apie jo Sūnų Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, kuris pagal kūną tapo iš Dovydo sėklos ir pagal šventumo dvasią paskelbtas galingu Dievo Sūnumi per prisikėlimą iš numirusių“ (Rom 1, 1-4). 16 skyriuje Paulius rašo, kad skelbia evangeliją, skelbia Kristų, kas anksčiau niekada nebuvo skelbiama, nebuvo pranašauta, nes buvo paslaptis. Na, o pirmame skyriuje jis rašo, kad skelbia evangeliją, kuria Dievas buvo iš anksto pažadėjęs per pranašus Raštuose. Atrodo, kad Paulius sau prieštarauja. Atidžiai pažiūrėkime, kokia buvo ta pranašų žadėta evangelija. Pranašuose buvo kalbėta gera naujiena apie Jėzų Kristų, kuris gims iš Dovydo sėklos. Paulius irgi skelbė tą patį Kristų, Dovydo palikuonį. Tiek pranašai, tiek Paulius skelbė tą patį asmenį. Tačiau Paulius skelbė apie Kristų tokią in-

formaciją, kuri niekada nebuvo skelbta pranašų. Paulius skelbė naujesnę informaciją apie Dovydo palikuonį Jėzų Kristų, kas anksčiau dar nebuvo apreikšta. Pauliui buvo duota tokia žinia apie Kristų, kuri paaiškina visą Dievo planą ir išmintį, susijusią su prisikėlusiu Kristumi, ko anksčiau niekas nežinojo. Paulius gavo apreikimą ne iš to žemiškojo Kristaus, kuris vaikšiojo žemėje tarp žydų. Paulius gavo apreikimą iš to Kristaus, kuris kalbėjo jam iš dangaus.

Taigi Dievas atskleidė daugiau informacijos apie Kristų. Nes Jis buvo daugiau nei Izraelio Mesijas, pažadėtas Izraelio tautai, atkursiantis karalystę žemėje. Kristus taip pat yra ir Kristaus kūno Galva, mes esame Jo kūno nariai, turintys dangiškąją viltį. Apie Kristaus kūną niekas nežinojo, Kristus tik Pauliui tai apreikė. Taigi Dievas praelyje nuslėpė nuo Izraelio tautos apie Kristų, Dovydo sūnų, kuris bus susijęs su Kristaus kūnu ir svarbiu darbu ant kryžiaus, to Jėzus neskelbė to savo žemiškoje tarnystėje. Taigi per Paulių Kristus palaipsniui apreikinėjo tą niekuomet neskelbtą paslaptį apie Kristaus kūną. Todėl ir Pauliaus laiškuose yra palaipsnis apreikimas, ką reikėtų įvertinti skaitant jo laiškus. Kai ko, kas rašoma ankstesniuose Pauliaus laiškuose, vėlesniuose jo laiškuose to nebėra.

Biblijoje yra daug įvairių temų: apie kraują, apie miestą, apie Jėzų Kristų ir taip toliau... Norint gauti visą, bendrą vaizdą, būtina surinkti visą Biblijoje atskleistą informaciją viena ar kita tema.

Toliau pažiūrėkime į palaipsnį apreikimą: „Na, o mes maldaujame jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimu ir mūsų susirinkimu pas jį, kad jūs nebūtumėte greitai sukrestė prote ar sutrikdyti nei dvasia, nei žodžiu, nei laišku, tarsi nuo mūsų, esą Kristaus diena jau čia pat“ (2 Tes 2, 1-2). Pastebėkime išsireikimą „Kristaus diena“. Toliau apie ją rašoma: „Tegul niekas neapgauna jūsų koku tai būdu, nes ta diena neateis, kol pirma neateis atkritimas ir nebus apreikštas tas nuodėmės žmogus, pražūtis sūnus; kuris priešinasi ir aukština viršum viso, kas vadinama Dievu, arba to, kas garbinama; taip, kad jis sėdi Dievo šventykloje kaip Dievas, rodydamas save, kad yra Dievas. [...] Ir tada bus apreikštas tas Piktasis, kurį Viešpats užmuš savo burnos dvasia ir sunaikins savo atėjimo spindesiu tą, kurio atėjimas yra pagal šėtono veikimą su visokia jėga ir ženklais, ir melagingais stebuklais...“ (1 Tes 2, 3-4. 8-9). „Kristaus diena“ susijusi su tuo suspaudimo laikotarpiu, kai Antikristas bus žemėje ir klaidins pasaulį savo melu, sakydamas, jog jis yra Dievas.

„Taip, kad jums netrūksta jokios dovanos, belaukiant mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo, kuris ir sutvirtins jus iki galo, kad būtumėte nekalti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną“. (1 Kor 1, 7-8). Čia rašoma apie „Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną“.

„Nes mes nerašome jums nieko kito, kaip to, ką jūs skaitote ar pripažįstate; ir aš tikuosi, iki galo pripažinsite; kaip iš dalies mus ir pripažinote, kad mes esame jūsų džiaugsmas, lygiai kaip ir jūs mūsų esate Viešpaties Jėzaus dieną“ (2 Kor 1, 13). Čia minima „Viešpaties Jėzaus diena“.

„Būdamas tikras kaip tik tuo, kad tas, kuris pradėjo gerą darbą jumyse, atliks jį iki Jėzaus Kristaus dienos“ (Fil 1, 6). Čia kalbama apie „Jėzaus Kristaus dieną“.

„Laikydamiės gyvenimo žodžio; kad aš galėčiau džiaugtis Kristaus diena, jog nebėgau veltui nei veltui netriūšiau“ (Fil 2, 16). Vėlgi minima „Kristaus diena“.

„Nes patys puikiai žinote, kad Viešpaties diena ateina taip, kaip vagis naktį“ (1 Tes 5, 2). Čia rašoma apie „Viešpaties dieną“.

Taigi mes turime penkis išsireiškimus: „Viešpaties Jėzaus Kristaus diena“, „Viešpaties Jėzaus diena“, „Jėzaus Kristaus diena“, „Kristaus diena“ ir „Viešpaties diena“. Visi tie titulai susieina į vieną bendrą – „Viešpaties Jėzaus Kristaus diena“. Vienas iš šių išsireiškimų, „Viešpaties diena“, vartojams Senajame testamente, kur ši diena minima kaip Viešpaties rūstybės diena, tamsi diena – kas galės ją išverti? Ši Viešpaties diena yra aprašoma ir Apreiškimo knygoje (Apr 1, 10). Joje aprašoma, kad toji diena truks 7 metus, kai Dievas išlies Savo rūstybę. Tą dieną Viešpats turės šlovę, nes tai Jo diena, Jis bus tos dienos valdovas ir gaus viską, kas Jam priklauso. Taip pat „Viešpaties diena“ susijusi su Izraelio tauta.

O kodėl Paulius rašo apie Jėzaus Kristaus dieną? Kristaus diena tai tokia diena, kai Jis bus apreikštas visoje Savo šlovėje, tai Jo diena. Kristus buvo nukryžiuotas, paskui prisikėlė, per Sekmines atsiuntė „mažajai kaimenei“ Dvasią. Apaštalų darbų 7 skyriuje griuvus Izraelio tautai, Kristus 9 skyriuje išgelbėjo Paulių, suteikė jam niekada neskelbtą informaciją apie Kristaus kūną. Paulius rašo, kad vieną dieną Kristus ateis pasiimti Kristaus kūno (1 Tes 4, 15-18), mes būsime pagauti į dangų pas Viešpatį. Tada mes stosime prieš Kristaus teismo krasę, kad būtų peržiūrėta mūsų tarnystė ir sudeginti mūsų blogi darbai. Po to įvykio Kristus mus pristatys Tėvui kaip nepeiktinus, be dėmės. Na, o tuo metu žemėje bus prasidėjusi 7 metų rūstybės diena. Pasibaigus šiam suspaudimui, Kristus ateis į žemę ir prasidės tūkstantmečio karalystė žemėje. Visas tas 7 metų suspaudimo laikotarpis ir tūkstantmečio karalystė, apie kuriuos rašoma Apreiškimo knygoje, yra vadinami „Viešpaties diena“ (Apr 1, 10). Viduryje tų 7 vargo metų šėtonas ir jo angelai bus išmesti iš dangaus (Apr 12 sk.) ir jiems nebeliks ten vietos. Kol kas jie danguje užima valdomasias pozicijas (Ef 6, 12), bet viduryje suspaudimo jie praras valdžią danguje, bus išmesti į žemę. Po jų išmetimo, danguje prasidės Dievo karalystė ir Kristaus valdžia (Apr 12 sk.). „Nes VIEŠPATIES pasipiktinimas yra ant visų tautų, ir jo itūžis ant visų jų kariuomenių; jis jas visiškai sunaikino, jis jas atidavė paskerdimui. Jų užmuštieji bus išmesti, ir nuo jų lavonų pakils smarvė, ir kalnai sutirps nuo jų kraujo. Ir visa dangaus kariuomenė sutirps, ir dangūs bus suvynioti kaip ritinys; ir visa jų kariuomenė nukris žemyn, kaip lapai krinta nuo vynuodžio, ir kaip figa krentanti nuo figmedžio. Nes mano kalavijas bus nuplautas danguje; štai, jis nusileis ant Idumėjos, ant mano prakeiktos tautos, teismui“ (Iz 34, 2-5). Dievas iš pradžių nubaus dangaus kariuomenę, nuplaudamas Savo kalaviją danguje, o paskui nusileis į žemę teisti Savo tautos. Pirmiausia Viešpats įvykdys teismą danguje, išmes šėtoną ir jo angelus iš dangaus. Tas „dangaus kareivijos“ teismas, pagal Apreiškimo 12 skyrių, įvyks viduryje 7 vargo metų. „Žemė visiškai sudaužyta, žemė naikinta naikinama, žemė stipriai judinama. Žemė svirduliuos ten ir atgal kaip girtas ir bus kilnojama kaip namelis; ją apsunkins jos nusižengimas; ir ji grius ir nebeatsikels. Ir tą dieną įvyks, jog VIEŠPATS nubaus kariuomenę aukštųjų, esančių aukštybėje ir žemės karalius žemėje“. (Iz 24, 19-21). „Viešpaties dieną“ Dievas baus šėtoną ir visus nupuolusius angelus danguje, atimdamas iš jų valdžią (Apr 12 sk.).

Po to Dievas teis žemės karalius. „Ir danguje buvo karas: Mykolas ir jo angelai kovojo prieš slibiną; ir slibinas kovojo bei jo angelai ir nenugalėjo; nei nebebuvo rasta jų vietos danguje. Ir buvo išmestas didysis slibinas, ta sena gyvatė, vadinama Velniu ir Šėtonu, kuris suklaidina visą pasaulį; jis buvo išmestas į žemę, ir jo angelai išmesti su juo. Ir aš išgirdau garsų balsą danguje, sakanti: 'Dabar atėjo išgelbėjimas ir stiprybė, ir mūsų Dievo karalystė, ir jo Kristaus valdžia; nes išmestas žemyn mūsų brolių kaltintojas, kuris kaltino juos mūsų Dievo akivaizdoje dieną ir naktį'“. (Apr 12, 7-10). Kai šėtonas ir jo angelai bus išmesti žemėn, tada danguje prasidės Dievo karalystė ir Jo Kristaus valdžia: „Todėl džiaukitės dangūs ir juose gyvenantys. Vargas žemės ir jūros gyventojams! Nes žemyn pas jus atėjo velnias, turintis didelę rūstybę, nes žino, kad teturi mažai laiko“ (Apr 12, 12).

Šėtonas ir jo angelai bus išmesti iš dangaus valdžios vietų (Ef 6, 12). Todėl danguje bus džiaugsmas! Šėtono ir jo angelų valdžios vietos bus tuščios. O kas užims tas tuščias valdžios vietas? Tas valdžios vietas užimsime mes, Kristaus kūnas, kurie esame palaiminti tose dangaus vietose (Ef 1, 3). Valdžios danguje bus mūsų atlygis, kurį gausime Kristaus teismo krasėje (1 Kor 3 skyrius). Kai Kristus mus pristatys Tėvui kaip nepeiktinus, tada Tėvas mums išdalins tas valdžios vietas, kuriose anksčiau sėdėjo šėtonas ir jo „kolegos“.

Šiandien visa tai dar nevyksta, danguje tebesėdi šėtonas su savo angelų „gauja“. O kaip mums tai žinoti, kad šėtonas dar tebėra danguje, ir kad Kristaus kūnas dar nėra danguje? Mes matome pagal pasaulio įvykius. Jau beveik 2000 metų kaip nieko nevyksta, nėra Antikristo žemėje, nėra 7 suspaudimo metų, nėra tų įvykių, apie kuriuos kalbėjo Jėzus savo mokiniams, kurie aprašomi Apreiškimo knygoje. Visi tie įvykiai turi įvykti per 7 metus, bet jau beveik 2000 metų kaip nieko nevyksta. Nieko nevyksta todėl, kad Dievas dar tebeskirto Savo malonę per apaštalo Pauliaus skelbiama evangelija. Šiandien Dievas tebeformuoja Kristaus kūną, dar neįėjo pagonių pilnatvė (Rom 11, 25). Na, o kai įeis pagonių pilnatvė, kai Kristaus kūnas bus suformuotas, tada mes būsimė pagauti į dangų pas Viešpatį. Tik po šio įvykio prasidės 7 vargo metai ir kiti dalykai, susiję su „Viešpaties diena“. Todėl Paulius ir rašo tesalonikiečiams (2 Tes 2, 3-9), kad toji diena dar neatėjo, nes nėra tų išpranašautų ir Apreiškime aprašomų įvykių.

Tas „Viešpaties Jėzaus Kristaus dienos“ titulas pilnai buvo apreikštas Pauliaus laiškuose. Senajame testamente ir Apreiškimo knygoje kalbama apie „Viešpaties dieną“. Na, o Pauliaus laiškuose rašoma apie kitus „Jėzaus Kristaus dienos“ niuansus, susijusius su Kristaus kūnu, apie ką niekur kitur nerašoma. Dėl Pauliui duoto apreikšimo, prie pranašautos „Viešpaties dienos“ dar yra išaiškinami ir kiti „Jėzaus Kristaus dienos“ niuansai, kurie suteikia visą, pilną „Viešpaties Jėzaus Kristaus dienos“ vaizdą.

18 PAMOKA

Pratęsdami pamokas pažvelkime, kaip reikia sugretinti Biblijos eilutes, kurios yra skirtingos, priešingos viena kitai.

Pažiūrėkime į Pakartoto Įstatymo knygą, kur Dievas pateikia Izraelio tautai palaiminimus ir pasmerkimus, atsižvelgiant į Izraelio elgesį: „Ir įvyks, jog, jei klausyte klausys VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, kad laikytumeisi ir vykdytum visus jo įsakymus, kuriuos aš tau šią dieną įsakau, VIEŠPATS, tavo Dievas, iškels tave aukščiau visų žemės tautų; ir visi šitie palaiminimai tau ateis ir pasivys tave, jei klausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso“ (Įst 28, 1-2). Iki 14 eilutės Dievas išdėsto Izraeliui visus palaiminimus, jeigu jie klausys Viešpaties ir gyvens pagal Jo įstatymą. Na, o paskui Jis pateikia kontrastą, sakydamas Izraelio tautai: „Bet įvyks, jog, jei neklausysi VIEŠPATIES, savo Dievo, balso, kad laikytumeisi vykdydamas visus jo įsakymus ir įsakus, kuriuos aš šią dieną tau įsakau; tai visi šitie prakeikimai tau ateis ir tave pasivys“ (Įst 28, 15). Nuo šios 15 eilutės iki pat skyriaus pabaigos Dievas išvardina visus prakeikimus, ištikšiančius Izraelio tautą, jeigu jie neklausys Dievo įstatymo.

Taigi vienoje Rašto vietoje Dievas pateikia palaiminimus, o kitoje – pasmerkimus. Vienur sakoma: „Jei klausysi...“, kitur sakoma: „Jei neklausysi...“ Dievas naudoja palyginimo metodą, parodydamas kontrastą.

Apaštalas Paulius naudoja panašų metodą, gretindamas malonę su įstatymu: „Jūs esate mūsų laiškas, įrašytas mūsų širdyse, visų žmonių žinomas ir skaitomas, kadangi jūs aiškiai pasirodote esą mūsų patarnautas Kristaus laiškas, parašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia; ne akmens plokštėse, bet kūniškose širdies plokštėse“. (2 Kor 3, 2-3). Toliau, šiame skyriuje Paulius aprašo, ką pagimdo įstatymo, surašyto akmens plokštėse, tarnystė, ir ką pagimdo malonės tarnystė, dvasia, įrašyta žmonių širdyse. Šiame skyriuje parodomas kontrastas tarp įstatymo ir malonės.

Kitas klasikinis kontrasto pavyzdys yra kitame Laiške korintiečiams: „Taip ir mirusiųjų prisikėlimas. Sėjamas yra gedime, prikeliamas negedime; sėjamas negarbėje, prikeliamas šlovėje; sėjamas silpnume, prikeliamas jėgoje; sėjamas prigimtinis kūnas, prikeliamas dvasinis kūnas. Yra prigimtinis kūnas ir yra dvasinis kūnas. Taip yra ir parašyta: ‘Pirmasis žmogus Adomas buvo padarytas gyva siela, paskutinis Adomas buvo padarytas gyvybę teikiančia dvasia’. Tačiau ne tas pirmasis, kuris dvasinis, bet tas, kuris prigimtinis; o po to tas, kuris dvasinis. Pirmasis žmogus iš žemės, žemiškas, antrasis žmogus – Viešpats iš dangaus. Koksai yra žemiškas, tokie ir žemiškieji, ir koks yra dangiškasis, tokie ir dangiškieji. Ir kaip mes nešiojome žemiškojo atvaizdą, mes nešiosime ir dangiškojo atvaizdą“ (1 Kor 15, 42-49). Labai aiškiai matomas kontrastas tarp pirmojo žmogaus ir antrojo žmogaus, tarp Adomo ir Kristaus, tarp mirties ir prisikėlimo, tarp žemiško ir dangiško, ir t.t. Skaitant Pauliaus laiškus labai dažnai matomas kontrastas tarp gyvenimo pagal Dvasią ir gyvenimo pagal kūną, tarp gyvenimo pagal įstatymą ir gyvenimo pagal malonę. Kas gyvens pagal įstatymą ir pagal kūną, tas mirs, jo tarnystė bus negyva. Na, o kas gyvens pagal malonę ir pagal Dvasią, tas gyvens, jo tarnystėje pasireišk Kristaus gyvenimas. Pauliaus laiškuose apstu paly-

ginimų ir kontrastų, kaip šis: „Ir nebūkite prisigėrę vyno, kuriame yra nesaikingumas; bet būkite pripildyti Dvasios“ (Ef 5, 18).

Ką reiškia būti pripildytu Šventosios Dvasios? Daug pateikiama minčių apie tai, ir viena iš jų yra ta, jog šioje eilutėje kalbama apie tokį pat Dvasios pripildymą, kaip per Sekminių dieną. Tačiau apaštalas Paulius savo laiškuose surašė tai, ką jam apreiškė Kristus, pradedant Apaštalų darbų 9 skyriumi, po jo išgelbėjimo. Kas vyko per Sekmines, neturi nieko bendra su tuo, ką Paulius rašo savo laiškuose. Tai, ką rašo Paulius, per Sekmines dar buvo paslaptis, dar Dievas nebuvo to atskleidęs, todėl Sekminių įvykiai nesusiję su vėliau Pauliui apreiškta evangelija. Kaip būti pripildytiems Dvasios mums Paulius rašo savo laiškuose, nes tai susiję su jam patikėtu Dievo malonės paskirstymu. Todėl Pauliaus laiškuose mums ir reikia ieškoti paaiškinimo, ką reiškia būti pripildytu Dvasios. Taigi panaudokime tą eilučių sugretinimo principą: „...sugretindami dvasinius dalykus su dvasiniais“.

Paulius parašė du laiškus, kurie yra labai giminingi vienas su kitu. Šie giminingi laišakai – tai Laiškas efeziečiams ir Laiškas kolosiečiams. Jie abu supinti lyg pynė, jie vienas kitą paaiškina ir papildo. Šiuose laiškuose Paulius vartoja vienodas frazes ir gvildena tas pačias temas. Pavyzdžiui, Laiško efeziečiams 5 ir 6 skyriuose rašoma apie tą patį, apie ką rašoma ir Laiško kolosiečiams 3 skyriuje. Todėl sugretinus šiuos dvasinius dalykus galima rasti atsakymą į Ef 5, 18.

Prieš palyginant su Laišku kolosiečiams, pastebėkime, kas rašoma Laiške efeziečiams po „būkite pripildyti Dvasios“:

„Kalbėdami sau psalmėmis ir himnais bei dvasinėmis giesmėmis, giedodami ir kurdami savo širdyje melodiją Viešpačiui...“

„Žmonos, pakluskite savo vyrams, kaip Viešpačiui...“

„Vyrai, mylėkite savo žmonas...“

„Vaikai, klausykite savo tėvų Viešpatyje...“

„Ir jūs, tėčiai, nesukelkite savo vaikams rūstybės...“

„Tarnai, klausykite savo šeimininkų...“

„Ir jūs, šeimininkai, darykite jiems tą patį...“ (Ef 5, 19. 22. 25; 6, 1. 4. 5. 9).

Šiuose 5 ir 6 skyriuose Paulius pateikia nurodymus vyrams, žmonoms, vaikams, tėčiams, tarnams ir šeimininkams, prieš tai jiems pasakęs, kad jie būtų pripildyti Šventosios Dvasios. Paulius rašo jiems, kaip jie pripildyti Šventosios Dvasios turi elgtis. Kaip pripildyti Dvasios turi elgtis žmonos, vyrai, vaikai, tėčiai, tarnai ir šeimininkai.

Sugretinkime tuos Laiško efeziečiams 5 ir 6 skyrius su Laiško kolosiečiams 3 skyriumi, kuriame Paulius kalba tą patį:

„Mokant ir išpėjant vienas kitą psalmėmis, himnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedant Viešpačiui su malone savo širdyse...“

„Žmonos, pakluskite savo vyrams...“

„Vyrai, mylėkite savo žmonas...“

„Vaikai, klausykite savo tėvų visame kame...“

„Tėčiai, nepykdykite savo vaikų...“

„Tarnai, visame kame klausykite savo šeimininkų...“

„Šeimininkai, duokite savo tarnams tai, kas yra teisu ir teisinga...“ (Kol 3, 16. 18-22; 4, 1).

Lygiai tokie patys nurodymai tiems patiems žmonėms, kaip jie turi elgtis: žmonoms, vyrams, vaikams, tėčiams, tarnams ir šeimininkams. Laiške efeziečiams rašoma, kaip turi elgtis žmonos, vyrai, vaikai, tėčiai, tarnai ir šeimininkai, pripildyti Šventosios Dvasios. Na, o kolosiečiams rašoma, kaip turi elgtis žmonos, vyrai, vaikai, tėčiai, tarnai ir šeimininkai, ne pripildyti Šventosios Dvasios, bet „Kristaus žodžiui turtingai gyvenant juose“. Efeziečiams rašoma, kaip pripildyti Dvasios turi elgtis žmonos, vyrai, vaikai, tėčiai, tarnai ir šeimininkai. Na, o kolosiečiams rašoma, kaip Kristaus Žodžiui turtingai gyvenant turi elgtis žmonos, vyrai, vaikai, tėčiai, tarnai ir šeimininkai.

Kaip rašoma efeziečiams, „Ir nebūkite prisigėrę vyno, kuriame yra nesaikingumas; bet būkite pripildyti Dvasios; kalbėdami sau psalmėmis ir himnais bei dvasinėmis giesmėmis, giedodami ir kurdami savo širdyje melodiją Viešpačiui; visada už viską dėkodami Dievui ir Tėvui mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu...“ ir po to duodami nurodymai žmonoms, vyrams, vaikams, tėčiams, tarnams ir šeimininkams, taip pat rašoma ir kolosiečiams: „Tegul Kristaus žodis turtingai gyvena jumoje visa išmintimi, mokant ir išpėjant vienas kitą psalmėmis, himnais ir dvasinėmis giesmėmis, giedant Viešpačiui su malone savo širdyje. Ir ką jūs bedarytumėte žodžiu ar darbu, viską darykite Viešpaties Jėzaus vardu, per jį dėkodami Dievui ir Tėvui...“ ir po to duodami nurodymai žmonoms, vyrams, vaikams, tėčiams, tarnams ir šeimininkams. Vienintelis skirtumas yra tas, kad vieniems rašoma „būti pripildytiems Dvasios“, o kitiems – „tegl Kristaus žodis turtingai gyvena jumoje“. Sugretinus efeziečiams duodamus nurodymus su kolosiečiams duodamais nurodymais, nesunku padaryti išvadą, jog būti **pripildytu Dvasios** yra tas pats, kuomet **Kristaus Žodis turtingai gyvena jumoje**. „Būkite pripildyti Dvasios“ kitais žodžiais galime pasakyti „Turėkite Kristaus Žodį, turtingai gyvenantį jumoje“. Kai mes esame pripildyti Dvasios, tai reiškia, kad jumoje turtingai gyvena Kristaus Žodis. Kai tikintysis pripildytas Šventosios Dvasios, tai jame pasireiškia tie vaisiai, kurie išvardinti Laiško efeziečiams 5 ir 6 skyriuose. Kai tikinčiajame turtingai gyvena Kristaus Žodis, jame pasireiškia tie patys vaisiai, išvardinti Laiško kolosiečiams 3 skyriuje.

Taigi norėdami išsiaiškinti, ką reiškia būti pripildytu Šventosios Dvasios, mes tiesiog sugretinome giminingas eilutes. Sugretinant kontrastingas eilutes ir sugretinant panašias eilutes, abiem atvejais tai padeda daug ką suprasti.

Kitas, kontrastingų eilučių pavyzdys: „Na, o tam, kuris turi galią jus įtvirtinti pagal mano evangeliją ir Jėzaus Kristaus skelbimą pagal apreiškimą **paslapties, kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios**, bet dabar atskleista...“ (Rom 16, 25-26). Paulius rašo, kad jis skelbia Kristų pagal jam apreikštą paslaptį, kuri buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios. Nuo pasaulio pradžios tai nebuvo skelbiama.

Dabar šias Laiško romiečiams eilutes sugretinkime su šiomis Apaštalų darbu knygos eilutėmis: „Todėl apsigalvokite ir atsiverskite, kad būtų išdildytos jūsų nuodėmės, kai nuo Viešpaties veido ateis atgavos laikai; ir jis atsiųs Jėzų Kristų, kuris anksčiau jums buvo paskelbtas, kurį turi priimti dangus iki visų dalykų atkūrimo laikų, apie kuriuos Dievas **kalbėjo visų savo šventųjų pranašų burna nuo pasaulio pradžios**“ (Apd 3, 19-21). Petras kreipiasi į Izraelio tautą, kad jie atsiverstų, jog ateityje būtų atleistos jų nuodėmės, kai ateis Jėzus Kristus. Pastebėkime, jog Petras skelbia

apie antrą Kristaus atėjimą ir Izraeliui pažadėtų dalykų atkūrimą, apie ką skelbė pranašai nuo pasaulio pradžios. Petras skelbė Jėzų Kristų pagal tai, ką kalbėjo pranašai nuo pasaulio pradžios. Na, o Paulius rašo romiečiams, kad jis skelbia Kristų pagal paslaptį, kuri nebuvo kalbėta, bet nutylėta nuo pasaulio pradžios. Kas buvo kalbėta nuo pasaulio pradžios, ir kas buvo nutylėta nuo pasaulio pradžios, yra du skirtingi dalykai, tiesa? Petras skelbė pranašystę, o Paulius skelbia paslaptį. Šių eilučių palyginimas parodo kontrastą, kad yra skirtingi dalykai, ir tai suteikia aiškumą.

Dar vienas pavyzdys. Laiško romiečiams 4 skyriuje Paulius rašo, kad žmogus išteisinamas tikėjimu be jokių įstatymo darbų. Jokūbas savo laiške rašo, kad žmogus neišteisinamas vien tikėjimu, bet reikia ir įstatymo darbų. Kodėl toks kontrastas? Apaštalas Paulius rašo kad jis yra pagonių apaštalas (Rom 11, 13), o Jokūbas rašo dvylikai Izraelio genčių (Jok 1, 1). Paulius skelbė evangeliją neapipjaustymui, o Petras, Jonas ir Jokūbas skelbė apipjaustymo evangeliją (Gal 2, 7. 9). Vėlgi – sugretinus skirtingas eilutes, matomas aiškus kontrastas.

Studijuojant Bibliją labai svarbu atkreipti dėmesį į rašytojo stilių. Pavyzdžiui, laiškų stilius skiriasi nuo istorinių Senojo testamento knygų. Taip pat skiriasi ir tokios knygos, kaip Jobo. Jo knyga daugiau poetiška. Psalmės irgi skiriasi nuo kitų knygų. Kiekviena psalmė turi savo temą, todėl ji turi būti studijuojama atitinkamai. Giesmių giesmė – tarsi odė. Knygos nuo Izaijo iki Malachijo – tai Dievo pranašystės Izraelio tautai apie tai, kas jiems skirta ateityje. Mato-Jono ir Apaštalų darbų knygos yra istorinės knygos, persipynusios su pamokslais. Na, o nuo Pauliaus laiškų iki Judo laiško mes susiduriame su išskirtinio stiliaus Raštais. Apreiškimo knygoje pirmieji trys skyriai yra pamoksliniai, o paskui aprašoma ateities istorija.

Taigi studijuojant bet kokią knygą, o ypač laiškus, būtina atsižvelgti į jos stilių. Laiškas nėra tarsi vieno draugo laiškas parašytas kitam draugui: „Labas, kaip gyveni, čia tau rašo toks ir toks... na tai iki sekančio susirašymo... perduok linkėjimus...“ Laiškuose yra perteikiamas išsamus, koncentruotas mokslas. Kiekviena eilutė talpina nemažai informacijos, kurią Dievas nori perduoti skaitytojui. Laiškas – tarsi mokytojas, negalintis atvykti pas savo mokinį. Jame yra visi reikalingi pamokymai, kad mokinys būtų ištobulintas. Kiekvienas laiškas turi tris dalis. Pirmoji dalis – prisistatymas ir pasveikinimas. Antra dalis – tai pats laiško turinys, ką norima perduoti mokinio ištobulinimui. Trečia dalis – tai laiško išvada. Pirmoji ir paskutinioji laiško dalys yra labai svarbios, į jas reikia atkreipti dėmesį. Pirmoje dalyje skaitytojas nuteikiamas tam, apie ką bus rašoma laiške. Na, o išvadoje tarsi imama visa tai, kas buvo rašoma laiške, ir parodoma, kaip tai reikia pritaikyti.

Kaip pavyzdys – Laiškas romiečiams. Šio laiško įžangą sudaro pirmosios 15 eilučių, o po to prasideda pats turinys. Įžangoje Paulius pateikia skaitytojui du pagrindinius dalykus. Visų pirma pristatomas laiško autorius, kas jis yra, kas yra tas mokytojas, rašantis šį laišką. O po to pristatomas skaitytojas – kam skirtas tas laiškas, kas jį turi skaityti.

„Paulius, Jėzaus Kristaus tarnas, pašauktas apaštalu, išskirtas Dievo evangelijai (kurią jis iš anksto buvo pažadėjęs per savo pranašus šventuosiuose Raštuose), apie

jo Sūnų Jėzų Kristų, mūsų Viešpatį, kuris pagal kūną tapo iš Dovydo sėklos ir pagal šventumo dvasią paskelbtas galingu Dievo Sūnumi per prisikėlimą iš numirusių, per kurią mes gavome malonę ir apaštalybę dėl klusnumo tikėjimui tarp visų tautų dėl jo vardo, tarp kurių ir jūs esate Jėzaus Kristaus pašauktieji; visiems, esantiems Romoje, Dievo mylimiesiems, pašauktiems būti šventaisiais: malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus“ (Rom 1, 1-7).

Aišku, jog laiško autorius ir mokytojas yra Paulius. Paskui, 7 eilutėje, rašoma: „...malonė jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir Viešpaties Jėzaus Kristaus“. Čia jau pristatomas Dievas, nuo kurio perduodama malonė ir ramybė. Paulius pristato tikrąjį Mokytoją, kuris perdavė žodžius, skirtus romiečiams. Visuose savo laiškuose Paulius rašo tą pačią frazę: „Malonė jums ir ramybė nuo Dievo...“ Tai – ne šiaip gražūs žodžiai. Šiame išsireiškime yra paslėptas mokslas, jog dabar Dievas nerūstauja ant pasaulio, nepriskaito jų nuodėmių, bet yra sutaukęs pasaulį su Savimi, kad visi ateitų pas Jį ir būtų išgelbėti.

Šis Laiškas romiečiams siunčiamas Dievo Tėvo ir Viešpaties Jėzaus Kristaus per apaštalo Pauliaus rankas. Per jį Dievas nori tikinčiajam perduoti tam tikrą mokslą: „Nes aš trokštu jus pamatyti, kad galėčiau jums **duoti kokią dvasinę dovaną tuo tikslu, kad jūs būtumėte sutvirtinti**, tai yra, kad kartu su jumis pasiguosčiau bendru jūsų ir mano tikėjimu“ (Rom 1, 11-12).

Laiškas romiečiams yra pagrindinis, pamatinis mokslas tikinčiajam, kurį jam reikia įsisavinti, kad jis tvirtai stovėtų tikėjime. Pats pirmasis laiškas, kurį turi skaityti išgelbėtas žmogus, tai Laiškas romiečiams. Tai – laiškas, kuriame surašyta apie Jėzų Kristų, apie tai, kokią įtaką mums padarė Jo mirtis ant kryžiaus ir prisikėlimas (Rom 1, 3-4).

Taigi laiško pradžia pristato autorių, taip pat, kam šis laiškas yra skirtas, ir kokia šio laiško tema, kas jame bus mokoma. Visi Pauliaus laiškais yra sudėlioti vienas po kito dvasine tvarka, pagal statydinimo tvarką. Pradedama nuo pieno, nuo Laiško romiečiams, ir užbaigiama kietu maistu.

„Paulius, pašauktas būti Jėzaus Kristaus apaštalu per Dievo valią, ir mūsų brolis Sostenas, Dievo bažnyčiai, esančiai Korinte, tiems, kurie yra pašvęsti Kristuje Jėzuje, pašaukti būti šventaisiais, su visais, kurie kiekvienoje vietoje šaukiasi vardo Jėzaus Kristaus, mūsų Viešpaties, tiek ju, tiek mūsų; malonė tebūna jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus. Aš visuomet dėkoju savo Dievui dėl jūsų už Dievo malonę, kuri jums yra duota Jėzaus Kristaus; kad jūs per jį esate praturtinti viskuo, visa ištarne ir visu pažinimu; kaip ir Kristaus liudijimas buvo patvirtintas jūmyse taip, kad jums netrūksta jokios dovanos, belaukiant mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo, kuris ir sutvirtins jus iki galo, kad būtumėte nekalti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus dieną“ (1 Kor 1, 1-8). Šios pirmos aštuonios eilutės yra viso Laiško korintiečiams pristatymas – tai, kas jį parašė, kam jis skirtas, ir ką Paulius nori perduoti korintiečiams. Šis laiškas parašytas korintiečių bažnyčiai ir kitiems aplink esantiems tikintiesiems. Paulius prideda, kad šis laiškas skirtas ne vien konkrečiai korintiečių bažnyčiai, bet ir kitiems. Kodėl jis turėjo korintiečiams tai pasakyti? Tolimesniuose šio laiško skyriuose matyti, kad korintiečių bažnyčia buvo labai nedraugiška, savanaudiška. Jie laikė save atskira nuo kitų tikinčiųjų grupe, buvo save labai išskyrę iš kitų.

Taip pat Paulius rašo korintiečiams, kad jie yra šventi, jiems nieko nebetruksta, jie viską turi Kristuje. Korintiečiai turėjo pakankamai informacijos, kas jie yra ir ką jie turi Kristuje. Tačiau jų elgesys neatspindėjo to, ką jie žinojo. Jie negyveno pagal pažinimą, nepritaikė savo pozicijos Kristuje savo kasdienybėje. Jie gyveno ne pagal Dvasią, bet pagal kūną. Visas šis laiškas apie tai ir kalba.

Na, o antrojo laiško korintiečiams scenarijus pasikeitęs: „Paulius, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, ir mūsų brolis Timotiejus, Dievo bažnyčiai, esančiai Korinte, su visais šventaisiais, kurie yra visoje Achajoje; malonė tebūna jums ir ramybė nuo Dievo, mūsų Tėvo, ir nuo Viešpaties Jėzaus Kristaus. Tebūna palaimintas Dievas – mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Tėvas, gailestingumų Tėvas ir visos paguodos Dievas; kuris guodžia mus visame mūsų varge, kad mes būtume pajėgūs paguosti tuos, kurie yra bet kokiam varge, ta paguoda, kuria mes patys esame Dievo paguosti. Nes kaip mumyse gausėja Kristaus kentėjimų, taip ir mūsų paguoda gausėja per Kristų“ (2 Kor 1, 1-5). Korintiečiai jau susitvarkę su tais susiskaldymais ir kūniškumu, dėl kurių buvo peikiami pirmame laiške. Tačiau dabar jiems reikia paguodos. Todėl Paulius rašo, kad Dievas yra visos paguodos Dievas: „Ir ar mes patiriame sielvartą, tai yra jūsų paguodai ir išgelbėjimui, kuris yra veiksmingas ištvėriant tokius pačius kentėjimus, kuriuos ir mes kenčiame; arba jeigu mes esame paguosti, tai yra jūsų paguodai ir išgelbėjimui. Ir mūsų viltis dėl jūsų yra tvirta, žinant, kad kaip jūs esate kentėjimų, taip jūs būsite ir paguodos dalininkai“ (2 Kor 1, 6-7).

Paulius pristato korintiečiams, kokia bus jo laiško tema. Paulius jiems rašo apie tikinčiojo kančias, ir ko tikinčiajam per jas reikia pasimokyti, kaip jas ištvėri. Jis rašo, kad ištvėrus kančias, to paties galima pamokyti ir kitus, kurie kenčia tokius pat vargus. Paskui Paulius rašo, kaip Dievas paguodžia ir gyvena mūsų kūnuose, išreišdamas Savo gyvybę, kai mes gyvename sunkiose aplinkybėse, Juo pasitikėdami. Dievas taip pasirūpino, jog, kokiose sunkiose aplinkybėse mes begyventume, Jis mus išgelbėja Savo gyvybe, gyvenančia ir besireiškiančia mumyse. Dievas mūsų neišgelbėja iš sunkumų, stebuklingai jų neišsklaido, kad jie išnyktų, ir mūsų gyvenimas taptų puikus. Dievas padaro kitaip. Gyvendamas mumyse Jis pats susidoroja su tais sunkumais, paguosdamas mus ir sustiprindamas Savo Žodžiu.

Tolimesniame laiške, Laiške galatams, Paulius iš karto pradeda nuo reikalo, ko jie dar nebuvo įsisavinę: „Paulius, apaštalas (ne nuo žmonių, nei per žmogų, bet per Jėzų Kristų ir Dievą Tėvą, kuris prikėlė jį iš numirusių)“ (Gal 1, 1). Jau pačioje pirmoje eilutėje Paulius gina savo apaštalybę. Jis rašo galatams, kad jis paskirtas apaštalu ne nuo žmonių ir ne per žmogų. Kodėl jis taip jiems rašo? Pas galatus buvo atėję apipjaustytieji, kurie nukreipė, atitraukė juos nuo Pauliaus apaštalybės ir jo skelbiamo mokslo. Jie visiškai sumenkino Paulių, nors jis vienintelis tebuvo siustas pas galatus. Per Pauliaus skelbiamą evangeliją galatai buvo išgelbėti, tačiau atėjo klaidžiamoksliai ir juos atitraukė nuo Pauliaus mokslo.

Pirmieji keturi Pauliaus laišakai: romiečiams, 1 ir 2 korintiečiams bei galatams – buvo pienas, dar ne kietas maistas. Na, o atsivertus Laišką efeziečiams, prasideda kietas maistas: „Paulius, Dievo valia Jėzaus Kristaus apaštalas, šventiesiems, esantiems Efeze, ir ištikimiesiems Kristuje Jėzuje“ (Ef 1, 1). Paulius čia jau kreipiasi ne tik į šventuosius, geriančius piena, bet ir į „ištikimuosius Kristuje Jėzuje“, kurie įsisavinę

pradinį „pieno“ mokslą ir ištikimai pagal tai gyvena. Jie jau subrendę tvirtam maistui. Paulius rašė korintiečiams: „Aš, broliai, negalėjau jums kalbėti kaip dvasiškiems, bet kaip kūniškiems – kaip kūdikiams Kristuje. Aš maitinau jus pienu, o ne kietu maistu, nes ligi šiolei jūs nepajėgėte jo priimti nei dabar dar nepajėgiate“ (1 Kor 3, 1-2). Korintiečiai dar buvo kūdikiai, geriantys piena, jie nebuvo pasiruošę kietam maistui. Na, o efeziečiai jau nebe kūdikiai, bet suaugę, „ištikimi Kristuje Jėzuje“. Todėl efeziečiams Paulius išdėsto gilų mokslą, naujesnį mokslą, kuriam valgyti reikia „dantų“, brandos. Efeziečiams rašoma naujesnė informacija, gauta iš Kristaus, kuri dar nebuvo rašoma romiečiams, korintiečiams ir galatams.

Panašiai ir Laiške filipiečiams rašoma apie filipiečių kovą už evangeliją ir toliau sakoma: „Ir meldžiu to, kad jūsų meilė vis labiau ir labiau gausėtų pažinimu bei visokeriopu nuovokumu; kad jūs išmėgintumėte tai, kas geriausia; kad būtumėte nuoširdūs ir be papiktinimo iki Kristaus dienos; būdami pripildyti teismo vaisių, kurie yra per Jėzų Kristų Dievo šlovei ir gyriui“ (Fil 1, 9-11).

Paulius rašo filipiečiams, kad jie gausėtų ir gausėtų pažinimu, kad pažinę Dievo valią sugebėtų pasirinkti, kas geriausia. Paulius ragina filipiečius, kad jie įsisavintų tą kietą maistą ir jį pritaikytų krikščioniškame gyvenime – kad tai duotų teismo vaisius.

Toliau rašoma kolosiečiams: „Nuo tada, kai išgirdome apie jūsų tikėjimą Kristumi Jėzumi ir apie meilę, kurios turite visiems šventiesiems, dėl vilties, kuri jums atidėta danguje, apie kurią anksčiau girdėjote tiesos žodyje evangelijos“ (Kol 1, 4-5). Kolosiečiai turėjo įsisavinę tikėjimą ir meilę, tad Paulius jiems rašo apie viltį. Jie jau buvo subrendę tikintieji. Visas laiškas kolosiečiams – tai kietas maistas, nebe pienas.

Na, o priartėjus prie laiškų tesalonikiečiams, matyti, kad tesalonikiečių bažnyčia buvo pati pavyzdingiausia iš visų, kuriems rašė Paulius: „Paulius ir Silvanas, ir Timotiejus, tesalonikiečių bažnyčiai Dieve Tėve ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje“. Nei vienai bažnyčiai Paulius nerašė jūs esate „Dieve Tėve...“ Tesalonikiečiai vieninteliai buvo verti tokio kreipimosi į juos. Ši buvo vienintelė bažnyčia, įsisavinusi ir gyvenanti pagal tai, ko nori Dievas Tėvas ir Viešpats Jėzus Kristus.

Toliau rašoma: „...be paliovos prisimindami Dievo ir mūsų Tėvo akivaizdoje jūsų tikėjimo darbą ir meilės triūsą, ir vilties kantrumą mūsų Viešpatyje Jėzuje Kristuje...“ (1 Tes 1, 3). Jie turėjo tikėjimą, tikėjimas buvo veiksmingas juose. Jie turėjo meilę, kurią išugdė Dievo Žodis, jie pritaikė ją triūsdami. Jie turėjo viltį, jie gyveno su vilties kantrumu. Jie turėjo tris pagrindinius tikinčiojo dalykus: tikėjimą, viltį ir meilę.

Antrasis Laiškas tesalonikiečiams truputį skiriasi nuo pirmojo: „Mes jaučiame pareigą visuomet dėkoti Dievui už jus, broliai, kaip pridera, nes jūsų tikėjimas nepaprastai auga, ir kiekvieno jūsų geraširdiškumas vieno kitam gausėja; taip, kad mes patys giriamės jumis Dievo bažnyčiose dėl jūsų kantrumo ir tikėjimo visuose jūsų persekiojimuose ir varguose, kuriuos ištvėriate“ (2 Tes 1, 3-4). Tesalonikiečiai turėjo tikėjimą ir geraširdiškumą, kitaip – meilę. Tačiau jiems trūko trečio dalyko – vilties, kurią jie turėjo, kai Paulius jiems rašė pirmąjį laišką. Kas gi atsitiko tesalonikiečiams, kad jie prarado viltį? Jų viltis buvo sudrumsta, nes šėtonas „pakišo koją“ jų bažnyčiai. Šėtono pasiuntiniai jiems paskelbė blogą mokslą, kuris sudrumstė jiems viltį. Viltis yra susijusi su Kristaus atėjimu ir mūsų paėmimu į dangų. Šėtono tarnautojai jiems sudrumstė mąstymą. Jie paskelbė tesalonikiečiams ne tą Kristaus atėjimą, kurį jiems

buvo paskelbęs Paulius: „Na, o mes maldaujame jus, broliai, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimu ir mūsų susirinkimu pas jį, kad jūs nebūtumėte greitai sukrėsti prote ar sutrikdyti nei dvasia, nei žodžiu, nei laišku, tarsi nuo mūsų, esą Kristaus diena jau čia pat“ (2 Tes 2, 1-2). Kažkas atėjęs jiems paskelbė, kad Kristaus diena jau čia pat, kažkas parašė jiems melagingą laišką, tarsi nuo Pauliaus. Tai nebuvo Dievo Žodis, bet tik pristatytas, kaip Dievo Žodis. Tai sukėlė tesalonikiečiams nerimą.

Taigi skaitant laiškus, reikia juos įvertinti kaip mokytojo laiškus mokiniui, kad mokinys pirmiausia gerai išsivintų piena, o paskui pajėgtų priimti ir kietą maistą. Viso to tikslas – kad tikintysis būtų išstobulintas, tvirtai stovėdamas ant lengvo ir kieta maisto pamato.

Štai ir susipažinome su trimis pagrindiniais Biblijos studijavimo metodais. Mes susipažinome, kad Biblijos žodžius reikia priimti tiesiogiai, ką jie sako. Taip pat išmokome sugretinti, palyginti dvasinius dalykus su dvasiniais, sugretinti Biblijos eilutes, kurios paaiškina ir papildo viena kitą. Ir taip pat žinome, kad reikia teisingai padalyti Tiesos Žodį, studijuoti Bibliją, atskiriant skirtingus Dievo paskirstymus, įvertinant, kad Dievas skirtingais laikotarpiais išduodavo skirtingas žinias, kurios būdingos tik konkrečiam laikotarpiui.

Tačiau kaip gerai mes bebūtume įvaldę tuos Biblijos studijavimo metodus, kaip gerai mes juos bepritaikytume, viršum visų tų yra vienas labai svarbus dalykas, be kurio mes nepajudėsime iš vietos. Svarbiausia yra tai, kaip mes prieiname prie Dievo Žodžio, koks yra mūsų širdies nusistatymas, kokia širdimi mes prieiname prie Dievo knygos. Jei mūsų širdis nesąžininga, jei mes tokia širdimi skaitome Bibliją, tai mums geriau nesiliesti prie Rašto. Biblijoje yra viena labai svarbi eilutė: „Nes Dievo žodis gyvas ir galingas, ir aštresnis už bet kokį dviašmenį kalaviją, prasiskverbiantis iki ten, kur atsiskiria siela ir dvasia, ir sąnariai bei kaulų smegenys, ir išvelgiantis mintis bei širdies ketinimus. Ir nėra nei vieno sutvėrimo neaiškaus jo akyse, bet visa yra nuoga ir atidengta akims to, kuriam turėsime atsiskaityti“ (Hbr 4, 12-13).

Dievo Žodis prasiskverbia iki mūsų sielos ir dvasios ir „skaito“ mūsų širdis, kai mes skaitome Jo Žodį. Jis tarsi paima mūsų širdį, pasideda ant delno ir ją apžiūrinėja. Jis mato, kaip mes nusiteikę Dievo Žodžiui, ar mūsų širdis sąžininga, ar ne. Biblijos studijos gali būti žalingos, jei mūsų širdis neigiamai nusiteikusi Jo Žodžiui. Biblija gali mus padaryti apatiškais. Sakykime, mes skaitome Bibliją, mes suprantame kaip teisingai padalyti Tiesos Žodį, bet mums tai – tik žinios, mums tai nesvarbu: „Na ir kas?..“ Taip pat mes galime pasidaryti „išoriškais“ krikščionimis. Iš šalies atrodo, tarsi esame dievoti, einame į bažnyčią, darome kažkokius tai darbus, tačiau viduje nėra Dievo Žodžio galios, tai mums – tik religija. Šėtonas siekia, kad mes būtume apatiški ir „išoriški“ krikščionys.

Tačiau jei mes ir nesame apatiški, jei mes ir nesame „išoriški“ krikščionys, šėtonas prieš mus gali panaudoti kitą taktiką: „Ir jis davė kai kuriuos apaštalais; kai kuriuos pranašais; kai kuriuos evangelistais; kai kuriuos pastoriais bei mokytojais; šventųjų tobulinimui, tarnystės darbui, Kristaus kūno statydinimui, iki mes visi prieisime tikėjimo ir Dievo Sūnaus pažinimo vienybę, tobulą žmogų, Kristaus pilnatvės ūgio matą, kad mes nuo šiol nebebūtume vaikai, mėtomi ten ir atgal ir nešiojami visokio

mokslo vėjo per žmonių suktybę ir gudrią klastą, kuo jie tykoja, kad apgautų“ (Ef 4, 11-14). Šėtonas pateikia tikintiesiems įvairių mokslų, per kuriuos siekia juos atitolinti nuo tikro mokslo, kad jie netvirtai stovėtų tikėjime.

Paulius rašo romiečiams: „Na, o aš maldauju jus, broliai, paženklinkite tuos, kurie kelia susiskaldymus ir papiktinimus priešingus mokslui, kurio jūs išmokote; ir venkite jų. Nes tokie tarnauja ne mūsų Viešpačiui Jėzui Kristui, bet savo pilvui; ir gražbilyste bei švelniomis kalbomis klaidina paprastųjų širdis“ (Rom 16, 17-18). Paulius sako romiečiams, kad jie atpažintų skelbiančius ne tą mokslą, kurį skelbė Paulius. Kad jie atpažintų tokius, juos pasižymėtų, kad visi juos žinotų ir kad tokių vengtų. „Ir tai aš sakau, kad kas jūsų neapgautų viliojančiais žodžiais“ (Kol 2, 4). Kažkas kološiečiams skelbia mokslą, kuriuo siekia juos nuvilioti nuo Pauliaus skelbiamo mokslo. Toliau rašoma: „Saugokitės, kad kas jūsų neapiplėštų per filosofiją ir tuščią apgaulę, pagal žmonių tradicijas, pagal pasaulio pradmenis, o ne pagal Kristų...[...] Niekas jūsų tenenuvilioja nuo jūsų atlygio tyčiniu nusižeminimu ir angelų garbinimu, išibraudamas į tai, ko nėra matęs, tuščiai pasipūtęs savo kūnišku protu ir nesilaikydamas Galvos, iš kurios visas kūnas per sąnarius ir raiščius aprūpintas maitinimu ir sujungtas auga Dievo augimu“ (Kol 2, 8. 18-19). Šėtonas turi įvairių mokslų, užmačių ir siekių, kad atitrauktų tikintįjį nuo Pauliaus skelbiamos evangelijos. Šėtonas nori apiplėšti tikintįjį, atimti iš jo Pauliaus paskelbtą mokslą. Pirmas dalykas, kurį jis naudoja, tai filosofija, o antras – tuščia apgaulė. Kas yra filosofija? Tai – žmogaus išminties išaukštinimas. O tuščia apgaulė – tai, kai yra skelbiamas Dievo Žodis su tikslu apgauti žmogų, panaudojant Žodį saviems tikslams. Tada Žodis tampa tuščias, iš jo nėra jokios naudos, tik tuščia apgaulė. Taip pat Šėtonas naudoja žmonių tradicijomis ir pasaulio pradmenimis. Žmonės turi įvairių tradicijų, apeigų, kurios tarsi priduoja dievotumo. 18 eilutėje kalbama apie angelus. Atsiranda tokių, kurie sakosi matę angelus ar gavę iš jų kažkokią tai žinią. Atsiranda žmogus ir paskelbia žinią iš „angelo“. Tai pavojinga, nes tokiu atveju reikėtų, kad Dievo Žodis nėra užbaigtas, kad Dievas dar siuncia angelus, jog jie kažką tai praneštų, ko nėra parašyta Biblijoje. Tačiau 2 Tim 3, 16 rašoma, kad yra duotas **visas** Raštas – Dievas pasakė ir užrašė **visus** žodžius, kuriuos norėjo pasakyti, nebėra papildomų apreiškimų. Todėl Paulius rašo, kad nei vienas iš jų nėra matę angelų, o tik yra „tuščiai pasipūtę savo kūnišku protu“.

Taigi mums reikia saugoti save nuo visų šitų dalykų, kuriuos rezga šėtonas per savo pasiuntinius, besidedančius Dievo tarnais. Klaidingi mokslai bus iki pat Kristaus kūno paėmimo į dangų, nes šėtonas tebėra labai užsiėmęs, siekdamas mus apgauti. Todėl mums reikia pažinti ir tvirtai stovėti tame moksle, kurį mums skelbia pagonių apaštalas Paulius. Todėl mums svarbu turėti tyrą, sąžiningą širdį prieš Dievo Žodį. Kai mūsų širdis sąžiningai nusiteikusi Dievo Žodžiui, tada mes pasitikime tuo, ką sako Biblija, mes matome tuos tris pagrindinius Biblijos studijavimo metodus, nesvarbu, ką sako aplinkiniai. Taip pat mes turime būti jautrūs Žodžiui. Skaitydami Raštą mes matome, kad Dievas kažkuo tai nori mus įtikinti – tai ir pasiduokime Dievo įtikinimui. Mūsų širdis turi būti minkšta ir lanksti Dievo mokymui, mes turime pasiduoti Dievo Žodžio mokymui, o nesilaikyti savų nusistatymų.